

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

ANIVERSĂRI CULTURALE

2017

**EDITURA BIBLIOTECII NAȚIONALE A ROMÂNIEI
BUCUREȘTI**

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

ANIVERSĂRI CULTURALE

Publicație anuală

Anul LIII

2017

**Editura Bibliotecii Naționale a României
2018**

Publicație anuală
ISSN: 2285-2670

Redactor
Dina Paladi

Coperta
Constantin Popovici

Tehnoredactare
Florin Nistor

Biroul Referințe Bibliografice
Bdul Unirii nr. 22, sector 3
030833 București
e-mail: referinte@bibnat.ro
dina.paladi@bibnat.ro
tel. 021 314.24.34 / 1167, 1181

© Copyright 2018

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Bibliotecii Naționale a României. Nicio parte din această lucrare nu poate fi reprodusă sub nicio formă, prin mijloc mecanic sau electronic sau stocată într-o bază de date, fără acordul prealabil, în scris, al redacției.

CUPRINS

John Ronald Reuel Tolkien.....	5
Dinu Lipatti.....	25
Walt Whitman.....	55
Titu Maiorescu.....	71
Isaac Newton	204
*	
* *	
Aniversări culturale. Calendar 2017.....	265
Aniversări culturale. Calendar 2018.....	301

JOHN RONALD REUEL TOLKIEN**(3. 01. 1892 - 2. 09. 1973)****125 de ani de la nașterea scriitorului, poetului și filologului englez
CRONOLOGIA VIETII ȘI OPERA
LUI JOHN RONALD REUEL TOLKIEN**

1892 - Strămoșii paterni ai lui Tolkien au fost meșteri de clasă mijlocie care au realizat și au vândut ceasuri și pianе în Londra și Birmingham.

1915 Familia Tolkien emigrase din Germania în secolul al XVIII-lea, dar se adaptase rapid stilului de viață englez. În conformitate cu tradiția familială, Tolkien-ii au sosit în Anglia în 1756, ca refugiați ca urmare a invadării de către Frederic cel Mare a Electoratului Saxoniei, în timpul Războiului de șapte ani.

John Ronald Reuel Tolkien s-a născut la 3 ianuarie 1892 în Bloemfontein, în Africa de Sud, părinții săi fiind Arthur Reuel Tolkien (1857-1896), bancher englez, și soția acestuia, Mabel, Suffield pe numele ei de domnișoară (1870-1904). Cuplul părăsise Anglia atunci când Arthur a fost promovat să conducă sucursala din Bloemfontein a băncii britanice pentru care lucra. Tolkien a avut un frate mai mic, Hilary Arthur Reuel Tolkien, care s-a născut la 17 februarie 1894.

Copil fiind, Tolkien a fost mușcat de un păianjen mare în grădină, eveniment despre care unii consideră că a avut ecouri ulterioare în povestirile sale, cu toate că el a recunoscut faptul că nu-și mai amintea întâmplarea și că nu detesta păianjenii, adult fiind.

La vârsta de trei ani, a plecat în Anglia cu mama și fratele său pentru ceea ce urma să fie o vizită lungă în familie. Tatăl său a murit în Africa de Sud de febră reumatică, înainte de a li se alătura. Astfel familia a rămas fără nicio sursă de venit, așa că mama lui Tolkien l-a dus să locuiască împreună cu părinții ei în Kings Heath, Birmingham. La scurt timp după aceea, în 1896, s-au mutat în Sarehole, apoi într-un sat din Worcestershire, care mai târziu a ajuns să facă parte din Birmingham. Îi plăcea să exploreze Sarehole Mill și Moseley Bog, precum și dealurile Clent, Lickey și Malvern, care vor inspira mai târziu scene din cărțile sale, împreună cu orașe și sate din apropiere, cum ar fi Bromsgrove, Alcester și Alvechurch, ca și locuri precum ferma mătușii lui Jane din Bag End, nume pe care l-a utilizat în scrierile sale.

Mabel Tolkien și-a educat cei doi copii acasă. Ronald, așa cum era cunoscut în familie, era un elev destoinic. I-a predat temeinice cunoștințe de botanică și i-a trezit bucuria de a admira plantele. Tânărului Tolkien îi plăcea să deseneze peisaje și copaci, dar lecțiile sale preferate erau cele referitoare la limbi, iar mama lui i-a predat de timpuriu elementele de bază ale limbii latine. La vârsta de patru ani Tolkien era în stare să citească și la foarte scurt timp după aceea era capabil să scrie fluent. Mama sa i-a permis să citească multe cărți. Nu i-a plăcut *Comoara din insulă* și a considerat că *Aventurile lui Alice în Țara Minunilor* de Lewis Carroll era „amuzant, dar răscolitoare”. Îi plăceau povestirile despre amerindieni și lucrările fantasy ale lui George MacDonald. În plus, cărțile de basme ale lui Andrew Lang erau deosebit de importante pentru el, iar influența lor este evidentă în unele din scrierile sale ulterioare.

Mabel Tolkien a fost primită în Biserica Romano-Catolică în 1900, în ciuda protestelor vehemente ale familiei sale baptiste, care a încetat să-i mai acorde vreun sprijin financiar. În anul 1904, când J. R. R. Tolkien avea 12 ani, mama lui a murit din cauza diabetului acut de care suferea la Fern Cottage din Rednal, pe care o închiriasse. Avea aproximativ 34 de ani, aproximativ vârsta la care poate ajunge o persoană cu diabet zaharat de tip 1 fără tratament - insulina nu avea să fie descoperită decât două decenii mai târziu. Înainte de moartea sa, Mabel Tolkien îi încredințase tutela fiilor ei prietenului ei apropiat, preotul Francis Xavier Morgan din cadrul comunității catolice din Birmingham, care trebuia să-i crească în respectiva credință.

După moartea mamei sale, Tolkien a crescut în zona Edgbaston din Birmingham și a urmat cursurile școlii King Edward din Birmingham și ulterior pe cele ale școlii St. Philip. În anul 1903 a câștigat o bursă și s-a întors la King Edward. În Edgbaston, Tolkien a locuit în umbra turnului observatorului și a turnului de apă, fapt care este posibil să-l fi influențat în legătură cu turnurile întunecate din lucrările sale. O altă influență puternică a constatat în pictura medievală romantică a lui Edward Burne-Jones și a comunității pre-rafaelite, Muzeul și galeria de artă din Birmingham punând la dispoziția publicului o vastă colecție.

În 1908, J.R.R. Tolkien a întâlnit-o pe Edith Mary Bratt, în vârstă de nouăsprezece ani, atunci când el și fratele său, Hilary, s-au mutat în pensiunea în care ea locuia, în Duchess Road, Edgbaston. Ambii fiind orfani și dornici de afecțiune, au descoperit că și-o puteau oferi reciproc. În vara anului 1909, au decis că erau îndrăgostiți.

Tutorele său, părintele Morgan, a considerat-o pe Edith ca fiind motivul pentru care Tolkien și-a neglijat învățătura, fiind profund afectat de faptul că fiul său adoptiv era implicat într-o relație romantică cu o femeie mai în vârstă, protestantă. I-a interzis să o întâlnească, să-i vorbească și chiar să corespundeze cu ea înainte de a împlini 21 de ani. El a respectat interdicția de a-i scrie, cu o singură excepție inițială, din pricina căreia părintele Morgan l-a amenințat că avea să-și scurteze cariera universitară dacă nu avea să se oprească.

În 1911, Tolkien a călătorit într-o vacanță de vară în Elveția, o călătorie pe care o redă cu acuratețe într-o scrisoare din 1968, menționând că drumul parcurs de Bilbo prin Munții Încețoșați s-a inspirat direct din călătoria făcută atunci. În luna octombrie a aceluiași an, Tolkien a început studiile la Exeter College, Oxford. Inițial a studiat limbile clasice, dar în 1913 a optat pentru Limba și literatura engleză, absolvind în 1915 cu calificativul foarte bine.

În seara celei de-a 21-a aniversări, Tolkien i-a scris lui Edith, care locuia cu prietenul de familie C. H. Jessop, la Cheltenham, declarându-i că nu încetase niciodată să o iubească și cerându-i să se căsătorească cu el. Edith i-a răspuns că acceptase deja propunerea lui George Field, fratele unuia dintre cei mai apropiați prieteni ai ei. Edith i-a spus totuși că acceptase să se căsătorească cu Field numai pentru că se simțea neglijată și deoarece începuse să se îndoiască de faptul că lui Tolkien îi mai păsa în continuare de ea. Ea i-a explicat că, din cauza scrisorii lui Tolkien, totul se schimbase.

La 8 ianuarie 1913, Tolkien a călătorit cu trenul la Cheltenham și a fost întâmpinat pe peron de Edith. Cei doi au făcut o plimbare în peisajul de țară, s-au așezat sub un viaduct feroviar și au stat de vorbă. Până la sfârșitul zilei, Edith s-a declarat de acord să accepte cererea în căsătorie a lui Tolkien. Drept urmare, ea a scris lui Field și i-a înapoiat inelul de logodnă, ceea ce a stârnit o reacție vehementă a acestuia. Cu părere de rău, Edith a anunțat că se convertește la catolicism, la insistența lui Tolkien.

Edith Bratt și Ronald Tolkien s-au logodit oficial la Birmingham, în ianuarie 1913, și s-au căsătorit la biserica romano-catolică din Warwick, pe 22 martie 1916.

În august 1914, Regatul Unit a intrat în primul război mondial. Rudele lui Tolkien au fost șocate când acesta a decis să nu se înroleze imediat ca voluntar în armata britanică.

Tolkien a îndurat oprobriul și s-a înscris într-un program care îi amâna înrolarea până când avea să devină absolvent. În momentul în care a terminat cu examenele finale, în iulie 1915, Tolkien s-a înrolat, fiind numit temporar sublocotenent într-un regiment de infanterie, la 15 iulie 1915, pregătindu-se apoi, cu Batalionul 13 la Cannock Chase, Staffordshire, timp de unsprezece luni. În urma nunții lor, locotenentul și doamna Tolkien s-au cazat în apropierea taberei de instrucție.

- 1916 - La 2 iunie 1916, Tolkien a primit o telegramă prin care era convocat
1918 la Folkestone, pentru a fi trimis în Franța. La 5 iunie 1916, Tolkien s-a îmbarcat pe un transportor de trupe pentru o călătorie de noapte până la Calais, fiind trimis la baza Forțelor expediționare britanice de la Étaples. La 7 iunie, a fost informat că fusese numit ofițer de comunicații la Batalionul 11 de infanterie Lancashire Fusiliers, din cadrul Brigăzii 74, Divizia a 25-a. A părăsit Étaples la 27 iunie 1916 și s-a alăturat batalionului său la Rubempré, lângă Amiens.

Tolkien a sosit la Somme la începutul lunii iulie 1916, participând la atacurile de la Schwaben Redoubt și Leipzig Salient. La 27 octombrie 1916, când batalionul său a atacat Regina Trench, Tolkien a căzut răpus de febră, o boală transmisă de păduchi. El a fost declarat inapt în Anglia, la 8 noiembrie 1916. Mulți dintre cei mai dragi prieteni din școală i-au fost uciși în război. Tolkien ar fi putut să le împărtășească soarta, dar a fost retras de pe front, din cauza problemelor de sănătate. El a rămas profund recunoscător pentru această lecție, căci mult timp se refugiase într-un turn de fildeș. În ultimii săi ani, Tolkien a declarat indignat că cei care i-au scotocit lucrările pentru a găsi paralele cu cel de-al doilea război mondial s-au înșelat în întregime.

Un Tolkien slab și emaciat a petrecut restul războiului între spitale și îndatoriri de garnizoană, fiind considerat inapt din punct de vedere medical pentru serviciul combatant. În timpul ce își recăpăta forțele, într-o cabană din Little Haywood, Staffordshire, a început să lucreze la ceea ce a numit *Cartea Poveștilor Pierdute*, începând cu *Căderea lui Gondolin*. *Poveștile Pierdute* reprezentau încercarea lui Tolkien de a crea o mitologie pentru Anglia, un proiect pe care avea să-l abandoneze ulterior.

La 17 noiembrie 1917 se naște primul copil al soților Tolkien, John Francis Reuel Tolkien (d. 22 ianuarie 2003).

La 6 ianuarie 1918 Tolkien a fost promovat la rangul temporar de locotenent.

1920 - La 22 octombrie 1920 se naște cel de-al doilea copil al soților Tolkien,
1959 Michael Hilary Reuel Tolkien (d. 27 februarie 2003).

La 3 noiembrie 1920, Tolkien a fost demobilizat și a părăsit armata, păstrând rangul de locotenent. Prima sa slujbă civilă după Primul Război Mondial a fost în cadrul colectivului care elabora *Dicționarul Oxford al limbii engleze*, unde s-a ocupat în principal de istoria și etimologia cuvintelor de origine germanică începând cu litera W. În anul 1920, a ocupat un post de conferențiar la catedra de Limbă engleză la Universitatea din Leeds și a devenit cel mai tânăr profesor de acolo. În timp ce se afla la Leeds, a elaborat un *Vocabular al englezei medievale* și o ediție definitivă a textului *Sir Gawain și Cavalerul Verde*, împreună cu E. V. Gordon, ambele devenind lucrări academice standard timp de câteva decenii. De asemenea, a tradus *Sir Gawain, Pearl* și *Sir Orfeo*.

La 21 noiembrie 1924 se naște cel de-al treilea copil al soților Tolkien, Christopher John Reuel Tolkien.

În 1925, s-a întors la Oxford ca profesor de anglo-saxonă, beneficiind de o bursă la Colegiul Pembroke. În timpul petrecut la Colegiul Pembroke, Tolkien a scris *Hobitul* și primele două volume din *Stăpânul inelelor*, în timp ce locuia la nr. 20 de pe Northmoor Road, în North Oxford.

La 18 iunie 1929 se naște cel de-al patrulea copil al soților Tolkien, Priscilla Mary Anne Reuel Tolkien.

În 1920, Tolkien începe traducerea lucrării *Beowulf*, pe care a finalizat-o în anul 1926. Nu a publicat-o niciodată. A fost în cele din urmă editată de fiul său și publicată în anul 2014, la mai bine de patruzeci de ani după moartea lui Tolkien. La zece ani de la finalizare respectivei traducerii, în 1936, Tolkien a ținut o conferință foarte apreciată cu privire la această operă, intitulată *Beowulf: Monștrii și criticii*, care a avut o influență de durată asupra cercetărilor legate de *Beowulf*. Publicată ulterior ca articol, a revoluționat modul în care criticii literari au privit poemul epic anglo-saxon *Beowulf*, eseul rămâne foarte influent în studiul literaturii engleze vechi până în prezent. *Beowulf* este una dintre cele mai semnificative influențe asupra ficțiunii ulterioare a lui Tolkien, aspecte majore fiind adaptate din poem, atât în *Hobit* cât și în *Stăpânul Inelelor*, în special balaurul care apare în ultima treime a poemului.

Tolkien nu s-a așteptat niciodată ca poveștile sale să devină populare, dar, complet întâmplător, o carte numită *The Hobbit*, pe care o scrisese

cu câțiva ani înainte pentru copiii săi, a ajuns în 1936 în atenția lui Susan Dagnall, angajat al editurii londoneze George Allen & Unwin, care l-a convins pe Tolkien să o prezinte spre publicare. Atunci când a fost publicată, un an mai târziu, cartea a atras atât cititori adulți cât și copii, determinându-i pe editori să-i ceară lui Tolkien să scrie o continuare.

În 1945, Tolkien s-a mutat la Merton College, Oxford, devenind profesor de limbă și literatură engleză, post pe care l-a ocupat până la pensionare în 1959. A lucrat timp de mulți ani ca examinator extern la University College din Dublin, în 1954, Tolkien primind o diplomă de onoare de la Universitatea Națională din Irlanda.

Cererea pentru o continuare a *Hobbit*-ului l-a determinat pe Tolkien să înceapă ceea ce avea să devină cea mai celebră lucrare: romanul epic *Stăpânul Inelelor*, pe care l-a finalizat în anul 1948, la aproape un deceniu după primele schițe, acesta fiind publicat inițial în trei volume, în perioada 1954-1955. Tolkien a petrecut mai mult de zece ani scriind narațiunea primară și anexele pentru *Stăpânul Inelelor*, răstimp în care a beneficiat de sprijinul constant al celor din grupul Inklings, în special din partea celui mai apropiat prieten al său, C. S. Lewis, autorul *Cronicilor din Narnia*.

Inițial, Tolkien a intenționat ca *Stăpânul Inelelor* să fie o poveste pentru copii în stilul *Hobbit*-ului, dar în scurt timp a abordat-o dintr-o perspectivă mai sumbră și mai serioasă. Cu toate că era o continuare directă la *Hobbit*-ul, ea se adresa unui public adult.

Stăpânul Inelelor a devenit extrem de popular în anii '60 ai secolului trecut și a rămas așa de atunci, fiind considerat una dintre cele mai populare opere de ficțiune din secolul XX, atât din punctul de vedere al vânzărilor cât și din perspectiva cititorilor. În studiul „Big Read” realizat de BBC în 2003, *Stăpânul Inelelor* a fost considerat „cel mai îndrăgit roman” în Marea Britanie. Australianii au votat *Stăpânul Inelelor* ca fiind cartea preferată într-un sondaj efectuat de ABC-ul australian în 2004. Într-un sondaj realizat în 1999 printre clienții Amazon.com, *Stăpânul Inelelor* a fost considerat cartea favorită a mileniului. Popularitatea sa nu se limitează la lumea vorbitorilor de limbă engleză: într-un sondaj realizat în 2004, inspirat de studiul britanic „Big Read”, aproximativ 250.000 de germani au descoperit că *Stăpânul Inelelor* este lucrarea lor literară preferată.

1959 - În timpul vieții sale de pensionar, din 1959 până la moartea sa, în 1973,
1973 Tolkien s-a bucurat de o creștere a atenției publicului și de o tot mai mare

celebritate literară. În 1961, prietenul său, C. S. Lewis, l-a nominalizat la Premiul Nobel pentru Literatură. Vânzările cărților sale erau atât de profitabile încât a regretat că nu a ales pensionarea anticipată. La început, a scris răspunsuri entuziaste la întrebările cititorilor, dar a devenit din ce în ce mai nefericit din cauza popularității bruște a cărților sale în contextul mișcării contra-culturale a anilor 1960.

Atenția fanilor a devenit atât de intensă încât Tolkien a trebuit să-și scoată numărul de telefon din agenda publică și în cele din urmă el și Edith s-au mutat la Bournemouth, care era pe atunci o stațiune de pe litoral patronată de clasa superioară britanică de mijloc. Statutul lui Tolkien ca cel mai bine vândut autor le-a facilitat accesul în lumea bună, însă lui Tolkien îi lipsea profund compania celor din grupul Inklings.

În anul 1966 este publicată *Biblia Ierusalimului*, pentru care Tolkien a tradus *Cartea lui Iona*.

Specialistul în Tolkien - James Dunning - a inventat cuvântul Tollywood, un cuvânt compus derivat din „Tolkien Hollywood”, pentru a descrie încercările de a crea o adaptare cinematografică a poveștilor legendariului lui Tolkien, cu scopul de a se bucura mai degrabă de succes comercial decât de a urma cu fidelitate ideile operei originale. Primind o propunere de scenariu pentru ecranizarea *Stăpânului Inelelor* de la Morton Grady Zimmerman, Tolkien a criticat scenariul scenă cu scenă. Cu toate acestea nu s-a opus ideii unei adaptări dramatice și a vândut drepturile de ecranizare, punere în scenă și drepturile comerciale asociate pentru *Hobbit* și *Stăpânul Inelelor* către United Artists în 1968. United Artists nu a realizat niciodată vreun film, deși regizorul John Boorman a avut un asemenea proiect la începutul anilor 1970.

Edith Tolkien a murit la 29 noiembrie 1971, la vârsta de 82 de ani.

Tolkien a fost numit de către regina Elisabeta a II-a Comandant al Ordinului Imperiului Britanic și a primit insigna ordinului la Palatul Buckingham la 28 martie 1972. În același an, Universitatea Oxford i-a conferit un Doctorat onorific în litere.

Tolkien a gravat numele Lúthien pe piatra de mormânt a lui Edith la cimitirul Wolvercote din Oxford. Când Tolkien a murit, 21 de luni mai târziu, la 2 septembrie 1973, din cauza unui ulcer hemoragic și a unei infecții toracice, la vârsta de 81 de ani, a fost înhumat în același mormânt, lângă numele lui fiind adăugat cel al lui Beren. Astfel, pe piatra tombală din cimitirul Wolvercote din Oxford a rămas inscripționat, întru eternitate:

Edith Mary Tolkien

Lúthien

1889-1971

John Ronald Reuel Tolkien

Beren

1892-1973

Postumități

- 1976 Drepturile de ecranizare, punere în scenă și drepturile comerciale asociate pentru *Hobbit* și *Stăpânul Inelelor* au fost vândute societății Tolkien Enterprises, divizie a companiei Saul Zaentz. Tolkien a scris o scurtă „schiță a mitologiei”, care a inclus poveștile lui Beren și Lúthien și ale lui Túrin, iar schița a evoluat în cele din urmă în *Quenta Silmarillion*, o istorie epică pe care Tolkien a început-o de trei ori, fără să o publice însă vreodată. Tolkien a sperat cu disperare să o publice împreună cu *Stăpânul Inelelor*, dar editorii au refuzat. În plus, costurile de tipărire erau foarte ridicate în Marea Britanie din anii '50, necesitând ca *Stăpânul Inelelor* să fie publicat în trei volume. Începând cu anul 1936, Tolkien a început să extindă acest cadru pentru a include povestea *Căderea lui Númenor*, inspirată de legenda Atlantidei. Tolkien l-a numit pe fiul său Christopher drept executor literar, iar acesta a organizat o parte din acest material într-un singur volum coerent, publicat ca *The Silmarillion* în anul 1977. A primit premiul Locus pentru cel mai bun roman fantasy în 1978.
- 1978 Prima adaptare a *Stăpânului Inelelor*; lansată ca un film de animație, regizat de Ralph Bakshi și bazându-se pe scenariul scriitorului fantasy Peter S. Beagle, acoperind doar prima jumătate a povestii din *Stăpânul Inelelor*. În 1977 Rankin-Bass realizează un film de televiziune animat și muzical după *Hobbit*-ul, iar în 1980, a fost produs filmul de televiziune animat și muzical *Întoarcerea regelui*, care a acoperit câteva dintre porțiunile din *Stăpânul Inelelor* pe care Bakshi nu reușise să le includă.
- 1980 Christopher Tolkien a publicat o colecție de materiale mai fragmentare, sub titlul *Povești neterminate din Númenor și Pământul de mijloc*. În anii următori (1983-1996) a publicat o cantitate mare de materiale rămase nepublicate, însoțite de note și comentarii ample, într-o serie de doisprezece volume intitulată *Istoria Pământului de mijloc*. Acestea conțin texte neterminate, abandonate, alternative și contradictorii, din moment ce au fost întotdeauna în lucru pentru Tolkien, acesta stabilind arareori vreo versiune definitivă pentru vreuna dintre ele.

- 1982 Este publicată una dintre cele mai puțin cunoscute lucrări scurte ale lui Tolkien - cartea de povești pentru copii - *Domnul Bliss*. Aceasta redă povestea domnului Bliss și prima lui călătorie în noua sa mașină, fiind incluse o sumedenie de aventuri: întâlniri cu urși, vecini furioși, negustori scoși din fire și tot soiul de accidente. Povestea a fost inspirată de necazurile pe care Tolkien le-a avut cu prima sa mașină, achiziționată în 1932, urșii provenind din urșii de jucărie ai fiilor lui Tolkien. Tolkien a fost nu doar autorul, ci și ilustratorul cărții. El a prezentat volumul editorilor săi ca o alinare destinată cititorilor care țineau morțiș să mai citească ceva scris de el, după succesul *Hobbit*-ului.
- 2001 - New Line Cinema a lansat *Stăpânul Inelelor* sub forma unei trilogii
2003 de acțiune filmată în Noua Zeelandă și regizată de Peter Jackson. Seria s-a bucurat de un mare succes comercial, câștigând numeroase Oscaruri.
- Începând cu anul 2003 Societatea Tolkien organizează Tolkien Reading Day (Ziua de lectură din opera lui Tolkien), care are loc la 25 martie în școlile din întreaga lume.
- 2007 *Copiii lui Húrin* a fost publicat de Harper Collins (în Marea Britanie și Canada) și Houghton Mifflin (în SUA). Romanul înfățișează povestea lui Túrin Turambar și a surorii sale Nienor, copiii lui Húrin Thalion. Materialul a fost compilat de Christopher Tolkien din *Silmarillion*, *Povești neterminate*, *Istoria Pământului de mijloc* și manuscrise nepublicate.
- 2008 *The Times* l-a clasat pe locul șase pe o listă cu „cei mai mari 50 scriitori britanici de după 1945”. *Forbes* l-a clasat pe locul 5 într-un clasament al „celebrităților decedate”, în 2009.
- 2009 Pe 5 mai este lansată, la nivel mondial, *Legenda lui Sigurd și Gudrún*, de Harper Collins și Houghton Mifflin Harcourt, care redă legenda lui Sigurd și căderea Niflungilor din mitologia germanică. Christopher Tolkien a furnizat note și comentarii ample referitoare la lucrarea tatălui său. Potrivit lui Christopher Tolkien, nu mai este posibil să se urmărească data exactă a elaborării lucrării. Pe baza dovezilor circumstanțiale, el sugerează că datează din anii 1930.
- 2012 - Warner Bros și New Line Cinema au lansat *Hobbit*-ul, o trilogie
2014 bazată pe volumul omonim, Peter Jackson fiind producător, regizor și co-scenarist. Prima parte, *Hobbitul : O călătorie neașteptată*, a fost lansată în decembrie 2012, cea de-a doua, *Hobbitul: Ruina lui Smaug*,

- în decembrie 2013, iar cea de-a treia, *Hobbitul: bătălia celor cinci armate*, în decembrie 2014.
- 2013 Pe 23 mai este publicată *Căderea lui Arthur*, un lung poem narativ alcătuit de Tolkien la începutul anilor 1930. Este aliterativă și se întinde pe aproape 1.000 de versuri, imitând metrul englez din *Beowulf* și transpunându-l în engleza modernă. Deși inspirat de ficțiunea arthuriană medievală, cadrul istoric al poemului este amplasat în timpul perioadei post-romane de migrație, atât în formă (folosind versul germanic) cât și în conținut, prezentându-l pe Arthur în postura de războinic britanic care luptă împotriva invaziei saxone.
- 2014 *Beowulf: o traducere și comentariu*, publicată la 22 mai, este o traducere în proză a poemului epic medieval *Beowulf*, transpus din engleza veche în engleza modernă. Tradus de Tolkien din 1920 până în 1926, a fost editat de fiul său, Christopher. Traducerea este urmată de peste 200 de pagini de comentarii, acestea stând la baza prelegerii din 1936 a lui Tolkien, *Beowulf: Monștrii și criticii*. Volumul include, de asemenea, nepublicata *Sellic Spell* și două versiuni ale *The Lay of Beowulf*.
- Povestea lui Kullervo*, publicată pentru prima dată în *Studii Tolkieniene* în 2010 și republicată cu materiale suplimentare în 2015, este o repovestire a unui poem finlandez din secolul al XIX-lea. A fost scrisă în 1915, în timp ce Tolkien studia la Oxford.
- Povestea lui Beren și Lúthien* este una dintre cele mai vechi și mai adesea revizuite în legendariul lui Tolkien. Povestea este una din cele trei conținute în *Silmarillion* despre care Tolkien credea că pot avea o existență proprie, într-o formă amplificată. A fost publicată ca o carte independentă, editată de Christopher Tolkien, sub titlul *Beren și Lúthien* în 2017.

BIBLIOGRAFIE:

*

* *

TOLKIEN, John Ronald Reuel. *Cele doua turnuri*. Trad. din lb. eng. Gabriela Nedelea. Bucuresti: RAO International, 2000, 444 p.
Constituie partea a doua a trilogiei *Stăpânul Inelelor*.

Idem. *Copiii lui Hurin*. Trad.: Horea Irina. București: Editura RAO, 2013.

Idem. *Domnul Bliss*. Trad.: Diana Lupu. București: RAO International Publishing Company, 2007, 50 f. il. color în casetă.
Textul în engleză facsimilat.

Idem. *Frăția inelului*. Trad. din lb. eng.: Irina Horea. București: RAO International, 1999, 576 p.
Constituie primul volum din trilogia „Stăpânul inelelor”.

Idem. *Hobbitul*. Trad. din limba engleză de Catinca Ralea. București: RAO International, 2002, 288 p.

Idem. *Hobbitul*. Trad. din lb. engleză: Irina Horea. București: RAO International Publishing Company, 2007, 310, [10] p.

Idem. *Hobbitul*. Trad. din lb. engleză: Irina Horea ; trad. versurilor: Ion Horea. București: Editura RAO, 2012, 314, [6] p.

Idem. *Hobbitul*. Trad.: Irina Horea ; il.: Jemima Catlin. București: Editura RAO, 2013.

Idem. *Întoarcerea regelui*. Trad. din lb. engleză : Irina Horea. București: RAO International, 2001, 544 p.
Constituie partea a treia din trilogia „Stăpânul Inelelor”.

Idem. The legend of Sigurd and Gudrun = *Legenda lui Sigurd și Gudrun*. Trad.: Bogdan Marchidanu. București: RAO Distribuție, 2012.

Idem. *Povestea Copiilor lui Hurin*. Ed. de Christopher Tolkien ; il. de Alan Lee ; trad.: Irina Horea. București: RAO International Publishing Company, 2008, 284 p., 8 f. pl. il., h.

Tit. și în lb. elfică, limbă inventată de autor.

Idem. *Povestea unui hobbit*. Versiunea românească Junona Tutunea ; [cop. și il. Peter Green]. Ploiesti: Elit, 1996, 268 p.

Idem. *Povești neterminate*. Trad.: Irina Horea ; ed.: Christopher Tolkien. București: RAO International Publishing Company, 2005.

Idem. *Povești neterminate : ale Numenorului și Pământului de Mijloc*. Ed. de Christopher Tolkien ; trad. din lb. engleză: Irina Horea. București: Editura RAO, 2011, 761 p., h.

Idem. *Roverandom* : [microroman pentru copii]. Trad.: Cristina Iliescu; note explicative: Christina Scull, Wayne G. Hammond. București: RAO International, 2004, 127 p., il.

Idem. *Roverandom : microroman pentru copii*. Trad. din lb. engleză: Cristina Iliescu. București: RAO International Publishing Company, 2006, 129, [8] p.

Idem. *Scrisori de la Moș Crăciun*. Trad. din lb. engleză de Fabiola Popa. București: RAO International Publishing Company, 2006, 112 p., il. color.

Texte și în lb. Engleză.

Idem. *Silmarillion*. Trad. din lb. engleză: Irina Horea, Ion Horea ; postf. de Vlad Macri ; cuv. înainte de Christopher Tolkien. București: RAO International, 2003, 506, [6] p.

Idem. *Silmarillion : roman fantastic*. Trad. din lb. engleză: Irina Horea, Ion Horea ; cuv. înainte de Christopher Tolkien ; postf. de Vlad Macri. București: RAO International Publishing Company, 2006, 574 p.

Idem. *Silmarillion*. Trad.: Irina Horea. București: Editura RAO, 2013.

Idem. *Silmarillion*. Trad.: Irina Horea. București: Editura RAO, 2014.

Idem. *Stăpînul inelelor*. Trad. din lb. engleză de Irina Horea, trad. versuri: Ion Horea. București: RAO International, 2004, 3 vol., fig., h.

Idem. *Stăpînul inelelor*. Trad. din lb. engleză: Irina Horea ; trad. versurilor: Ion Horea. Ed. rev. și adăugită. București: RAO International Publishing Company, 2006, 3 vol., fig., h.

Idem. *Stăpînul inelelor*. Trad. din lb. engleză: Irina Horea. [Ed. a 2-a]. București: RAO International Publishing Company, 2010, 3 vol.

Idem. *Stăpânul inelelor*. Trad. și note: Irina Horea, trad. versurilor: Ion Horea. București: Adevărul Holding, 2010, 3 vol.

Idem. *Stăpânul inelelor*. Trad. din lb. engleză: Irina Horea. Ed. rev. și adăugită. București: Editura RAO, 2012, 3 vol., h.

Idem. *Stăpânul inelelor*. Trad.: Irina Horea. București: Editura RAO, 2014. 3 vol.

**BIBLIOGRAFIE CRITICĂ
DESPRE OPERA ȘI PERSONALITATEA LUI JOHN
RONALD REUEL TOLKIEN**

*
* *

Inklings : litera și spiritul : [selecțiuni din și despre opera scriitorilor]: C. S. Lewis, **J. R. R. Tolkien**, Charles Williams, Owen Barfield. Vol. coord. de Rodica Albu. Iași: Editura Universității „Al. I. Cuza”, 2004, 282 p.

Bibliografie p. 285-286. Index.

*
* *

The Letters of J. R. R. Tolkien. Eds: CARPENTER, Humphrey; TOLKIEN, Christopher. London: George Allen & Unwin, 1981.

*
* *

LANGLAND, William. *Piers Plowman with Sir Gawain and the Green Knight, Pearl and Sir Orfeo* (anon.) Translated by Terence Tiller, **J. R. R. Tolkien**, edited by Christopher Tolkien, with an introduction by John Burrow. London: Everyman's Library, 2001, XXXII + 464 p. (The Millenium Library ; 224).

*
* *

- CARPENTER, Humphrey. *The Inklings: C. S. Lewis, J. R. R. Tolkien, Charles Williams and Their Friends*. Boston: Houghton Mifflin, 1979.
- Idem. *Tolkien: A Biography*. New York: Ballantine Books, 1977.
- COREN, Michael. *J. R. R. Tolkien : the man who created the Lord of the rings*. Toronto: Fitzhenry and Whiteside, 2004, 136 p.
Bibliografie p. 127-128. Index.
- CROFT, Janet B. *War and the Works of J. R. R. Tolkien*. Westport: Praegar Publishers, 2004.
- CURRY, Patrick. *Defending Middle-earth: Tolkien, Myth and Modernity*. Boston: Houghton Mifflin, 2004.
- DURIEZ, Colin. *Tolkien and C. S. Lewis: The Gift of Friendship*. Mahwah, NJ: HiddenSpring, 2003.
- DURIEZ, Colin și David PORTER. *The Inklings Handbook: The Lives, Thought and Writings of C. S. Lewis, J. R. R. Tolkien, Charles Williams, Owen Barfield, and Their Friends*. London: Azure, 2001.
- FLIEGER, Verlyn. *Splintered Light: Logos and Language in Tolkien's World*. Kent State University Press, 2002.
- FONSTA, Karen Wynn. *The Atlas of Middle-earth*. Boston: Houghton Mifflin, 1991.
- FOSTER, Robert. *The Complete Guide to Middle-earth*. Del Rey, 2001.
- FREDRICK, Candice și Sam McBRIDE. *Woman among the Inklings: Gender, C.S. Lewis, J. R. R. Tolkien, and Charles Williams*. Greenwood Press, 2001.
- GARTH, John. *Tolkien and the Great War*. Harper-Collins, 2003.
- GILLIVER, Peter, Jeremy MARSHALL, și Edmund WEINER. *The Ring of Words*. Oxford University Press, 2006.
- GLYER, Diana Pavlac. *The Company They Keep: C. S. Lewis and J. R. R. Tolkien as Writers in Community*. Kent, Ohio: Kent State University Press, 2007.
- GROTTA-KURSK, Daniel. *J. R. R. Tolkien: Architect of Middle Earth (A Biography)*. Philadelphia: Running Press, 1976.

HABER, Karen. *Meditations on Middle-earth: New Writing on the Worlds of J. R. R. Tolkien*. St. Martin's Press, 2001.

J. R. R. Tolkien : credință și imaginație. Coord.: Virgil Nemoianu, Robert Lazu. Arad: Hartmann, 2005.

J. R. R. Tolkien Encyclopedia: Scholarship and Critical Assessment. Ed.: DROUT, Michael D. C. New York City: Routledge, 2006.

LAZU, Robert. *Enciclopedia lumii lui J. R. R. Tolkien*. Robert Lazu (coord.), Mihaela Cernauti-Gorodetchi, Gyorf-Deak Gyorgy. Târgu-Lăpuș: Galaxia Gutenberg, 2007. 337 p.
Indici.

Idem. *Lumea lui Tolkien*. Arad: Hartmann, 2004.

LAZU, Robert. *Lumea lui J.R.R. Tolkien*. Ediția a 2-a revăzută și adăugită. Târgu-Lăpuș: Galaxia Gutenberg, 2012, 160 p.
Conține bibliografie.

LEE, Stuart D. și Elizabeth SOLOPOVA. *The Keys of Middle-earth: Discovering Medieval Literature through the Fiction of J. R. R. Tolkien*. Palgrave Macmillan, 2005.

PEARCE, Joseph. *Tolkien: Man and Myth*. London: Harper Collins Publishers, 1998.

PERRY, Michael. *Untangling Tolkien: A Chronology and Commentary for The Lord of the Rings*. Seattle: Inkling Books, 2006.

SHIPPEY, Tom. *J. R. R. Tolkien - Author of the Century*. Boston, New York: Houghton Mifflin Company, 2000.

The Road to Middle-earth. Boston, New York: Houghton Mifflin Company, 2003.

READY, William. *Understanding Tolkien and the Lord of the Rings*. New York: Paperback Library, 1968.

RORABECK, Robert. *Tolkien's Heroic Quest*. Crescent Moon, 2008.

STRACHEY, Barbara. *Journeys of Frodo: an Atlas of The Lord of the Rings*. London, Boston: Allen & Unwin, 1981.

TOLKIEN, John & Priscilla. *The Tolkien Family Album*. London: HarperCollins, 1992.

Tolkien and Politics. Ed.: HARRINGTON, Patrick. London, England: Third Way Publications, 2003.

Tolkien and the Invention of Myth, a Reader. Louisville: University Press of Kentucky, 2004.

Tolkien Studies, An Annual Scholarly Review. Eds: ANDERSON, Douglas A; DROUT, Michael DC; FLIEGER, Verlyn. I. Morgantown: West Virginia University Press, 2004.

Tolkien the Medievalist. Ed.: CHANCE, Jane. London, New York: Routledge, 2003.

Tolkien's Legendarium: Essays on The History of Middle-earth. Eds: FLIEGER, Verlyn; Hostetter, Carl F. Westport, CT: Greenwood Press, 2000.

TYLER, J. E. A. *The Tolkien Companion*. New York: Gramercy, 1976.

WHITE, Michael. *Tolkien: A Biography*. New American Library, 2003.

ZALESKI, Philip și Carol ZALESKI. *The Fellowship: The Literary Lives of the Inklings: J. R. R. Tolkien, C. S. Lewis, Owen Barfield, Charles Williams*. Farrar, Straus and Giroux, 2016.

*

* *

BIRZER, Bradley J. Har și voință în legendarium-ul lui Tolkien. Traducere de Marius Ivașcu. *Adevărul literar și artistic*. 31 mai 2005, **14**(770), 8. ISSN 1220-9821. Rubrica: medalion Tolkien.

CALDECOTT, Stratford. Conferința Tolkien de la Universitatea Oxford (21-25 august 2006). Stratford Caldecott în dialog cu Robert Lazu. *Adevărul literar și artistic*. 8 aprilie 2006, **15**(813), 4-5. ISSN 1220-9821.

Idem. Stăpânul și stăpâna inelelor. Traducere Simone Gyorf. *Adevărul literar și artistic*. 31 mai 2005, **14**(770), 9. ISSN 1220-9821. Rubrica: medalion Tolkien.

CĂPLESCU, Romulus. The Lord of the Rings, fabulos excurs într-o lume magică : [despre trilogia cu același titlu de J. R. R. Tolkien

și ecranizarea sa de către regizorul neozeelandez Peter Jackson]. *Adevărul literar și artistic*. 18 decembrie 2001, **10**(598), 10. ISSN 1220-9821. Rubrica: Lumea în răspăr.

CĂPRARU, Anda-Irina. Despre basme cu J. R. R. Tolkien și C. S. Lewis. *Cultura* (București). 27 februarie 2014, **9**(7), 14. ISSN 1584-2894. Rubrica: Cultura literară.

CERBU, Andreea. Stăpânul inelelor - spectacolul revizitat : [despre romanul „Hobitul” de J. R. R. Tolkien]. *Steaua* (Cluj-Napoca). Septembrie 2011, **62**(9), 22-24. ISSN 0039-0852.

CERNĂUȚI-GORODEȚCHI, Mihaela. Cât de „mare” este J. R. R. Tolkien. *Convorbiri literare*. Martie 2003, **137**(3), 89-90. ISSN 0010-8243.

Idem. Sub semnul croșetei : Tolkien și românii : [despre vol. „Stăpânul Inelelor” de J. R. R. Tolkien]. *Convorbiri literare*. Martie 2002, **136**(3), 144-146. ISSN 0010-8243.

COJOCARU, Dragoș. Sub semnul lui Tolkien. *Convorbiri literare*. Ianuarie 2004, **138**(1), 148. ISSN 0010-8243. Rubrica: Suavul suspin.

CREȚU, Ion. „Sunt un hobbit” : [Premiul pentru traduceri și filologie oferit de Fundația „Andrei Bantaș” acordat Irinei Horea pentru traducerea vol. „Întoarcerea regelui” de J. R. R. Tolkien]. *Luceafărul* (București). 3 iulie 2002, (25), 16. ISSN 1220-626X.

GEORGIU, Franciscus. Tolkien și regele maimuță. *Caiete silvane*. Februarie 2015, **11**(121), 24-25. ISSN 1454-3028. Rubrica: Estetica imaginarului.

GHERAN, Nicolae. Goticul lui Tolkien ca traumă produsă de război. *Steaua* (Cluj-Napoca). Septembrie 2011, **62**(9), 17-20. ISSN 0039-0852.

GYÖRFI-DEAK György. Regele Urs. *Adevărul literar & artistic*. 31 mai 2005, **14**(770), 9. ISSN 1220-9821. Rubrica: medalion Tolkien.

LAZU, Robert. Cu Robert Lazu despre cyberdependența și enciclopedia lumii lui Tolkien : realizat de Oana Stoica-Mujea. *Argeș* (Pitești). Iulie 2006, **5**(7), 7. ISSN 1221-2350.

Idem. Despre Bilbo, Fredo și alte personaje din lumea lui Tolkien

(I-III) : misterioasa transformare. *Adevărul literar & artistic*. 24 iunie 2006, **15**(824), 8; 1 iulie 2006, **15**(825), 8; 8 iulie 2006, **15**(826), 8. ISSN 1220-9821. Rubrica: Cybercritica.

Idem. Eroi și dragoni : [în proza lui J. R. R. Tolkien]. *Adevărul literar & artistic*. 26 august 2006, **15**(833), 6. ISSN 1220-9821. Rubrica: Cybercritica.

Idem. Eroul fatal : [în proza lui J. R. R. Tolkien]. *Adevărul literar & artistic*. 19 august 2006, **15**(832), 5. ISSN 1220-9821. Rubrica: Cybercritica.

Idem. Exploratorii literaturii universale (II) : Bradley Birzer și mitologia lui J.R.R. Tolkien. *Adevărul literar & artistic*. 4 februarie 2006, **15**(804), 6. ISSN 1220-9821. Rubrica: Cybercritica.

Idem. J. R. R. Tolkien în dragonii. *Adevărul literar și artistic*. 15 noiembrie 2005, **14**(794), 14. ISSN 1220-9821. Rubrica: Cybercritica.

Idem. J. R. R. Tolkien, maestrul Făeriei. *Adevărul literar și artistic*. 10 mai 2005, **14**(767), 14. ISSN 1220-9821. Rubrica: Cybercritica.

Idem. J. R. R. Tolkien și cosmogonia muzicală. *Adevărul literar și artistic*. 23 august 2005, **14**(782), 14. ISSN 1220-9821. Rubrica: Cybercritica.

Idem. J. R. R. Tolkien și erosul creștin. *Adevărul literar & artistic*. 25 iulie 2007, **16**(881), 14. ISSN 1220-9821. Rubrica: Cybernetica.

Idem. Profesorul Tolkien și dragonii. *Adevărul literar & artistic*. 12 aug. 2006, **15**(831), 6. Rubrica: Cybercritica.

Idem. Remember : J. R. R. Tolkien (1892 - 1973). *Vatra* (Târgu Mureș). Iunie-iulie 2003, **30**(6/7), 92-96. ISSN 1220-6334. Rubrica: Ars legendi.

Idem. Scriitorul secolului : [John Ronald Reuel Tolkien]. *Orizont* (Timișoara). Aprilie 2001, **13**(4), 21. ISSN 0030-560X. Rubrica: Picătura de cucută.

Idem. Tolkien și Edda. *Adevărul literar & artistic*. 7 mart. 2007, **16**(861), 14. ISSN 1220-9821. Rubrica: Cybercritica.

Idem. Tolkien și focul tainic. *Adevărul literar & artistic*. 8 apr. 2006, **15**(813), 4. ISSN 1220-9821.

Idem. Un erou în miniatură : Biblo Baggins : [despre opera lui J. R. R. Tolkien]. *Adevărul literar & artistic*. 25 apr. 2007, **16**(868), 14. ISSN 1220-9821. Rubrica: Cybercritica.

LÖDI, Sonia. Tolkien online. *Cultura* (București). 16-22 martie 2005, **2**(10), 18. ISSN 1584-2894. Rubrica: Web site story.

MANOLESCU, Ion. O poveste cu un Tolkien - Aventurile unui roman [„The Lord of the Rings”]. *România literară*. 8-14 mai 2002, **35**(18), 26-27. ISSN 1220-6318. Rubrica: Meridiane.

MATUS, Adrian George. Tolkien, un scriitor creștin. *Steaua* (Cluj-Napoca). Septembrie 2011, **62**(9), 20-22. ISSN 0039-0852.

MILCA, Andrei. Genul fantasy : de la „maestrul” J. R. R. Tolkien („Stăpânul inelelor”) la „prozelitul” J. K. Rowling („Harry Potter”). *Caiete critice*. Mai-iulie 2002, (5-7), 140-143. ISSN 1120-6350. Rubrica: Literatură străină.

MILITARU, Petrișor. J. R. R. Tolkien: când imaginația creatoare integrează credința : [recenzie la „J. R. R. Tolkien. Credință și imaginație” de Virgil Nemoianu și Robert Lazu. Arad : Editura Hartmann, 2005]. *Mozaicul* (Craiova). Februarie 2015, **18**(2), 6. ISSN 1454-2293. Rubrica: Mișcarea ideilor.

PEDESTRU, Mihai. De ce nu și Dragonul vecinului? : [despre vol. „Harry Potter” de Joanne Kathleen Rowling și „Frăția inelului” de John R. R. Tolkien]. *Steaua* (Cluj-Napoca). Iunie 2005, **56**(6), 45. ISSN 0039-0852.

POPESCU, Dan Alexandru. Stăpânul inelelor : cronici barbare (I) : profesorul Tolkien, viața și opera. *Transilvania* (Sibiu). Februarie - martie 2004, **33**(2-3), 60-64. ISSN 0255-0539.

POPESCU, Raul. Hobbitul pe înțelesul tuturor : [despre romanul „The Hobbit” de J. R. R. Tolkien]. *Steaua* (Cluj-Napoca). Ianuarie-februarie 2014, **65**(1-2), 95-96. ISSN 0039-0852.

ROMILĂ, Adrian G. Lumea lui J. R. R. Tolkien, în câteva pagini : [recenzie la „Lumea lui Tolkien” de Robert Lazu. Arad : Hartmann, 2004]. *Luceafărul* (București). 29 septembrie 2004, (35), 4. ISSN 1220-626X. Rubrica: Cronica literară.

ROȘU, Ionela. Călătoria Frăției ajunge la final : [despre vol. „Întoarcerea regelui” de J. R. R. Tolkien]. *Adevărul literar & artistic*. 15 decembrie 2010, **19**(1056), 7. ISSN 1220-9821.

Idem. „Cele două turnuri” ale lui Tolkien : [despre vol. II al trilogiei „Stăpânul inelelor”]. *Adevărul literar & artistic*. 8 decembrie 2010, **19**(1055), 7. ISSN 1220-9821.

Idem. În laboratorul Stăpânului Inelelor : [despre trilogia „Stăpânul inelelor”, vol. I, de John Ronald Reuel Tolkien]. *Adevărul literar & artistic*. 1 decembrie 2010, **19**(1054), p. 7.

STURZA, Catălin. Înainte și după Tolkien. *Observator cultural*. 14-20 aprilie 2005, **6**(7), 6. ISSN 1454-9883. Rubrica: În dezbateri.

Idem. J. R. R. Tolkien, Domnul Bliss : [recenzie. București : Rao, 2007]. *Cultura* (București). 15 mai 2008, **3**(19), 13. ISSN 1584-2894. Rubrica: Cultura literară.

Idem. The name is Tolkien. J. R. R. Tolkien. *Cultura* (București). 6 iulie 2006, **2**(29), 32. ISSN 1584-2894. Rubrica: Sensuri și nonsensuri.

Index de publicații periodice bibliografiate:

1. *Adevărul literar & artistic*. (2005-2010)
2. *Argeș*. (2006)
3. *Caiete critice*. (2002)
4. *Caiete silvane*. (2015)
5. *Convorbiri literare*. (2002-2004)
6. *Cultura*. (2006-2008)
7. *Luceafărul*. (2002, 2004)
8. *Mozaicul*. (2015)
9. *Observator cultural*. (2005)
10. *România literară*. (2002)
11. *Steaua*. (2005, 2011-2014)
12. *Transilvania*. (2004)

Întocmit Lucian Popa

DINU LIPATTI¹
(19. III. 1917 - 1950)

100 de ani de la nașterea pianistului, compozitorului și pedagogului român

Pianistul Dinu Lipatti cu dirijorul George Georgescu
Fotografie

Fotograf Hanns Holdt, München

Biblioteca Națională a României, Colecții Speciale, Cabinetul de Fotografii

I. A se vedea și *Aniversări culturale*, 1967, p. 51-60; vol. II, 1975, p. 281-286; vol. I, 1992, p. 81-94

CRONOLOGIA VIETII ȘI OPERA LUI DINU LIPATTI

- 1917 La 19 martie în casa Lipatti din București, într-o familie de intelectuali unde muzica era o valoare și se cultiva de două generații, se naște Dinu (Constantin) Lipatti. Tatăl lui, Theodor, era un violonist amator talentat care studiasse cu Pablo de Sarasate, iar mama, Anna Lipatti, era o excelentă pianistă. Înconjurat de o atmosfera artistică a familiei, darul înăscut al lui Dinu este descoperit de timpuriu, astfel încât la vârsta de 4 ani, toată familia în frunte cu nașul său, George Enescu, asculta interpretarea unui menuet de Mozart. Impresionat de talentul deosebit al copilului, George Enescu îi recomandă a persevera. Învățământul pianistic a început intuitiv, cu compoziții proprii care portretizau caracteristicile sufletești ale membrilor familiei. Tatăl său, conștient de darul viitorului mare pianist, i se adresează compozitorului Paschill cu rugămintea de a transcrie aceste improvizații într-un caiet pe care a scris „Din compozițiile micului Dinu”.
- 1925 La vârsta de opt ani, Dinu Lipatti începe educația muzicală. Profesorul Mihail Jora îl instruieste temeinic și sistematic prin lecții de pian, de solfegiu și de armonie, pe care i le predă timp de trei ani. Talentul său excepțional a fost completat de capacitatea deosebită de muncă, de înțelegere, de asimilare și de însușiri fizice - dimensiunea și suplețea mâinilor.
- 1928 Theodor Lipatti adresează la 27 octombrie o cerere compozitorului Ion Nonna-Otescu, directorul Academiei Regale de Muzică și Artă Dramatică - Conservatorul din București, prin care solicită înscrierea lui Dinu și repartizarea la clasele profesorilor Mihail Jora și Florica Musicescu. Elevul reușește să absolve cei șapte ani de studii, în numai patru, absolventul obținând și premiul: „Paul Ciuntu”.
- La audiția laureaților Academiei, interpretează *Concertul în mi minor* de Chopin, sub bagheta profesorului C. C. Nottara.
- Lipatti apare pentru prima dată în public ca solist, în calitate de elev al Conservatorului, cu ocazia unui festival muzical organizat în sala Operei bucureștene. Sub bagheta profesorului Dan Simonescu, el interpretează *Concertul* de Grieg și se impune ca o „stea” a Conservatorului. Termină de asemenea și cursurile de armonie și contrapunct cu Mihail Jora, precum și pe cele de muzică de cameră cu Dimitrie Dinicu și Mihail Andricu.

1933 Tânăra pianist începe seria concertelor publice. Cariera de concertist a lui Dinu Lipatti va fi inaugurată cu *Concertul în mi bemol major* de Liszt, acompaniat de orchestra Filarmonicii din București, sub bagheta lui Alfred Alessandrescu.

Paralel cu dezvoltarea sa pianistică, Lipatti înregistrează remarcabile succese și în domeniul compoziției. La început este influențat de Schumann, Chopin și Liszt, compozitorii săi preferați.

Dinu Lipatti se manifestă în calitate de compozitor, obținând trei recompense succesive la Concursul de compoziție „George Enescu”:

Mențiunea I cu *Sonata pentru pian solo* (1932),

Premiul II cu *Sonatina pentru vioară și pian* (1933),

Premiul I pentru *Suita simfonică Șătrarii* (1934).

1934 Ana Lipatti hotărăște să se stabilească o vreme la Paris, împreună cu cei doi fii, pentru ca Dinu să-și poată perfecționa studiile. După o ascensiune extraordinară, încă din primii ani de când a început să studieze muzica, Lipatti se înscrie la „École Normale de Musique” din Paris, unde urmează cursul de pian, cu Alfred Cortot și Yvonne Lefébure și, paralel, cel de compoziție cu Paul Dukas, Nadia Boulanger și Igor Strawinsky. După primul trimestru al anului, profesorii recunosc în Dinu Lipatti un artist deja format, căruia trebuie să-i pună în valoare toate calitățile.

La Paris, Lipatti îl cunoaște pe compozitorul și pianistul român Filip Lazăr, stabilit de mai mulți ani în Franța. Între cei doi se leagă o strânsă prietenie și Lipatti va cunoaște o serie de muzicieni, precum: O. Ferroud, Fl. Schmitt, Honegger, Ibert etc.

Sub direcția artistică a lui Cortot, „École Normale de Musique” organizează, la 25 februarie 1935, cel de-al 47-lea concert al său, la care este invitat să-și dea concursul ca dirijor George Enescu. Cerîndu-i-se să interpreteze o compoziție a sa, Enescu îl propune pe Dinu Lipatti cu *Sonata de pian în fa diez minor*, compusă de George Enescu. Această primă audiere în capitala Franței remarcată de presa vremii a atras atenția celor mai mari impresari, printre care și pe cel al lui Kiesgen care îi propune o serie de concerte pe care le vor și începe odată cu deschiderea stagiunii muzicale din Paris.

După dispariția lui Dukas, Nadia Boulanger va fi cea care va declanșa tot potențialul afectiv și artistic a lui Lipatti, care îl va plasa rapid printre cei mai mari artiști ai vremii.

La sfârșitul lunii octombrie 1935, pianistul este invitat la Geneva

pentru a susține un recital la radio cu *Sonata opus 53 în do major* de Beethoven, *La Valée des Clocches* și *Alborada* de Ravel și *Toccată* de Bach.

1936 Începutul anului următor îi aduce lui Dinu Lipatti o nouă satisfacție artistică:

La 23 ianuarie, Mihail Jora dirijează la București Suita simfonică *Șătrarii*,

La 4 martie are loc în sala de concert a Asociației amicale a Școlii Normale de Muzică, cel de-al 18-lea concert organizat de Alfred Cortot. Programul, închinat exclusiv muzicii românești, cuprindea: *Cvartet e coarde* de Ionel Perlea, *Sonata în mi minor pentru vioară și pian* de Dinu Lipatti și *Sonata pentru violoncel și pian op. 26 nr. 2* de George Enescu. Dinu Lipatti participă în calitate de interpret și de compozitor. Dornic de a-și clarifica multitudinea de impresii dobândite la Paris, Lipatti se întoarce în țară, la conacul de la Fundățeanca, locul copilăriei sale. După numai câteva zile, Enescu și Lipatti oficiau pe podiumul Ateneului Român *Sonata op. 10* de Beethoven, *Sonata* de César Franck și *Sonatina pianistului*.

1937 Compune *Concertino în stil clasic pentru pian și orchestră*.

La 13 noiembrie, Filarmonica din București își deschide stagiunea sub bagheta dirijorului George Georgescu, cu Lipatti solist în *Concertul în re minor* de Mozart și în *Capriccio* de Stravinski.

După această ultimă manifestare artistică, pianistul se reîntoarce în Franța, în aceeași companie familială, pentru a-și continua studiile. La Paris dă mai multe recitaluri cu piese ale compozitorilor români ca: Pilip Lazăr, Marțian Negrea, Paul Constantinescu și în special ale lui George Enescu.

În perioada 1937 - 1943 notăm solicitări frecvente de concerte. Nadia Boulanger îl preferă în toate concertele sale la două pianе și încep să i se propună tot mai des imprimări. Lipatti participă cu regularitate la cursurile de interpretare ale lui Cortot și continuă cursurile de analiză ale Nadiei Boulanger. Cu ocazia Expoziției Internaționale de la Paris, participă, alături de alți muzicieni români în frunte cu Enescu, la Festivalul de muzică românească cultă.

1938 Reîntors în Franța, înregistrează valsurile lui Brahma, interpretate cu Nadia Boulanger, și i se pregătește un turneu de recitaluri în Italia. Tot acum i se îndeplinește un mai vechi vis al său, acela de a începe cursul de dirijat condus de Charles Münch.

- 1939 După cinci ani petrecuți la Paris, Lipatti încheie oficial studiile sale pariziene prin obținerea *Licenței de concert*, iar profesorii săi îi deveniseră colegi și distinși prieteni.
Acest an marchează momentul culminant al activității sale pianistice, prin recitalul din 29 martie din Sala Pleyel.
La începutul lunii mai are loc, tot, în Sala Pleyel un nou concert dedicat în întregime muzicii românești. Alături de Enescu, Marcel Mihailovici, Stan Golestan, Filip Lazăr, figura și Dinu Lipatti cu *Simfonia concertantă pentru două pianе și instrumente de coarde*, avînd-o ca parteneră pe marea pianistă de origine română Clara Haskil.
Tot acest an, Dinu Lipatti trimite ziarului *Libertatea*, cronici muzicale privind viața muzicală la Paris. Acestea i-au adus primirea în Asociația Internațională a Criticilor, în calitate de corespondent muzical pentru România.
În luna iulie îl regăsim pe Lipatti în România unde susține o serie de concerte, precum: concertul simfonic de deschidere a stagiunii din București, dirijat de George Georgescu, unde cîntă *Suita clasică* și *Concertul în la major* de Liszt, *Concertul în mi bemol* de Beethoven.
- 1939 - În stagiunea acestui an Dinu Lipatti concertează la două pianе cu
- 1940 Madeleine Danhauer, viitoarea lui soție, cu care începuse o colaborare artistică apreciată. Tot acum compune *Fantezie pentru pian*.
- 1940 Prima lui apariție ca dirijor în țară, în cadrul unui concert radiodifuzat.
- 1941 Face un turneu cu Filarmonica din București la Viena, Praga, Dresda, Leipzig, Berlin și compune *Sonatina pentru mâna stingă*. Întors în țară, își dă concursul la Filarmonică cu *Concertul în mi bemol* de Liszt, iar la 8 martie, în cadrul unui recital, cu colaborarea lui Alexandru Theorescu, interpretează *Sonatina* sa de vioară. Încheie stagiunea simfonică a Filarmonicii ca solist al *Concertului în re minor* de Bach.
- 1942 Turneu în străinătate. La București susține *Concertul* de Grieg sub bagheta lui Ionel Perlea și recital de sonate în compania lui George Enescu.
- 1943 Turnee în Suedia și Elveția, refuzînd să mai concerteze în țările ocupate de naziști. Primele simptome ale bolii, care-l va doborî după șapte ani.
- 1944 - În ciuda bolii care se agravează, artistul continuă o activitate
- 1946 istovitoare. Lipatti se pregătește pentru un turneu la Viena, Stockholm,

Helsinki unde urmează să fie însoțit de viitoarea sa soție, Madelaine Cantacuzino. Acest turneu, în care pianistul român întrunește aprecierile tuturor criticilor muzicali, este continuat cu un nou recital la Berna, Geneva, Lausanne. Cu această ocazie el leagă o strânsă prietenie cu marele pianist Edwin Fischer. Tânărul cuplu decide să se stabilească la Geneva. Stările febrile care durau săptămâni întregi îl obligă să contramandeze turneele contractate. Profitând de rarele momente de sănătate, el face un turneu în Italia, însă este obligat să renunțe la cel din America, căci surmenajul pe care-l implica ar fi putut cauza declanșarea evoluției rapide a bolii.

1947 Preia catedra de înaltă interpretare la Conservatorul din Geneva, funcție pe care o deținuse și Franz Liszt, căreia i se dedică cu totală dăruire. Devine creatorul unui stil în istoria pianisticii.

1949 Primăvara îl găsește mai bolnav. I se permite a lucra la pian doar câte o jumătate de oră pe zi, în ciuda faptului că este solicitat de centrele muzicale ale lumii. Se ocupă mai mult de compoziție și termină *Aubade pentru cvartet de suflători*, înregistrând în același timp pe discuri muzică de Bach, Scarlatti și Mozart.

Lipatti decide să renunțe la activitatea sa didactică. Activitatea de concert, însă, nu se oprește.

Anul 1950 îl găsește epuizat, dar relativ restabilit, după câteva luni de tratament.

Depune eforturi supraomenești în studiourile Radiodifuziunii din Geneva. Sînt înregistrate, cu o forță incredibilă, în zece zile: *Valsurile* lui Chopin, *Sonata în la minor* de Mozart, *Partita în si bemol major* și alte piese de Bach.

1950 La 16 septembrie, Dinu Lipatti dă ultimul său concert. *Coralul în sol major* de Bach, același care cu ani în urmă inaugurase prima sa apariție în sălile pariziene, încheie ultimul său recital în cadrul Festivalului de la Besançon. Spre a putea respecta angajamentul, se deplasase cu o ambulanță. Acest concert rămas celebru în toată lumea considerat cântecul lui de lebedă este un sacrificiu adus artei.

2 decembrie 1950 - La numai 33 de ani, se stingea marele pianist Dinu Lipatti încheind o viață scurtă, dăruită în întregime artei, cu pasiune și cu devotament.

Bibliografie:

1. BĂRGĂUANU, Grigore, Dragoș, TĂNĂSESCU. *Dinu Lipatti* : [monografie]. Pref.: Nikita Magaloff. București : Editura Muzicală, 2000, 320 p.
2. BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI. *Aniversări culturale*. Prezentări bibliografice. București: Biblioteca Centrală de Stat a R.S.R. 1967, p. 51-60; 1975, II, p. 281-286; 1992, I, p. 81-94. ISSN 0256-7369.
3. POPOVICI, C. În memoriam Dinu Lipatti. *Destin : revistă de cultură românească*. Iunie 1951, (1), 69-70.

BIBLIOGRAFIE:

*

* *

LIPATTI, Dinu. *Concertino in Classic Style* : [înregistrare sonoră] : [for Piano and Chamber Orchestra, Op. 3] ; Tziganes Suite [LP]. New York: General Teleradio INC., [s. a.]. 1 LP.

Idem. *Concertino im klassischen Stil op. 3 : für Klavier und kleines Orchester* : [muzică tipărită]. Partitura generală. Wien: Universal Edition, 1941, 62 p. : n. muz.

Idem. *Culegere de lieduri*. [Canto și pian]. Collection of songs. [Singing and piano. București]. Editura muzicală, 1967, 71 fasc. în mapă. (Compozitori români contemporani. Contemporary Roumain composers).

Idem. *Danses roumaines : pour deux pianos ou piano et orchestre* : [muzică tipărită]. Partitura pentru două pianе. Paris: Editions Salabert, [1944], 44 p. : n. muz.

Idem. [*Dansuri românești: 2 pn] sau pn. orch.: 2 pn. Danses Roumaines pour deux pianos ou piano et orchestre*. Version pour deux pianos. Paris: Editions Salabert (EAS 15711), (1945), 44 p.

Idem. [*Dansuri românești: 2 pn.*]. *Danses roumaines pour deux pianos ou piano et orchestre*. [Composées 1943. Instrumentées 1945]. Version pour 2 pianos. Paris: Edition Salabert (EAS 15711), 1945, 44 p.

Idem. *Dinu Lipatti: his last recital* : [înregistrare sonoră]: Festival International de Besançon, September 16, 1950 [LP] / [compoz.] : Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, Franz Schubert, ... London: Angel Records, 1957, LP Vol.

Idem. *Dinu Lipatti spielt* : Wolfgang Amadeus Mozart, Robert Schumann, Frédéric Chopin, Johann Sebastian Bach : [înregistrare sonoră] [CD]. München: Süddeutsche Zeitung GmbH, 2004, 1 CD. (Klavier Kaiser ; 11).

În container prezentare în limba germană. Conține: 1-3. Klaviersonate Nr. 8 a-moll KV 310 / Wolfgang Amadeus Mozart ; 4-6. Klavierkonzert a-moll Op. 54 / Robert Schumann ; 7-10. Klaviersonate Nr. 3 h-moll Op. 58 / Frédéric Chopin ; 11. Kantate BWV 147 Choral : «Jesu bleibet meine Freude» / Johann Sebastian Bach ; 12. Erläuterungen von Joachim Kaiser mit Musikbeispielen.

Idem. *Fantaisie pour piano solo : op.8 : en deux parties : (cinq mouvements)* : text stabilit, revizuit, adnotat cu un cuvânt înainte de Constantin Ionescu-Vovu : [note muzicale]. Ediție critică de Constantin Ionescu-Vovu. București: Editura Muzicală, 1999 [București] : Curtea Veche, 67 p.

Idem. *Konzert für Klavier und Streichorchester* Nr. 1 d-Moll, BWV 1052 : [înregistrare sonoră] [LP] / Klavier : Dinu Lipatti ; [compoz.] : Johann Sebastian Bach, Frédéric Chopin ; Leitung : Eduard van Beinum. Zürich: Jecklin, [s. a.]. 1 LP. (Historische Tondokumente).

Idem. [*Sonatină pentru violină și pian*]. Sonatina vl. Pn. București: Editura muzicală (609), 1970. 20 p.

Idem. *Sonatină pentru pian : pentru mâna stângă* : [muzică tipărită]. București: Grafoart, 2014, 15 p. : n. muz.

În elaborarea prezentei ediții s-a utilizat lucrarea: Dinu Lipatti, Sonatine pour piano (main gauche seule), Paris: Editions Salabert, 1953.

Idem. *Rumanian Dances for Piano and Orchestra* : [înregistrare sonoră] ; Concertino in Classical Style, Op. 3, for piano and chamber orchestra [LP] / Dinu Lipatti; piano : Felicja Blumental ; conductor : Carlo Felice Cillario. Los Angeles: Everest Records, 1950. 1 LP.

Idem. *The Master Pianist* : [înregistrare sonoră]. [S.l.]: Warner Music, 2008. 7 CD.

Dinu Lipatti interpretează: Chopin : [înregistrare sonoră]. [CD] 11. 2013. 1 CD.

Conține: Valsul nr. 4 în Fa major, op. 34, nr. 3 ; Valsul nr. 5 în La bemol major, op. 42 ; Valsul nr. 6 în Re bemol major, op. 64, nr. 1 ; Valsul nr. 9 în La bemol major, op. 69, nr. 1 ; Valsul nr. 7 în Do diez minor, op. 64, nr. 2 ; Valsul nr. 11 în Sol bemol major, op. 70, nr. 1 ; Valsul nr. 10 în Si minor, op. 69, nr. 2 ; Valsul nr. 14 în Mi minor, op. post. ; Valsul nr. 3 în La bemol major, op. 64, nr. 3 ; Valsul nr.12 în Fa minor, op. 70, nr. 2 ; Valsul nr.13 în Re bemol major, op. 70, nr. 3 ; Valsul nr. 1 în Mi bemol major, op. 18 ; Valsul nr. 2 în La bemol major, op. 34, nr. 1 ; Barcarola în Fa diez major, op. 60, nr. 1 ; Nocturna în Re bemol major, op. 27, nr. 2 ; Mazurca în Do diez minor, op. 50, nr. 3.

*

* *

BACH, Johann Sebastian. *Jesus bleibet meine Freude*. Cantata 147, nr.10 (Aranjament de Myra Iless). Pian: **Dinu Lipatti**. București: Electrecord, 1959, MD. 80, E.C.D. 40; (Înregistrare „Columbia”).

Idem. *Două preludii de coral*: nr.639 „Ich ruf, zu Dir. Herr Jesu Christ”, Nr. 659 „Nun komm, der Heiden Heiland”. (Transcripție de F.Busoni). Pian: **Dinu Lipatti**. București: Electrecord, 1959, MD 80; E.C.D. 40; (Înregistrare „Columbia”).

Idem. *Partita nr. 1 în si bemol major*. 1. Preludiu (Andante); 2. Allemande (Allegro); 5. Menuet 1, 6. Menuet II; 7. Gigue (Allegro); Pian: **Dinu Lipatti**. București: Electrecord, 1959, MD 79; E.C.D. 40; (Înregistrare „Columbia”).

Idem. *Siciliana din Sonata nr. 2 în mi bemol major, pentru flaut și clavecin*. (Aranjament de Wilhelm Kempff). Pian: **Dinu Lipatti**. București: Electrecord, 1939, MD 80; ECD 40. (Înregistrare „Columbia”).

Idem. *Transfigured Bach: the Bach Transcriptions of Bartók, Lipatti and Friedman* : [înregistrare sonoră] [CD] / piano : Petronel Malan. Holzgerlingen: Hänssler Classic, 2003, 1 CD + Broșură (24 p.) cu prezentare în engleză și germană.

Durata : 65'26". Conține: 1-2. Toccata and Fugue in D minor BWV 565 / Ignaz Friedman ; 3-6. Pastorale in F Major for Organ BWV 590 (8'29") / **Dinu Lipatti** ; 7. Partita No. 1 in B minor for Solo Violin BWV 1002 : Bourrée (3'41") / Ignaz Friedman ; 8. Cantata BWV 208 : Schafe können sicher weiden (4'43") / Ignaz Friedman ; 9. Six Schübler Chorales BWV 645 : Morgenlied (3'49") / Ignaz Friedman ; 10. Cantata BWV 68 : Mein gläubiges Herze, frohlocke, sing', scherze (3'29") / Ignaz Friedman ; 11. Brandenburg Concerto No. 3 in G Major BWV 1048 : Vivo (5'56") / Ignaz Friedman ; 12. Sonata No. 2 in E flat Major for Flute and Clavier Obligato BWV 1031 : Siciliano (1'54") / Ignaz Friedman ; 13. Partita No. 3 in E Major for Solo Violin BWV 1006 : Gavotte en Rondeau (3'31") / Ignaz Friedman ; 14. Six Schübler Chorales BWV 645 : Wachet auf, ruft uns die Stimme (3'38") / Ignaz Friedman ; 15. Leipzig manuscript BWV 659a : Nun kommt, der Heiden Heiland (4'37") / Ignaz Friedman ; 16-18. Sonata No. 6 in G Major for Organ BWV 530 (11'05") / Bartók Béla.

Concertino în stil clasic. Orchestra: Berliner Kammerorchester. Pian: **Dinu Lipatti**. Dirijor: Hans v. Benda. Discoteca România.

CHOPIN, Fr. *Valsuri*. 1. Nr. 1 în mi bemol major, Op. 18; 2. Nr. 2 în la bemol major, Op. 34, nr. 1; 3. Nr. 6 în re bemol major, Op. 64, nr. 1; 4. Nr. 7 în do diez minor, Op. 64, nr. 2. Pian: **Dinu Lipatti**. București: Electrecord, 1959, MD 81; ECD 4. (Înregistrare „Columbia”).

ENESCU, G. *Sonata nr. 2 pentru vioară și pian în fa minor op. 6*. I. Assez mouvementé; II. Tranquillement; III. Vif. Vioară: George Enescu. Pian: **Dinu Lipatti**. București: Electrecord, 1960.

Idem. *Sonata nr. 3 pentru pian și vioară în la minor, op. 25*. (În caracter popular românesc). George Enescu - Vioară. **Dinu Lipatti** - Pian. București: Electrecord, 1961.

GRIEG, Ed. *Concert pentru pian și orchestră în la minor op. 16*. Orchestra „Philharmonia” din Londra. Dirijor: Alceo Galliera. Pian: **Dinu Lipatti**. București: Electrecord, 1960. Înregistrare revalorificată. „Columbia” (Pathé Marconi, Paris).

HASKIL, Clara. *Hommage Clara Haskil & Dinu Lipatti*: [înregistrare sonoră]. [Compoz.] : Franz Liszt, Carl Heinrich Graun, Francis Poulenc, ... ; direction : Eugen Jochum, Paul Sacher ; [journalistes]

: François Magnenat, Franz Walter, Henri Jaton. Buzançais: Tahra, 2002. CD vol. + Broșură [76 p.] cu prezentare în franceză, engleză și fotografii cu soliștii.

Durata : 130'12". Orchestre Symphonique de la Radio Bavaroise. Südwestfunk Sinfonieorchester. Vol. 1. Hommage à Clara Haskil; vol. 2. Hommage à **Dinu Lipatti**.

Lipatti, Dinu (pian) (compoz.), Liszt, Franz (compoz.) ; Graun, Carl Heinrich (compoz.) ; Poulenc, Francis (compoz.) ; Mendelssohn-Bartholdy, Felix (compoz.) ; Brahms, Johannes (compoz.) ; Scriabin, Alexander (compoz.) ; Rachmaninov, Sergej (compoz.) ; Beethoven, Ludwig van (compoz.) ; Schumann, Robert (compoz.) ; Mozart, Wolfgang Amadeus (compoz.) ; Bach, Johann Sebastian (compoz.) ; Bartók, Béla (compoz.) ; Jochum, Eugen (dirij.) ; Sacher, Paul (dirij.) ; Magnenat, François (reporter) ; Walter, Franz (reporter) ; Jaton, Henri (reporter) ; Spycket, Jérôme (bibliogr.) ; Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks ; Südwestfunk Sinfonieorchester.

Mari pianiști ai secolului XX : [înregistrare sonoră] : înregistrări de colecție. București: Litera, 2013-. CD.

Beethoven, Ludwig van ; Mozart, Wolfgang Amadeus ; Chopin, Frédéric ; Bach, Johann Sebastian ; Mendelssohn-Bartholdy, Felix ; Brahms, Johannes ; Schubert, Franz ; Ceaiikovski, Piotr Ilici ; Rahmaninov, Serghei V. ; Prokofiev, Sergei ; Ravel, Maurice ; Liszt, Franz ; Schumann, Robert ; Haydn, Joseph ; Weber, Carl Maria von ; Berg, Alban.

Barenboim, Daniel (pian) ; Cortot, Alfred (pian) ; Haskil, Clara (pian) ; Serkin, Rudolf (pian) ; Ashkenazy, Vladimir (pian) ; Argerich, Martha (pian) ; Horowitz, Vladimir (pian) ; Brendel, Alfred (pian) ; Backhaus, Wilhelm (pian) ; **Lipatti, Dinu** (pian) ; Fischer, Edwin (pian) (dirij.) ; Gould, Glenn (pian) ; Richter, Sviatoslav (pian) ; Rubinstein, Arthur ; Ackerman, Otto (dirij.) ; Munch, Charles (dirij.) ; Maazel, Lorin (dirij.) ; Reiner, Fritz (dirij.) ; Furtwängler, Wilhelm (dirij.) ; Northwest German Radio Symphony Orchestra ; Boston Symphony Orchestra ; London Symphony Orchestra ; RCA Victor Symphony Orchestra ; London Philharmonic Orchestra ; Philharmonia Orchestra (London).

Meisterwerke der Klassik = Masterpieces of Classical Music : [înregistrare sonoră] [CD] / compoz. : Johann Sebastian Bach, Béla

Bartók, Ludwig van Beethoven, ... ; Soloists : Rudolf Serkin, Yehudi Menuhin, Gioconda de Vito, ... ; Conductors : Anthony Bernard, Friedrich Tillegant, Edwin Fischer, Hamburg: Membran Music Ltd, [2011], Vol. 27 [CD]. 1 CD. (Documents).

Durata : 46'25". Conține: 1-3. Piano Concerto in A Minor, Op. 54 (Live) (31'22") / **Dinu Lipatti**; Ernest Ansermet; Orchestre de la Suisse Romande ; 4. Introduction and Allegro Appassionato for Piano and Orchestra, Op. 92 (15'43') / Malcolm Frager; Marc Andreae; Philharmonisches Staatsorchester Hamburg.

Muzica Regelui : [*piesele muzicale preferate de Majestatea Sa, Mihai I al României*] = The King's Music : [înregistrare sonoră]. [Compoz.] : Iosif Ivanovici, Anton Kratochwill, George Enescu, ... ; dirijori : Horia Andreescu, Alfred Newman, Constantin Silvestri, București: Curtea Veche Publishing, 2011, 1 CD + 1 Broșură (35 p.).

Broșura conține prezentarea Principelui Radu al României, în lb. engleză, română și il. Înregistrări din Fonoteca Radio România.

Durata: 1h 05'01". Fanfara reprezentativă a Armatei. Orchestra Națională Radio. Corul Academic Radio. Hollywood Symphony Orchestra. Orchestra Conservatorului din Paris. Orchestra Philharmonia. Orchestra Suisse Romande. Orchestra Academiei „Santa Cecilia” din Roma. Orchestra Simfonică NBC. Conține: 1. Marșul Carol I (5'08") / Iosif Ivanovici; Fanfara reprezentativă a Armatei ; 2. Luarea Plevnei (3'19") / Anton Kratochwill; Fanfara reprezentativă a Armatei; Ionel Croitoru ; 3. Poema Română : fragment final (3'48") / George Enescu; Orchestra Națională Radio; Horia Andreescu ; 4. Gaudeamus Igitur (2'25") / Corul Academic Radio; Dan Mihai Goia ; 5. Tango „Jalousie” (3'31") / Jacob Gade; Hollywood Symphony Orchestra; Alfred Newmann ; 6. Some sunny day (3'12") / Irving Berlin; Bing Crosby ; 7. A media luz : tango (3'14") / C.C. Lenzi; Orchestra Miguel Caló ; 8. The best things in life are free (2'27") / Buddy DeSylva; Bing Crosby ; 9. Amorul vrăjitor : Dansul focului (3'50") / Manuel de Falla; Orchestra Conservatorului din Paris; Constantin Silvestri ; 10. Poemul simfonic „Preludiile” (4'04") / Franz Liszt; Orchestra Philharmonia; Constantin Silvestri ; 11. Concertul nr. 1 în Mi bemol major pentru pian și orchestră : partea a IV-a (4'15") / Franz Liszt; **Dinu Lipatti**; Orchestra Suisse Romande; Ernest Ansermet ; 12. Bolero : fragment final (4'35") / Maurice Ravel;

Orchestra Conservatorului din Paris; Constantin Silvestri ; 13. Gianni Schicchi : O! Mio babbino caro (2'14") / Giacomo Puccini; Virginia Zeani; Orchestra Academiei „Santa Cecilia” din Roma; Franco Patané ; 14. Simfonia a III-a, op. 78 în Do minor „cu orgă : Final partea a II-a (7'51") / Camille Saint-Saëns; Orchestra Simfonică NBC; Arturo Toscanini; George Cook; Joseph Kahn ; 15. Simfonia a IX-a, în Re minor, op. 125 : Final partea a IV-a (11'09") / Ludwig van Beethoven; Orchestra Philharmonia; Corul Societății „Musikfreunde” din Viena; Herbert von Karajan; Elisabeth Schwarzkopf; Marga Höfgen; Ernst Haefliger; Otto Edelmann; Ivanovici, Iosif (compoz.) ; Kratochwill, Anton (compoz.) ; Enescu, George (compoz.) ; Gade, Jacob (compoz.) ; Berlin, Irving (compoz.) (dirij.) ; Lenzi, Carlos César (compoz.) ; DeSylva, Buddy (compoz.) ; De Falla, Manuel (compoz.) ; Liszt, Franz (compoz.) ; Ravel, Maurice (compoz.) ; Puccini, Giacomo (compoz.) ; Saint-Saëns, Camille (compoz.) ; Beethoven, Ludwig van (compoz.) ; Croitoru, Ionel (orchestrator) ; Andreescu, Horia (dirij.) ; Goia, Dan Mihai (dirij. cor) ; Crosby, Bing (voce) ; Zeani, Virginia (soprană) ; Caló, Miguel (dirij.) ; Newman, Alfred (dirij.) ; Radu., principe al României (prezentare) ; Silvestri, Constantin (dirij.) ; Lipatti, Dinu (pian) ; Ansermet, Ernest (dirij.) ; Patan, Franco (dirij.) ; Toscanini, Arturo (dirij.) ; Cook, George (orgă) ; Kahn, Joseph (pian) ; Karajan, Herbert von (dirij.) ; Schwarzkopf, Elisabeth (soprană) ; Höfgen, Marga (mezzosoprană) ; Haefliger, Ernst (tenor) ; Edelmann, Otto (bass) ; Ministerul Apărării Naționale. Fanfara reprezentativă ; Orchestra Națională Radio (București) ; Corul Academic Radio (București) ; Hollywood Symphony Orchestra ; Orchestre de la société des Concerts du Conservatoire ; Philharmonia Orchestra ; Orchestre de la Suisse Romande ; Orchestra dell'Academia di Santa Cecilia (Roma) ; NBC Symphony Orchestra ; Gesellschaft der „Musikfreunde”.

POPA, Aurelian Octav. *Clarinet Concertos* : [înregistrare sonoră]. Clarinet : Aurelian Octav Popa ; compoz. : Johann Melchior Molter, Frantisek Kramár, Gioacchino Rossini, Aurel Stroe... ; dirijori : Paul Popescu, Corneliu Dumbrăveanu, Filarmonica Moldova (Iași) ; Filarmonica **Dinu Lipatti** (Satu Mare). București: Olympia, 1991, 1 CD. (Explorer).

În container prezentare în limba engleză.

Durata: 74'46. Conține: 1. Clarinet Concerto No. 1 in A major

(13'21'') / Johann Melchior Molter ; 2. Clarinet Concerto in E flat major, Op. 36 (24'37'') / Frantisek Kramár ; 3. Theme and Variations for Clarinet and Orchestra (9'40'') / Gioacchino Rossini ; 4. Concerto for Clarinet and Orchestra (26'40'') / Aurel Stroe.

Recital **Dinu Lipatti**. *Solo pian...* France. Columbia (CX 495). Anexă: (8 p.). Caiet cu prezentare de J. Cotté.

THARAUD, Alexandre. *Concertos Italiens : transcriptions pour clavecin (ou orgue) de concertos d'auteurs divers : [înregistrare sonoră] :* [CD]. Piano : Alexandre Tharaud ; Johann Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Alessandro Marcello, Arles: Harmonia Mundi, 2005, 1 CD.

În container prezentare în limbile franceză, engleză și germană la mémoire de **Dinu Lipatti**. Durata: 55'29''. Conține: 1. Sicilienne du Concerto en ré mineur BWV 596 (2'29'') ; 2. Concerto en sol mineur BWV 975 (8'58'') / trans. Antonio Vivaldi ; 3. Aria de la Pastorale en ut mineur BWV 590 (2'36'') ; 4. Concerto italien en Fa majeur BWV 971 (12'16'') ; 5. Concerto en ré mineur BWV 974 (10'03'') / trans. Alessandro Marcello ; 6. Concerto en ut mineur BWV 981 (9'30'') / trans. Benedetto Marcello ; 7. Concerto en Sol majeur BWV 973 (6'54'') / trans. Antonio Vivaldi ; 8. Andante du Concerto en si mineur BWV 979 (3'25'') / trans. Giuseppe Torelli.

SCHUMANN, Robert. *Piano Concerto in A minor, Op. 54. :* [înregistrare sonoră] ; Le Carnaval, Op. 9 : Ballet [LP]. Piano : **Dinu Lipatti** ; conductor : Ernest Ansermet. London: Decca Record Company Limited, 1970, 1 LP. (Ace of Diamonds).

*

* *

LIPATTI, Dinu. *Cadențe*. București: Editura Muzicală, 2003.

Idem. *Nocturne pentru pian* [Broșură tipărită]. Ed.: Matei Bănică. București: Grafoart, 2013.

Idem. *Scrisori*. București: Grafoart, 2017.

BIBLIOGRAFIE CRITICĂ DESPRE OPERA ȘI PERSONALITATEA LUI DINU LIPATTI

*

* *

ALEXANDRESCU, Romeo. *Spicuri critice din trecut (1930-1939)*. București: Editura muzicală, 1970, p. 70-71, 170-171, 215-216.

BĂRGĂUANU, Grigore și Dragoș TĂNĂSESCU. *Dinu Lipatti : [monografie]*. Pref.: Nikita Magaloff. București: Editura Muzicală, 2000, 320 p. : n. muz., facs. + [30] p. pl.
Bibliografie p. 309-316.

Idem. *Dinu Lipatti*. Ed.: Matei Bănică. Ed. rev. București: Grafoart, 2017.

BULIGĂ, Adrian. *Evoluția artei violonistice oglindită în creația compozitorilor români din secolul al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea : [teză de doctorat]*. Cond. șt.: prof. univ. dr. Liliana Rădulescu. București: Universitatea Națională de Muzică, 2010, 253 f. : il., tab., n. muz. + 5 DVD.
Bibliografie p. 248-253.

BULIGĂ, Adrian. *Evoluția artei violonistice oglindită în creația compozitorilor români din secolul al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea : [rezumat teză de doctorat] : [broșură tipărită]*. Cond. șt.: prof. univ. dr. Liliana Rădulescu. București: Universitatea Națională de Muzică, 2010, 8 p.

Compozitori și muzicologi români : mic lexicon. Cosma Viorel (red.). București: Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor din Republica Populară Română, 1965, p. 224-225.

COSMA, Viorel. *Muzicienii români. Compozitori și muzicologi*. Lexicon. București: Editura muzicală, 1970, p. 278-280.

Dinu Lipatti - contemporanul nostru : caietul Simpozionului Internațional Dinu Lipatti : (ediția 1995). [Simpozion Internațional Dinu Lipatti ; 1995 ; București]. Coord. șt.: Octavian Lazăr Cosma. București: Academia de Muzică, 1996, 91 p. : n. muz.
Bibliografie la sfârșitul comunicărilor.

GEORGIA, Graziella. *Mari personalități ale muzicii românești din secolul al XX-lea : Clara Haskil, Dinu Lipatti și Cella Delavrancea*. Cluj-Napoca: Media Musica, 2001, 171 p. : foto., n. muz.

GHEORGHESCU, Florica și Olga GRIGORESCU. *Dinu Lipatti : născut pentru a fi nemuritor*. [Desen de Eugen Drăguțescu]. București: TVRMEDIA, 2008, 176, [6] p. : portr.

GHIȚĂ, Valentin. *Repere de stilistică interpretativă în creația pentru ansambluri de suflături a compozitorilor George Enescu, Dinu Lipatti, György Ligeti, Dan Dediu* : [teză de doctorat]. Cond. șt: prof. univ. dr. Șerban Dimitrie Soreanu. București: Universitatea Națională de Muzică, 2013, 2 CD-ROM, 1 DVD-ROM.

GRIGORESCU, Olga. *Dinu Lipatti*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2011, 128 p. (Muzica viva).

JORA, Mihail. *Momente muzicale*. București: Editura muzicală, 1968, p. 224-225.

HATAKEYAMA, Rikuo. *Dinu Lipatti*. Tokyo: Chopin Corporation, 2007, 238 p. Text în lb. japoneză.

In memoriam Dinu Lipatti – 60. Ed. și coord. asist. univ. drd. Alin Ionescu. București: Editura Muzicală, 2012.

LIPATTI, Anna. *Dinu Lipatti : la douleur de ma vie*. București: Grafoart, 2017.

Idem. *Dinu Lipatti : amintirile unei mame îndurerate*. Trad. din lb. franceză de Ileana Littera. București: Grafoart, 2017.

Idem. *La vie du pianiste Dinu Lipatti, écrites par sa mère*. Paris: La Colombe, 1954.

Idem. *Viața pianistului Dinu Lipatti povestită de mama sa*. Prefață de Jean Lupu. București: Litera, 1975, 95 p. cu ilustr., portr. și facs.

Idem. *Viața pianistului Dinu Lipatti povestită de mama sa*. Trad. de Ileana Corilă ; cuv. înainte de Florentina Cojocar. Pitești: Ordessos, 2017.

MOISESCU, Titus. *Pour une mise en valeur aussi efficiente que possible de l'oeuvre de Dinu Lipatti*. [București]: Editura Academiei Române, [1992], p. 11-18: portr., note muz.

MOLDOVEANU, Valeriu. *Dragoste între viață și moarte* : [teatru] = Love between life and death : a neo-shakespeareian play : [broșură tipărită]. [Piesă inspirată din viața compozitorului Dinu Lipatti]. București: Editura Făt-Frumos, 2006, 30 p. + 1 CD-ROM în mapă.

MOROIANU, Viniciu. *Dinu Lipatti : creația pentru pian solo, pregătitoare și succesoare Fanteziei Op. 8*. București: Printech, 2007, 155 p. : n. muz.

Bibliografie p. 147-154.

Idem. *Două secole de gândire componistică reflectate în creația pentru pian solo a lui Dinu Lipatti* : [teză de doctorat]. Coord. șt.: prof. univ. dr. Șerban-Dimitrie Soreanu. București: Universitatea Națională de Muzică, 2005, 231 p. : n. muz., tab. + 2 CD-ROM. Bibliografie p. 221-231.

Idem. *Două secole de gândire componistică reflectate în creația pentru pian solo a lui Dinu Lipatti* : [rezumat teză de doctorat] : [broșură tipărită]. Coord. șt.: prof. univ. dr. Șerban-Dimitrie Soreanu. București: Universitatea de Muzică din București, 2005, 25 p.

ORCHIS, Romulus. 1922-1942 : douăzeci de ani de activitate muzicală : în lumina programelor „Filarmoniceii”. București: Editura S. A. R., [s.a.], passim.

PĂSCULESCU-FLORIAN, Carmen. *Pagini din jurnalul unei regasiri*. București: Editura muzicală, 1989, 143 p. [6] f.

Idem. *Vocație și destin : Dinu Lipatti*. București: Editura muzicală, 1986, 236 p.

ȘOAREC, Miron. *Prietenul meu Dinu Lipatti*. [Amintiri]. București: Editura muzicală, 1981, 120 p. cu ilustr., portr. și n. muz.

TĂNĂSESCU, Dragoș. *Dinu Lipatti. Viața în imagini*. București: Editura muzicală, 1962, 88 p. cu ilustr., portr. și facs.

Idem. *Lipatti*. [Album]. Text de Dragoș Tănăsescu. București: Meridiane, 1965, 100 p. cu ilustr., portr. și facs.

Idem. *Lipatti*. [Album]. Text by Dragoș Tănăsescu. București: Meridiane, 1965, 100 p. cu ilustr., portr. și facs.

Idem. *Lipatti*. [Album]. Texte par Dragoș Tănăsescu. București: Meridiane, 1965, 100 p. cu ilustr., portr. și facs.

TĂNĂSESCU, Dragoș și Grigore BĂRGĂUANU. *Dinu Lipatti*. [Monografie]. București: Editura muzicală, 1971, 224 p. cu n. muz. și facs + 6 f. portr. și ilustr. + anexă.

*

* *

1907 - În Memoriam Dinu Lipatti. Geneva. Éditions Labor et Fides, 1970. *Studii și cercetări de istoria artei. Teatru. Muzică. Cinematografie*. Iulie-decembrie 1971, **18**(2), 296-297.

50 de ani de la nașterea lui Dinu Lipatti. Dinu Lipatti. *Contemporanul*. 17 martie 1967, (11), 7.

50 de ani de la nașterea lui Dinu Lipatti. Dinu Lipatti. *N. W.* 18 Marz 1967, **19**(5560), 3.

ALECU, Cornelia. Concert de amintiri la „Casa Lipatti”. [Cu ocazia inaugurării la 17 decembrie 1985]. *Argeș* (Pitești). Decembrie 1985, **20**(12), 2.

AMIRAS, Gabor. Dinu Lipatti. *Utunk*. 8 aprilie 1967, **22**(17), 1.

ANGHELESCU, Victoria. Dinu Lipatti : [despre]. *Adevărul literar & artistic*. 29 aprilie 2009, **17**(971), 15 : il. ISSN 1220-9821. Rubrica: Vă mai amintiți de...

ARZOIU, Ruxandra. Repere stilistice în creația simfonică a lui Dinu Lipatti. *Muzica* (București). 1993, **4**(2), 54-57.

AVAKIAN, Dumitru. Cărțile muzicii : [despre vol. „O călătorie prin istoria muzicii” de Grigore Constantinescu, Irina Boga și „Dinu Lipatti. Creația pentru pian solo, pregătitoare și succesoare Fanteziei Op. 8” de Viniciu Moroianu]. *România literară*. 20 august 2010, **43**(31), 18. ISSN 1220-6318. Rubrica: Arte. Cronica muzicală.

AVAKIAN, Dumitru. Lipatti... după Lipatti. *România literară*. 24 decembrie 2010, **43**(49/50), 26. ISSN 1220-6318. Rubrica: Arte. Cronica muzicală.

BAICULESCU, Florian. Sergiu Celibidache și Dinu Lipatti. *Observator cultural*. 2-8 august 2007, **8**(126), 25. ISSN 1454-9883. Rubrica: Arte. Muzică.

BARBU, Casiu. Traectorii creatoare. [Compozitorul Dinu Lipatti]. *Steaua*. Septembrie 1980, **31**(9), 60.

BĂDULESCU, Alexandru I. Dinu Lipatti - 55 de ani de la trecerea în eternitate. *Axioma* (Ploiești). Decembrie 2005, **6**(12), 28-29. ISSN 1582-0483. Rubrica: In Memoriam.

BĂLAN, Teodor. Actualitatea lui Dinu Lipatti. La 50 de ani de la naștere. *Argeș* (Pitești). Martie 1967, **2**(3), 16.

BĂLAN, Theodor. Cu Florica Musicescu despre Dinu Lipatti la o jumătate de veac de la nașterea muzicianului. *Muzica* (București). Martie 1967, **13**(3), 11-15.

BĂLAN, Theodor. Lipatti sau logica frumosului. *Muzica* (București). Ianuarie 1971, **21**(1), 3-5.

BĂRGĂUANU, Grigore. Chronique du disque. (Dinu Lipatti - Tziganes, suite symphonique; Symphonie concertante pour deux pianos et orchestre à cordes. Orch. Symph. De la Philharmonie de Cluj-Napoca. En français par Colette Ghimpețeanu). *Muzica* (București). Martie 1976, **26**(3), 47-48.

Idem. Corespondența dintre Dinu Lipatti și Constantin Brăiloiu. *Muzica* (București). Octombrie-decembrie 2003, **14**(4), 68-74 : il. ISSN 0580-3713. Rubrica: Istoriografie.

Idem. Dinu Lipatti. *Művelődés*. Decembrie 1975, **28**(12), 15.

Idem. Lipatti, Dinu. Corespondența dintre Dinu Lipatti și Nadia Boulanger. *Muzica* (București). Octombrie-decembrie 2000, **11**(4), 52-96 : il. ISSN 0580-3713. Rubrica: Istoriografie.

Idem. Pe urmele lui Dinu Lipatti. Impresii de călătorie la Geneva. *Muzica* (București). Noiembrie 1967, **17**(11), 28-29.

Idem. [Recenzie la „Lipatti” de Dragoș Tănăsescu. București: Meridiane, 1965]. *Muzica* (București). Februarie 1966, **16**(2), 46.

BĂRGĂUANU, Grigore și Dragoș TĂNĂSESCU. Aspecte inedite din activitatea de interpret a lui Dinu Lipatti. *Cercetări de muzicologie*. Conservatorul „Ciprian Porumbescu” București. 1971, (4), 4154-423.

Idem. Aspects inédits de l'activité d'interprete de Dinu Lipatti. *Muzica* (București). Ianuarie 1970, **20**(1), 45-47.

Idem. Dinu Lipatti. Evocări. *Ateneu*. Mai 1971, **8**(5), 15.

BERINDEI, Ioana. Aduceri aminte cu frații Lipatti. *Cultura* (București). 10 mai 2007, **3**(18), 29. ISSN 1584-2894. Rubrica: Cultura memoriei.

BRUMARU, Ada. Lipatti dincolo de mărturii. *Contemporanul*. 4 decembrie 1970, (49), 6.

BURKHARDT, Carol Jacob. Dinu Lipatti : [evocare]. Traducere de Rădulescu Gheorghe. *Adevărul literar & artistic*. 28 noiembrie 2000, **9**(546), 13. ISSN 1220-9821. Rubrica: Omul și lumea.

Idem. Dinu Lipatti. Traducere și prezentare de Anemone Fassel. *Revista română* (Iași). 2000, trim. I, **6**(1), 6. ISSN 1224-2454. Rubrica: Destine.

CALINIC, P. S. Allegro con brio : [despre concertul susținut de Filarmonica „Dinu Lipatti” din Pitești]. *Argeș* (Pitești). Ianuarie 2008, **8**(1), 2. ISSN 1221-2350.

CAZABAN, Costin. Concert Dinu Lipatti la Radioteleviziune. *România liberă*. 10 decembrie 1980, **38**(11235), 2.

CHAPUS, Jacques. Dinu Lipatti - profesorul. (Traducere din limba franceză de Emilia Comișel). *Muzica* (București). Iulie 1987, **37**(7), 18-19.

CLEMANSĂ, Liliana Firca, Dragoș TĂNĂSESCU, și Grigore BĂRGĂUANU. *Dinu Lipatti*. București: Editura muzicală, 1971. [Recenzie]. *Revue roumaine d'histoire de l'art. Serie Théâtre, Musique, Cinéma*. Iulie-decembrie 1972, **9**(2), 181-183.

CODREANU Petre. Două noi baleturi originale : „Concertino” [de Dinu Lipatti] și „Nastasia” [de Corneliu Trăilescu, pe scena Teatrului de Operă și Balet din București]. *Scânteia*. 24 ianuarie 1966, **35**(6870), 4.

COJOCARU, Florentina. Păsculescu-Florian, Carmen. *Vocație și destin : Dinu Lipatti*. București : Editura muzicală, 1986. [Recenzie]. *Argeș* (Pitești). Aprilie 1987, **22**(4), 13.

CONSTANTINESCU, Grigore. Din noi despre Dinu Lipatti. *Contemporanul*. 20 iunie 1986, (25), 8-9.

COSTINESCU, Grigore. Dinu Lipatti. Medalion. *Tribuna României*. 15 decembrie 1975, **4**(75), 12.

COSMA, Viorel. Dinu Lipatti - mândria întregului neam românesc. *Supliment la Luminița*. Februarie 1972, (2), p. 5.

Idem. O jumătate de secol de la dispariția lui Dinu Lipatti - un „Sfânt” printre pianiști. *Curierul românesc* (București). Ianuarie 2001, **12**(1), 28 : il. ISSN 1018-0540. Rubrica: Omagiu.

CREȚU, Viorel. Păsculescu-Florian, Carmen. *Vocație și destin : Dinu Lipatti*. București : Editura muzicală, 1986. [Recenzie]. *Luceafărul*. 13 iunie 1987, **30**(24), 4.

DĂNCEANU, Liviu. Revanșa compozitorului : [despre compozitorul Dinu Lipatti]. *Ateneu* (Bacău). Noiembrie 2000, **37**(11), 13 : il. ISSN 1221-5813. Rubrica: Mondo musica.

DELAVRANCEA, Cella. Dinu Lipatti. *Gazeta literară*. 25 noiembrie 1965, **13**(48), 6.

Idem. Dinu Lipatti. Muzică. *România literară*. 25 decembrie 1975, **8**(52), 18.

DRĂGHICI, Romeo. Panoramic. Materiale inedite în Muzeul „George Enescu” din București. [Masca mortuară a marelui pianist și compozitor Dinu Lipatti]. *Revista muzeelor și monumentelor. Muzeu*. 1977, **14**(1), 93-94.

DUMITRESCU, Iancu. Dinu Lipatti. *Săptămâna culturală*. 10 ianuarie 1986, (2), 10.

Idem. Dinu Lipatti la a cincizecea aniversare a nașterii. *Luceafărul*. 25 martie 1967, **10**(12), p. 8.

Idem. Muzica. 1. În loc de răvașe. 2. Dinu Lipatti. *Săptămâna*. 2 ianuarie 1976, (265), 6; 9 ianuarie 1976, (266), 6.

DUMITRESCU, Ion. Nouvelles musicales de Roumanie. Bulletin d'Informations de l'Union des Compositeurs de la République Socialiste de Roumanie. En commémorant Dinu Lipatti à l'occasion des 25 ans depuis sa mort. (en français par Colette Ghimpețeanu). *Muzica* (București). Ianuarie 1976, **26**(1), 42-43.

Idem. Omagiu lui Dinu Lipatti. *Muzica* (București). Decembrie 1975, **25**(12), 1-2.

ELIAN, Edgar. A great artist : Dinu Lipatti. *Romanian News*. 30 ianuarie 1981, **4**(150), 8.

Idem. A piano competition [in Craiova carrying the Dinu Lipatti]. *Romanian News*. 17 iunie 1988, **11**(24), 8.

Idem. Dinu Lipatti, compozitorul. Articol tradus și în limba engleză. *Tribuna României*. 1 august 1987, **16**(345), 9-10.

FERENC, László. [Recenzie la „Viața pianistului Dinu Lipatti povestită de mama sa” de Anna Lipatti. Prefață de Jean Lupu. București: Litera, 1975]. *Művelődés*. Mai 1976, **29**(5), 57.

FLOREA, Anca. Dinu Lipatti ar fi împlinit 90 de ani. *Observator cultural*. 29 martie-4 aprilie 2007, **8**(108), 29. ISSN 1454-9883. Rubrica: Arte. Muzică.

Idem. În universul lui Dinu Lipatti. *Luceafărul*. 26 mai 1993, (21), 13.

FONI, Fernanda. Date noi privind activitatea de critic muzical a lui Dinu Lipatti. *Studii și cercetări de istoria artei. Teatru. Muzică. Cinematografie*. Iulie-decembrie 1965, **12**(2), 164-172.

FROST, Ana. Records: Dinu Lipatti plays his own compositions. *Romania Today*. February 1972, (2), 30.

GEORGESCU, Lisette. In memoriam Dinu Lipatti. *Muzica* (București). Ianuarie 1971, **21**(1), 5-6.

Idem. In memoriam Dinu Lipatti. *Muzica* (București). Aprilie 1981, **31**(4), 18-19.

Idem. Prietenia dintre Klara Haskil și Dinu Lipatti. *Muzica* (București). Iulie 1975, **25**(7), 28-29.

GEORGESCU, Lisette și Viorel COSMA. Dinu Lipatti. *Actualitatea muzicală*. 1993, **4**(91), p. 2.

GHEORGHIU, Corneliu. Dinu Lipatti - jumătate de veac. Interviu cu Corneliu Gheorghiu. *Scânteia tineretului*. 19 martie 1967, **23**(5546), 2. (Iosif Sava).

Idem. Răsfoind albumul dedicat lui Dinu lipatti. [Recenzie la „Lipatti”, album de Dragoș TĂNĂSESCU. București: Meridiane, 1965]. *Scânteia*. 3 decembrie 1965, **35**(6820), 2.

GHEORGHIU, Virgil. Anul muzical 1936-1937. *Revista Fundațiilor Regale*. 1 octombrie 1937, **IV**(10), 202-209.

Idem. Cronica muzicală. *Revista Fundațiilor Regale*. 1 martie 1940, **VII**(3), 682-687.

Idem. Cronica muzicală. *Revista Fundațiilor Regale*. 1 decembrie 1937, **IV**(12), 687.

GHIRCOIAȘIU, Romeo. Permanențele virtuozității lui Dinu Lipatti. *Scânteia*. 19 martie 1967, **36**(7285), 4.

Gînduri despre Dinu Lipatti. 1. George Enescu. 2. Arthur Honegger. 3. Nadia Boulanger. 4. Alfred Cortot. 5. Henri Gagnebin. *Gazeta literară*. 25 noiembrie 1965, **13**(48), 6.

GRIGORIU, Theodor. Dinu Lipatti : Aubade. (En français par Dora Lupaș). *Muzica* (București). Mai-iunie 1981, **31**(5-6), 91-96.

HÎRLAV-MAISTOROVICI, Sanda-Valentina. Elemente stilistice în creația pentru pian a lui Dinu Lipatti. Interferențe cu folclorul românesc (I-IV). *Axioma* (Ploiești). Aprilie 2007, **8**(4), 34-35; Mai 2007, **8**(5), 28-29 : il.; Iunie 2007, **8**(6), 33-34 : il. ; Iulie 2007, **8**(7), 33-34 : il. ISSN 1582-0483. Rubrica: Arte.

HOFFMAN, Alfred. Actualitatea artei lui Dinu Lipatti. Gu prilejul împlinirii a 10 ani de la moartea sa. *Muzica* (București). Decembrie 1960, **10**(12), 21-23 + 1 f.pl.

Idem. Arta lui Dinu Lipatti și interpretarea pianistică contemporană. *Muzica* (București). Ianuarie-martie 1991, **1**(1), 1-4. ISSN 0580-3713.

Idem. Concerte. Omagiu Lipatti - Concerte Beethoven. *Contemporanul*. 18 decembrie 1970, (51), 6.

HORASANGIAN, Bedros. Dinu Lipatti - 70. *România literară*. 23 aprilie 1987, **20**(17), 18.

KARAKAȘIAN, Madeleine. Amintiri despre Constantin Brăiloiu și Dinu Lipatti. [Interviu cu profesorul Sam Baud-Bovy]. *Tribuna României*. 15 septembrie 1981, **10**(213), 2.

IOAN, Magdalena. Un privilegiu : [Liceul de Arte „Dinu Lipatti”]. *Argeș* (Pitești). Octombrie 2001, **1**(1), 19. ISSN 1221-2350. Rubrica: Muzică.

IRIMIA, Dumitru. Două evenimente artistice de excepție la Veneția: [expoziția fotografică „Mănăstirile Bucovinei - Patrimoniu al Umanității” și concertul omagial „Dinu Lipatti” de la Institutul Român de Cultură și Cercetări Umaniste]. *Convorbiri literare*. Februarie 2001, **135**(2), 11. ISSN 0010-8243. Rubrica: Eveniment.

LÁSZLÓ, Francisc. Avancronica la un disc necunoscut. [Béla Bartok și Dinu Lipatti]. *Steaua*. Aprilie 1987, **37**(4), 57-59.

LIPATTI, Anna. Ultimele clipe. *Gazeta literară*. 25 noiembrie 1965, **13**(48), 6.

LIPATTI, Dinu. Scrisoare către un pianist. În românește de Florica-Eugenia Condurachi. *Secolul 20*. Martie 1965, (3), 221-222.

LIPATTI, Valentin. Fratele meu, Dinu Lipatti. *România literară*. 11 decembrie 1980, **13**(50), 19.

Idem. Note pentru un portret [Dinu Lipatti]. *Argeș* (Pitești). Noiembrie 1987, **22**(11), 14.

MARBE, Myriam. Concert omagial Dinu Lipatti. *Scânteia*. 14 decembrie 1970, **40**(8637), 2.

MATEESCU, Dan. Nume românești în viața muzicală britanică. *Curierul românesc*. 1995, **7**(4-5), 25.

MAXIMILIAN, S. Lipatti - Haskil : Friendship of two great musicians. *Tribuna României*. 1 decembrie 1980, **9**(194), 10.

MIRON, Sandra. Recollections at the Dinu Lipatti house. *Romanian News*. 17 ianuarie 1986, **9**(3), 8.

MISSIR, Nicolae. Știri muzicale din străinătate. *Revista Fundațiilor Regale*. 1 mai 1939, **VI**(5), 461, 463.

MOISESCU, Titus. Dortmund. Muzică românească. *Actualitatea muzicală*. 1993, **4**(72), 3.

Idem. The promotion of Dinu Lipatti's. musical creation. (Promoția lui Dinu Lipatti. Creația muzicală). *Muzica* (București). 1993, (1), 76-88. ISSN 0580-3713.

MOROIANU, Viniciu. Cadențele lui Dinu Lipatti. *Muzica* (București). Iulie-septembrie 2003, **14**(3), 4-25. ISSN 0580-3713. Rubrica: Creații.

MUȘAT-POPOVICI, Alina. Dinu Lipatti. 50 de ani de la nașterea lui. *Amfiteatru*. Aprilie 1967, **2**(16), 270.

MUSICESCU, Florica. Florica Musicescu despre Dinu Lipatti. *Scânteia tineretului*. 11 iunie 1966, **22**(5307), 4. (Iosif Sava).

NAUDÉ, Alain. Souvenirs de Dinu Lipatti. *Muzica* (București). Iulie-septembrie 2000, **11**(3), 51-59 : il. ISSN 0580-3713. Rubrica: Istoriografie.

OANA-POP, Rodica. O compoziție inedită a lui Dinu Lipatti. *Lucrări de muzicologie*. 1967, (3), 31-41.

PALADI, Marta. Florica Musicescu și contribuția ei la formarea artistică a lui Dinu Lipatti. *Muzica* (București). Ianuarie-martie 1991, **1**(1), 1-18. ISSN 0580-3713.

PETECEL, Despina. Comemorare Dinu Lipatti. [Din inițiativa A.T.M.-ului]. *Muzica* (București). Iunie 1975, **25**(6), 30.

POPESCU, Angela. Dinu Lipatti, the composer and pianist. Discs [in the series of „Historical Records”]. *Romania Today*. Decembrie 1986, (12), 46.

POPOVICI, Alina. Dinu Lipatti - o flacăra ce s-a mistuit prin ea însăși. *Munca*. 9 decembrie 1970, **26**(7173), 5.

Idem. Expresivitatea evocării [în discul ce cuprinde cele mai reprezentative creații ale lui Dinu Lipatti : Suita simfonică „Șătrarii” și „Simfonia concertantă pentru două pianе și orchestră”]. *Scânteia tineretului*. 21 ianuarie 1978, **34**(8915), 4.

POPOVICI, Doru. Dinu Lipatti - 70! *Săptămâna culturală*. 4 septembrie 1987, (36), 6; 11 septembrie 1987, (37), 6.

Idem. Măiestria lui Dinu Lipatti. *Muzica* (București). Noiembrie 1977, **27**(11), 15-17.

Idem. Monografia „Dinu Lipatti” : [recenzia volumului cu același titlu de Dragoș Tănăsescu și Grigore Bărgăuanu. București : Editura Muzicală, 2001]. *Muzica* (București). Ianuarie-martie 2002, **13**(1), 156-157. ISSN 0580-3713. Rubrica: Recenzii.

Idem. Omagiu lui Dinu Lipatti. *Săptămâna*. 5 decembrie 1980, (522), 6.

POPOVICI, C. În memoriam Dinu Lipatti. *Destin : revistă de cultură românească*. Iunie 1951, (1), 69-70.

PRICOPE, Eugen. Dinu Lipatti în simfonicele Filarmonicii din București. *Muzica* (București). Ianuarie-martie 1991, **1**(1), 4-6. ISSN 0580-3713.

RĂSVAN, C. Fișa biografică. [Dinu Lipatti]. *Argeș* (Pitești). Martie 1967, **2**(3), 16.

RÂPEANU, Valeriu. Vârsta veșniciei. La cei cincizeci de ani ai lui Dinu Lipatti. *Gazeta literară*. 16 martie 1967, **14**(11), 6.

ROTARU, Marilena. Muzica lui Dinu Lipatti la Fundățeanca. *Contemporanul*. 7 februarie 1986, (6), 5.

SADOVEANU, Profira. Îmblânzitorul de piano. Evocări : [Dinu Lipatti]. *România literară*. 10 decembrie 1987, **20**(50), 14.

SAMUILĂ, Liviu Tudor. Lipatti 70. [„Serata” omagială la Teatrul Mic]. *Contemporanul*. 12 iunie 1987, (24), 11, 12.

SAVA, Iosif. Aplauze pentru Lipatti și Silvestri. *Actualitatea muzicală*. 1995, **5**(116), 3.

Idem. Dinu Lipatti și muzicienii timpului său. *Contemporanul-ideea europeană*. 17 ianuarie 1992, (3), 2. ISSN 1220-9864.

Idem. Ecouri internaționale ale artei lui Dinu Lipatti. *Muzica* (București). Ianuarie-martie 1991, **1**(1), 8-10. ISSN 0580-3713.

Idem. Ecourile unei aniversări. 50 de ani de la naștere. *Tribuna*. 25 mai 1967, **11**(21), 7.

Idem. Lipattiada. *Contemporanul-ideea europeană*. 2 iulie 1993, (25), 4. ISSN 1220-9864. (A doua ediție a Festivalului Internațional „Dinu Lipatti” - Sinaia 1993).

Idem. Primul Festival Internațional „Dinu Lipatti”. *Actualitatea muzicală*. 2 ianuarie 1992, **3**(45), 4.

Idem. Un simbol : prietenia Haskil-Lipatti. *Contemporanul-ideea europeană*. 23 aprilie 1993, (16), 14. ISSN 1220-9864.

SASSMANN, Albert. Sonatine pour piano (Main gauche seule) de Dinu Lipatti - palinodie a unei compoziții neterminate pentru vioară

solo? *Muzica* (București). Ianuarie-martie 2006, **17**(1), 50-62. ISSN 0580-3713. Rubrica: Creații.

SBÂRCEA, George. Dinu Lipatti (1917-1950). Galeria maeștrilor. *Albina*. Februarie 1981, (84), 6.

Idem. Dinu Lipatti așa cum l-am cunoscut. *Cronica*. 2 ianuarie 1971, **6**(1), 5.

SIMIONESCU, Mircea. Bagheta publicului în sala de concert. *Scânteia*. 18 martie 1967, **36**(7284), 4.

SIMIONESCU, Mircea Horia. Dinu Lipatti. Valori românești în univers. *Flacăra*. 30 iunie 1973, **22**(27), 35.

SÎRBU, Const. Dinu Lipatti după aprecierile celor ce l-au ascultat. *Magazin*. 18 martie 1967, **11**(493), 5.

Idem. Lipatti poet al pianului. Cronică discului. *Familia*. Decembrie 1971, **7**(12), 18.

SÎRBU, Cristina. Concert omagial Dinu Lipatti. [8 decembrie 1980, în sala „George Enescu” a Conservatorului din București]. *Muzica* (București). Ianuarie 1981, **31**(1), 28, 29.

SPÂNU, Alexandru. Dinu Lipatti. Români în cultura universală. *Albina*. Octombrie 1986, **90**(10), 11.

SPERANȚIA, Dorin. Câteva cuvinte despre Dinu Lipatti. *Revista Fundațiilor Regale*. 1 mai 1942, **IX**(5), 471-473.

Sp. D. [SPERANȚIA, Dorin]. Interpretarea d-lor G. Enescu și Dinu Lipatti. *Revista Fundațiilor Regale*. 1 decembrie 1940, **VII**(12), 705-706.

Sym. Cronică muzicală „Filarmonia”. *Adevărul*. 14 noiembrie 1936, **50**(16199), 5.

ȘERBAN-PÂRĂU, Oltea. Dinu Lipatti, compozitorul. *Actualitatea muzicală*. 1995, **6**(125), 2.

ȘOAREC, Miron. Dinu Lipatti în lumina unor scrisori inedite. *Lucrări de muzicologie. Conservatorul de muzică „G. Dima” Cluj*. 1968, **4**, 39-46.

ȘUȘNEA, Adina. Păsculescu-Florian, Carmen. *Vocație și destin : Dinu Lipatti*. București: Editura muzicală, 1986. [Recenzie]. *Tribuna României*. 15 octombrie 1987, **16**(350), 10, 13.

Idem. Mărturii inedite despre Dinu Lipatti. *Studii de muzicologie*. 1976, (12), 183-209.

TĂNĂSESCU, Dragoș. Dinu Lipatti. *Contemporanul*. 30 aprilie 1982, (18), 5.

Idem. Dinu Lipatti, critic muzical și pedagog. *Muzica* (București). Decembrie 1964, **14**(12), 23-28.

Idem. Dinu Lipatti pedagog. *Muzica* (București). Ianuarie-martie 1991, **1**(1), 11-15. ISSN 0580-3713.

TĂNĂSESCU, Dragoș și Grigore BĂRGĂUANU. Aspecte inedite ale artei lui Dinu Lipatti. Pagini din istoria muzicii. *Muzica* (București). Noiembrie 1967, **17**(11), 22-27.

Idem. Hommage á Georges Enesco et á Dinu Lipatti. Une prestigieuse collaboration. En français par Lidia Ciucă. *Muzica* (București). Ianuarie 1981, **31**(1), 41-45.

Idem. Lipatti - trente ans après. Nouvelles musicales de Roumanie. Bulletin d'Informations de l'Union des Compositeurs de la République Socialiste de Roumanie. En français par Lidia Ciucă. *Muzica* (București). Martie 1981, **31**(3), 47-48.

TURDA, Antoaneta. Memento diaspora română 2012. *Bibliotheca Septentrionalis*. 2012, **20**(2), 199-202. ISSN 1221-3764.

UNGUREANU, Ioana. Corespondență inedită : trei scrisori de la Dinu Lipatti : [către Barbu Nestorescu]. (I-II). *Axioma* (Ploiești). Aprilie 2007, **8**(4), 35; Mai 2007, **8**(5), 29-30. ISSN 1582-0483. Rubrica: Arte.

URSU, Ileana. Lirica vocală a compozitorului Dinu Lipatti. *Muzica* (București). 1992, (2), 5.

VANCEA, Zeno. Dinu Lipatti. Evocări. *Muzica* (București). Februarie 1976, **26**(2), 3-10.

Idem. Un muzician de celebritate mondială. *România literară*. 19 martie 1967, **25**(6973), 2.

VARTOLOMEI, Luminița. Enescu-Lipatti. Două existențe umane și artistice exemplare, doi mesageri ai spiritualității românești. *Contemporanul*. 9 mai 1975, (19), 9.

VASILE, Vasile. Șoarec, Miron : Prietenul mei Dinu Lipatti. [Amintiri]. București : Editura muzicală, 1981. [Recenzie]. *Cronica*. 4 septembrie 1981, **16**(36), 6.

VASILIU, Radu. Dinu Lipatti commemoration. *Romania Today*. Aprilie 1981, (4), 10.

VICOS, Eugen. Marii pianiști ai sec. XX : [despre trei pianiști români: Clara Haskil, Dinu Lipatti și Radu Lupu]. *Curierul românesc* (București). Ianuarie 2001, **12**(1), 30 : il. ISSN 1018-0540. Rubrica: Arte și Societate.

VIERU, Antol. Haskil, Lipatti, Gould. *Ramuri*. 15 octombrie 1987, (10), 13.

VOICU, Ion. Dinu Lipatti la New York. *Flacăra*. 31 decembrie 1982, **31**(52), 29.

ZDRU, Eliza. Dinu Lipatti : [despre]. *Adevărul literar & artistic*. 13 octombrie 2010, **19**(1047), 2. ISSN 1220-9821. Rubrica: Vă mai amintiți de...

Lista publicațiilor periodice bibliografiate:

1. *Adevărul*. (1936)
2. *Adevărul literar & artistic*. (2000, 2009-2010)
3. *Actualitatea muzicală*. (1992-1995)
4. *Albina*. (1981, 1986)
5. *Argeș*. (1967-2008)
6. *Axioma*. (2005-2007)
7. *Bibliotheca Septentrionalis*. (2012)
8. *Contemporanul*. (1967-1987)
9. *Contemporanul-ideea europeană*. (1992-1993)
10. *Convorbiri literare*. (2001)
11. *Cronica*. (1971, 1981)
12. *Cultura*. (2007)
13. *Curierul românesc*. (1995-2001)
14. *Destin : revistă de cultură românească*. (1951)
15. *Gazeta literară*. (1965-1967)
16. *Familia*. (1971)
17. *Flacăra*. (1973, 1982)

18. *Lucrări de muzicologie. (1967-1968)*
19. *Muzica. (1966-1993)*
20. *Observator cultural. (2007)*
21. *Ramuri. (1987)*
22. *Revista Fundațiilor Regale. (1936-1942)*
23. *Revista română. (2000)*
24. *Revue roumaine d'histoire de l'art. Serie Théâtre, Musique, Cinéma. (1972)*
25. *Romania today. (1972, 1981-1986)*
26. *Romanian News. (1981-1988)*
27. *Scânteia. (1965-1970)*
28. *Scânteia tineretului. (1966-1967, 1978)*
29. *Studii de muzicologie. (1976)*
30. *Studii și cercetări de istoria artei. (1965, 1971)*
31. *Tribuna României. (1975-1987)*

Întocmit Dina Paladi

**WALT WHITMAN
(1819 - 26. 03. 1892)**

**125 de ani de la moartea poetului, eseistului și umanistului
american**

CRONOLOGIA VIEȚII ȘI OPERA LUI WALT WHITMAN

- 1819 Walt Whitman, poetul vizionar cu năzuințe demiurgice se naște pe 31 mai, la West Hills, o așezare rurală situată în partea de apus a insulei din vecinătatea New York-ului, Long Island.
Părinții săi - tatăl, dulgherul Walt Whitman, și mama, Louise - erau urmașii unor coloniști englezi și olandezi. Mama sa provenea dintr-o familie de quakeri olandezi, Van Velsar. Poate că Walt Whitman a moștenit de la strămoșii mamei sale, adepți ai unei secte care se autointitulau „copii ai luminii”, acea putere sufletească călăuzitoare în cunoașterea Naturii și ființei umane, ajutându-l să evadeze din cercul său bio-spațio-temporal în viziuni fulgurante, expresii ale aspirației sale panteistice.
- 1825 - Familia Whitman se stabilește în Brooklyn. Până în 1830 Walt
1839 frecventează școală publică, dar hotărâtoare pentru destinul său au fost lecturile particulare, Whitman fiind de fapt un autodidact. Mărturisea că în timpul plimbărilor sale solitare pe țărmurile și pe dealurile din Long Island a citit Vechiul și Noul Testament, scrierile lui Shakespeare, Walter Scott, Ossian, Homer, Sofocle, Dante, vechi poeme hinduse, Cântecul Nibelungilor.
- 1831 - 1834 - În această perioadă învață meseria de tipograf, îndrumat de un bătrân lucrător de la ziarul *Patriotul din Long Island*. Practică temporar și alte activități - comisionar, copist la un birou de avocatură. Participă și la întrunirile a diferite cercuri literare. Datorită firii sale deschise își câștigă nenumărați prieteni în lumea muncitorilor portuari, a marinarilor, a conducătorilor de omnibuze.
Atras de gazetărie, lucrează la un ziar local, *The Star*.
- 1835 - Se angajează ca zețar în diferite tipografii din New York.
- 1836
- 1836 - Revine în Long Island, unde desfășoară activități gazetărești și
1840 pedagogice, ca învățător rural itinerant.
- 1841 - Din primăvara anului 1841 se mută la New York. În perioada
1846 călătoriei lui Charles Dickens în Statele Unite publică articolul Boz

și democrația (24 februarie 1842). La solicitarea revistei *New World* scrie romanul *Franklin Evans*. În 1843 era redactor la *The Daily Aurora*. Frecventează diferite cercuri literare și muzicale, asistă la numeroase spectacole de teatru și de operă. Urmărește cu interes numeroase conferințe publice, participă la mitinguri politice.

1846 - Lucrează în redacția ziarului *Brooklyn Daily Eagle*. În perioada
1848 războiului dintre Statele Unite și Mexic (1846-1848) militează pentru încetarea luptelor și aderă la mișcarea aboliționistă, neacceptând ideea introducerii în noile teritorii anexate de Uniune a sistemului de plantații din statele sudice, bazate pe munca sclavilor. Devine membru al unui nou partid politic, *Free-Soil (Pământul Liber)*, care revendică „pământ liber, adică gratuit, libertatea cuvântului, libertatea muncii și libertatea oamenilor”.

Din cauza articolelor sale în favoarea mișcării aboliționiste, patronii ziarului *Brooklyn Daily Eagle*, aflați sub influența cercurilor pro-sclavagiste, îl concediază în ianuarie 1848. În februarie 1848 pleacă împreună cu fratele său, Jefferson, la New Orleans, călătorind pe fluviile Ohio și Mississippi. Timp de trei luni lucrează în redacția ziarului *The Crescent*. În poemul *Treceam odată printr-un oraș* va evoca o idilă trecătoare. Revine pe meleagurile natale prin St. Louis, Chicago, regiunea Marilor Lacuri. Această primă mare călătorie a sa a lăsat o imagine persistentă (*America precum un poem*).

1849 - Se angajează la ziarul *Freeman* din Brooklyn, organ al partidului Free-
1855 Soil. În această perioadă colaborează și la *Evening Post*, *Advertiser* și *New York Tribune*. Compromisul încheiat între liderii partidului Free-Soil și Partidului Democrat în perioada alegerilor îl dezamăgește, determinându-l să se retragă din partid. După înfrângerea revoluțiilor de pe bătrânul continent publică în *New York Tribune* poezia *Europa* (1850). În paginile aceluiași ziar îi apare și poemul *Banii sângelui*, expresie a convingerilor sale aboliționiste.

1851 - Reușește să acumuleze o avere considerabilă prin construirea de
1853 locuințe. Dar averea sa se va metamorfoza într-o succesiune de fapte caritabile (în prefața la prima ediție a volumului *Fire de iarbă* poetul era îndemnat și obligat să asculte „poruncile”: „să-ți pleci urechea la nevoiași, să închini altora câștigul și munca ta”).

1855 - La 4 iulie 1855 își publică la Brooklyn volumul *Leaves of grass (Fire*
1860 *de iarbă)*. Era o apariție aparent modestă - douăsprezece poeme pe mai puțin de o sută de pagini. Volumul era însoțit de o fotografie a

autorului, pe pagina de titlu nefiind menționat numele său. Apariția acestor aparent firave *Fire de iarbă* s-a confruntat cu o reacție acerbă din partea criticii, fiind invocată mai ales atitudinea iconoclastă a autorului, care nu o ținut seama de canoanele poetice. Dar o voce autorizată a timpului a dezvăluit „o concepție cu adevărat largă despre lume” - scrisoarea lui H. W. Emerson, datată 21 iulie 1855.

Cele nouă ediții antume au fost adevărate „inele anuale” ale devenirii sale arborescente. În poemul *Salut au monde*, un mesaj adresat tuturor națiunilor, sunt menționați și „valahii”. Include noi cicluri în cea de-a treia ediție, publicată la Boston (1860). A scandalizat cercurile puritane și conservatoare, tributare prejudecăților și convențiilor, prin abordarea unei teme delicate, dar firești - Cântecul Sexului, Dragostei și chiar al Animalității. Într-un comentariu relevant cu privire la volumul *Fire de iarbă* - prefața din *November Boughs (Ramuri de noiembrie, 1888)* preciza că a aruncat o lumină asupra acestui aspect al vieții omenești cu scopul „ca să desăvârșesc o schimbare de atitudine din partea bărbaților și femeilor, superioare în privința gândului și faptului sexualității, și ca o temă nouă în literatură”. Noua ediție a fost întâmpinată cu mult interes în Anglia, mai ales de către prerafaeliți.

1860- La 6 noiembrie 1860, Abraham Lincoln, cunoscut abolitionist, este ales președinte al Statelor Unite.

1865 În aprilie 1861 izbucnește războiul civil („războiul de secesiune” - Walt Whitman îl numea „război de Unire”).

În 1862 Walt Whitman pleacă pe front pentru a-l îngriji pe fratele său, George, ofițer în Regimentul 51 din Brooklyn, rănit în lupta de la Fredericstown. Își descoperă menirea de a tămădui sufletele soldaților răniți prin cuvinte și fapte binefăcătoare, ca infirmier la spitalele militare. Vestitorul unei noi religii a umanității devine „preot al oamenilor”. Își dăruiește și ceea ce i-a mai rămas din averea strânsă în anii 1851-1853, „ajutându-i deopotrivă pe soldații sudici și nordici”. În acești ani a ținut un jurnal. O parte din corespondențele sale pentru ziarele *The Brooklyn Sagle* și *New York Tribune*, ca și corespondența din timpul războiului, au fost publicate în volumul *The Wound Dreaser*, editat de R. M. Bucke.

1865- Din anul 1865 locuiește la Washington, în calitate de funcționar guvernamental. Îndurerat de asasinarea președintelui Abraham Lincoln, va păstra în suflet toată viața icoana acestui om, „cea mai dragă ființă din lume”. Va închina memoriei sale elegia *When Lilaes*

Last in the Dooryard bloomed (Pe când înflorește liliacul) din volumul *Drum -Taps*, publicat în anul 1865. Va scrie și ciclul *Amintirea președintelui Lincoln*. Descoperindu-se că este autorul volumului *Fire de iarbă*, Walt Whitman este concediat din funcția deținută la Departamentul de interne (1865), împotriva sa fiind dezlănțuită o campanie de denigrare. Willam Douglas O'Connor, cunoscut publicist și prietenul său, publică articolul *The good gray poet (Bunul poet cărunt)*.

1865 Lui Walt Whitman i se acordă o importantă funcție în cadrul Departamentului Justiției.

Influențat de perioada de răscruce din istoria Statelor Unite - războiul de Secesiune - și impresionat de confirmarea teoriei „destinului vădit”, Walt Whitman a pregătit ediția din 1867, publicată la New York. El prezicea Statelor Unite un viitor de mare națiune, dar o națiune care va contribui la triumful Democrației. Oamenii simpli și tari ai Lumii Noi, acele „fire de iarbă”, vor contribui decisiv, prin activitatea lor eroică, la uriașa expansiune și dezvoltare economică a Statelor Unite, vor impune prin firea lor demnă și mândră instituțiile de guvernare menite să le apere drepturile politice fundamentale.

Walt Whitman acorda literaturii, mai ales Poeziei, un rol esențial în implantarea acelor calități morale, proprii omului nou, conștient de demnitatea și unicitatea sa, dar și de apartenența la o societate clădită pe temelii solide ale Libertății, Credinței, Egalității, Fraternității, Dragostei.

Viitorul său biograf, John Burroughs, publică studiul *Notes on Walt Whitman as Poet and Person*.

1867 În *London Chronicle* este publicat un articol despre Walt Whitman, semnat de W. M. Rossetti.

1868 La Londra este publicat un volum de poeme ale lui Walt Whitman, îngrijit de W. M. Rossetti.

Presa engleză primește noua apariție cu recenzii elogioase. Anne Gilchrist devine o admiratoare zeloasă a lui Walt Whitman. Alfred Tennyson îl invită să facă o vizită în Anglia. A. C. Swinburne scrie oda *Walt Whitman in America*. În Germania, Ferdinand Freiligrath publică un studiu despre Walt Whitman în *Augsburger Allgemeine Zeitung*. Ecouri ale creației whitmaniene ajung și în Peninsula Scandinavă.

1870 Doi ani mai târziu sunt publicate primele sale poeme traduse în limba germană, într-o *Antologie americană*, îngrijită de Adolf Strodtmann.

La Boston, în revista *The Radical*, este publicat un articol anonim - *Părerăa unei femei despre Walt Whitman*. În corespondența sa cu John Burroughs, Walt Whitman atribuia acest articol prietenei și admiratoarei sale, Anne Gilchrist.

Tot în acest an sunt publicate la Washington edițiile a V-a și a VI-a din *Fire de iarbă*.

- 1871 Publică eseu *Democratic Vistas (Perspective democratice)*. Whitman mărturisea că opiniile sale sunt rezultate „ale bunului simț comun, observând, vânturându-mă printre oameni, prin aceste State, în decursul acestor frământați ani de război și pace”. Walt Whitman pleda pentru o nouă literatură americană, autentică, eliberată de influențe anterioare, „care să-i învețe și să-i educe pe oameni”. Impresionat de o serie de performanțe ale activității umane - cablul transoceanic, calea ferată americană transcontinentală, Canalul de Suez - publică volumul de versuri *Passage to India*.

În 1872 iese de sub tipar placheta *As a strong Bird on Pinions free*.

- 1873- În ianuarie 1873 se îmbolnăvește grav, rămânând până la sfârșitul
1882 vieții marcat de hemiplegie. Este nevoit să renunțe la funcția deținută în cadrul Departamentului Justiției și să se retragă la Camden, New Jersey, în casa fratelui său, George. După unsprezece ani își va cumpăra o locuință modestă în același orașel. Destinul i-a rezervat o nouă lovitură prin moartea mamei sale, pe care o adora (23 mai 1873). După refacerea parțială a sănătății își reia călătoriile, ținând conferințe și recitându-și poeziile în public. Publică însemnări din perioada războiului de secesiune - *Memoranda during the War* (1874). În anul centenarului Declarației de Independență publică ediția a VII-a (1876) din *Fire de iarbă* și un mic volum de versuri și proză, *Two Rivulets (Două pâraie)*. La 16 aprilie 1879, aflat la New York, rostește un discurs la ceremonia de comemorare a lui Abraham Lincoln. Este prezent cu un discurs și la ceremoniile din următorii ani - Philadelphia (1880), Boston (1881).
În 1881 editorul James R. Osgood din Boston publică ediția a VIII-a. Vânzările din Anglia îi aduc autorului o tantiemă de 500 \$. Însă, în 1882 procurorul districtual din Boston îi interzice editorului James R. Osgood să publice o nouă ediție, volumul *Fire de iarbă* fiind considerat „obscur”. După recuperarea plăcilor de stereotipie, Walt Whitman reușește să publice o nouă ediție, ajutat de editorul David McKay din Philadelphia (1882). Este ediția definitivă. Walt Whitman nu va

mai interveni în organizarea interioară a volumului, poeziile scrise în anii următori fiind publicate separat, în anexa ultimei ediții antume, din 1891. Ediția din anul 1882 s-a bucurat de un succes incontestabil, chiar în prima zi de apariție fiind vândute 3.000 de exemplare.

Rudolf Schmidt publică în Danemarca un studiu despre poetul american. Prestigiul internațional al lui Walt Whitman atinge apogeul. Primea corespondență și vizitatori din toată lumea, fiind vizitat și de poetul american H. W. Longfellow (1882). La moartea poetului, survenită în același an, Walt Whitman publică un articol-necrolog în revista *The Critic*. Într-un scurt articol publicat în aceeași revistă în data de 3 iunie 1882, *Semnificația lui Edgar Poe*, se poate observa o sensibilă apropiere între afirmația lui Walt Whitman („Am cerut și încă cer poeziei soarele clar strălucitor, aerul proaspăt adiind, forța și puterea sănătății, nu a delirului ...”) și distincția realizată de Goethe între creația clasicilor, benefică și armonioasă, și cea a romanticilor, aflată sub semnul maladiei.

1885 Autoritățile refuză să-i acorde o pensie. Se deschide o listă de subscripție publică pentru poetul bătrân, bolnav și sărac.

1888 Colaborează la *New York Herald*, în același an fiindu-i publicat la Philadelphia un mic volum de versuri și proză, *November Boughs (Ramuri de noiembrie)*. Într-o scurtă prefață, Walt Whitman oferă câteva explicații și lămuriri despre volumul *Fire de iarbă (O privire în urmă spre drumuri colindate)*. Afirmă că această carte a vieții sale a fost „o încercare de a elibera o «persoană», un suflet omenesc din America secolului al nouăsprezecelea și nimeni nu va înțelege versurile mele, dacă insistă asupra lor ca asupra unei performanțe literare sau încercări țintind spre artă sau estetism”.

Tot în 1888 editorul David McKay îi publică scrierile într-un singur volum, *Complete Poems and Prose*.

La împlinirea vârstei de 70 de ani prietenii și admiratorii îi oferă surpriza unei ediții de buzunar a volumului *Fire de iarbă*.

În același an apare la Zürich prima traducere în limba germană a volumului său de versuri.

1891 În luna decembrie vede lumina tiparului o „măruntă culegere de bătrânețe”, poezii și proză - *Good-bye my Fancy (Adio, Fantezie!)*. A fost inclusă în ultima ediție antumă, publicată la Philadelphia. Ultima ediție, la care a lucrat până în ultimele clipe ale vieții, a apărut postum la Boston, la editura Small, Maynard & Co, în 1897.

- 1892 La 26 martie încetează din viață Walt Whitman.
„Înțeleptul din Camden” a înțeles că trecerea pragului dintre viață și moarte nu este un sfârșit absolut, ci un nou început - de aici izvoră probabil bucuria care-i inunda ființa, însoțindu-i strigătul de luptător neînfrânt de Timp: „Nu credeți că mă dau bătut, peste părul mei alb pâlpaie încă flacăra cântecului”.
- Admiratorul și secretarul său, poetul Horace Trambel, publică în 1892 volumul *Good bye and Hail Walt Whitman*. După moartea poetului a fost fondată o asociație internațională a admiratorilor săi.

BIBLIOGRAFIE:

*

* *

WHITMAN, Walt. *Opere alese*. Traducere și prezentare de Mihnea Gheorghiu. București: ESPLA, 1956, 592 p., 1 f. portr. (Clasicii literaturii universale).

Idem. *Opere alese*. Traducere și prezentare de Mihnea Gheorghiu. București: Univers, 1992.

Idem. *Cîntec despre mine* (Song of myself). În românește de Mihnea Gheorghiu. București: „Univers”, 1973, 96 p. (Orfeu).

Idem. *Cîntec despre mine* (Song of myself). În românește de Mihnea Gheorghiu. Ediția a-2-a, București: „Univers”, 1976, 80 p. + 7 f. pl.

Idem. *Fire de iarbă* (Fragmente). În românește de Mihnea Gheorghiu. București: Editura de Stat, 1950, 95 p. + 1 f. pl.

Idem. *Fire de iarbă*. În românește /și cuvînt înainte/ de Mihnea Gheorghiu. București: Editura tineretului, 1958, 136 p. cu portr. (Cele mai frumoase poezii, 8).

Idem. *Fire de iarbă*. Trad.: Alimpie Grec ; selecție: Paulina Popa. Deva: Emia, 2001, 152 p.
Bibliogr. p. 147-148.

Idem. *Fire de iarbă* : poezii. Trad.: Alimpie Grec. Ed. a 2-a. Deva: Emia, 2013, 152 p.
Conține bio-bibliografie.

Idem. *Leaves of grass* : [poems] = *Fire de iarbă* : [poeme]. Trad.: Mihnea Gheorghiu. Ed. bilingvă. Târgoviște: Pandora-M, 2000, 424 p.

Idem. *Poeme*. Traduse din englezește, cu un studiu introductiv de A. I. Busuioceanu. București: „Cultura Națională”, 1925, 105 p. (Literatura universală. Colecție îngrijită de V. Pârvan).

Idem. *Poeme*. Tălmăciri, comentarii și vignete de Margareta Sterian. București: „Pro Pace”, 1945, 40 p. cu portr. și il.

Idem. *Poeme*. Traducere și prefață de Mihnea Gheorghiu /Cu o notă bio-bibliografică/. București: ESPLA, 1960, 272 p.

*

* *

WHITMAN, Walt și Carl SANDBURG. *Poeme*. Alese și traduse de George Macovescu. București: Editura Eminescu, 1987, 150 p.

Antologie de poezie americană. De la începuturi pînă azi. Vol. 1. Ediție întocmită de Leon Levițchi și Tudor Dorin. Prefață și tabel cronologic de Dan Grigorescu. București: Editura Minerva, 1977, p. 182-203.

*

* *

WHITMAN, Walt. Căpitanul meu, căpitane! Traducere de Grete Tartler. *Luceafărul* (București). 25 iulie 2006, nr. 29, p. 19. ISSN 1220-626X.

Idem. Când l-am ascultat pe astronomul cel doct... Traducere de Grete Tartler. *Luceafărul* (București). 19 martie 2003, nr. 10, p. 18. ISSN 1220-626X.

*

* *

WHITMAN, Walt. *The complete poems of Walt Whitman*. With an introduction and notes by Stephen Matterson. London: Wordsworth Editions Limited, 2006, XLIII + 553 p.

Idem. *Complete poetry and selected prose and letters*. London, 1938, XXXIX + 1116 p.

Idem. *Democratic vistas : the original edition in facsimile*. Edited by Ed Folsom. Iowa City: University of Iowa Press, 2010, LXVII, 143 p. Conține note. Bibliografie p. 135-143.

Idem. *Leaves of grass*. Boston: Thayer and Eldridge, 1860-1861. IV + 156 p.

Idem. *Leaves of grass*. London etc: Cassell, 1909, 472 p. Index.

Idem. *Leaves of grass*. London, Edinburgh, Glasgow, Humphrey Milford: Oxford University Press, 1923, 400 p.

Idem. *Leaves of grass*. With an introduction by Cay Wilson Allen. New York: New American Library, 1958, XXVIII + 430 p.

Idem. *The poems of Walt Whitman* (Selected). With an introduction by Ernest Rhys. London: The Walter Scott Press, [f.a.], 320 p.

Idem. *Walt Whitman's Blue Books*. The 1860-1861. Leaves of Grass containing his manuscris additions and revisions. Vol. 1-2. Nev York: The New York Public Library, Astor, Lenox and Tilden Foundations, 1968, 2 vol.

Vol. 1. Facsimile of the unique copy in the Oscar Lion Collection of the New-York Public Library. IV + 456 p.

Vol. 2. Textual analysis by Arthur Golden. LXV + 429 p.

Idem. *Walt Whitman, poet of American democracy*. Selections from his poetry and prose. Edited with an introduction by Samuel Sillen. New York: International Publishers, 1944, 175 p.

Bibliografie p. 173-175.

Idem. *Walt Whitman, poet of American democracy*. Selections from his poetry and prose. Edited, with an introcuction, by Samuel Sillen. New York: International Publishers, 1955, 176 p.

Bibliografie p. 173-176.

*

* *

WHITMAN, Walt. *Oeuvres choisies*. Poemes et proses. Paris: Éditions de la N.R.F., 1918, 375 p.

Idem. *Oeuvres choisies*. Poemes et proses. Traduits par Jules Laforgus, Louis Fabulet, André Gide, ... Précédées d'une etude par Valery Larbaud. 6-eme édition. Paris: Gallimard, N.R.F., 1930, 320 p.

Idem. *Choix de poemes*. Traduction et préface de Pierre Messiaen,... Paris, Aubier: Éditions Montaigne, 1951, 359 p.

Idem. *Feuilles d'herbe*. Traduction intégrale d'après l'édition, définitive par Léon Bazalgette. 5-e édition. T. 1-2, Paris: Mercure de France, 1922. 2 vol.

Idem. *Feuilles d'herbe. /Poésies/...* Choix et préface par Bernard Delvaille. Paris: Seghers, 1964, 192 p.

Idem. *Pages de journal*. Version de Léon Bazalgette. 4-eme édition. Paris: Mercure de France, 1926, 256 p.

Idem. *Poemes*. Version française de Léon Bazalgette. Paris: F. Rieder, 1914, 1 f., 127 p., 1 f. portr.

Idem. *Gesang von mir selbst*. Leipzig, Wien: Verlag der Wiener Graphischen. Werkstatt, [f.a], 144 p.

Idem. *Grashalme*. Neue Auswahl. Deutsch von Hans Riesiger. Berlin: S. Fischer Verlag, 1919, 144 p.

Idem. *Grashalme*. Nachdichtung von Hans Reisiger/Nachwort von Günther Klotz/. Berlin: Aufbau-Verlag, 1957, 434 p.

Idem. *Hymnen für die Erde*. Leipzig: Insel Verlag, [f.a.], 75 p. (Insel-Bucherei, 123).

Idem. *Ich singe das Leben*. Leipzig, Wien, Zürich: E & Talmud Co. Verlag, 1921, 94 p.

Idem. *Lyrik und Prosa*. /Herausgegeben und mit einem Nachwort versehen von Hans Petersen. Whitmans Vorwort zur Ausgabe von 1855 und die Lyrik Vurden von Erich Arendt übersetzt, die Prosa von Helmut Heinrich/. Berlin: Volk und Welt, 1966, 552 p.

Idem. *Enek magarmól*. Válogatott versek. București: Kriterion, 1989, 263 p. (Horizont. Könyvek).

Idem. *Legszebb versei*. Válogatta fordította az előszót írta Szilágyi Domokos. (A költő arcképét Gh.Marinescu rajzolta). Bukarest: „Albatros”, 1975, 112 p. cu portr.

Idem. *List'ja travy*. Proza. (Perevody s anglijskogo. Vstupitelnye statii Korneja Cukovakogo i M. Mendel'sona). Moskva: Goslitizdat, 1955, 356 str. + 1 f.portr.

**BIBLIOGRAFIE CRITICĂ
DESPRE OPERA ȘI PERSONALITATEA LUI WALT
WHITMAN**

*

* *

ALLEN, Gay Wilson și Charles T. DAVIS. Einführung in ein kritisches Studium von Walt Whitmans Gedichten. În: *Amerikanische Literatur des 19. Janrhunderts*. Herausgegeben von Gerhard Hoffman. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1971, p. 217-236.

ALLEN, Walter. *Tradition and ream. The English and American Novel from the Twenties to our Time*. London: Phoenix House, 1964, p. 139, 143, 295, 312, 313.

Antebellum Writers in New York and the South. Dictionary of Literary Biography. Volume Three. Edited by Joel Myerson. Detroit: Gale Research Company, 1979, p. 350-371.

ARNAVON, Cyrile. *Histoire littéraire des États-Unis*. Paris: Librairie Hachette, 1953, p. 175-182.

ASSELINÉAU, Roger. *The evolution of Walt Whitman*. Iowa City: University of Yowa Press, 1999, 824 p.

Idem. *L'Évolution de Walt Whitman après la première édition des Feuilles d'herbe*. Paris: Didier, 1954, 572 p.
Bibliografie p. 529-545.

BAZALGETTE, Léon. *Walt Whitman. L'homme at son oeuvre*. Paris: Mercure de France, 1908, XI + 513 p., 1 f. portr., 1 f. facs.

Idem. *Walt Whitman - the man and his work*. Translated from the french by Ellen Fitzgerald. New York: Cooper Square, 1970, XVIII + 355 p.

BLANKENSHIP, Russell. *American Literature. As an Expression of the National Mind*. Revised edition. New York: Cooper Square Publishers, Inc., 1973, p. 71-72, 348-366, 574-575, 666, 762.

BOGZA, Geo. *Ciu-Yuan. Henry Fielding. Walt Whitman. /Portrete de C. Baba/*. București: ESPLA, 1955, p. 77-105.

- BUCKE, Richard Maurice. *Walt Whitman*. 1883. New York: Gordon, 1972.
- BUINICKI, Martin T. *Walt Whitman's Reconstruction. Poetry and Publishing between Memory and History*. Iowa City: University of Iowa Press, 2011, 174 p.
- CALLOW, Philip. *From Noon to Starry Night: A Life of Walt Whitman*. Chicago: Ivan R. Dee, 1992.
- CATEL, Jean. *Walt Whitman. La naisaance du poète*. Paris: Rieder, 1929, 484 p., 5 f. portr., 2 f. facs.
Bibliografie p. 471-479.
- COHEN, Matt. *Whitman's Drift. Imagining Literary Distribution*. Iowa City: University of Iowa Press, 2017, 316 p.
- DIMA, Al. Walt Whitman, poetul Firelor de iarbă. În: Al. DIMA. *Conceptul de literatură universală și comparată. Studii teoretice și aplicative*. București: Editura Academiei R. S. România, 1967, p. 98-105.
- Expoziția Walt Whitman*. București - noiembrie 1956. București, f.e., 1956, 56 p. cu portr., il. și facs. (Instituitul român pentru relațiile culturale cu străinătatea).
- GHEORGHIU, Mihnea. *Orientări în literatura străină*. Byron. - Cervantes. - Cooper. - Dickens. - Dreiser. - Fielding. - Lorca. - Miller. - O'Neill. - Poe. - Sagan. - Shaw. - Shakesapeare. - Swift. - Twain. - Whitman. București: ESPLA, 1958, p. 196-253.
- Idem. *Walt Whitman*. București: E.S.P.L.A., 1955, 100 p.
- GRIGORESCU, Dan. *Dicționar cronologic. Literatura americană*. București: Editura științifică și enciclopedică, 1977, passim.
- HART, James D. *The Oxford Companion to American Literature*. 3rd edition. New York: Oxford University Press, 1956, p. 825-827.
- JAMATI, Paul. *Walt Whitman. Una étude, un choix de poèmes*. Paris: Pierre Seghers, 1950, 239 p., 4 f. pl. (Poetes d , aujourd , hui, 9).
- KAPLAN, Justin. *Walt Whitman: A Life*. New York: Simon and Schuster, 1979.
- KILLINGSWORTH, Jimmie. *Walt Whitman and the Earth. A Study in Ecopoetics*. Iowa City: University of Iowa Press, 2010, 238 p.

KRIEG, Joann. *A Whitman Chronology*. Iowa City: University of Iowa Press, 1998, 176 p.

Idem. *Whitman and the Irish*. Iowa City: University of Iowa Press, 2000, 294 p.

LAWSON, Andrew. *Walt Whitman and the Class Struggle*. Iowa City: University of Iowa Press, 2006, 186 p.

Leaves of grass. One hundred years after. New essays, by William Carlos Williams, Richard Chase, Leslie A. Fielder,... Edited and with an introduction by Milton Hindus. Stanford: University Press, London: Geoffrey Cumberlege, 1955, 149 p.

Literary History of the United States. Bibliography. New York: The MacMillan Company, 1949, p. 45, 48, 49, 169, 342, 353, 759-768.

LOVIN, Jerome. *Walt Whitman: The Song of Himself*. Berkeley: University of California Press, 1999.

LÜDEKE, Henry. *Geschichte der amerikanischen Literatur*. Bern und München: Francke Verlag, 1963, p. 285 -298, 432-435.

LUNACEARSKI, A. V. Whitman și democrația. În: A. V. LUNACEARSKI. *Despre literatură*. București: E.S.P.L.A., 1960, p. 570-573.

MACK, Stephen. *The Pragmatic Whitman. Reimagining American Democracy*. Iowa City: University of Iowa Press, 2010, 244 p.

MARINACCI, Barbara. *O wondrous singer! An introduction to Walt Whitman*. New York: Dodd, Mead, 1970, 4 f. + 371 p. + 8 f.pl. Bibliografie p. 351-353.

MATHIESSEN, Francis Otto. *Rinascimento americano. Arte ed espressione nell'ota di Emerson e Whitman*. A cura di Franco Lucentini. Torino: Giulio Einaudi, 1954, XXVI + 782 p. + 6 f. pl. + 5 f.portr. (Saggi,177).

McSWEENEY, Kerry. *The Language of the Senses : Sensory-Perceptual Dynamics in Wordsworth, Coleridge, Thoreau, Withman and Dickinson*. Montreal: McGill-Queen's University Press, 1998, XIV, 208 p.

Bibliografie p. 193-203. Index.

MILLE, A. B. de. *American poetry*. Edited with introduction, notes, questions and biographical sketches. Boston - New York - Chicago - Atlanta - San Francisco: Allyn and Bacon, 1923, p. 149-156, 304-306.

MILLER, Edwin Haviland. *Walt Whitman's „Song of Myself”. A Mosaic of Interpretations*. Iowa City: University of Iowa Press, 1991, 209 p.

MILLER, James E., Jr. *Walt Whitman*. New York: Twayne Publishers, Inc. 1962.

MUDURE-IACOB, Ioana. *Leaves of Grass : the Polymorphous Aesthetics - a Politics of the Self, the Body and the Material in Walt Whitman's Poetry*. Teză de doctorat. Cond. șt.: prof. univ. dr. Virgil Stanciu Cluj-Napoca: Universitatea „Babeș-Bolyai”, 2012, 232 f. : il., portr.

MYERSON, Joel. *Whitman in His Own Time. A Biographical Chronicle of His Life, Drawn from Recollections, Memoirs, and Interviews by Friends and Associates*. Iowa City: University of Iowa Press, 2000, 366 p., 79 photos.

QUINN, Arthur Hobson. *The Literature of the American People. An historical and critical survey*. New York: Appleton - Century - Crofts, Inc., 1951, p. 598-621.

PATTEE, Fred Lewis. *The New American Literature. 1890-1930*. New York: Cooper Square Publishers, Inc., 1968, passim.

PEARCE, Roy Harvey. *The Continuity of American Poetry*. Princeton: Princeton University Press, 1961, p. 164-174.

The Reader's Encyclopedia of American Literature, by Max J. Herzberg and the staff of the Thomas Y. Crowell Company. New York: Thomas Crowell Company, 1962, p. 1222-1226.

REYNOLDS, David S. *Walt Whitman's America: A Cultural Biography*. New York: Vintage Books, 1995.

ROGESRS, Cameron. *La vie de Walt Whitman, le flaneur magnifique*. Traduit de l'anglais par H. Pierrot. 9-e édition. Paris: Gallimard, N.R.F., 1930, 235 p., 2 f. portr. (Vie des hommes illustres, 46).

SCHLAF, Johannes. *Walt Whitman*. Berlin und Leipzig: Schuster und Loeffler, 1904, 89 p. + 10 f. portr., pl. și facs. (Die Dichtung, Bd.18S).

SCHONFELDER, Karl-Heinz și Karl-Heine WIRZBERGER. *Literatur der USA im Überblick*. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. Leipzig: Verlag Philipp Redam jun., 1977, p. 132-141.

SPITZER, Leo. Explication de texte, angewandt auf Walt Whitman Gedicht „Out of the Cradle Endlesely Rocking”. In: *Amerikansche Literatur des 19. Jahrhunderts*. Herausgegeben von Gerhard Hoffman. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1971, p. 201-216.

STACY, Jason. *Walt Whitman's Multitudes: Labor Reform and Persona in Whitman's Journalism and the First "Leaves of Grass", 1840-1855*. New York: Peter Lang Publishing, 2008.

THOMAS, Wynn M. *Transatlantic Connections. Whitman U. S., Whitman U. K.* Iowa City: University of Iowa Press, 2005, 310 p.

TRENT, William P. *Littérature américaine*. Traduction de Henry D. Davray. Deuxième édition. Paris: Librairie Armand Colin, 1923, p. 328-333, 335-340.

VIATTE, Auguste. *Histoire littéraire de l'Amérique française. Des origines à 1950*. Quebec: Presses Universitaires Laval ; Paris: Presses Universitaires de France, 1954, p. 256, 323, 524.

Walt Whitman. A critical anthology. Edited by Francis Murphy. Harmondsworth, Middlesex: Penguin Books, 1969, 486 p. (Penguin critical anthologies).

Bibliografie p. 461-462.

Walt Whitman abroad. Critical essays from Germany, France, Scandinavia, Russia, Italy, ..., India. Edited by Gay Wilson Allen. /Translated by Fernando Alegria, Evie Allison Allen, Roger Aszelineau, ...,/. Syracuse: University Press, 1955, XII + 290 p.

Bibliografie p. 266-281.

Whitman. A collection of critical essays. Edited by Ray Harvey Pearce. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1962, 184 p. (Twentieth Century Views).

Bibliografie p. 181-183.

*

* *

BEACH, Christopher. Extinderea domeniului lui Pound: Whitman, Williams și Zukovski. Traducere de Liana Alecu. *Cafeneaua literară*. Februarie 2015, **12**(2), 28-30; Martie 2015, **12**(3), 29-30. ISSN 1583-5847.

DINESCU, E. T. Poeți americani în manuscrisele lui Eminescu: Bayard Taylor, J. J. Piatt, Whitman. *Convorbiri literare*. Iunie 1982, **88**(6), 7.

FĂRCĂȘAN, Sergiu. Whitman. Oameni neînfricați. *Scînteia tineretului*. 10 ianuarie 1960, **XV**(3314), 2.

GHEORGHIU, Mihnea. Whitman după 90 de ani. *România literară*. 11 martie 1982, **15**(11), 21.

IRAVA, George. Un poet „mai tare decât timpul” - Walt Withman. *Amurg sentimental*. Noiembrie 2004, **10**(11), 3. ISSN 1224-2438.

KIS, Géza. Vezesés a Feher Ház udvarán. /Walt Whitman/. *Utunk*. 7 mai 1982, **37**(19), 6.

Index de publicații periodice bibliografiate:

1. *Amurg sentimental*. (2004)
2. *Cafeneaua literară*. (2015)
3. *Convorbiri literare*. (1982)
4. *Luceafărul*. (2003, 2006)
5. *România literară*. (1982)
6. *Scînteia tineretului*. (1960)
7. *Utunk*. (1982)

Întocmit Lucian Popa

TITU MAIORESCU¹
(1840 - 18. VI. 1917)

**100 de ani de la moartea criticului literar, esteticianului, filosofului,
profesorului universitar, scriitorului și omului politic român**

Titu Maiorescu

Fotografie, format carte-de-visit

Fotograf Franz Mándi, București

Biblioteca Națională a României, Colecții Speciale, Cabinetul de Fotografii

I. A se vedea și *Aniversări culturale*, 1967, p. 143-158; 1990, vol. I, p. 9-88.

CRONOLOGIA VIEȚII ȘI OPERA LUI TITU MAIORESCU

- 1840 La 15 februarie se naște la Craiova, în inima Olteniei, Titu Liviu Maiorescu, pe numele său complet, critic literar, estetician și om politic, una dintre personalitățile complexe și marcante ale poporului român, recunoscut, înainte de toate, pentru marile contribuții pe care le-a avut la dezvoltarea vieții culturale, politice și sociale, îndrumătorul și conducătorul spiritual al cercului literar *Junimea* și al revistei *Convorbiri literare*.
- Tatal său, Ioan Maiorescu, patriot ardelean, originar din Transilvania, (n. 28 ian. 1811, Bucerdea Grânoasă, Blaj, jud. Alba), provenea dintr-o familie țărănească, pe numele său real Ioan Trifu, nume pe care îl poartă până la 1836. Grație unei înrudiri după mamă cu Petru Maior, își schimbă numele real în Maiorescu. Stabilit în anul 1836 în Țara Românească, teolog prin formație, Ioan Maiorescu, reprezentativ pentru inteligența epocii pașoptiste și discipol al luminiștilor ardeleni, edifică, în calitate de director al Eforiei Instrucțiunii Publice, sistemul de învățământ public, modern și democratic, și este autorul unor scrieri istorice și filologice.
- Mama sa, de origine aromână, Maria Popazu, era sora lui Ioan Popazu, viitorul episcop al Caransebesului și fiica nepotului de frate al lui Petru Maior.
- 1846 - Perioada studiilor la Craiova, ca elev al școlii primare, și încurajat de
1848 tatăl său învață limba latină.
- 1848 - Mai multe peregrinări cu familia la București, Sibiu, Blaj, Brașov.
- 1849
- 1850 - Absolvește cursul primar la școala lui Iosif Barac din Brașov. Este
1851 înscris la *Gimnaziul român* din Schei-Brasov, primul gimnaziu românesc înființat în anul 1850 de unchiul sau, Ioan Popazu. În 1851 apare cuvântarea școlarului Maiorescu, care mulțumise din partea colegilor, profesorilor ginaziului. În casa protopopului Popazu îl întâlnește pe Anton Pann.
- 1851 Familia Maiorescu se stabilește la Viena. În octombrie Titu Maiorescu este înscris în clasa I la *Gimnaziul academic*, anexă pentru externi a *Academiei Theresiane*. I se echivalează anul de gimnaziu de la Brașov și este trecut în clasa a II-a.
- 1855 Ca elev al Gimnaziului academic vienez, Titu Maiorescu, obișnuit cu disciplina muncii, își notează zilnic activitatea și preocupările.

Notițele la **Însemnări zilnice** numără 42 de caiete, manuscrise ce astăzi se găsesc în fondul documentar al Bibliotecii Academiei Române și în fondul Colecțiilor speciale al Bibliotecii Naționale a României. În cele 42 de scrieri, vorbește despre tânărul Maiorescu care iubea ordinea, despre omul cu o imensă pasiune pentru cultură. **Însemnările zilnice**, considerate printre cele mai reprezentative jurnale intime ale literaturii române, ne dezvăluie trăsătura sufletească rațională a viitorului logician. Jurnalului personal, ținut până în iulie 1917, a fost editat postum de I. Rădulescu-Pogoneanu.

1856 Din 6 octombrie este admis ca intern la *Academia Theresiană*.

În decembrie 1856 trimite o scrisoare către revista *Gazeta Transilvaniei* (lui Iacob Mureșanu) însoțită de traducerea în limba română a unui fragment literar aparținând lui Jean Paul.

1858 Absolvirea Academiei din Viena ca șef de promoție. Titu Maiorescu se impusese prin inteligență și perseverență în studiu. Ministrul Învățământului, contele Leo von Thun îi acordă lui Titu Maiorescu premiul întâi pe întreaga școală.

În perioadă vieneză Titu Maiorescu studiază cultura clasică (Virgiliu, Shakespeare, Homer, Dickens, Herder, Lessing etc.), istoria românilor, teatru, muzică, desen etc. Primele creații dramatice le-a scris în limba germană.

Pleacă din Viena la 31 iulie și se întoarce pentru scurt timp la Brașov. În noiembrie 1858 pleacă la Berlin, unde urmează cursurile Facultății de Filosofie a Universității din Berlin, înscriindu-se ulterior la Universitatea din Giessen, pentru studii de filosofie și drept.

Contactul cu filosofia îl influențează hotărâtor în definirea personalității și gândirii sale. Timp de un an - în 1859 - reușește să obțină diploma *magna cum laude* cu teza sa despre *Relație (Das Verhältnis)*, elaborată pe baza ideilor din gnoseologia herbartiană.

1859 Se stabilește la București. Ioan Maiorescu se întoarce în țară fiind numit director la *Eforia Instrucțiunii Publice*.

În această perioadă Titu Maiorescu o cunoaște pe viitoarea sa soție, Clara Kremnitz, fiind preparator pentru limba franceză în familia Kremnitz.

Întors pentru scurt timp în țară, publică la București, în revista *Isis sau natura* articolul *Masura Inaltimii prin barometru*, articol scris în timpul șederii sale la Viena.

La puțin timp după sosirea sa la București, ține într-una din sălile Colegiului național de la Sf.Sava conferința *Socialismul și comunismul*

în Franța. Poetul Al. Pelimon publică în *Reforma* un comentariu elogios al acestei conferințe.

1860 - Beneficiar al unei burse acordate de Eforia Instrucțiunii Publice, Titu

1861 Maiorescu pleacă la Paris, cu condiția obținerii licenței în litere la Sorbona.

La Paris, obține, în 1860 (17 decembrie), echivalența doctoratului din Germania cu licența în litere și filosofie în baza lucrării de filosofie *Einiges phlosophische in gemein-fasslicher Form (Ceva filosofic pe înțelesul tuturor)*, lucrare semnalată în presa germană, și tradusă în limba franceză.

Tot în această perioadă devine membru corespondent al *Societății de filosofie din Berlin* și colaborator al revistei *Der Gedanke*.

Conferențiază, cu bune ecouri, la Berlin și la Paris și ilustrează, prin intermediul analizei creației dramatice și muzicale, teoria hegeliană despre frumos.

La sfârșitul anului 1861 își ia licența în drept la Paris cu teza *Jus romanum: De jure dotium. Droit français. Du régime dotal*.

În vederea susținerii examenului de doctorat în litere își pregătește cele două disertații: *La relation. Essai d'un nouveau fondement de la philosophie* și *De Herbarti philosophia*, dar eșuează, examenul său fiind amânat sine die.

Expirându-i bursa, Titu Maiorescu a fost nevoit să renunțe la intenția de a obține titlul de doctor în litere și filosofie la Sorbona și la sfârșitul anului se întoarce definitiv în țară, stabilindu-se la București.

1861 Nu acceptă propunerea de a rămâne în Prusia ca director al unui ziar de orientare liberală și revine la București, unde începe o carieră prodigioasă.

La 10 decembrie începe ciclul de conferințe despre *Educațiunea în familie*, curs public și popular pe care îl ține până în primăvara anului următor.

1862 Revenit în țară, începe activitatea în magistratură. Mai întâi supleant de judecător apoi procuror la Tribunalul Ilfov.

Se căsătorește cu Clara Kremnitz.

În anii următori a ocupat diferite funcții didactice: director la Gimnaziul central (Colegiul Național) din Iași, profesor de istorie universală, apoi de filosofie și logică la Universitatea din Iași (1862-1867), director al Institutului Vasilian (1863).

Din inițiativa sa este publicat primul anuar școlar din România - *Anuarul Gimnaziului și Internatului din Iași*, pe anul școlasticu

1852-1863. Anuarul este precedat de disertația lui *Pentru ce limba latina este chiar în privința educației morale studiul fundamental în gimnaziu?*

Datorită cunoștințelor sale și talentului său de organizator, Titu Maiorescu ajunge în vârful ierarhiei din învățământul universitar ieșean - decan (12 februarie - septembrie 1863) și rector (1863-1867) al Universității din Iași.

În octombrie 1863 este numit director al Institutului Vasilian și în această calitate are sarcina de a reorganiza această școală în conformitate cu indicațiile lui Al. Odobescu, ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice. Titu Maiorescu pleacă într-o călătorie de documentare la Berlin întorcându-se la Iași în ianuarie 1864, unde va iniția ciclul de conferințe *Prelucrațiuni populare*, a căror tradiție va continua timp de șaptezeci de ani. Odată cu aceste inițiative ia ființă societatea *Junimea*^{II}, iar aparițiile sale publice alături de ceilalți membri ai *Junimii* impresionau asistența prin prestanță și expunerea comprehensibilă a ideilor. Scopul era de a combate tendința dată de *Societatea Academica*, o campanie virulentă împotriva direcției în cultură și literatură.

1864 Din pricina unui proces, intentat în urma unor știri calomnioase de N. Ionescu și a unui grup de universitari ieșeni, sub acuza de imoralitate, Titu Maiorescu este suspendat din învățământ la 9 octombrie 1864.

La 26 mai 1865 Titu Maiorescu este achitat și repus în drepturi, reintegrat în funcții după ce s-a constatat că interese mărunte, cu totul străine de intenții justițiare, au generat această înscenare judiciară.

1865 În cadrul *Junimii*, Titu Maiorescu își expune opiniile asupra scrierii în limba română, propune o nouă ortografie, fonetică, toate argumentate științific. Aceste idei au fost publicate un an mai târziu în studiul *Despre scrierea limbii române* (1866).

1866 La 10 februarie 1866 este admis în baroul ieșean.

La 1 aprilie se înființează *Societatea Academică Română*. Membru al *Societății Academice Române* din 20 iulie 1867, Maiorescu nemulțumit de natura dezbaterilor privitoare la gramatica limbii române, impusă de grupul de intelectuali ardeleni, adepți ai etimologismului, încetează să mai participe la ședințe și, din cauza opiniilor sale antilatiniste, demisionează în 1869. Redevine membru în 1879.

II. Societate literară fondată de Titu Maiorescu împreună cu un grup de tineri intelectuali animați de aspirații comune. A se vedea „Aniversări culturale”, 1988, vol. I, p. 11-28.

Tot în anul 1866, împreună cu asociația de profesori, Titu Maiorescu a înființat, la Iași, Institutul Academic, care a fuzionat în 1879 cu Liceul Nou sub denumirea de Institutele Unite (1879-1907).

În urma detronării lui A. I. Cuza junimiștii intră în viața politică, extrem de agitată. Titu Maiorescu editează timp de trei săptămâni, în colaborare cu N. Calianu și I. Negruzzi, ziarul *Vocea națională*, în care combate mișcarea separatistă ieșeană și demască neadevărul, sursa mediocrității și falsurilor în viața culturală și literară.

1867 La 1 martie, la propunerea lui Titu Maiorescu, apare revista *Convorbiri literare*, organul literar al *Junimii*, faza ieșeană (1867-1885), avându-l redactor pe Iacob Negruzzi.

Apare primul studiu de critică literară al lui Titu Maiorescu, *Despre poezia română*, în *Convorbiri literare* și separat în volumul *Poezia română. Cercetare, critică...*, studiu conceput în timpul întrunirilor literare. Recomandă tinerilor talentați norme estetice și stilistice și se pronunță împotriva implicării politicii și științei în literatură.

1868 Apare articolul *Limba română în jurnalele din Austria* în *Convorbiri literare*, în care Maiorescu critică redacțiile unor ziare românești pentru faptul că introduceau masiv în articolele publicate construcții lingvistice și cuvinte provenite din limba germană. Tot aici publică în contra direcțiunii de astăzi a culturii române care este cea mai răsunătoare manifestare a spiritului critic maiorescian și *Aforisme*.

Tot în acest an, Aron Densusianu îi aduce acuze lui Titu Maiorescu considerând că studiul lui *Poezia română* este un plagiat din *Estetica sau știința frumosului* a lui Fr. Th. Visscher. Această acuzație a fost anulată de cercetătorii operei lui Maiorescu, Tudor Vianu susținând că este „una din afirmațiile cele mai de necontrolat din istoria literară”.

Ca răspuns la criticile lansate împotriva sa, Maiorescu reacționează, în 1869, cu articolul *Observări polemice*.

La 15 ianuarie 1868 publică în *Convorbiri literare* articolul *Asupra poeziei noastre populare*, ecou al reeditării culegerii lui Vasile Alecsandri, *Poezii populare ale românilor*.

Ideea fundamentală a teoriei bărnățiene - dreptul natural al românilor este dreptul roman - este ținta criticilor maioresciene în studiul *Contra școlii Bărnățiu* (1868). În acest studiu Maiorescu critica indirect gruparea politică condusă de N. Ionescu.

În urma unor noi intrigi, la 16 ianuarie 1868, Titu Maiorescu este destituit din funcția de director al Școlii normale din Iași.

- 1870 Destituit din învățământ pe motivul că în perioada concediului medical a pledat în barou. P. P. Carp, noul ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice, nu va da curs destituirii și îl readuce, în același an, la catedra de filosofie a Facultății de Litere din Iași.
Cele două articole publicate, în același an, în *Convorbiri literare*, *Despre reforma învățământului public* și *Învățământul primar amenințat*, aduc în atenția societății intenția de a orienta învățământul public către propășirea culturii române.
- 1871 Începe o lungă carieră parlamentară, carieră pe care o va continua tot restul vieții. În luna mai este ales deputat iar pentru a putea participa la dezbaterile parlamentare încheie prelegerile la Universitatea ieșeană. La 15 noiembrie 1871 ține ultima prelegere la Universitatea din Iași.
- 1871 - Apare studiul *Direcția nouă în poezia și proza română*, în *Convorbiri literare*. Titu Maiorescu sesizează în creațiile tinerilor poeți și prozatori caracteristici definitorii ale unei noi perioade din evoluția scrisului românesc. A atras atenția cel dintâi asupra valorii poeziilor lui Eminescu, Alecsandri, Goga, comediilor lui Caragiale, povestirilor lui Sadoveanu, nuvelor lui Brătescu-Voinești.
- 1872 Studiul atrage o serie de critici iar Maiorescu ripostează cu studiile de patologie literară *Beția de cuvinte* în *Revista Contemporană* și *Răspunsurile Revistei Contemporane*, (1873).
- 1874 La 7 aprilie, Titu Maiorescu este numit ministru al Instrucțiunii Publice, portofoliu pe care îl deține până în 30 ianuarie 1876, fapt ce îl obligă să se mute de la Iași la București, unde continuă reforma învățământului românesc. Om de acțiune, lucid și realist, Titu Maiorescu acordă sprijin financiar școlilor române de la Brașov, inițiază restaurarea bisericii episcopale de la Curtea de Argeș, aduce la București documentele privitoare la istoria românilor, copiate de Eudoxiu Hurmuzaki în arhiva imperială de la Viena, cu scopul de a le publica, reorganizează învățământul rural, editează manuale, introduce limba română ca materie de studiu în licee, acordă burse pentru studii în străinătate, încurajează pe învățătorii sătești să culeagă cântece și poezii populare. Tot în 1874 este propus și ales ca membru de onoare al Societății „România jună” din Viena. Apare de sub tipar primul volum de *Critice* la Editura Librăriei Socec din București, în care sînt înmănușate principalele sale studii publicate în presă.
- 1876 La 28 ianuarie, Titu Maiorescu își prezintă demisia după ce proiectul său de lege asupra învățământului public este respins în Senat.

Apare lucrarea *Logica*, partea I : *Logica elementară* (cu șapte ediții până în 1919). Preocuparea sa pentru un manual de logică se manifesta încă din anii de studii la *Academia Theresiană*.

Titu Maiorescu găsește un punct de sprijin în metafizica și concepția despre viață a lui A. Schopenhauer în sfera căreia se înscrie tot mai mult. Se ocupă de traducerea lucrării, *Aforisme asupra înțelepciunii în viață* de A. Schopenhauer, publicate în *Convorbiri literare* între 1872-1877.

În perioada 31 mai -2 iulie Titu Maiorescu este numit agent diplomatic la Berlin.

1877 În ianuarie, redacția publicației de factură politică și literară, ziarul *Timpul*, este preluată de Titu Maiorescu.

1878 Este ales din nou deputat în Cameră, la 24 ianuarie.

1879 Devine membru al Adunării Constituante. Activitatea politică îl acaparează. Încep lucrările Adunării Constituante, convocate cu scopul de a se revizui art.7 din Constituție, condiție obligatorie, impusă prin Tratatul de pace de la Berlin, de care depindea recunoașterea independenței României pe plan internațional. Titu Maiorescu face apel la cumpătare și toleranță în cele trei discursuri rostite.

Reintrarea lui Titu Maiorescu la Academia Română în ziua de 24 mai, instituție reorganizată prin decretul din 29 martie 1879. Din 24 iunie participă din nou la ședințele Academiei Române. Este numit în comisia responsabilă cu elaborarea proiectului de ortografie alături de Hașdeu, Quintescu, sub președinția lui Bariț. La 8 aprilie 1880 citește în sesiunea generală a Academiei proiectul noii ortografii a limbii române.

1880 În perioada 10 februarie - 2 martie susține la Ateneu conferințele: *Despre cunoașterea de sine și cunoașterea altora*, *Înțelesul cuvintelor*, *Despre Visuri și Artele în educațiune*, rezumate de M. C. Brăneanu, cu un apendice de D. A. Demetrescu. București: Tip. St. Mihailescu, 1883. Reia colaborarea și predă la Universitatea din București un curs de logică (1880/1881).

M. Eminescu, redactor-șef la ziarul *Timpul*, traduce și publică articolul *Zur politischen Lage Rumaniens* (*Despre situația politică a României*), publicat, inițial, în 1881 în *Deutsche Revue*.

1881 - Titu Maiorescu se retrage din Comitetul Clubului Conservator
1886 și formează gruparea junimistă, cu o orientare *conservatoare*

progresistă. În anul 1881 în revista *Convorbiri literare* publică articolul În contra neologismelor, articol în care trasează tendința de îmbogățire lexicală a limbii române și critică acceptarea superficială a unor cuvinte improprii spiritului limbii române. Un an mai târziu, în 1882, publică studiul *Literatura română și străinătatea*, menționând cu satisfacție publicarea în limba germană a unor creații literare din generația tinerilor scriitori.

În cadrul unei seri a grupării junimiste, acasă la Maiorescu, Eminescu ține prima lectură a *Luceafărului*, la 17 aprilie 1882.

În 1883 publică articolul *Despre progresul adevărului în judecarea lucrurilor literare*, în *Almanahul Societății Academice* „România juna” din Viena.

La București, editura Socec, Titu Maiorescu publică ediția princeps *Poezii* de Mihai Eminescu. În perioada 1883-1913 au fost publicate zece ediții de poezii ale lui Eminescu.

Un an mai târziu, 1884, 10 octombrie, (după 13 ani de la destituirea sa din învățământ de către ministrul Cristian Tell) își reia cariera didactică în învățământul superior și predă două cursuri la Universitatea din București, la catedra de logică și de istoria filozofiei secolului al XIX-lea, activitate pe care o va continua până în 1909.

În 1885, în *Convorbiri literare*, care din acest an apar la București, publică studiul *Comediile dlui I. L. Caragiale*. Influențat de concepția lui Schopenhauer, Titu Maiorescu aduce argumente referitor la judecăți ferme despre moralitatea artei, despre specificul și autonomia esteticului. În 1886 în *Convorbiri literare* apar alte două articole semnate de T. Maiorescu. Intervențiile critice ale lui Delavrancea și Vlăhuță referitoare la opera lui Alecsandri au generat studiul *Poeți și critici*, în care Maiorescu susține că aprecierile creatorului și criticului despre opera de artă sînt incompatibile, cel din urmă avînd doar dreptul de a emite judecăți de valoare orientative pentru opinia publică. Cel de al doilea studiu, În lături!, este rezultatul apariției lucrării lui A Densusianu *Istoria limbii și literaturii romane*.

În luna decembrie începe momentul final al unei prelungite crize conjugale - divorțul lui Maiorescu de soția sa Clara.

1887 Titu Maiorescu se căsătorește cu Ana Rosetti.

1889 Publică articolul *Eminescu și poeziile lui* în *Convorbiri literare*, studiu scris după moartea poetului, oferind tentative de critică biografică.

- Trei ani mai târziu, în 1892, Titu Maiorescu, în înțelegere cu editura Socec, a hotărât decernarea unui premiu scriitorilor români ale căror lucrări să fie „în oarecare legătură cu concepțiunile caracteristice cuprinse în opera lui Eminescu”.
- 1890 Redevine Ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice în guvernul Gh. Manu. Titu Maiorescu încearcă din nou să treacă prin Senat un proiect de lege a învățământului public însă fără succes.
Traduce volumul lui Arthur Schopenhauer *Aforisme asupra înțelepciunii în viață*.
În *Convorbiri literare* apare articolul *Asupra personalitatii și impersonalității poetului*.
- 1892 La 31 octombrie este ales rector al Universității din București, funcție pe care o deține până în 1897, când demisionează.
Tot în acest an studiile lui Titu Maiorescu au fost reunite și tipărite în 3 volume de *Critice (1867-1892)*, ediție nouă și sporită.
Titu Maiorescu publică *Contraziceri?*, studiu de strategie literară, constituind unica sa replică apărându-se de acuzația - de a se fi contrazis în enunțurile sale - lansată de C. Dobrogeanu-Gherea în 1886 cu articolul *Personalitatea și morala în arta*. Doi ani mai târziu, în 1894, C. Dobrogeanu-Gherea răspunde la articolul *Contraziceri?* cu *Asupra esteticii metafizice și științifice*.
- 1893 Apare *Anuarul Universității din București* pe 1892-1893.
- 1894 La Academia Română ține discursul *Poeziile d-lui A. Naum*.
- 1895 Participă din nou la dezbaterile parlamentare. Conducerea revistei *Convorbiri literare* este preluată de noua generație de junimiști.
- 1897 Calitățile literare ale lui Maiorescu răzbat din câteva încercări poetice, dar mai cu seamă din *Discursuri parlamentare, cu priviri asupra dezvoltării politice a României sub domnia lui Carol I*, care încep să îi fie publicate din acest an. Constituite în 5 volume (vol. 1 și vol. 2 în 1897; în 1899 apare vol. 3; în 1904 vol. 4; în 1915 va ieși de sub tipar vol. 5), în *Discursurile parlamentare* Titu Maiorescu își consemnează activitatea parlamentară. Aceste discursuri sunt reunite în ediție postumă sub titlul *Istoria contemporană a României, 1866-1907*, publicate în 1925 la București, Editura Librăriei Socec.
- 1900 - Ministru al Justiției în guvernul P. P. Carp.
1901
-

- 1902 În *Convorbiri literare* publică articolul *Oratori, retori și limbuți*. În rolul de călăuză în cultura română într-o epocă în plină tranziție Maiorescu donează Academiei Române manuscrisele rămase de la Mihai Eminescu, iar doi ani mai târziu, în 1904, câteva scrisori de la Vasile Alecsandri.
- 1903 Apare *O rectificare literară (Eminescu)* în revista *Convorbiri literare*. Face parte din comisia Academiei pentru elaborarea unui proiect de revizuire a ortografiei (aprobată la în aprilie 1880).
- 1904 Titu Maiorescu prezintă în sesiunea Academiei proiectul ortografic. Acesta consfințește acceptarea ortografiei fonetice în scrierea limbii române.
- 1906 - Observator și susținător al vieții literare, Maiorescu atrage atenția
1907 asupra creațiilor lui O. Goga, M. Sadoveanu și I. Al. Brătescu-Voinești.
- 1906 Publică raportul asupra volumului: *Octavian Goga, Poezii*, apărut în 1905 la Budapesta, în *An. Ac. Rom.*, seria II, tom. XXVIII (1905-1906), apoi în *Convorbiri literare* (XL).
- 1907 Publică rapoartele academice asupra volumelor: *M. Sadoveanu, Povestiri*, în *Analele Academiei Române*, seria II, tom. XXVIII (1905-1906), apoi în *Convorbiri literare* (XLI), și *I. Al. Brătescu-Voinești, În lumea dreptății*, în *Analele Academiei Române*, seria II, tom. XXIX (1906-1907), apoi în *Convorbiri literare* (XLI).
- 1908 Se tipărește prime ediție completă de *Critice (1866-1907)*, în 3 volume, la Editura Minerva. (În 1915 apare ediția a II-a).
- 1909 În *Convorbiri literare* publică *Răspuns la discursul de recepție a lui Duiliu Zamfirescu* în care susține că ideile formulate de Zamfirescu sunt diametral opuse convingerilor sale. La 31 octombrie se retrage din învățământ sub motivul limitei de vârstă (în fond, din cauza unei jigniri aduse de Spiru Haret, ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice). Momentul este marcat de mari serbări, organizate la București și Iași, în care au participat profesori, studenți, personalități culturale și politice.
- 1910 Sărbătorirea lui Titu Maiorescu la împlinirea a 70 de ani. Cu acest prilej apare numărul festiv a *Convorbirilor literare*, dedicată vieții și operei sale. La 15 februarie Barbu Ștefănescu Delavrancea îi înmânează solemn revista lui Titu Maiorescu. Tot cu această ocazie și societatea *România jună* de la Viena editează o scriere omagială, *România jună lui Titu Maiorescu*.

- 1910 Cariera sa politică are un final culminant. Ministru al Afacerilor Străine în guvernul P. P. Carp (29 decembrie 1910 - 28 martie 1912), Titu Maiorescu a fost însărcinat cu formarea unui nou guvern. În perioada 28 martie 1912 - 4 ianuarie 1914 a fost prim-ministru și ministru de externe, aceasta fiind ultima sa funcție ministerială.
- 1913 A prezidat lucrările Conferinței de pace de la București, care punea capăt conflictului balcanic.
- 1914 Pe 4 iunie se retrage din viața politică, pronunțându-se în continuare pentru o politică de neutralitate a României.
- 1917 În ziua de 18 iunie, la 5 dimineața, moare la București Titu Liviu Maiorescu, în vârstă de 77 de ani. Personalitate înzestrată cu o „minunată ierarhie sufletească”, luptător integru, intransigent, tenace pentru adevăr, ilustru promotor, cu vocație de ziditor, al spiritului critic modern în cultura romană, criticul literar de mare acuratețe este înmormântat la Cimitirul Bellu din București.

Bibliografie:

1. BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI. *Aniversări culturale*. Prezentări bibliografice. București: Biblioteca Centrală de Stat a R.S.R. Ianuarie-iunie 1990, XXIX, vol. I, p. 9-36. ISSN 0256-7369.
2. *Dicționarul scriitorilor români*. [Autori: Mircea Anghelescu, Georgeta Antonescu, Mircea Berceanu,...]. Coord. și rev. șt.: Mircea Zăciu, Marian Papahagi, Aurel Sasu. București: Albatros : Editura Fundației Culturale Române, 1995-2002 : Romcart. 4 vol. : portr., facs. Vol. 3 M-Q. Diana Adamek, Mircea Anghelescu, Georgeta Antonescu, București: Albatros, 2001, XXXIII, p. 27-34.
3. GEROTA, C. T. Maiorescu și „Convorbirile literare” : Cu prilejul împlinirii a 70 de ani dela apariție. *Preocupări literare: revista societății Prietenii istoriei literare*. Ianuarie 1938, III(1), 12-27.
4. RUSU, Dorina N. *Dicționarul membrilor Academiei Române : 1866-2010*. Ed. a 4-a, rev. și adăug. Cuvânt înainte de acad. Eugen Simion. București: Editura Enciclopedică, 2010, p. 607-609.

BIBLIOGRAFIE:

*

* *

MAIORESCU, Titu. Încercări literare. [Manuscris]. [S. l.], 1885, 80 f.

Idem. *Jurnal Nr. 1 (noi. 1855 - 31 dec. 1856)*. [Manuscris tip carte]. 43 f.

Idem. *Jurnal Nr. 2 (ian. 1857-iul. 1859)*. [Manuscris tip carte]. 35 f.

Idem. *Jurnal Nr. 3 (1866 - aug. 1871)*. [Manuscris tip carte]. 118 f.

Idem. *Jurnal Nr. 5 (ian. 1875 - noi. 1885)*. [Manuscris tip carte]. 138 f.

Idem. *Jurnal Nr. 6 (ian. 1879 - mart. 1881)*. [Manuscris tip carte]. 21 f.

Idem. *Jurnal Nr. 6 bis (20 mart. 1881 - 16 febr. 1882)*. [Manuscris tip carte]. 22 f.

Idem. *Jurnal Nr. 7 (23 ian. 1882 - 13 sept. 1882)*. [Manuscris tip carte]. 65 f.

Idem. *Jurnal Nr. 7 bis (sept. 1882 - mai 1883)*. [Manuscris tip carte]. 69 f.

Idem. *Jurnal Nr. 8 (25 nov. 1885 - 15 ian. 1887)*. [Manuscris tip carte]. 80 f.

Idem. *Jurnal Nr. 9 (1 ian. 1887 - 26 nov. 1888)*. [Manuscris tip carte]. 98 f.

Idem. *Jurnal Nr. 10-11 (13 dec. 1888 - 31 dec. 1889)*. [Manuscris tip carte]. 44 f.

Idem. *Jurnal Nr. 12 (13 ian. 1890 - 14 aug. 1890)*. [Manuscris tip carte]. 66 f.

Idem. *Jurnal Nr. 13 (14 aug. 1890 - 25 aug. 1891)*. [Manuscris tip carte]. 91 f.

Idem. *Jurnal Nr. 20 (5 apr. 1899 - 8 dec. 1899)*. [Manuscris tip carte]. 137 f.

Idem. *Jurnal Nr. 21* (9 dec. 1899 - 21 aug. 1900). [Manuscris tip carte]. 37 f.

Idem. *Jurnal Nr. 22* (14 aug. 1900 - 31 dec. 1902). [Manuscris tip carte]. 249 f.

Idem. *Jurnal Nr. 23* (14 ian. 1903 - 13 ian. 1904). [Manuscris tip carte]. 127 f.

Idem. *Jurnal Nr. 24* (14 ian. 1904 - 13 ian. 1905). [Manuscris tip carte]. 73 f.

Idem. *Jurnal Nr. 25* (14 ian. 1905 - 2 iul. 1905). [Manuscris tip carte]. 42 f.

Idem. *Jurnal Nr. 25 bis* (14 iun. 1905 - 2 iul. 1905). [Manuscris tip carte]. 99 f.

Idem. *Jurnal Nr. 26* (27 mai 1906 - 30 iul. 1907). [Manuscris tip carte]. 95 f.

Idem. *Jurnal Nr. 34* (7 iul. 1913 - 29 oct. 1913). [Manuscris tip carte]. 69 f.

Idem. *Jurnal Nr. 35* (30 oct. 1913 - 30 apr. 1914). [Manuscris tip carte]. 99 f.

Idem. *Jurnal Nr. 36* (1 mai 1914 - 13 oct. 1914). [Manuscris tip carte]. 47 f.

Idem. *Jurnal Nr. 37* (14 oct. 1914 - 14 mart. 1915). [Manuscris tip carte]. 46 f.

Idem. *Jurnal Nr. 38* (15 mart. 1915 - 4 sept. 1915). [Manuscris tip carte]. 48 f.

Idem. *Jurnal Nr. 39* (5 sept. 1915 - 13 mart. 1916). [Manuscris tip carte]. 49 f.

Idem. *Jurnal Nr. 40* (14 mart. 1916 - 31 aug. 1916). [Manuscris tip carte]. 48 f.

Idem. *Jurnal Nr. 41* (1 sept. 1916 - 5 mai 1917). [Manuscris tip carte]. 96 f.

Idem. *Jurnal Nr. 42* (6 mai 1917 - 16 ian. 1918). [Manuscris tip carte]. 17 f.

*

* *

MAIORESCU, Titu. *Grundzüge der Logik für Gymnasien. Philosophische Dissertation ; Socialismul și comunismul*. [Manuscris]. Brașov, 1858-1859 ; Berlin ; București, 159 f. Manuscrisul poartă titlul generic „Încercări științifice”.

*

* *

MAIORESCU, Titu. *A acțiunea diplomatică a României în cursul evenimentelor balcanice*. Discursul d-lui Titu Maiorescu rostit în ședința Senatului de la 4 decembrie 1913. București: Institutul de Arte Grafice „Speranța”, 1913, 40 p.

Idem. *Beția de cuvinte*. Studiu de patologie literară. *Revista Contimporană*. Iasi : Tipografia Națională, 1873, 30 p. [Extras]. Retipărit în *Convorbiri literare*. 1873, **VII**(2), 78-85.

Idem. *Chestia ovreilor. Revisuirea art.7 din Constituție*. [Discurs rostit în ședința Camerei de la 10 septembrie 1879]. De... București: Stabilimentul grafic Socecu și Teclu, 1888, 32 p.

Idem. *Contra Școalei Bărnuțiu*, de... Iasi : Edițiunea și imprimeria Societății Junimea, 1868, 107 p.

Idem. *Cercetări psihologice*. Îngrijirea ediției, studiu introductiv și note de Viorel Iulian Tănase. București: Univers enciclopedic, 1999, 181 p.

Idem. *Critice*. În contra direcției de astăzi în cultura română. Despre scriere. Limba română în jurnalele din Austria. Observări polemice. Direcția nouă. București: Editura Librăriei Socecu, 1874, XV, 466 p.

Idem. *Critice*. 1866-1907. Ediție completă. Vol. 2-3. Ediția a 2-a a Institutului „Minerva”. București: „Minerva”, 1915, 288 p.

Idem. *Critice*. Antologie și prefață de P. Georgescu. București: Editura pentru literatură, 1966, LXXXI + 621 p.

Idem. *Critice*. Vol. 1-2. Prefață de Paul Georgescu. Text stabilit, tabel cronologic, indice și bibliografie de Domnica Filimon-Stoicescu. București: Editura pentru literatură, 1967, 2 vol. (Minerva).

Vol. 1. XVII + 275 p. + 1 f.portr.

Vol. 2. 576 p.

Idem. *Critice*. Ediție îngrijită de Domnica Filimon. Antologie și repere istorico-literare realizate în redacție de Mihai Dascăl. București: Editura Minerva, 1984, 728 p. (Patrimoniul).

Idem. *Critice*. Prefață de Gabriel Dimisianu. București: Minerva, 1989, 416 p.

Idem. *Critice*. Ed. îngrij., studiu introd., tab. cron., notă asupra ed. și bibliogr. critică selectivă de Ovidiu Ghidirmic. Craiova: Scrisul Românesc, 1995 : Karma & Petrescu. XXI, 174 p. (Clasicii români comentați).

Bibliografie p. 169-171.

Idem. *Critice*. Volum îngrijit și prezentat de Al. Hanță. București: Editura Fundației Culturale Române, 1996 : Monitorul Oficial, 159 p. (Clasicii noștri \Editura Fundației Culturale Române\).

Idem. *Critice*. Ediție îngrijită și tabel cronologic de Domnica Filimon ; cuvânt introductiv de Valeriu Râpeanu. București: Editura Vivaldi, 1997, XXI, 344 p.

Idem. *Critice*. Antologie comentată de Florin Mihăilescu. București: Floarea Darurilor, 1997 : FED, 288 p. (Prolegomena : texte, analize, interpretări, sinteze. Bibliografie școlară).

Textele din antologia de față au fost stabilite pe baza „ediției complete”, „Critice” din 1915, coroborate cu toate edițiile anterioare.

Idem. *Critice*. Ed. îngrijită, tabel cronologic, aprecieri critice și bibliografice de Domnica Filimon ; pref. de Gabriel Dimisianu. București: Albatros, 1998 : Coresi, 496 p. (Lyceum \Albatros\).

Vol. reproduce texte după Titu Maiorescu, „Critice”, ed. îngrijită de Domnica Filimon, Antologie și Repere istorico-literare realizate și redactate de Mihai Dascăl. București: Editura Minerva. Seria „Patrimoniul”, 1984.

Idem. *Critice : (1866-1907)*. Ed. îngrij. de Domnica Filimon ; studiu introd. de Dan Mănuță. București: Elion, 2000, 677 p.

Bibliografie p. 647-661.

Idem. *Critice*. Pref. de Dan Mănuță. Iași: Sedcom Libris, 2004, 350 p.

Idem. *Critice*. Pitești: Paralela 45, 2007, 144 p. (Ora de lectură. Bibliografie școlară).

Idem. *Cugetări și aforisme*. Selecție, introducere, note și comentarii, indice tematic de Simion Ghiță. București: Editura Albatros, 1986, 198 p. (Cogito).

Bibliografie p. 187-191.

Idem. *Despre scrierea limbei române*. Iasi: Edițiunea și Imprimeria Societății Junimea, 1866, 3 f., 152 p.

Idem. *Din „Critice”*. Studiu introductiv de prof. Liviu Rusu. Ediție îngrijită de Domnica Filimon-Stoicescu. București: Editura tineretului, 1967, 400 p. (Lyceum, 12).

Bibliografie p. 379-397.

Idem. *Discurs asupra reformei instrucțiunii publice rostit în Senat*. In anexă proiectul de lege pentru reformă. București: [s. l.], 1891, 196 p.

Idem. *Discursuri parlamentare, cu priviri asupra dezvoltării politice a României sub domnia lui Carol I*. Vol. 1-5. București: Editura Librăriei Socec, Editura Institutului de Arte Grafice Minerva, 1897-1915, 5 vol.

Vol. 1. (1866-1876). 1897, 1 f., 587 p.

Vol. 2. (1876-1881). 1897, 1 f., 519 p.

Vol. 3. (1881-1887). 1 f., 503 p.

Vol. 4. (1888-1895). 1904, 1 f., 664 p.

Vol. 5. (1895-1899). 1915, 318 p.

Idem. *Discursuri parlamentare cu priviri asupra dezvoltării politice a României sub domnia lui Carol I*. Ed. îngrij., stud. introd., note și comentarii de Constantin Schifirneț. București: Albatros, 2001- : C.N.I. Coresi. - vol. (Ethnos / Albatros).

Vol. 1. (1866-1876). 2001, XLIII, 366 p.

Vol. 2. (1876-1881). 2003, 328 p.

Vol. 3. (1881-1887). 2003, 316 p.

Vol. 4. (1888-1895). 2003, 488 p.

Vol. 5. (1895-1899). 2003, 272 p.

Idem. *Istoria contemporană a României : (1866-1900)*. București: Editura Librăriei Socec, 1925, 456 p., 1 f. portr.

Idem. *Istoria contemporană a României : (1866-1900)*. București: Editura Universității Independente „Titu Maiorescu”, 2002, 384 p.

Ediție omagială cu prilejul împlinirii a 12 ani de existență a Universității „Titu Maiorescu” și a acreditării prin lege.

Idem. În contra direcției de azi în cultura română. Beția de cuvinte în „Revista contemporană”. Despre progresul adevărului în judecarea lucrărilor literare. Comediile d-lui I.L.Caragiale. Poeți și critici. Eminescu și poesiile lui. În: *De la T. Maiorescu la G. Călinescu. Antologia criticilor români*. Întocmită [și prefață] de Eugen Simion. București: Editura Eminescu.

Vol. I. 1971, p. 5-68.

Idem. Însemnări zilnice. Vol. 1-3. București: f.e., 1937. 3 vol.

Idem *Jurnal și Epistolar*. Ediție îngrijită de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. Vol. 1-9. București: Editura Minerva, 1975-1989, 9 vol. (Memorialistică).

Idem. *Logica*. Partea 1: *Logica elementară*. București: Editura Socec, 1876, 1 f., 110 p.

Idem. *Logica*. Ediția a 2-a. București: Editura Librăriei Socecu, 1887, VII, 167 p. cu fig.

Idem. *Logica*. Ediția a patra. București: Editura Librăriei Socecu, 1894, 187 p. cu erată.

Idem. *Logica*. Ediția a 7-a. București: Editura Librăriei Socec, 1919, 199 p. cu fig.

Bibliografie p. 176-195.

Idem. *Logica*. Cu îndreptările, adăugirile și însemnările autografe ale autorului. Cu adnotări, note și un studiu introductiv de Iosif Brucăr. București: Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului Imprimeria Națională, 1940, 400 p. + 1 f.portr.

Idem. *Logica și aplicațiile ei*. Îngrijirea ediției, cuvânt introductiv și note de Viorel Iulian Tănase. București: Univers Enciclopedic, 2000, 96 p.

Idem. *Ministeriul Brătianu-Kogălniceanu și Tractatul de la Berlin*. [Discurs rostit în ședința Camerei de la 30 Septembrie, 1878], de... București: Tipografia Thiel și Weiss, 1878, 37 p.

Idem. *Opere*. Vol. 1-2. Ediție, note, variante, indice de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. Studiu introductiv de Eugen Todoran. București: Editura Minerva, 1978-1984, 2 vol. (Scriitori români).

Vol. 1. LVII + 933 p. + 5 f. pl.

Vol. 2. Note și comentarii de Alexandru George și Al. Săndulescu. 866 p. + 4 f. pl.

Idem. *Opere*. Ed. îngrij., cronologie, note și comentarii de D. Vatamaniuc ; st. introd. de Eugen Simion. București: Editura Fundației Naționale pentru Știință și Artă : Univers Enciclopedic, 2005-, - vol. (Opere fundamentale).

Vol. 1. Critice. XCIII, 1465 p.

Vol. 2. Traduceri : Încercări literare. 1124 p.

Vol. 3. Discursuri parlamentare : 1866-1899. București: Editura Fundației Naționale pentru Știință și Artă : Univers Enciclopedic, 2006, XXVII, 1127 p.

Vol. 4. Discursuri parlamentare : 1900-1913. București: Editura Fundației Naționale pentru Știință și Artă : Univers Enciclopedic, 2006, 1360 p.

Idem. *Opere*. Ediție critică coordonată de Bogdan Mihai Dascălu ; text stabilit, traducere, notă asupra ediției, note, glosar și indici de Ana-Maria Dascălu și Bogdan Mihai Dascălu ; tabel cronologic de Tiberiu Avramescu ; prefață de Eugen Simion. Vol. 1. București: Academia Română : Editura Fundației Naționale pentru Știință și Artă, 2013.

Idem. *Opere filosofice = Philosophical Works*. Îngrijirea ediției de Alexandru Surdu. București: Editura Academiei Române, 2005, 667 p.

Idem. *Patru conferințe : rezumate de M. C. Brăneanu cu un apendice de D. A. Demetriescu*. București: Tip. St. Mihăilescu, 1883, 3 f. + 170 p. + 1 f. portr.

Idem. *Poesia rumână*. Cercetare critică de..., urmata de o alegere de poezii. Iasi: Edițiunea și Imprimeria Societății Junimea, 1867, 6 f., 206 p.

Idem. Poeți și critici. Direcția nouă. Asupra poeziei noastre populare. Eminescu și poeziile lui. În: *Pagini de critică literară*. Vol. 1. București: Atelierele „Adevărul”, 1934, p. 19-72. (Biblioteca școlară. Publicațiune pentru cultura elevilor).

Idem. *Prelegeri de filosofie*. Ediție îngrijită, note, comentarii și indice de Grigore Traian Pop, Alexandru Surdu. Cuvînt înainte de Grigore Traian Pop. Craiova: Editura Scrisul românesc, 1980, LIII + 330 p. cu fig.

Idem. Răspunsul d-lui Titu Maiorescu la discursul de recepțiune al d-lui Duiliu Zamfirescu. În: D. ZAMFIRESCU. *Poporanismul în literatură*. București: Institutul de Arte Grafice Carol Göbl S-sor Ion St. Rasidescu, 1909, p. 45-57.

Idem. *Răspunsurile „Revistei Contemporane”*. Al doilea studiu de patologie literară. Edițiunea Junimea. Iasi : Tipografia Națională, 1873, 56 p. Retipărit din „Convorbiri literare”. [Extras].

Idem. *România, războaiele balcanice și Cadrilaterul*. Vol. editat de Stelian Neagoe. București: Editura Machiavelli, 1995 : Romfel, 262 p. (Istorie & politică. Documente oficiale - Izvoare narative).

Idem. *România și războiul mondial : însemnări zilnice inedite*. Ed. Stelian Neagoe. București: Editura Machiavelli, 1999, 276 p. (Istorie & politică. Documente oficiale - Izvoare narative).

Idem. *Scrieri din tinerețe (1858-1862)*. Ediție îngrijită, prefață și note de Simion Ghiță. Traducerea textelor: Alex. Ionescu, Radu Stoichiță, Ion Herdan, Tudor Vianu, I. E. Torouțiu. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 1981, 436 p. (Restituiri, 63). [Text și în limba franceză].

*

* *

MAIORESCU, Titu. [*Scrisoare către*] *Alexandru Macedonski*. [Manuscris]. Dest.: Alexandru Macedonski. [S.l.], [18--]. 2 f.

Idem. [*Scrisoare din*] *24 martie 1906, București, [către Octavian] Goga*. Dest.: Octavian Goga [Manuscris] . București, 1906, 2 f.

Idem. [*Scrisoare din*] *27 ianuarie 1889, București, [către] Vasile Alecsandri*. [Manuscris]. Dest.: Vasile Alecsandri. București, 1889, 2 f.

Idem. [*Scrisoare din*] *29 iunie 1891, București, [către] Duiliu Zamfirescu*. [Manuscris]. Dest.: Duiliu Zamfirescu. București, 1891, 2 f.

Idem. [*Scrisoare din*] *29 noiembrie 1891, București, [către Alexandru] Odobescu*. [Manuscris]. Dest.: Alexandru Odobescu. București, 1891, 2 f.

ALECSANDRI, Vasile. *[Scrisoare din] 16 iulie 1878, Paris, [către Titu] Maiorescu* : [corespondență]. Paris, 16 iulie 1878, 2 f. (2 p. scrise).

ZAMFIRESCU, Duiliu. *[Scrisoare din] 5 iulie 1913 [către Titu Maiorescu]*. [Manuscris]. [S.l.], 1913, 2 f. (2 p. scrise).

Idem. *[Scrisoare din] 31 august 1913, Odobești, [către Titu Maiorescu]*. [Manuscris]. Odobești, 1913, 1 f. (1 p. scrisă).

Idem. *[Scrisoare din] noiembrie 1895, Roma, [către Titu Maiorescu]*. [Manuscris]. Roma, 1895, 2 f. (3 p. scrise).

*

* *

ALARCÓN Y ARIZA, Pedro Antonio de. *Nuvele și schițe*. Traducere de **T. Maiorescu** și Livia Maiorescu. București: Editura „Biblioteca pentru toți”, [f. a.], 64 p. (Biblioteca pentru toți, 10).

CARAGIALE, Ion Luca. *Teatru. /O noapte furtunoasă. Conu Leonida față de reacțiunea. O scrisoare pierdută. D’ale carnavalului*/. Cu o prefață de **D. Titu Maiorescu**. București: Editura Librăriei Socecu, 1890, XXIV, 397 p.

EMINESCU, Mihai. *Lecturi kantiene*. Traduceri din Critica rațiunii pure. Editate de C. Noica și Al. Surdu. În anexă: două fragmente traduse de **Titu Maiorescu**. București: Editura Univers, 1975, XLIX + 165 p. cu facs.

Idem. *Poesii*, de... **Maiorescu, Titu** (ed. șt.) (pref.). București: Editura Librăriei SOCECU & Comp., 1884, 5 f. , 307 p. : portr.

Idem. *Poesii*, de... Ediția a 2-a. Prefață de **T. Maiorescu**. București: Editura Librăriei Socecu, 1885, 307 p.

Idem. *Poesii*, de... Ediția a 3-a. Prefață de **T. Maiorescu**. București: Editura Librăriei Socecu, 1888, VII + 315 p., 1 f. portr.

Idem. *Poesii*, de... Ediția a 5-a. Cu o notiță biografică de **T. Maiorescu**. București: Editura Librăriei Socecu, 1890, XV, 331 p.

Idem. *Poesii*, de... Ediția a 7-a. Cu o notiță biografică de **T. Maiorescu**. București: Editura Librăriei Socecu, 1895, XVI + 317 p.

Idem. *Poesii*, de... Cu o notiță biografică de **T. Maiorescu**. București: Editura Librăriei Socecu et Comp., 1903, 259 p.

Idem. *Poezii*, de... Ediția a 2-a. Cu o notiță biografică de **T. Maiorescu**. București: Editura Librăriei Socec, 1913, 271 p.

Idem. *Poezii*, de... Cu o notiță biografică [și un postscriptum] de *T. Maiorescu*. București: Socec, [1920], 275 p.

Idem. *Poezii*, de... Cu o notiță biografică [și prefața de la ediția I] de **T. Maiorescu**. Volumul I. București: Socec, 1922, 188 p.

Idem. *Poezii*, de... După prima ediție publicată cu o notiță biografică de **T. Maiorescu** ; [postfata de V. Demetrius]. București: Socec, [1936], 265 p.

Idem. *Poesii*. [Pref.: **Titu Maiorescu**]. București: Semne, 2004, 308 p. Ed. facsimilată. Reproduce ed.: *Poesii*. București: Editura Librăriei SOCECU & Comp., 1884.

Idem. *Poesii*. Ed. a 2-a anastatică. Bacău : Vicovia, 2012, XIV, 315 p.

Reproduce ediția a 4-a a cărții „Poesii” de Mihail Eminescu, cu o notiță bibliografică de **Titu Maiorescu**, apărută la Editura Librăriei SOCECU & Comp.

Idem. *Poesii de Mihail Eminescu în interpretări celebre* : [înregistrare sonoră]. / George Vraca, Leopoldina Bălănuță, Ion Manolescu,/. București: Casa Radio, 2000, CD Vol. + 1 Broșură (8 p.). (Fonoteca de aur).

Interpretări istorice din Arhivele Radio România după ediția princeps „Poesii” de Mihail Eminescu, alcătuită de **Titu Maiorescu**, București 1883. Broșura cuprinde prezentările acad. **Titu Maiorescu**, eminescologului Petre Creția și pe ale criticilor literari Zoe Dumitrescu-Buşulenga și Nicolae Manolescu.

Idem. *Poesii*: [Resursă electronică]. București: Casa Radio, 2013, 4 CD în casetă ; 12 cm + 1 vol. anexă. (Fonoteca de aur. Spectacolul poeziei).

Interpretări istorice din Arhivele Radio România după ediția princeps „Poesii” de Mihail Eminescu, alcătuită de **Titu Maiorescu**, București 1883.

IBSEN, Henrik. *Copilul Eyolf*. Dramă în 3 acte. Tradusă cu învoirea autorului de **T. Maiorescu**. București: Editura librăriei Carol Müller, 1895, 64 p.

MAIORESCU, Ioan. *Itinerar în Istria și vocabular istriano-român*. (Din manuscriptele postume). (Prefața de **Titu Maiorescu**). Iasi: Tipo-Litografia H. Goldner, 1874, VIII, 123 p.

Idem. *Itinerar în Istria și vocabular istriano-român*. Ediția a 2-a publicată de **Titu Maiorescu**. București: Editura Librăriei Socecu, 1900, VIII, 130 p.

Patru nuvele. De Carmen Sylva, Alarcón, Bret-Harte și din chinezește. Traducere română de **Titu Maiorescu**. Craiova: Editura Librăriei S. Samîta, 1882, 134 p. (Biblioteca Literară).

POPOVICI-BĂNĂȚEANU, Ion. *Din viața meseriașilor*. Nuvele. Cu o biografie de D. **Titu Maiorescu** și cu portretul autorului. Ediția a 2-a. București: Editura Librăriei Leon Alcalay, /1909/, 192 p. cu portr. (Biblioteca pentru toți, 23-24).

SĂULESCU, Gheorghe. *Mănunchiu' din manuscrisele lui G. Săulescu*. (Raporturi despre ele de Domnii S. Fl. Marianu, N. Ionescu, **T. Maiorescu** și Iacob Negruzzi). București: Tipografia Academiei Române, 1883, 60 p. [Extras].

SCHOPENHAUER, Arthur. *Aforisme asupra înțelepciunii în viață*. Traducere de **Titu Maiorescu**. Ediția a 3-a revăzută. București: Editura Librăriei Socec, 1891, IX + 438 p.

Idem. *Aforisme asupra înțelepciunii în viață*. Traducere de **Titu Maiorescu**. Text stabilit de Domnica Filimon-Stoicescu. Studiu introductiv de Liviu Rusu. București: Editura pentru literatură universală, 1969, XLVI + 237 p. (Eseuri).

Idem. *Aforisme asupra înțelepciunii în viață*. Traducere de **Titu Maiorescu**; ediție îngrijită de Domnica Filimon. [S.l.]: Albatros, 1992 : Romcart.

Idem. *Aforisme asupra înțelepciunii în viață*. Trad. [și pref.] de **Titu Maiorescu**; ed. îngrijită și postfață de Teodor Vârgolici. București: Saeculum I. O : Vestala, 1997, 176 p.

Idem. *Aforisme asupra înțelepciunii în viață*. Trad. de **Titu Maiorescu**. București: Silva-Press, 1998 : Tipografia APP. 247 p. (Biblioteca de filosofie / Silva-Press).

Idem. *Aforisme asupra înțelepciunii în viață*. Trad. și pref.: **Titu Maiorescu**. București: Gramar, 2010, 200 p. (Biblioteca ideală Gramar).

Idem. *Aforisme asupra înțelepciunii în viață*. Trad. și pref.: **Titu Maiorescu**. București: MondoRo, 2014.

VASILIU, Alexandru. *Cântece, urături și bocete-de-ale poporului*, adunate de... Însoțite de 43 arii notate da D-na Sofia Teodoreanu, ... Cu un raport a lui **Titu Maiorescu**, către Secțiunea literară a Academiei Române. București, 1909, XIX, 207 p., XXXIV p. cu n. muz. (Academia Română. Din vieța poporului român. Culegeri și studii, 4).

*

* *

MAIORESCU, Titu. *Gedichte : 1855-1878*. Herausgegeben mit einem Vorwort von I. E. Torouțiu... București: Buchdruckerei „Bucovina”, 1940, 16 p.

Idem. *Birálatok, vitacikkek, tanulmányok*. Válogatta, fordította hevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Dávid Gyula. Bucarest: Kriterion Könyvkiadó, 1985, 298 p.

*

* *

MAIORESCU, Titu. *Anuariul Institutului Vasile Lupu : (Scola normala de la Trei-Ierarchi) din Iassi pe anul 1863/* publicatu de directorul Titu Maiorescu. Iassi: Imprimeria Adolf Bermann, 1863-[1864].

*

* *

MAIORESCU, Titu. Aforisme. *Convorbiri literare*. 1868, **II**(17), 274-276 ; **II**(18), 289-292 ; **II**(20), 322-324.

Idem. Asupra lui u scurt. Raport. *Analele Academiei Române*. Seria II, **VII**(1884-1885), 87.

Idem. Asupra personalității și impersonalității poetului. *Convorbiri literare*. 1892, **XXV**(11-12), 885-894.

Idem. Beția de cuvinte. *Convorbiri literare*. 1873, **VII**(2), 78-85.

Idem. Comediile D-lui I. L. Caragiale. *Convorbiri literare*. 1885, **XIX**(6), 449-462.

Idem. Conferința d-lui T. Maiorescu. *România liberă*. 1880, (1037, 1043, 1047, 1056, 1061); 1881, (1090, 1098, 1100, 1107, 1117).

Idem. Constantin Negruzzi, [necrolog]. *Convorbiri literare*. 1868, **II**(3), 217.

Idem. Critica ortografiei d-lui Cipariu. *Convorbiri literare*. 1867, **I**(11), 137-142 ; **I** (12), 158-163. [Partea a IV-a a lucrării „Despre scrierea limbei rumâne”].

Idem. Despre principiul scrierii și o critică a sistemului fonetic. *Convorbiri literare*. 1873, **VII**(8), 321-324; **VII**(9), 342-362. [Partea a III-a din cartea „Despre scrierea limbei române”].

Idem. Despre progresul adevărului în judecarea lucrărilor literare. *Convorbiri literare*. 1883, **XVII**(3), 81-86; *Almanahul Societății Academice „România Jună”*. Viena 1883, 81-94.

Idem. Despre reforma învățământului public. *Convorbiri literare*. 1870, **IV**(15), 237-241; **IV**(16), 252-260.

Idem. Discursul cu ocazia omagiului ce i s'a adus la ieșirea din Universitatea București, în 1909. *Universul literar*. 10 martie 1929, **XLV**(11), 163.

Idem. Din experiență. *Almanahul Societății Academice „România Jună”*. Viena. 1888, 49-67.

Idem. Direcția nouă. *Convorbiri literare*. 1871, **V**(6, 13-14), 85-90 ; 201-205 ; 217-227; 1872, **VI**(6), 214-226; **VI**(7), 253-261.

Idem. Două poezii postume ale lui Mihai Eminescu ; notiță la „Sonet” și „Dalila”. *Convorbiri literare*. 1890, **XXIII**(11), 913-917.

Idem. Două scrisori (una a lui Gruber). *Convorbiri literare*. Noiembrie 1910, **XLIV**(9), 957-964.

Idem. Dreptul public al românilor și Școala lui Bărnuțiu. *Convorbiri*

literare. 1867, **I**(20), 273-280; **I**(21), 286-294; **I**(23), 317-323; **I**(24), 333-343.

Idem. Eminescu și poeziile lui. *Convorbiri literare*. 1889, **XXIII**(8), 625-645.

Idem. Ioan Popovici [necrolog]. *Convorbiri literare*. 1893, **XXVII**(6), 520-521.

Idem. Ioan Popovici-Bănățeanu. *Convorbiri literare*. 1895, **XXIX**(10), p. 879-898.

Idem. În contra direcțiunii de astăzi a culturii române. *Convorbiri literare*. 1868, **II**(19), 301-307.

Idem. În contra neologismelor. *Convorbiri literare*. 1881, **XV**(8), 281-293.

Idem. În lături! *Convorbiri literare*. 1886, **XX**(3), 193-209.

Idem. În lumea dreptății de I. Al. Brătescu-Voinești. [Raport reprodus în] *Convorbiri literare*. 1907, **XLI**(5), 465-467.

Idem. În memoria unui poet bănățean: Victor Vlad (Delamarina). *Convorbiri literare*. 1898, **XXX**(2), 113-134.

Idem. Întru amintirea lui Wilhelm de Kotzebue. *Convorbiri literare*. 1887, **XXI**(9), 811-815.

Idem. Învățământul primarului amenințat! *Convorbiri literare*. 1870, **IV**(3), 33-40.

Idem. Leon C. Negruzzi. *Convorbiri literare*. 1890, **XXIV**(7), 590-594.

Idem. Limba română în jurnalele din Austria. *Convorbiri literare*. 1868, **II**(7), 97-105; **II**(8), 113-118; **II**(9), 138-141; **II**(14), 225-231.

Idem. Literatura română și străinătatea. *Convorbiri literare*. 1882, **XV**(10), 361-370; **XV**(11), 401-408.

Idem. Mihail Sadoveanu. *Convorbiri literare*. 1907, **XLI**(3), 254-260.

Idem. Observațiuni polemice. *Convorbiri literare*. 1869, **III**(12), 192-199; **III**(13), 209-212; **III**(24), 417-420.

- Idem. O rectificare literară [problema Eminescu]. *Convorbiri literare*. 1903, **XXXVII**(6), 548-550.
- Idem. Octavian Goga, „Poezii”. *Convorbiri literare*. 1906, **XL**(3-5), 205-216.
- Idem. Oratori, retori și limbuți. *Convorbiri literare*. 1902, **XXXVI**(12), 1057-1072; 1903, **XXXVI**(2), 97-105; **XXXVI**(3), 193-208.
- Idem. Pentru jubileul de 40 de ani ai revistei „Familia”. *Familia* (Oradea). 1904, **XL**(21-22), 243.
- Idem. Poeți și critici. *Convorbiri literare*. 1886, **XX**(1), 3-9.
- Idem. Poesiile populare române adunate de d. V. Alecsandri. *Convorbiri literare*. 1868, **II**(22), 301-308.
- Idem. Raport asupra ortografiei revizuite. *Convorbiri literare*. 1904, **XXVII**(4), 321-326.
- Idem. Raport asupra noului proiect de ortografie română. *Convorbiri literare*. 1880, **XIV**(2), 65-74.
- Idem. Raport asupra noului proiect de ortografie română. *Analele Academiei Române*. Seria II. Secțiunea I. Partea administrativă și debaterile. Ședințele ordinare din 1879-1880. **II**, 411-424.
- Idem. Răspuns la discursul de recepțiune al d-lui Duiliu Zamfirescu. *Convorbiri literare*. 1909, **XLIII**(7), 716-727.
- Idem. Răspunsurile „Revistei Contemporane”. *Convorbiri literare*. 1873, **VII**(4), 142-160.
- Idem. Timotei Cipariu [necrolog] și Alexandru Cihac [necrolog]. *Convorbiri literare*. 1887, **XXI**(7), 646-648.

BIBLIOGRAFIE CRITICĂ
DESPRE OPERA ȘI PERSONALITATEA LUI TITU MAIORESCU

*

* *

GRIGORESCU, Dan et al. *Bibliografia esențială a literaturii române : scriitori, reviste, concepte*. București: Editura Enciclopedică, 2003, 350 p.

Literatura română. Crestomație de critică și istorie literară. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 1983, p. 256-261.

Literatura română : ghid bibliografic. Partea a 2-a: Scriitori (M-Z). București, 1983, p. 14-18.

ȘTREMPEL, Gabriel. *Bibliografia românească modernă (1831-1918)*. Coord. și pref. de Gabriel Ștrempele. București, 1984-1996. 4 vol.

Vol. 3. L-Q. București: Editura Științifică și Enciclopedică : Societatea de Științe Filologice din R. S. România, 1989 : I. P. „13 Decembrie 1918”, XIV, 1112 p.

*

* *

CONSTANTIN, Niculae. *Dicționar de personalități istorice românești*. Ed. a 3-a, rev. Târgoviște: Cetatea de Scaun, 2011, p. 170.

Dicționar enciclopedic român. Vol. III. K-P. București: Editura politică, 1965, p. 207-209.

Dicționarul esențial al scriitorilor români. Coordonatori : Mircea Zăciu, Marian Papahagi, Aurel Sasu. București: Albatros, 2000, p. 477-482.

Dicționar de literatură română. Scriitori, reviste, curente. București: Editura Univers, 1979, p. 240-243.

Dicționarul general al literaturii române. [Coord. general: Eugen Simion]. București: Univers Enciclopedic, 2004-2009, 7 vol.

Vol. 4. L-O. 2005, p. 178-188.

Dicționarul literaturii române de la origini pînă la 1900. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1979, p. 540-547. (Academia Republicii Socialiste România. Institutul de lingvistică, istorie literară și folclor al Universității „Al. I. Cuza” Iași).

Dicționarul scriitorilor români. [Autori: Mircea Angheliescu, Georgeta Antonescu, Mircea Berceanu,...]. Coord. și rev. șt.: Mircea Zăciu, Marian Papahagi, Aurel Sasu. București: Albatros : Editura Fundației Culturale Române, 1995-2002 : Romcart. 4 vol. : portr., facs.

Vol. 3. M-Q. Diana Adamek, Mircea Angheliescu, Georgeta Antonescu,

..... București: Albatros, 2001, XXXIII, p. 27-34.

Mic dicționar filozofic. Ediția a 2-a. București: Editura politică, 1973, p. 343-344.

PETRAȘ, Irina. *Panorama criticii literare românești : dicționar ilustrat : 1950 – 2000 : critici și istorici literari, teoreticieni, esești, esteticieni*. Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință, 2001, p. 14-23, 25-27.

RUSU, Dorina N. *Dicționarul membrilor Academiei Române : 1866-2010*. Ed. a 4-a, rev. și adăug. Cuvânt înainte de acad. Eugen Simion. București: Editura Enciclopedică, 2010, p. 607-609.

SASU, Aurel. *Dicționarul biografic al literaturii române : DBLR*. Pitești: Paralela 45, 2006, 2 vol.
Vol. 2. M - Z. p. 17-20.

*

* *

Enciclopedia marilor personalități din istoria, știința și cultura românească de-a lungul timpului. [coord. general: Ion Văduva-Poenaru]. București: Geneze, 1999-. - vol. : il.
Vol. II. G-O. 2000, p. 306-308.

PREDESCU, Lucian. *Enciclopedia României : Cugetarea : material românesc, oameni și înfăptuiri*. Ed. anastatică. București: Saeculum I.O : Vestala, 1999. p. 509. Reproduce ediția din 1940, publicată la editura Cugetarea-Georgescu Delafras.

NEAGOE, Stelian. *Enciclopedia istoriei politice a României : 1859-2002*. Elab. sub red. lui Stelian Neagoe ; [autori: Constantin Petculescu, Cristina Arvatu..., (secretar de volum) Călin Câmpean, ...]. București: Editura Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române, 2003, passim.

NICOLESCU, Nicolae C. *Enciclopedia șefilor de guvern ai României (1862-2006)*. București: Editura Meronia, 2006, p. 221-224.

ȚARĂLUNGĂ, Ecaterina. *Enciclopedia identității românești : personalități*. București: Litera Internațional, 2011, p. 464.

*

* *

ADAMESCU, Gheorghe. *Istoria literaturii române*. Ediția a 3-a. București: Editura Librăriei „Universala” Alcalay, [1922], p. 398-405.

Idem. *Istoria literaturii române*. Ediție critică, studiu introductiv și note de Paul Lăzărescu. București: Editura Eminescu, 1998, p. 184-187.

BUCUR, Marin. *Istoriografia literară românească de la origini pînă la G. Călinescu*. București: Editura Minerva, 1973, p. 70-73.

CARDAȘ, Gheorghe. *Istoria literaturii românești: de la origine pînă în zilele noastre*. București: Tiparul Oltenia, 1938, p. 343-345.

CAZAN, Gh. Al. Titu Maiorescu. În: Gh. CAZAN. *Istoria filosofiei românești*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1984, p. 121-142.

CĂLINESCU, George. *Istoria literaturii române : de la origini pînă în prezent*. București: Fundația Regală pentru Literatură și Artă, 1941, p. 343-365.

Idem. *Istoria literaturii române : de la origini pînă în prezent*. Ediția a 2-a, revăzută și adăugită. Ediție și prefață de Al. Piru. București: Editura Minerva, 1982, p. 397-419.

Idem. *Istoria literaturii române : de la origini pînă în prezent*. Ediție nouă, revăzută de autor. Text stabilit de Alexandru Piru. Craiova: Editura Vlad & Vlad, 1993, p. 397-419.

Idem. *Titu Maiorescu : [din G. Călinescu. Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent]*. București: Paideia, 2014, 173 p.

DIMA, Al. *Studii de istorie a teoriei literare românești*. București: Editura pentru literatură, 1962, p. 36-37, 125-143, 195-203.

GHIȚĂ, Simion. Titu Maiorescu. În: S. GHIȚĂ. *Istoria filosofiei românești*. Vol. 1. București: Editura Academiei R.S.R., 1972, p. 353-396.

IORGA, Nicolae. *Istoria literaturii românești*. (Introducere sintetică). Trad. de Lidia Simion și Andrei Pippidi ; studiu introd. și note: Andrei Pippidi. București: Editura Fundației Culturale Române, 1999, p. 183-196.

Istoria literaturii române. Vol. 3. *Epoca marilor clasici*. Cioculescu, Șerban (red. resp.), Papadima, Ovidiu (red. resp. adj.), Piru, Alexandru

(red. resp. adj.). București: Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1973, p. 79-148.

IVAȘCU, George. *Din istoria teoriei și a criticii literare românești. 1812-1866*. București: Editura didactică și pedagogică, 1967, p. 6, 26, 36, 41, 42, 58, 62, 65, 70, 71, 72.

Idem. *Istoria literaturii române*. Vol. 1. București: Editura științifică, 1969, passim.

LOVINESCU, E. *Istoria literaturii române contemporane*. Vol. 1. București: Editura Minerva, 1981, p. 26-34, 100-101.

MANOLESCU, Nicolae. *Istoria critică a literaturii române : 5 secole de literatură*. Pitești: Paralela 45, 2008, passim.

MICU, Dumitru. *Istoria literaturii române, de la creația populară la postmodernism*. București: Editura Saeculum I.O., 2000, p. 122-124.

Idem. *Scurtă istorie a literaturii române*. București: Editura Iriana, 1994, -vol. Vol. 1. *De la începuturi până la primul război mondial*, 1994, p. 230-239.

MURĂRAȘU, D. *Istoria literaturii române*. București: Editura „Cartea Românească”, 1941, passim.

NEGOIȚESCU, Ion. Junimea: Titu Maiorescu. În: I. NEGOIȚESCU. *Istoria literaturii române*. Vol. I : (1800- 1945). București: Minerva, 1991, p. 104-106.

PIRU, Alexandru. *Istoria literaturii române de la început până azi*. București: Editura Univers, 1981, p. 121-126.

Idem. *Istoria literaturii române*. [S. l.]: Grai și Suflet - Cultura Națională, 1994 : I. Romcart, p. 82-85.

Idem. *Istoria literaturii române*. București: Grai și Suflet - Cultura Națională, 2001, p. 82-85.

POP, Vasile Grigore. *Conspect asupra literaturii române și literațiilor ei de la început până astăzi : în ordine cronologică*. Ediție 35 critică, studiu introductiv și note de Paul Lăzărescu. București: Editura Eminescu, 1984. Partea a 2-a, p. 152-154.

PREDESCU, Lucian. *Istoria literaturii române : de la început până astăzi*. Ediția a II-a revăzută. București: Editura „Cugetarea”, 1937, p. 147-150.

Idem. *Istoria literaturii române : de la început până astăzi*. Ediția a 3-a revăzută. București: Editura Cugetarea, 1939, p. 140-143.

Idem. *Istoria literaturii române : de la început până astăzi*. Ediția a V-a revăzută și adăogită. București: Cugetarea, 1943, p. 155-158.

Idem. *Istoria literaturii române : de la început până astăzi*. Ediția a VI-a revăzută și adăogită. București: Cugetarea, 1947, p. 155-158.

ROTARU, Ion. *O istorie a literaturii române*. Vol. 1. (*De la origini până la 1900*). București: Editura Minerva, 1971, p. 279-295.

Idem. *O istorie a literaturii române*. Galați: Editura Porto-Franco, 1996. Vol. 3. *De la Junimea până după primul război mondial*. 1996, p. 7-28.

Idem. *O istorie a literaturii române de la origini până în prezent*. Ed. a 2-a. București: Editura Dacoromână, 2009, 1330 p. : il., portr.

TOMUȘ, Mircea. *Istorie literară și poezie*. Timișoara: Editura Facla, 1974, p. 60-65. [Maiorescu și poezia].

VIANU, Tudor. Titu Maiorescu. În: Șerban, CIOCULESCU, Vladimir, STREINU, și Tudor, VIANU. *Istoria literaturii române moderne*. București: Editura didactică și pedagogică, 1971, p. 149-178.

ZUB, Alexandru. *De la istorie critică la criticism*. București: Editura Enciclopedică, 2000, p. 131-137.

*

* *

ARIEȘAN, Claudiu T. *Hermeneutica umorului simpatetic - cu referire la critica românească de până la Maiorescu* : [teză de doctorat]. Cond. șt. prof. univ. dr. Simion Mioc. Timișoara: Universitatea de Vest, 1998, [2], 400 f.
Bibliografie f. 388-400.

BURLACU, Doru George. *Titu Maiorescu în receptarea criticii contemporane (1963-1993)* : [teză de doctorat]. Cond. șt: prof. univ. dr. V. Fanache. Cluj-Napoca: Universitatea „Babeș-Bolyai”, 1995, 537 f. multigr.

CAZACU, Aurel. *Logica lui Titu Maiorescu : geneză, influențe, valoare, dispute : despărțirea de Maiorescu* : [teză de doctorat]. Coord. șt.: prof. dr. Sorin Vieru. București: Universitatea București, 2004, 233 f.

Bibliografie f. 222-233.

GEORGESCU, Nicolae. *Edițiile Eminescu - nucleul maiorescian până la Perpessicius* : [teză de doctorat]. Cond. șt. prof. dr. doc. Dim Păcurariu. București: Universitatea București, 1997, 417 f.

IONESCU, Gabriela. *Titu Maiorescu și I. L. Caragiale : un paralelism filosofico-literar* : [teză de doctorat]. Cond. șt.: prof. univ. dr. Vasile Muscă. Cluj-Napoca: Universitatea „Babeș-Bolyai”, 2012, 224 f. : tab.

MANOLI, Gică. *Titu Maiorescu - Omul politic* : [teză de doctorat]. Cond. șt.: prof. univ. dr. Gheorghe Cliveti. Iași: Universitatea „Al. I. Cuza”, 2011, 291 f.

NĂDĂȘAN, Romeo. *Raționalismul filosofic al lui Titu Maiorescu : structură, funcții, sens* : [teză de doctorat]. Cond. șt.: prof. univ. dr. Gh. Al. Cazan. București: Universitatea București, 2004, 317 f.

Bibliografie f. 308-317.

STAN, Emil. *Vocația paideică a filosofiei românești : de la Titu Maiorescu la Constantin Noica* : [teză de doctorat]. Cond. șt.: cerc. șt. princ. gr. I dr. Viorel Nicolescu. București: Editura Institutului de Științe ale Educației, 1996, 219 p. multigr.

Bibliografie p. 215-219.

*

* *

Amintiri despre Titu Maiorescu. Antologie și prefață de Ion Popescu-Sireteanu. Iași: Editura Junimea, 1973, 219 p. cu fig. și portr.

ANDREI, Nicolae. *Timpul începutului : [evocări ale unor personalități ale științei, tehnicii, artei și culturii românești, foști elevi ai Colegiului Național „Nicolae Bălcescu” din Craiova: Corneliu Baba, Eugeniu Carada, George Constantinescu,...]*. Cuvânt înainte: acad. prof. dr. doc. Alexandru Balaci. Craiova: Editura Aius, 1996, p. 132-154.

ANDRIESCU, Al. *Stil și limbaj*. Iași: Editura Junimea, 1971, p. 159-168.

ARBĂNAȘI, Diana Loredana. *Titu Maiorescu în critica literară interbelică : studiu monografic*. Drobeta-Turnu Severin: Editura Ștef, 2010, 62 p.

Avatarii ale manuscriselor Eminescu. [Mihai Eminescu, Alex. Antemireanu, Titu Maiorescu, ...] : [antologie]. Cuv. înainte de Eugen Simion ; culegere alcătuită de: Anca Silvia Bogdan și Marin Diaconu. București: Editura Fundației Naționale pentru Știință și Artă, 2009, p. 21 : il., facs., portr. [Scrisoarea către Academia Română prin care T. Maiorescu donează manuscrisele lui Eminescu].

B. P. Hașdeu și contemporanii săi romani și străini. Vol. 1, 3. București: Editura Minerva, 1982-1984.

Vol. 1. (*Corespondență primită*). Text stabilit, traduceri și note de Nicolae Mecu, Viorica Nișcov, Al. Săndulescu, Mihai Vornicu. Coordonare și studiu introductiv: Al. Săndulescu, p. 350.

Vol. 3. (*Corespondență emisă și primită*). Text stabilit, traduceri, note și indici de Crina Becșe-Decusară, Nicolae Mecu, Mihai Mitu, Viorica Nișcov, Al. Săndulescu. Coordonare și postfață: Al. Săndulescu, p. 53-55.

BAGDASAR, Nicolae. *Istoria filosofiei românești*. Ediția a 2-a. București: [s. n.], 1941, p. 27-34, 247-249. (Societatea română de filosofie).

BARBU, Constantin. *Codul invers : arhiva înneburirii și a uciderii nihilistului Mihai Eminescu*. Craiova: Sitech, 2008-. Vol. : il., facs., h., portr. (Caietele Academiei Europene de Artă și Știință „Mihai Eminescu”). [Conține Scrisoarea către Maiorescu, 25 iunie 1883]. (Facsimil inedit).

BASSARABESCU, I. A. *Lumea de ieri : Amintiri vesele și duioase*. București: Cugetarea-Georgescu Delafras, 1943, p. 113-140.

BÂRLIBA Maria Cornelia. Titu Maiorescu : pledoarie pentru inteligență. În: M. C. BÂRLIBA. *Titu Maiorescu pledoarie pentru inteligență*. București: Casa de Editură Edimpex - Speranța, 1992, p. 7-9, 154.

BOBOC Alexandru. Titu Maiorescu și filosofia germană clasică. În: Al. BOBOC. *Filosofie românească : studii istorico-filosofice în perspectivă comparată*. Cluj-Napoca: Grinta, 2007, 306 p.

BOGDAN-DUICĂ, G. Titu Liviu Maiorescu, discurs de recepție la Academia Română (2 mai 1921). În: *Studii și articole*. București: Editura Minerva, 1975, p. 256-280.

Idem. *Titu Liviu Maiorescu*. [Discurs rostit la 25 Maiu 1921 de...]. Cu răspuns de Sextil Pușcariu. București: Librăriile Cartea Românească și Pavel Suru, 1921, 37 p. (Academia Română. Discursuri de recepțiune, 51).

Idem. Titu Maiorescu. [Discurs rostit la 25 mai 1921 de ...] cu răspuns de Sextil Pușcariu. În: Academia Română. *Discursuri de recepție*. Vol. V (1919-1936), București: Editura Academiei Române, 2005, p. 166.

BOTEZ, Octav. *Scrieri*. Ediție îngrijită de Ulie Dan cu o prefață de Zaharia Sângeorzan. Iași: Editura Junimea, 1977, p. 141-157.

Idem. *Titu Maiorescu și locul lui în cultura românească*. Iași: Brawo, 1940, 15 p.

BRAGA, Mircea. *Critica „estetică” și verdictul maiorescian*. Sibiu: Imago, 2001, 24 p. (Epoca marilor clasici).

BRUCAR, Iosif. *Cadente filosofice*. București: Universala - Alcalay, 1934, 206 p.

BURLACU, Doru George. *Revenirea la Maiorescu (1963-1993)*. Cluj-Napoca: Dacia, Imprimeria „Ardealul”, 1997, 311 p. (Alternative).

Idem. *Titu Maiorescu în receptarea criticii contemporane (1963-1993)* : [rezumat teză de doctorat]. Cond. șt. prof. dr. Vasile Fanache. Cluj-Napoca: Universitatea „Babeș-Bolyai”, 1995, 73 p. multigr.

CALAFETEANU, A. *Conceptul estetic și critic Maiorescian*. București: Romfel, 1996, 224 p.

CAPRA, Constantin. *Centenarul lui Maiorescu : 28 februarie 1840 - 28 februarie 1940*. Vaslui: Al. Onceanu, 1940, 9 p. [Extras din: *Învățătorimea vashuiană*. 1940, VI, nr. 1-2.]

CARACOSTEA, Dumitru. *Semnificația lui Titu Maiorescu*. București: Institutul de Istorie Literară și Folclor, 1940, 35 p.

Idem. *Semnificația lui Titu Maiorescu*. În: D. CARACOSTEA. *Scrieri alese*. Ediție îngrijită, prefață și note de Mircea Anghelescu.

Vol. II. București: Editura Minerva, 1988, p. 202-225.

Idem. Actualitatea lui Titu Maiorescu. *Ibidem*, p. 225-236.

Catalogul corespondenței lui Vasile Alecsandri. Întocmit de Marta Anineanu. București: Editura Academiei, 1957, passim.

CAZACU, Aurel. *Maiorescu și maiorescienii : zece studii de logică*. București: Editura Universitară, 2003, 152 p. : portr., facs.

Idem. *O paradigmă a inteligenței românești : logica lui Titu Maiorescu*. București: Editura Academiei Române, 2007, 435 p. : facs., il.

Rez. și tablă de materii și în lb. engleză și franceză. Bibliografie p. 409-421.

CAZAN, Gheorghe Al. *Scufundarea în adâncuri : filosofia lui Titu Maiorescu*. București: Agerpress Typo, 2002, 382 p.

CĂLINESCU, George. Eminescu și contemporanii săi. În: G. CĂLINESCU. *Cronicile optimistului*. București: Editura pentru literatură, 1964, p. 419-424.

Idem. Poezia realelor. În: G. CĂLINESCU. *Semne de viață în pustiu*. București: Universal Dalsi, 2001, p. 160-172.

Idem. *Ulysse*. București: Editura pentru Literatură, 1967, p. 324-328.

CHENDI, Ilarie. Poporanismul dlui Maiorescu. În: I. CHENDI. *Scrieri*. Vol. V. [Referire la un articol al lui Maiorescu despre O. Goga, apărut în *Convorbiri literare* în anul 1906]. București: Grai și suflet - Cultura Națională, 2001, p. 212-214.

CIMPOI, Mihai. Eminescu și „abisurile” receptării. În: M. CIMPOI. *Critice. Fierăria lui Iocan*. Craiova: Fundația Scrisul românesc, 2001, p. 160-161.

Idem. Titu Maiorescu: model sau antimodel? În: *Ibidem*, p. 9-31.

CINCĂ, Stelian. *Contribuția lui Titu Maiorescu la promovarea și consacrarea valorilor literaturii naționale*. Craiova: f.e., 1968, 26 p.

CIOCULESCU, Șerban. Portretul lui Titu Maiorescu. În: Ș. CIOCULESCU. *Aspecte literare contemporane. 1932-1947*. București: Editura Minerva, 1972, p. 627-631.

Idem. *Itinerar critic*. Vol. 1, 3. București: Editura Eminescu, 1973-1979. 2 Vol.

Vol. 1. p. 163-167.

Vol. 3. p. 77-79.

Idem. *Prozatori români de la Mihail Kogălniceanu la Mihail Sadoveanu*. București: Editura Eminescu, 1977, p. 233-269.

CIOPRAGA, Const. *Literatura română între 1900 și 1918*. Iași: Editura Junimea, 1970, passim.

Idem. *Personalitatea literaturii române. O încercare de sinteză*. Iași: Editura Junimea, 1973, p. 31, 34, 72, 143, 159, 268.

CIUHRUI-MORARU, Tamara. *Filosofia culturii : teorii și contribuții românești* : [Titu Maiorescu, C. Rădulescu-Motru, Lucian Blaga]. Chișinău: Compania J.A.S. Group, 1999, 112 p.
Bibliografie p. 110.

CODREANU, Theodor. *Provocarea valorilor : studii critice despre Eminescu, Maiorescu, Creangă, ...* Galați: Porto Franco, 1997, 240 p.

Coloana infinită. Din gândirea română modernă. Ediție îngrijită, indici și note de Alexandru Stănculescu-Bîrda. București: Editura Albatros, 1987, passim. (Cogito).

CONSTANTINESCU, Emilian I. *Valorile literare în critica lui Titu Maiorescu*. București: Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, 1937, 36 p.

CONSTANTINESCU, Pompiliu. *Eseuri critice*. [București]: Casa Scoalelor, 1947, 327 p.

Idem. *Figuri literare*. București: Vreimea, 1939, 141 [143] p.

Idem. *Scrieri*. Vol. 1-3. București: Editura pentru literatură, 1967-1968. 3 vol.

Vol. 1. Ediție îngrijită de Constanța Constantinescu, cu o prefață de Victor Felea. 1967, p. 21, 218, 259, 302.

Vol. 2. Ediție îngrijită de Constanța Constantinescu, cu o prefață de Aurel Felea. 1967, passim.

Vol. 3. 1968, p. 484-596.

CORNEA, Paul. Titu Maiorescu și pașoptismul. În: P. CORNEA. *De la Alecsandrescu la Eminescu: aspecte-figuri-idei*. București: Editura pentru literatură, 1966, p. 325-368.

COTRUȘ, Ovidiu. *Titu Maiorescu și cultura română* : [studiu]. Ed. îngrijită de Cornel Ungureanu. Pitești: Paralela 45, 2000, 144 p. (Colecția Cercul Literar de la Sibiu).

CRIHANĂ, Marcel. *Scriitorii și cărțile lor*. București: Amurg Sentimental, 1997-. - vol. . [Vol. 2]. Antim Ivireanul, Constantin Negruzzi, Titu Maiorescu, Ion Creangă, I. L. Caragiale, George Bacovia, Hortensia Papadat-Bengescu, 181 p.

Cu scriitorii prin Gorj : [antologie]. [Grigore Alexandrescu, Titu Maiorescu, Mihai Eminescu, ...]. Antologie de Ion Mocioi. Târgu Jiu: Academica Brâncuși, 2011, 201 p.

DAMIAN, Cosma. *Intâlniri cu scriitori și artiști : episoade vesele și triste din viața lor : scrisori, amintiri, opinii, anecdote, poeme și epigrame inedite*. Caricaturi și desene de I. Sava, Sell, Costel Ioanid, P. Brudea, Godell. Iași: Presa Bună, 1940, 88 p.

DASCĂLU-ROMIȚAN, Bogdan Mihai. *Titu Maiorescu și descoperirea Europei*. București: Editura Muzeului Național al Literaturii Române, 2013, p. 133-148. (Aula Magna).

DEDIU, Constantin. *Nouă junimiști și-o muză : [Maiorescu, Alecsandri, Eminescu, ... : evocări]*. Iași: Sedcom Libris, 2006, 123 p. : portr.

DELAVRANCEA, Barbu. *Despre literatură și artă*. Text ales, stabilit și note de Elena Savu, cu o prefață de Zina Molcuț. București: Editura pentru literatură, 1963, p. 45, 48.

Idem. Oratorul Titu Maiorescu. În: B. DELAVRANCEA *Opere*. Ediție îngrijită, studiu introductiv, note și variante, glosar și bibliografie de Emilia St. Milicescu. Vol. 5. București: Editura Minerva, 1969, p. 461-465.

DENSUȘIANU, A. *Cercetări literare*. Ediție îngrijită, introducere, note și glosar de Georgeta Antonescu. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 1983, p. 135-172.

DIMA, Al. *Afinități elective : Titu Maiorescu și Goethe*. București: Tipografia Fundațiilor..., 1940, 27 p. [Extras].

Idem. Afinități elective: Titu Maiorescu și Goethe. În: Al. DIMA. *Conceptul de literatură universală și comparată. Studii teoretice*

și aplicative. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1967, p. 153-174.

Idem. *Titu Maiorescu și problemele culturii naționale*. București, 1967, 5 p. [Extras din Revista de Istorie și Teorie Literară. 1967, tom. 16, nr. 3, p. 337-342].

DIOGEN. *Filozofia lui Maiorescu : scurta expunere cu ocazia unei conferințe a d-lui I. Petrovici*. București: Tiparul Oltenia, 1931, 24 p.

DJUVARA, Mircea. *Titu Maiorescu : profesor de filosofie*. Cuvântare ținută la Universitatea din București pentru comemorarea lui Titu Maiorescu. București: Societatea Română de Filosofie, 1940, 4 p. [Extras din *Revista de filosofie*. 1940, nr. 1].

DOBRESCU, Alexandru. *Introducere în opera lui Titu Maiorescu*. București: Minerva, 1988, 293p.

Idem. *Maiorescu și maioreștii* : [studiu]. București: Albatros, 2004, 372 p.

DOBROGEANU-GHEREA, Constantin. *Opere complete*. Vol. 3, 6. București: Editura politică, 1977. 2 vol.

Vol. 3. p. 62-89.

Vol. 6. p. 279-307.

Idem. *Studii critice*. Vol. 1-2. Ediție adnotată și comentată de Horia Bratu. București: E.S.P.L.A., 1956.

Vol. 1. p. 62-63, 366.

Vol. 2, p. 49-50, 191-213.

Idem. *Studii critice*. București: Editura pentru literatură, 1967, p. 46-74.

DRAGOMIRESCU, Mihail. *Scrieri critice și estetice*. Ediție îngrijită, cu note și comentarii de Z. Ornea și Gh. Stroia. Studiu introductiv și tablou cronologic de Z. Ornea. București: Editura pentru literatură, 1969, p. 3-30.

DRĂGAN, Mihai. Actualitatea lui Maiorescu. În: M. DRĂGAN. *Aproximații critice*. Iași: Editura Junimea, 1970, p. 7-98.

Idem. *Lecturi posibile*. Studii critice despre T. Maiorescu, G. Ibrăileanu. Iași: Editura Junimea, 1978, 295 p.

DRĂGHICESCU, Dimitrie. *Titu Maiorescu : Schiță de biografie psico-sociologică*. București, [193_], 75 p. [Extras].

Duiliu Zamfirescu și Titu Maiorescu în scrisori (1884-1913). Cu un cuvânt de introducere și însemnări de Emanoil Bucuța. București, 1937, 361 p. + 6 pl.

DUMITRESCU, Emilia-Mihaela. *Radu Ionescu : precursor al lui Titu Maiorescu*. Câmpulung-Muscel: Editura Larisa, 2013, 60 p.

DUMITRESCU, Steliana Luminița. *Titu Maiorescu : omul politic*. Craiova: Sitech, 2017.

EMINESCU, Mihai. *Scrieri politice și literare*. București: Minerva, 1905, p. 366-381.

FILIMON, Domnica. *Tînărul Maiorescu : studiu biografic*. București: Editura Albatros, 1974, 248 p.

FLOREA, Ghiță. *Titu Maiorescu : „Junimea” și „Convorbiri literare” ; Mihai Eminescu [și] Epoca marilor clasici ; Ion Creangă ; I. L. Caragiale ; Ioan Slavici*. București: Viața Românească, 2002, 183 p. (Sinteze. Comentarii).
Bibliografie p. 181-183.

GAFIȚA, Mihai. *Fața ascunsă a lunii : Studii de istorie literară. Epoca 1870-1900*. București: Editura Cartea românească, 1974, p. 65-147.

GEORGESCU, Paul. Un Maiorescu posibil [Contradicția lui Maiorescu]. În: P. GEORGESCU. *Printre cărți*. București: Ed. Eminescu, 1973, p. 18-22.

GHIȚĂ, Simion. Titu Maiorescu. În: *Istoria filosofiei românești*. Vol. I. Ediția a II-a revăzută și adăugită. București: Editura Academiei, 1985.

Idem. *Titu Maiorescu. Filosof și teoretician al culturii*. București: Editura științifică, 1974, 271 p.
Bibliografie p. 241-253.

Idem. *Titu Maiorescu și filosofia europeană*. Galați: Porto Franco, 1995, 280 p.

GIURESCU, Dinu C. (coord.). *Istoria României în date*. Horia C. Matei, Nicolae C. Nicolescu, București: Editura Enciclopedică, 2003, passim.

Idem. *Istoria României în date*. Horia C. Matei, Nicolae C. Nicolescu, ... Ed. a 2-a, rev. și adăug. București: Editura Enciclopedică, 2007, passim.

Idem. *Istoria României în date*. Horia C. Matei, Nicolae C. Nicolescu, ... Ed. 3-a, rev. București: Editura Enciclopedică, 2010, passim.

GRIGURCU, Gheorghe. *Între critici : Titu Maiorescu, E. Lovinescu, G. Ibrăileanu...* Cluj-Napoca: Editura Dacia, 1983, 416 p.

HANEȘ, Petre V. *Tinerete... La 18 ani Titu Maiorescu, la 20 și 23 de ani M. Kogălniceanu, la 21 de ani Al. Russo, V. Alecsandri, B. P. Hașdeu, ...* București: Editura Socec, 1941, p. 7-27.

HANGIU, I. *Reviste și curente în evoluția literaturii române*. București: Editura didactică și pedagogică, 1978, p. 64-89.

HANȚĂ, Al. *Idei și forme literare pînă la Titu Maiorescu*. București: Minerva, 1985, 416 p.

I. L. Caragiale față cu reacțiunea ... criticii : teorie și document : [Pagini de istorie literară selectate de la Titu Maiorescu până în anul 2002]. [Pref.: George Genoiu]. [Antologie publicată cu ocazia împlinirii a 150 de ani de la nașterea lui I. L. Caragiale (1852-1912)]. București: Rampa și ecranul, 2001-. Vol. : foto ; (Sinteze pentru mileniul trei).

Vol. 1. : *De la Titu Maiorescu la Șerban Cioculescu*. 2001, 496 p.

IBRĂILEANU, G. *Note și impresii*. Iași: Viața Românească, 1920, p. 137-148, passim.

Idem. *Opere*. Vol. 2-9. Ediție critică de Rodica Rotaru și Al. Piru. Prefață de Al. Piru. București: Editura Minerva, 1975, 8 vol.

Idem. *Scriitori români și străini*. Vol. 1. Ediție îngrijită de Ion Crețu. Prefață de Al. Piru. București: Editura pentru literatură, 1968, p. 52-60.

Idem. *Spiritul critic în cultura românească : note și impresii*. Postfață și bibliografie de Ioan Holban. București: Editura Minerva, 1984, 370 p.

IERCOȘAN, Sara. *Junimismul în Transilvania: Receptarea operei lui Maiorescu, Alecsandri, Eminescu, ...* Cluj-Napoca: Editura Dacia, 1983, 271 p.

Bibliografie p. 243-260.

ILIEȘ, Ion. *Repere maioresciene*. Iași: PIM, 2008, 174 p.

Bibliografie p. 171-172.

ILIESCU, Ion. *Profiluri culturale : Titu Maiorescu, Bogdan Petriceicu Hasdeu, Alexandru Macedonski*. Timișoara: Eurostampa, 2005, 152 p.

IONCIOAIA, Fl. Titu Maiorescu și primul său rectorat la Universitatea din Iași (1864-1864). În: *Universitatea din Iași : de la modelul francez la sistemul Bologna*. Coord.: prof. univ. dr. Gheorghe Iacob. Iași: Editura Universității „Al. I. Cuza”, 2007, p. 387-417.

IONESCU, Eugen. Titu Maiorescu: Însemnări zilnice. Vol. I (1855-1880). În: E. IONESCU. *Război cu toată lumea. Publicistică românească*. Vol. 1. București: Humanitas, 1992, p. 312-314.

IORGA, Nicolae. Încă un volum de „Însemnări” al lui T. Maiorescu. București: [s. n.], 1940, 9 p.

Idem. *Oameni care au fost*. București: Fundația pentru Literatură, 1939, passim.

Idem. *Oameni care au fost. Amintiri și comemorări*. De N. Iorga. Vălenii de Munte: Tipografia Neamul Românesc, 1941, passim.

Idem. *Oameni cari au fost*. Vol. 2. Ediție îngrijită și note de Ion Roman. [București]: Editura pentru literatură, 1967, p. 66-69.

Idem. *Oameni care au fost*. Antologie, ediție îngrijită, note și comentarii de Valeriu și Sanda Râpeanu. [București]: Editura militară, 1975, passim.

Istoria gândirii sociale și filozofice în România. București: Editura Academiei, 1964, p. 232-239.

IVAȘCU, George. *Confruntări literare*. Vol. 2. București: Editura Eminescu, 1986, p. 140-146.

Idem. *Titu Maiorescu*. București: Editura Albatros, 1972, 176 p. + 8 f. cu portr. și facs. (Monografii).

Bibliografie p. 167-171.

IVĂNESCU, D. Titu Maiorescu și Universitatea din Iași. În: *Universitatea din Iași : de la modelul francez la sistemul Bologna*.

Coord.: prof. univ. dr. Gheorghe Iacob. Iași: Editura Universității „Al. I. Cuza”, 2007, p. 377-385.

IVĂNESCU, G. Formarea terminologiei filozofice românești moderne. În: G. IVĂNESCU. *Contribuții la istoria limbii române literare în secolul al XIX-lea*. București: Editura Academiei, 1956, p. 197-203.

Junimea și junimiștii. Scrisori și documente inedite. [Din arhiva Muzeului de Literatură a Moldovei din Iași]. Ediție îngrijită, introducere și note de Ion Arhip și Dumitru Văcariu. Iași: Junimea, 1973, 304 p.

JUVARA, George. *Corespondența dintre Titu Maiorescu și Emilia Humpel (1872-1900)*. Iași: Institutul de Arte Grafice „Presa Bună”, [194_], 88 p.

Idem. *Din corespondența lui Titu Maiorescu (1860-1862)*. Iași: Tipografia Alexandru A. Terek, 1942, 47 p.

Idem. *O scrisoare a lui Titu Maiorescu*. Iași: Tipografia Alexandru A. Terek, 1942, 10 p.

Idem. *Titu Maiorescu : fragmente de istorie politică*. București: Editura Cultura Poporului, 1939, 91 p.

Idem. *Titu Maiorescu în 1858. Răspuns D-lui Petre V. Haneș*. București: Editura Cultura Poporului, 1939, 12 p.

KANNER, Benedict. *La Société littéraire Junimea de Jassy et son influence sur le mouvement intellectuel en Roumanie*, par... Paris: Bonvalot-Jouve, 1906, 273 p.

KOZMA, Noemi și Gabriela, SCORUȘ. Titu Maiorescu. În: N. KOZMA și G. SCORUȘ. *Literatura română. Repere critice fundamentale*. [Literatura populară, Literatura premodernă, Literatura pașoptistă...]. [Grupaj de opinii critice aparținând mai multor autori]. Brașov: Aula, 2001, p. 70-78.

LONGINESCU, Neculai G. *Haret și Maiorescu*. București: Institutul de Arte Grafice „Bucovina”, 1933. 7 p. [Extras].

LOVINESCU, Eugen. *Antologia ideologiei junimiste : T. Maiorescu, V. Pogor, Th. Rosetti, A. D. Xenopol, G. Panu, A. Lambrior, V. Burla*,

... Culegere de studii neadunate până acum în volum de Eugen Lovinescu. București: Casa Școalelor, 1942, 461 p.

Idem. *Antologia ideologiei junimist : T. Maiorescu, V. Pogor, Th. Rosetti, A. D. Xenopol ...* Culegere de studii neadunate până acum în volum de Eugen Lovinescu. Ed. îngrijită și notă asupra ediției de Viola Vancea. București: Editura Institutului Cultural Român, 2010, VIII, 330 p. (Ciclul de studii junimiste).

Idem. *Antologie critică. /C. Dobrogeanu-Gherea, T. Maiorescu, L. Rebreanu.../*. București: Editura Casei Școalelor, 1921, 191 p. cu portr. (Scriitori români contemporani).

Idem. *Critice*. Vol. 4. *Revizuri literare: Caragiale, T. Maiorescu, C. Dobrogeanu-Gherea,...* București: Editura Librăriei Alcalay et Co., 1920, 191 p.

Idem. *Epiloguri literare : T. Maiorescu, Hortensia Papadat-Bengescu, Duiliu Zamfirescu,* București: Semne, 2006, 182 p.

Reproduce în facsimil lucrarea „Epiloguri literare”. București: Editura Librăriei Al. Stănciulescu, 1919.

Idem. *Figuri ardeleni : Octavian Goga, Liviu Rebreanu, Titu Maiorescu, Șt. O. Iosif, I. Agârbiceanu, Ilarie Chendi*. Arad, 1925, 157 p.

Idem. *Istoria civilizației române moderne*. Vol. 2. Ediție, studiu introductiv și note de Z. Ornea. București: Editura științifică, 1972, p. 127-136.

Idem. *Scrieri*. Vol. 7-9. Ediție și studiu introductiv de Eugen Simion. București: Editura Minerva, 1978-1982. (Seria Edițiilor de autor).

Vol. 7. *T. Maiorescu*. 764 p. Bibliografie p.649-710.

Vol. 8. *T. Maiorescu și posteritatea lui critică*. 288 p.

Vol. 9. *T. Maiorescu și contemporanii lui*. 519 p.

Idem. *T. Maiorescu*. [Studiu]. Vol. 1-2. București: Fundația pentru Literatură și Artă..., 1940, 2 vol.

Vol. 1. (1840-1876). 451 p.

Vol. 2. (1876-1917). 541 p.

Idem. *T. Maiorescu*. [Monografie]. Ediție îngrijită de Maria Simionescu. Prefață de Alexandru George. București: Editura

Minerva, 1972, XVI + 727 p.

Bibliografie p. 631-690.

Idem. *T. Maiorescu*. Ed. îngrijită și notă asupra ed. de Viola Vancea ; pref. de Alexandru George. [Ed. a 3-a, rev.]. București: Editura Institutului Cultural Român, 2009. - vol. (Ciclul de studii junimiste).

Idem. *T. Maiorescu și contemporanii lui*. București: Casa Școalelor, 1943-1944, 2 vol.

Vol. 1. *V. Alecsandri, M. Eminescu, A. D. Xenopol*. 1943, 384 p.

Vol. 2. *Gh. Pamu, Iacob C. Negruzzi*. Postfață de Pompiliu Constantinescu. 1944, 224 p.

Idem. *T. Maiorescu și contemporanii lui*. Vol. 1-2. Ediție îngrijită de Z. Ornea și Maria Simionescu. Prefață de Z. Ornea. Postfață de Pompiliu Constantinescu. București: Minerva, 1974, 2 vol. în 1, 452 p.

Idem. *Titu Maiorescu și posteritatea lui critică*. București: Casa Școalelor, 1943, 408 p.

Idem. *Titu Maiorescu și posteritatea lui critică*. Ed. îngrij. și notă asupra ediției de Viola Vancea ; cuv. înainte de Alexandru George. București: Editura Institutului Cultural Român, 2009, 258 p. (Ciclul de studii junimiste).

LIVESCU, Cristian. *Ion Creangă în viziunea contemporanilor : de la imagine la mit : antologie de texte memorialistice*. [Titu Maiorescu, Iacob Negruzzi, Ioan Slavici, ...] ; [antolog., pref., ed. și note de:] Cristian Livescu. Piatra-Neamț: Crigarux, 2013, 291 p. (Biblioteca Ion Creangă / Crigarux).

Lui Titu Maiorescu : Omagiu. XV Februarie MCM. București: Stabilimentul Grafic I. V. Socecu, 1900, 663 p., 1 f. portr.

MACREA, Dimitrie. *Contribuții la istoria lingvisticii și filologiei românești*. București: Editura științifică și enciclopedică, 1978, p. 387-416.

Idem. *Studii de istorie a limbii și a lingvisticii române*. București: Editura didactică și pedagogică, 1965, p. 26-64.

MANIU, Leonida. *Maiorescu și cultura română modernă*. În: L. MANIU. *Între estetică și critică literară*. Iași: Universitas, 2001, p. 5-25.

- MANOLE, Gica. *Titu Maiorescu* : omul politic. Târgoviște: Cetatea de Scaun, 2014, 348 p.
- MANOLESCU, Florin. *Poezia criticilor*. București: Editura Eminescu, 1971, p. 15-20.
- MANOLESCU, Nicolae. *Contradicția lui Maiorescu*. București: Editura Cartea românească, 1970, 327 p.
- Idem. *Contradicția lui Maiorescu*. Ediția a 2-a revăzută. București: Editura Eminescu, 1973, 316 p.
- Idem. *Contradicția lui Maiorescu* : [eseu]. Ediția a 3-a. București: Humanitas, 2000 : RAMO, 303 p. (Esești români).
- MARMELIUC, Dimitrie, Ilie, BACINSCHI, și Wilhelm, MEYER-LÜBKE. „România Juna” lui Titu Maiorescu : scriere omagială. Viena ; Editura Societății Academice „România Juna” ; Suceava: Tipografia Societății „Școala Română”, 1910, 55 p.
- MARȚIAN, Ironim. Titu Maiorescu, Elie Dăianu și Transilvania. În: I. MARȚIAN. *File risipite*. Cluj: Napoca Star, 2001, p. 202-226.
- MĂNUCĂ, Dan. Titu Maiorescu, necunoscutul. In: D. MĂNUCĂ. *Argumente de istorie literară*. Iași: Editura Junimea, 1976, p. 101-158.
- Idem. *Critica literară junimistă, 1864-1885*. Iași: Junimea, 1975, 200 p.
- MĂRZESCU, George. *Apărarea dinaintea tribunalului de Iași, Secțiunea a II-a, a D-lui Titu Liviu Maiorescu,...* Iași: Tipografia Buciumului Român, 1865, 23 p.
- MECU, Nicolae. *Titu Maiorescu*. Comentat de Nicolae Mecu. București: Recif, 1996 : Coresi, 144 p.
- MEHEDINȚI, Simion. *Optimismul lui Eminescu ; Goethe și Eminescu : (text inedit) ; Titu Maiorescu* : (notițe biografice). Cu o postfață de dr. Gheorghiu Geană. Focșani: Editura Terra, 2000 : S.C. Alma Galați, 174 p. : foto. (Biblioteca Simion Mehedinți ; 9. Seria Didactică).
- Idem. *Titu Maiorescu*. București: [s. n.], 1925, 144 p. +1 pl.
- MICU, Dumitru. Început de secol. 1900-1916. Curente și scriitori. București: Editura Minerva, 1976, passim.

- Idem. *Periplu*. București: Editura Cartea Românească, 1974, p. 14-18.
- MIHĂILESCU, Florin. *Conceptul de critică literară în România : Momente și sinteze*. București: Editura Minerva. Vol. I. 1976, passim.
- MIHĂILESCU, Vasile. *T. Maiorescu*. Craiova: Ramuri, 1929, 16 p. [Extras].
- MIRONESCU, George. *Titu Maiorescu*. [Comunicare făcută de Institutul de științe morale și politice, în ședința de la 14 martie 1940]. București: „Bucovina”, [1940], 31 p.
- MOTȚ, Mircea. *Titu Maiorescu : breviar*. Brașov: Aula, 2003 : FED, 125 p. (Colecția „Breviar”). Bibliografie p. 124-125.
- MUNTEAN, George. *Cercetări literare*. București: Editura pentru literatură, 1969, p. 140-148.
- MUSCĂ, Vasile. Întemeietorii : T. Maiorescu și Junimea. În: V. MUSCĂ. Încercare asupra gândirii românești : schița unui profil istoric. Cluj-Napoca: Grinta, 2002, p. 58-74.
- Idem. Întemeietorii : T. Maiorescu și Junimea. În: V. MUSCĂ. Încercare asupra gândirii românești : schița unui profil istoric. Ediția a II-a, revăzută. Cluj-Napoca: Grinta, 2009, p. 57-73.
- Idem. Titu Maiorescu și Böhm Károly. Lupta în jurul sistemului. (O paralelă filosofică). În: V. MUSCĂ. *Discurs despre filosofie*. Cluj-Napoca: Editura Grinta, 2005, 225 p.
- NEGRUZZI, Iacob. *Amintiri din „Junimea”*. București: „Cartea românească”, [1939], 367 p.
- NIȚESCU, M. Note la Titu Maiorescu; Critica creatoare : Maiorescu contemporanul nostru. În: M. NIȚESCU. *Repere critice*. București: Editura Cartea Românească, 1974, p. 7-15, 121-130.
- NOICA, Constantin. Titu Maiorescu. În: C. NOICA. *Istoricitate și eternitate* : Repere pentru o istorie a culturii românești. Ediție îngrijită, cuvânt înainte și bibliografie de Mircea Handoca. [București]: Capricorn, 1989, 334 p.
- OARCĂȘU, Ion. Maiorescu și „eroarea” scrisului. În: I. OARCĂȘU. *Destine și valori*. Cluj: Editura Dacia, 1974, p. 24-30.

ORNEA, Z. *Junimea și Junimismul*. Ediția a 2-a, revizuită și adăugită. București: Editura Eminescu, 1975, 672 p.

Idem. *Junimea și Junimismul*. Ediția a 2-a, revizuită și adăugită. București: Editura Eminescu, 1978, 743 p.

Idem. *Junimea și Junimismul*. Vol. I-II. București: Minerva, 1998, 2 vol. (Biblioteca pentru toți : Serie nouă ; 1481-1482).

Vol. I. 407 p.

Vol. 2. 408 p.

Idem. *Junimismul : contribuții la studierea curentului*. București: Editura pentru Literatură, 1966, 264 p.

Idem. *Viața lui Titu Maiorescu*. București: Cartea Românească, 2 vol. Vol. 1. 1986, 495 p.

Vol. 2. 1987, 347 p.

Idem. *Viața lui Titu Maiorescu*. Ed. a 2-a rev. și corectată. București: Du Style, 1997- : FED. -vol. (Monografii / Du Style).

Vol. 1. - , 1997, 447 p.;

Vol. 2. - , 1997, 288 p.

Pagini de critică literară. I : I. Heliade Rădulescu, M. Kogălniceanu, Titu Maiorescu, C. Dobrogeanu-Gherea. Sub îngrijirea: J. Byck, I. Crețu, Al. Graur, N. I. Rusu, și Gh. Șerban. București: Atelierele „Adeverul”, 1934, 127 p.

PALEOLOGU, Alexandru. Jurnalul lui Titu Maiorescu. În: Al. PALEOLOGU. *Ipoteze de lucru*. Partea I. Spiritul și litera. București: Editura Eminescu, 1996, p. 102-108.

Idem. Jurnalul lui Titu Maiorescu. În: Al. PALEOLOGU. *Ipoteze de lucru*. Ed. a 3-a. București: Cartea Românească, 2006, p. 297-305; Tot despre Jurnalul lui Maiorescu. *Ibidem*, p. 306-311.

Idem. Jurnalul lui Maiorescu. În: Al. PALEOLOGU. *Spiritul și litera*. București: Editura Eminescu, 1970, p. 149-155.

Idem. Jurnalul lui Maiorescu. În: Al. PALEOLOGU. *Spiritul și litera : încercări de pseudocritică*. Ed. a 2-a. București: Cartea Românească, 2007, p. 181-189.

PANU, George. *Amintiri de la „Junimea” din Iași*. Vol. 1-2. Ediție,

prefață și tabel cronologic de Z. Ornea. București: Editura Minerva, 1981, 2 vol. (Biblioteca pentru toți, 660-661).

Vol. 1. XXIX + 445 p.

Vol. 2. 424 p.

Idem. *Portrete și tipuri parlamentare*. București: Tip. Lupta, 1893, p. 85-89.

PATAPIEVICI, Horia-Roman. Degetul luminos al lui Maiorescu. În: H.-R. PATAPIEVICI. *Cerul văzut prin lentilă* : [eseuri]. Cuv. înainte de Virgil Ierunca ; grafica de Dan Perjovschi. Ediția a V-a rev. Iași: Polirom, 2005, p. 123-127. (Plural M. Eseu ; 120).

PĂCURARIU, D. *Clasicismul românesc*. București: Editura Minerva, 1971, p. 145-154.

PERPESSICIUS. *Opere*. Vol. 2. *Mențiuni critice*. București: Editura pentru literatură, 1967, p. 23, 52, 234, 240, 241, 414, 431, 440.

PETRAȘCU, Nicolae. *Figuri literare contemporane : T. Maiorescu. De la Vrancea. A. Naum. D. C. Ollănescu. T. Șerbănescu. C. Mille. G. Sion. A. Mărgărit*. București: Stabilimentul Grafic I. V. Socecu, 1893, p. 21-62.

PETROVICI, Ion. *Figuri dispărute*. București: Fundația pentru literatură și artă, 1937, p. 123-129.

Idem. *La centenarul lui Titu Maiorescu*. București: Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1940, 22 p. (Academia Română. Memoriile Secțiunii Literare. Seria III. Tomul IX. 1938-1940, mem. 11).

Idem. *Titu Maiorescu. 1840-1917*. București: Cartea Școalelor, 1931, 165 p.

PILDNER, József. *Mitul Mitei [Kremnitz]*. [Vol. cuprinde momente esențiale din biografia lui Eminescu și interdependența lui relațională cu Mite Kremnitz, Titu Maiorescu, Veronica Micle]. Târgoviște: Pildner & Pildner, 2006, 64 p. : portr.

PIRU, Al. *Varia. Precizuni și controverse*. București: Editura Eminescu, 1972, p. 112-124.

POLIHRONIADE, Mihail și Alexandru-Christian, TELL. *Domnia lui Carol I*. Volumul 1 : 1866-1877. [București]: Vreamea, 1937, passim.

POP, Licu. *Ideile estetice ale lui Titu Maiorescu*. Sibiu: Institutul de Arte Grafice Dacia Traiană, 1942, 78 p. (Din publicațiile grupării intelectuale Thesis, 12).

POPESCU, Cornel. *Maiorescu Titus és a „Junimea”*. Deva: Hirsch Adolf, 1906. 49 p. Bibliografie p. 48.

POPESCU, Titu. *Specificul național în doctrine estetice românești*. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 1977, p. 88-111.

POPESCU-CADEM, Constantin. *Titu Maiorescu : date biografice*. București: Caritas, 2002 : Everest 2001, 326, XXVI, [6] f. pl. : foto.

Idem. *Titu Maiorescu în fața instanței documentelor*. Ediția a 2-a, revizuită și adăugită București: Biblioteca Bucureștilor, 2004, 311 p. + [11] p. pl.

POPESCU-SIRETEANU, Ion. *Amintiri despre Titu Maiorescu*. Antologie și prefață de Ion Popescu-Sireteanu. Iași: Junimea, 1973, 219 p.

Idem. *Titu Maiorescu în amintirile contemporanilor* : [antologie]. Ed. a 2-a. Iași: Princeps Edit, 2006, 308 p. (Document / Princeps Edit). Bibliografie p. 302-305.

Idem. *Titu Maiorescu în amintirile contemporanilor* : [antologie]. Iași: Princeps Edit, 2007, 308 p. (Document / Princeps Edit).

Presa literară românească. Articole-program de ziare și reviste (1789-1948). Ediție în două volume, note, bibliografie și indici de I. Hangiu. Cu o introducere de D. Micu. Vol. 1. (1789-1901). București: Editura pentru literatură, 1968, p. 224-282.

Probleme de literatură comparată și sociologie literară. București: Editura Academiei R.S.R., 1970, p. 242-247.

Procesul Maiorescu cu actele autentice. Publicat de P. Carp, N. Mandrea, G. Mârzescu..., Iasi: Imprimeria Adolf Bermann, 1865, 23 + LXVI p.

PUȘCARIU, Sextil. *Memorii*. Ediție de Magdalena Vulpe. Prefață de Ion Bulei. Note de Ion Bulei și Magdalena Vulpe. București: Editura Minerva, 1978, passim.

RĂDULESCU-MOTRU, C. Actualitatea lui Titu Maiorescu. În: C. RĂDULESCU-MOTRU. *Mărturisiri*. Ediție de V. Râpeanu și S. Râpeanu. Cuvânt înainte, note și comentarii de V. Râpeanu. București: Editura Minerva, 1990, p. 185-189. [Conferință ținută la Radio-București, în ziua de 17 februarie 1940 (n.a.).]

RĂDULESCU-POGONEANU, Ion A. *Pentru memoria lui Titu Maiorescu*. București: Atelierele grafice Socec, 1931, 14 p. [Extras].

ROMÂNIA JUNĂ, SOCIETATE ACADEMICĂ. *Conferințele organizate de Societatea „România Jună” lui Titu Maiorescu* : scriere omagială. Suceava: Ed. Soc. Acad. „România Jună” din Viena, 1910, 55 p. [Text în limbile română și germană].

RUSU, Liviu. *Maiorescu și Hegel*. In: *Probleme de literatură comparată și sociologie literară*. București: Editura Academiei R.S.R., 1970, p. 241 și urm.

Idem. *Scrieri despre Titu Maiorescu*. București: Editura Cartea românească, 1979, 416 p.

SĂNDULESCU, Alexandru. *Continuități*. București: Editura Cartea românească, 1976, p. 63-70.

Idem. *Întoarcere în timp: memorialiști români*. Ediția a II-a, revăzută și adăugită. București: Editura Muzeul Național al Literaturii Române, 2008, p. 49-62.

Idem. *Literatura epistolară*. București: Editura Minerva, 1972, p. 112-118 [Titu Maiorescu].

Sărbătorirea profesorului Titu Maiorescu la Universitatea din București, în ziua de 22 noiembrie 1909. București: Atelierele Grafice Socec, 1910, XXIV p., 2 f. portr.

SĂTEANU, C. *Figuri din „Junimea”*. București: Editura „Bucovina”, [f. a.], p. 1-42.

SĂULESCU, Gheorghe. *Mănunchié din manuscrisele lui G. Săulescu* : (raporturi despre ele, de domnii S. Fl. Marianu, N. Ionescu, T. Maiorescu și Jacob Negruzzi). București: Tipografia Academiei Române, 1883, 60 p. Extras din Analele Academiei Române, Seria II, Tom VII, Secțiunea II : memorii și notițe.

SCHIFIRNEȚ, Constantin. *Elemente de sociologie în gândirea lui Titu Maiorescu*. București: Editura Academiei Române, 1992. p. 389-405. [Extras din „Sociologie Românească”, nr. 4/1992].

Idem. *Civilizație modernă și națiune : Mihail Kogălniceanu, Titu Maiorescu, Mihai Eminescu*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1996 : Ardealul, 144 p. (Akademos / Editura Didactică și Pedagogică).

SEBASTIAN, Mihail. *Eseuri, cronici, memorial*. Ediție îngrijită și prefațată de Cornelia Ștefănescu. București: Editura Minerva, 1972, p. 484-492.

SIMION, Eugen. De la T. Maiorescu la G. Călinescu. În: E. SIMION. *Antologia criticilor români*. Vol. 1. Întocmită de Eugen Simion. București: Editura Eminescu, 1971, p. 5-68.

SIMION, Eugen. Jurnalul lui Maiorescu. Un Bildungsroman. Anexă: Corespondența lui Maiorescu. În: E. SIMION. *Ficțiunea jurnalului intim*. Vol. 3. *Diarismul românesc*. București: Univers enciclopedic, 2001, p. 103-151.

SIMIONESCU, Dan. *La aniversarea zilei de naștere a lui Titu Maiorescu*. București: Tipografia „Viața literară”, 1957. 12 p. [Extras].

SLAVICI, Ioan. *Amintiri : Eminescu, Creanga, Caragiale, Cosbuc, Maiorescu*. București: Cultura Națională, 1924, 185 p.

Idem. *Amintiri : Eminescu, Creangă, Caragiale, Coșbuc, Maiorescu*. București: Viitorul Românesc, [1998] : Polidava, 198 p. (Memorialistică\\ Viitorul românesc\).

SLAPCIU, Elena. *Titu Maiorescu : monografie*. Prunișor: Ecko Print, 2008, 87 p.

SORESCU, Marin. *Ușor cu pianul pe scări : cronici literare*. București: Editura Cartea Românească, 1985, p. 156-170.

SPERANȚIA, Eugeniu. *Amintiri din lumea literară*. București: Editura pentru literatură, 1967, p. 42-52.

STANOMIR, Ioan. *Junimismul și pasiunea moderației*. București: Humanitas, 2013, 135 p.

STOENESCU, Constantin. Teza formei fără fond și contribuția lui Titu Maiorescu la dezbaterile privind specificul național. În: C.

STOENESCU. Încercări de istoria filosofiei românești. București: Editura Universității din București, 2016.

STREINU, Vladimir. *Pagini de critică literară*. Vol. 1. București: Editura pentru literatură, 1968, p. 187-201.

Idem. Spre Titu Maiorescu. În: V. STREINU. *Pagini de critică literară : Marginalia. Eseuri*. București: Fundația pentru Literatură și Artă, 1938, p. 219-238.

Idem. Titu Maiorescu, critic literar. În: V. STREINU. *Clasicii noștri. Al. I. Odobescu, Titu Maiorescu, M. Eminescu, Ion Creangă, George Coșbuc*. București: Casa Școalelor, 1943, 267 p.

Idem. Titu Maiorescu, critic literar. În: V. STREINU. *Clasicii noștri : Al. I. Odobescu, Titu Maiorescu, M. Eminescu, Ion Creangă, George Coșbuc*. București: Editura tineretului, 1969. p. 37-105.

Idem. Titu Maiorescu, critic literar. În: V. STREINU. *Clasicii noștri : Al. I. Odobescu, Titu Maiorescu, M. Eminescu, Ion Creangă, George Coșbuc*. Ed.: Virginia Carianopol. București: Elion, 2002 : A. P. P., 238 p.

ȘERBU, Ieronim. *Itinerarii critice : eseuri și cronici literare*. București: Editura Minerva, 1971, p. 113-116.

T. Maiorescu și prima generație de maiorescieni : corespondență. Antologie, note și prefață de Z. Ornea. Text stabilit de Filofteia Mihai și Rodica Bichiș. București: Editura Minerva, 1978, XXIII + 783 p. (Documente literare).

TĂUȘAN, Grigore. Lui Titu Maiorescu la împlinirea vârstei de 60 de ani. În: Gr. TĂUȘAN. *Nuanțe filosofice: cărți-oameni-fapte*. București: Editura Casa Școalelor. 1937, p. 45-49.

Idem. Titu Maiorescu văzut de un elev al său. În: Ibidem, p. 109-119.

TERIAN, Andrei. *Teorii, metode și strategii de lectură în critica și istoriografia literară românească de la T. Maiorescu la E. Lovinescu : o abordare comparativă*. Cond. șt.: acad. prof. univ. dr. Eugen Simion. București: Editura Muzeului Național al Literaturii Române, 2013, 204 p. : il. în parte color. (Aula Magna).

TODORAN, Eugen. *Titu Maiorescu*. [Monografie]. București: Editura Eminescu, 1977, 416 p.

TOROUȚIU, Ilie E. *Studii și documente literare*. Vol. 1-13. București: Institutul de arte grafice Bucovina, 1931-1946. 13 vol.

TRANDAFIR, Constantin. *Dinamica valorilor literare*. (Recitind 14 scriitorii români). București: Editura Eminescu, 1983, p. 7-19.

Idem. *Permanențe literare românești : [Odobescu, Hașdeu, Maiorescu,...]*. Galați: Porto Franco, 1998, 240 p. (Biblioteca școlară „Porto-Franco” ; 59).

UNGHEANU, Mihai. *Adio, domnule Maiorescu! : (evoluția criticii socialiste, 1880-1980) : [Gherea și gherismul]*. București: Editura Enciclopedică, 1995, 350 p.

Idem. Contradicția lui Maiorescu? În: M. UNGHEANU. *Arhipelag de semne*. București: Ed. Cartea Românească, 1975, p. 385-388.

Idem. *Lecturi și rocade*. București: Editura Cartea românească, 1978, p. 57-62.

Idem. *Pădurea de simboluri*. București: Editura Cartea românească, 1973, p. 25-48.

URSACHE, Petru. *Titu Maiorescu esteticianul : studiu hermeneutic*. Iași: Junimea, 1987, 304 p.

VÂRGOLICI, Teodor. *Retrospective literare*. București: Editura pentru literatură, 1970, p. 250-255.

VERONA, Maria. *Titu Maiorescu și Mihai Eminescu : relații și prețuiri reciproce între critic și poet*. Timișoara: Patria, 1946, prefată, 72 p.

VIANU, Tudor. *Arta prozatorilor români*. București: Editura Contemporană, 1941, p. 92-101 [cap. IV-Prozatorii Junimii - 1 Titu Maiorescu].

Idem. *Arta prozatorilor români*. Vol. 1. Ediție îngrijită și introducere de Geo Șerban. București: Editura pentru literatură, 1966, p. 125-137, 206-209.

Idem. *Arta prozatorilor români*. București: Editura Minerva, 1981, p. 80-87.

Idem. *Arta prozatorilor români*. Ediție îngrijită de Geo Șerban. București: Editura Lider, 1996, p. 95-103. (Seria Cultură generală / Lider).

Idem. *Influența lui Hegel în cultura română*. București: Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, 1933, passim.

Idem. Înțelegerea lui Maiorescu. În: T. VIANU. *Opere. Scriitori români*. Vol. 2. Partea 1. Text stabilit de Cornelia Botez. București: Editura Minerva, 1972, passim.

Idem. Titu Maiorescu. În: T. VIANU. *Scriitori români*. Ediție îngrijită de Cornelia Botez. Antologie, prefață și tabel cronologic de Pompiliu Marcea. Vol. I. București: Minerva, 1970, L + 422 p.

Idem. Titu Maiorescu. În: T. VIANU. *Scriitori clasici români*. [Antologie, tabel cronologic, referințe critice și bibliografie de Ion Nistor. Prefață de Ion Biberi]. București: Albatros, 1998, p. 71-108. [Textele sunt reproduse după *Opere*. Vol. 2-5. București: Minerva, 1972-1975].

Idem. Titu Maiorescu, estetician și critic literar. În: T. VIANU. *Studii de literatură română*. București: Editura didactică și pedagogică, 1965, p. 136-203, passim.

Idem. *Trei critici literari : Titu Maiorescu, Mihail Dragomirescu, E. Lovinescu*. București: Editura Biblioteca pentru toți, 1931, 93 p. (Biblioteca pentru toți, 1550).

Idem. *Trei critici literari : Titu Maiorescu, Mihail Dragomirescu, Eugen Lovinescu*. București: Editura Biblioteca pentru toți, 1944, 96 p.

VINTILESCU, Virgil. *Polemica Maiorescu-Gherea. Implicații estetice și literare*. Timișoara: Editura Facla, 1980, 284 p. (Critică și istorie literară).

Bibliografie p. 260-276.

Idem. *Scriitorii clasici și Junimea*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1997, p. 261-267.

XENOPOL, A. D. *Scrieri sociale și filozofice*. Ediție, studiu introductiv, comentarii și note de N. Gogoneață și Z. Ornea. București: Editura științifică, 1967, p. 146-155.

ZAMFIRESCU, Duiliu. *Scrisori inedite*. Ediție îngrijită, cu note și studiu introductiv de Al. Săndulescu. București: Editura Academiei R.S.R., 1967, p. 172-181.

*

* *

MAIORESCU Titu, Ana T. MAIORESCU și Maria Iacob NEGRUZZI : [Fotografie]. Salzburg, 1897. 1 fotografie : Pozitiv direct cu colodiu pe metal - ferotipie.

PETRESCU-GĂINĂ, Nicolae. T. L. Maiorescu [Desen] : un om cu logică. [Iași], 1917. - 1 f : Tuș și Acuarelă.

*

* *

A fost Eminescu bibliotecar la Iași, la Universitate? La ce stratagemă a recurs Maiorescu. Note interesante. *Evenimentul* (Iași). 11 iulie 1939, (56), 2-3.

Ancheta Apostrof: Ce ați învățat de la Titu Maiorescu? *Apostrof* (Cluj-Napoca). 2017, **XXVIII**(6). ISSN 1220-3122. [Anchetă realizată de Marta Petreu].

Antologia „Contemporanului” 110 de la apariție - Iași - 1881. 5. C. Dobrogeanu-Gherea : Cătră D-l Maiorescu (fragment). *Contemporanul-ideea europeană*. 1991, **2**(30), 4-5. ISSN 1220-9864.

ACHIȚEI, Gh. Personalitatea lui Titu Maiorescu : Gândirea estetică. *Luceafărul*. 24 iunie 1967, **X**(25), p. 4-5.

ALEXANDRESCU, Ela. Titu Maiorescu. *Adevărul literar și artistic*. 17-23 februarie 1991, **2**(54), 2. ISSN 1220-9821.

ANDRIESCU, Al. Precizări în legătură cu preocupările lingvistice și filologice ale lui Titu Maiorescu. *Iașul literar*. Septembrie 1965, **16**(9), 56-59.

Idem. Titu Maiorescu : „Critice”. București: Editura pentru literatură, 1966. [Recenzie]. *Cronica* (Iași). 30 iulie 1966, **1**(25), 8 și 11.

ANGELESCU, Constantin C. Din corespondența lui Titu Maiorescu. [Pe marginea articolului „Titu Maiorescu și Independența” apărut sub semnătura lui Tudor Nedelcea și N. Vasilescu-Capsali în revista „Ramuri” din 15 februarie 1977, p. 10]. *Cronica* (Iași). 10 iunie 1977, **12**(23), 2.

Idem. Titu Maiorescu student la Facultatea de drept din Paris. *Cronica* (Iași). 18 aprilie 1975, **10**(16), 8.

ANGHELESCU, Mircea. Indrumătorul. [Recenzie la „Critice” de Titu Maiorescu. Prefață de Mihai Cimpoi. Notă asupra ediției de Sergiu Burcă. Tabel cronologic de Domnica Filimon. Chișinău: Hyperion, 1990]. *Luceafărul*. 30 ianuarie 1991, (5), 4. ISSN 1220-627X.

Idem. Titu Maiorescu și condițiunile progresului. *România literară*. Ianuarie 1999, **32**(2), 10. ISSN 1220-6318.

ANINEANU, Marta. Din corespondența lui Titu Maiorescu [în] „Studii și cercetări bibliografice”, 1969, XI. *Anuar de lingvistică și istorie literară Iași*. 1971, (22), 213-215. (Constantin C. Angelescu).

ANTON, Fabian. Corespondență Titu Maiorescu - Jean Cerchez. *Ararat*. Seria II. 16-31 martie 2000, (7), 6. ISSN 1220-9678.

Idem. Corespondență Titu Maiorescu - Jean Cerchez. *Ararat*. Seria II. 1-15 aprilie 2000, (8), 7. ISSN 1220-9678.

ANTONESCU, Nae. Studii despre Maiorescu. *Transilvania*. Aprilie 1980, **9**(4), 41-42.

Idem. Todoran Eugen: „Titu Maiorescu”. București: Editura Eminescu, 1977. [Recenzie]. *Limba și literatura română*. Octombrie-decembrie 1977, **3**(4), 49-51.

ARHIP, I. Titu Maiorescu. [Scrisori] către N. Bălcescu. Din colecțiile muzeului de literatură Iași. *Convorbiri literare*. Mai 1970, **1**(1), 62-63.

ARDELEAN, Petru M. Cu privire la receptarea lui Maiorescu. *Arca*. Martie 1992, **III**(3), 11.

ASLAM, Constantin. Critica criticismului maiorescian în gândirea interbelică. *Studii de istorie a filosofiei românești*. 2011, **VII**, 120-134. ISSN 2065-4405.

ATANASIU, Victor. Talent critic și obiectivitate. [Recenzie la „Scrieri”. Vol. 8. T. Maiorescu și posteritatea lui critică de Eugen Lovinescu. Ediție și postfață de Eugen Simion. București: Editura Minerva, 1980]. *Ramuri* (Craiova). 15 octombrie 1981, (10), 11.

AXINTE, Șerban. Conceptul estetic maiorescian și teoria romanului „poporan”. *Transilvania* (Sibiu). Ianuarie 2010, **39**(1), 1-9. ISSN 0255-0539.

Idem. Duiliu Zamfirescu și teoria romanului work in progress : Corespondența cu Titu Maiorescu. *Transilvania* (Sibiu). Octombrie 2009, **38**(10), 31-37. ISSN 0255-0539.

BAGDASAR, Nicolae. Ion Petrovici: „Titu Maiorescu”. București: Editura Casei Școalelor, 1931. [Recenzie]. *Revista de filosofie*. Serie nouă, 1931, **16**(2), 191-193.

BALAHUR, Paul. Spiritul critic și ironia. *Cronica* (Iași). 15 februarie 1980, **15**(7), 7. (Titu Maiorescu, 140 de ani de la naștere).

BALOTĂ, Nicolae. Cuvintele lui Titu Maiorescu. [Recenzie la Titu Maiorescu : „Opere”. Vol. 1. Ediție, note, variante, indice de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. Studiu introductiv de Eugen Todoran. București: Editura Minerva, 1978. (Scriitori români)]. *România literară*. 29 martie 1979, **12**(13), 9.

Idem. Omul cuvântului [Titu Maiorescu]. *Familia* (Oradea). 15 iulie 1967, **3**(7), 19.

BALTAG, Cezar. Maiorescu sau verticalitatea culturii. *Academica*. Iulie 1992, **2**(9), 19.

BARBU, Marian. De la Maiorescu la Marin Preda. [Mihai Cimpoi, Critice, Craiova: Fundația Scrisul Românesc, 2001]. *Contemporanul-ideea europeană*. 2001, **11**(25), 7. ISSN 1220-9864.

BASAMAC, I. Evoluția relațiilor dintre Maiorescu și Caragiale. *Limbă și literatură*. 1969, **23**, 73-83.

BASARABESCU, I. A. Maiorescu și „gura lumii” : amintiri. *Convorbiri literare*. Număr jubiliar. Ianuarie-aprilie 1927, (1-4), 171-174.

BASILESCU, N. I., și Titu, MAIORESCU. Corespondență. Cu o prezentare de Mihai Ciurdariu : Un junimist uitat : N. I. Basilescu (1860-1904). (Scrisori inedite de la Titu Maiorescu). *Revista de istorie și teorie literară*. Ianuarie-martie 1973, **22**(1), 101-110.

BĂDESCU MANU, Marin. Insolite. O scrisoare a lui Jan Urban Jarnik către Titu Maiorescu. *Dreptatea*. Seria a IV-a. 22 iunie 1991, **23**(392), 2. ISSN 1220-5753.

BĂILIȘTEANU, Fănuș. O sinteză maioresciană. [Recenzie la „Contradicția lui Maiorescu” de Nicolae Manolescu. București:

Editura Cartea românească, 1970]. *Romanian Review*. Iulie-septembrie 1971, **25**(3), 96-97; *Tomis*. Septembrie 1971, **6**(9), 8.

Idem. Contradicția - o sinteză maioreșciană. [Recenzie la „Contradicția lui Maiorescu” de Nicolae Manolescu. București: Editura Cartea românească, 1970]. *Vatra* (Târgu Mureș). Septembrie 1971, **1**(6), 7.

BĂLAN, Ion Dodu. Filă jubiliară. [despre Titu Maiorescu]. *România liberă*. 1 iulie 1967, **25**(7061), 2.

Idem. Personalitatea lui Titu Maiorescu - În : “Însemnările zilnice”. *Luceafărul*. 24 iunie 1967, **X**(25), p. 4-5.

BĂLĂEȚ, Dumitru. Elemente ale tradiției în formarea gândirii estetice maioreșciene. *Gazeta literară*. 15 februarie 1968, **15**(7), 7.

Idem. O polemică indirectă [Maiorescu - Gherea]. *Miza transilvană*. *Luceafărul*. 4 iunie 1988, **31**(23), 6.

Idem. Termenii reali ai unei polemici [între Gherea și Maiorescu]. Dosare redeschise. *Luceafărul*. 23 aprilie 1988, **31**(17), 11.

Idem. Un polemist tânăr [în confruntarea Maiorescu - Gherea : Ilarie Chendi]. *Luceafărul*. 18 iunie 1988, **31**(25), 2.

BĂRBULESCU, Simion. Todoran Eugen : „Titu Maiorescu”. București: Editura Eminescu, 1977]. [Recenzie]. *Luceafărul*. 10 decembrie 1977, **20**(50), 2.

BĂNICĂ, Marian. Titu Maiorescu și filosofia românească în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. *Buletin științific. Seria Științe Socio-umane*. 2000, **3**(1), 15-29.

BÂRLIBA, Maria Cornelia. Câteva aspecte interpretative privind „Logica” lui Titu Maiorescu. *Analele Universității București. Filosofie. Istorie. Drept*. 1976, **25**, 47-56.

Idem. Certitudinea ca temei al metodologiei în „Logica” lui Titu Maiorescu. *Analele Universității București. Filosofie. Istorie. Drept*. 1987, **36**, 49-52.

Idem. Logica maioreșciană : model al experienței intelectuale. *Studii de istorie a filosofiei românești*. 2008, **IV**, 273-290. ISSN 2065-4405.

BEJAN, Crăciun. Tradiția filosofică românească. *Familia* (Oradea). Februarie 1981, **17**(2), 6.

BERDAN, Lucia. Direcția critică în folclor la „Convorbiri literare”. *Academica*. Iulie 1992, **2(9)**, 21.

BLENDEA, Paul. Titu Maiorescu : „Cugetări și aforisme”. Ediție îngrijită de Simion Ghiță. București: Albatros, 1986. [Recenzie]. *Revista de filosofie*. Martie-aprilie 1987, **34(2)**, 205-206.

BOBOC, Alexandru. Titu Maiorescu și filosofia modernă. *Symposion* (Iași). 2006, **4(2)**, 283-299. ISSN 1584-174X.

Idem. Titu Maiorescu și filosofia germană clasică. *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*. 2006, (2-3), 6-23. ISSN 1584-1723.

Idem. Titu Maiorescu și filosofia clasică germană. *Studii de istorie a filosofiei românești*. 2007, **II**, 132-151. ISSN 2065-4405.

BOLD, Monica. Titu Maiorescu : [despre vol. „Critice” de Titu Maiorescu]. *Oglinda literară*. Iunie 2011, **10(114)**, 6996. ISSN 1583-1647. Rubrica: Confesiuni.

BOLDEA, Iulian. Actualitatea lui Titu Maiorescu : [recenzia vol. „Titu Maiorescu : monografie, antologie comentată, receptare critică, critici literari” de Cornel Moraru. Brașov: Aula, 2003]. *Vatra* (Târgu Mureș). Mai-iunie 2004, **31(5/6)**, 104-105. ISSN 1220-6334. Rubrica: Raport despre starea criticii literare.

BOTA, Ionel. Europeanu Eminescu : [recenzia vol. „Optimismul lui Eminescu, Goethe și Eminescu (text inedit); Titu Maiorescu: (notițe biografice)” de Simion Mehedinți. Focșani: Terra, 2000]. *Clubul Cafeneaua literară*. [Supliment la Cafeneaua literară]. Iulie 2007, (18), 23. ISSN 1583-5847. Rubrica: Lector.

BOTEZ, Angela. Titu Maiorescu : Locul ideilor filosofice europene în procesul reconstrucției culturii românești. *Revista de filosofie*. 2011, **58(3-4)**, 265-276. ISSN 0034-8260.

BOTEZ, Angela și Simion, GHIȚĂ. Titu Maiorescu și filosofia europeană. [Recenzie la „Titu Maiorescu și filosofia europeană” de Simion Ghiță. Galați: Porto Franco, 1995]. *Revista de filosofie*. 1996, **43(3-4)**, 349-350. ISSN 0034-8260.

BOTEZ, Gr. și M., BORDEIANU. Maiorescu inedit. *Cronica* (Iași). 1966, (1), 2.

BRATU, Horia. Radikalismus in Titu Maiorescu Jugendphilosophie. *Neue Literatur*. Mai-Juni 1967, **18**(5-6), 115-116.

Idem. Titu Maiorescu. *Viața Românească*. 1963, **16**(8), 60-86.

Idem. Titu Maiorescu, filozof necunoscut. *Viața Românească*. Iunie 1967, **20**(6), 134-146. (Titu Maiorescu. 50 de ani de la moarte).

BRATU, Savin. Despre Titu Maiorescu. *Lucașfărușul*. 1963, (10), 4.

Idem. Fantoma lui Maiorescu. *Gazeta literară*. 1958, (5), 25-30.

BRÂNCUȘ, Gr. Titu Maiorescu și problemele limbii. *Limba română*. 1964, **13**(5), 483 ș.u.

BREAZU, I. Noi contribuțiuni la pătrunderea Junimismului în Transilvania. *Studii literare*. 1942, **1**, 213-223.

BREBU, Carletta-Elena. Redescoperindu-l pe Maiorescu : [despre vol. „Repere maioresciene” de Ion Ilieș]. *Ateneu* (Bacău). Mai 2008, **45**(5), 4. ISSN 1221-5813. Rubrica: Cronica literară.

BUCUR, Marin. Personalitatea lui Titu Maiorescu - Orator nu retor. *Lucașfărușul*. 24 iunie 1967, **X**(25), 5.

Idem. Patriotismul lui Maiorescu. Eseu. *Familia* (Oradea). Aprilie 1970, **6**(4), 11.

Idem. Titu Maiorescu : „Jurnal și Epistolar”. Ediție îngrijită de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. Vol. 1. București: Editura Minerva, 1975. [Recenzie]. *Revista de istorie și teorie literară*. Iulie-septembrie 1976, **25**(3), 447-464.

Idem. 1. Titu Maiorescu : „Opere”. Vol. 1. Ediție, note, variante, indice de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. Studiu introductiv de Eugen Todoran. București: Editura Minerva, 1978. [Recenzie]. 2. Titu Maiorescu : „Jurnal și Epistolar”. Ediție îngrijită de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. Vol. 2. București: Editura Minerva, 1979. [Recenzie]. *Revista de istorie și teorie literară*. Iulie-septembrie 1979, **28**(3), 449-450.

Idem. „Titu Maiorescu și prima generație de maiorescieni : corespondență”. Antologie, note și prefață de Z. Ornea. Text stabilit de Filofteia Mihai și Rodica Bichiș. București: Editura Minerva, 1978. [Recenzie]. *Revista de istorie și teorie literară*. Ianuarie-martie 1979, **28**(1), 137-138.

BUCUR, Marius. Doctor în drept la Paris. [Titu Maiorescu]. *Manuscriptum* (București). 1974, **5**(2), 107-114.

București: Muzeul Literaturii Române : 18 februarie a. c. Simpozion Titu Maiorescu. *România literară*. 24 februarie 1993, **26**(6-18), 19. ISSN 1220-6318.

BUCUTA, Em. Scrisorile trimise de Duiliu Zamfirescu lui Titu Maiorescu. *Revista Fundațiilor Regale*. Ianuarie 1936, **III**(1), 96-123; iulie 1936, **III**(7), 136-159.

Idem. Scrisorile trimise de Titu Maiorescu lui Duiliu Zamfirescu. *Revista Fundațiilor Regale*. Martie 1936, **III**(3), 610-628; august 1936, **III**(8), 374-392; septembrie 1936, **III**(9), 639-659; octombrie 1936, **III**(10), 133-155.

BUJENIȚĂ, Mihai și Dan, MATEESCU. Imagini inedite de la începutul veacului. Titu Maiorescu. *România literară*. 12 iunie 1969, **2**(24), 15.

BULGĂR, Gh. Acum nouă decenii. Ediția princeps – Titu Maiorescu – a Poeziilor lui Eminescu. *Contemporanul* (București). 21 decembrie 1973, (52), 3.

BUTA, Veronica. Ecfraza Junimii. [Recenzie la „Titu Maiorescu : monografie, antologie comentată, receptare critică, critici literari” de Cornel Moraru. Brașov: Aula, 2003]. *Vatra* (Târgu Mureș). Decembrie 2009, **36**(12), 75-76. ISSN 1220-6334. Rubrica: Țintă fixă: Cornel Moraru.

BUZAȘI, Ion. Addenda la polemica Titu Maiorescu - Timotei Cipariu. *România literară*. 14 aprilie 2017, **49**(16/17), 4. ISSN 1220-6318. Rubrica: Actualitatea.

BYCK, J. Jertfa lui Titu Maiorescu. [Recenzie la „Titu Maiorescu (1840-1917)” de I. Petrovici. București: Casa Școalelor, 1931]. *Adevărul literar și artistic*. 12 aprilie 1931, **X**(540), 12.

CALAFETEANU, I. și Ion, SUCIU. Titu Miorescu - o misiune diplomatică. *Lumea*. 6 iulie 1967, **5**(28), 6.

CANDIESCU, Călin. Titu Maiorescu : „Scrieri de logică”. [Recenzie]. *Revista de filosofie*. 1988, **35**(6), 603-604.

CANTEMIR, Traian. Titu Maiorescu și Eugen Lovinescu. *Ateneu* (Bacău). 20 iunie 1967, **4**(6), 12.

CAZACU Aurel M., Prelegeri maioresciene inedite. Partea I-II. *Analele Universității „Spiru Haret”*. *Seria Studii de Filosofie*. 2002, (4), 169-180; 2003, (5), 181-188. ISSN 1454-9506.

CAZACU, M. Titu Maiorescu și problema specificului național. *Orizont* (Timișoara). Ianuarie 1967, **18**(1), 34-38.

CAZAN, Gh. Al. Despre maiorescianism și generațiile lui. (I). *Analele Universității “Spiru Haret”*. *Seria Studii de Filosofie*. 2003, (5), 77-84. ISSN 1454-9506.

CAZIMIR, Ștefan. „Așa făceam și cu versurile lui Eminescu” : [despre Titu Maiorescu. *România literară*. 30 mai 2014, **47**(23), 13. ISSN 1220-6318. Rubrica: Comentarii critice.

Idem. Maiorescu și Maurice Rollinat. *Revista de istorie și teorie literară*. Octombrie-decembrie 1975, **24**(4), 565-566.

Idem. Măștile criticii literare : [despre Titu Maiorescu]. *Adevărul literar și artistic*. 31 august 1999, **8**(483), 11; 7 septembrie 1999, **8**(484), 12. ISSN 1220-9821. Rubrica: Eseu.

Idem. Un izvor al lui T. Maiorescu pentru „cercetarea critică” de la 1867. *Limbă și literatură*. 1968, (19), 31-34.

CĂLINESCU, George. Cronica literară : Duiliu Zamfirescu și Titu Maiorescu în scrisori (1884-1913). *Adevărul literar și artistic*. 25 aprilie 1937, **XVIII**(855), 16.

Idem. Material documentar. Titu Maiorescu. *Studii și cercetări de istorie literară și folclor*. 1960, **IX**(3), 534-538; **IX**(4), 764.

Idem. Maiorescu Titu: însemnări silnice. [Recenzie]. *Adevărul literar și artistic*. 7 februarie 1937, **XVII**(844), 17.

Idem. Titu Maiorescu, polemist. *Revista Fundațiilor Regale*. Martie 1940, **VII**(3), 575-583.

Idem. Titu Maiorescu socialist!? *Contemporanul* (București). 28 iunie 1963, (26), 7.

CĂTINEANU, Tudor. Diferențiale maioresciene. *Cultura* (București). 15 august 2013, **8**(29), 6. ISSN 1584-2894. Rubrica: Cultura ideilor.

CÂNTEC, Florin. O scrisoare inedită a lui Vasile Conta către Titu Maiorescu. *Dacia literară*. trim. III 2003, **14**(50), 34. ISSN 1220-7322. Rubrica: Junimea de ieri, Junimea de azi.

Centenarul unui mare pionier: Titu Maiorescu. *România literară*. 11 februarie 1940, (44), 12-13, 20.

CERNAT, Paul. Cu Maiorescu, înainte. Cîteva observații. *Euphorion* (Sibiu). Noiembrie-decembrie 2010, **21**(11/12), 6. ISSN 1222-3212.

CERNAT, Paul. Modelul Maiorescu. [Recenzie la „Contradicția lui Maiorescu” de Nicolae Manolescu. Ediția a 3-a. București: Humanitas, 2000]. *Observator cultural*. 30 octombrie-5 noiembrie 2001, (88), 6-7. ISSN 1454-9883. Rubrica: În dezbateri.

CERNICA, Viorel. Metode de filosofare și proiecte culturale. Maiorescianismul astăzi. *Studii de istorie a filosofiei românești*. 2011, **VII**, 135-143. ISSN 2065-4405.

Idem. Titu Maiorescu, Emil Cioran și ideologiile culturale de astăzi. *Ateneu* (Bacău). Februarie 2011, **48**(2), 10. ISSN 1221-5813. Rubrica: Eseu.

CESEREANU, Domițian. Maiorescu - înfăptuitorul. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 15 februarie 1990, (7), 4.

Idem. Maiorescu și Gherea. *Luceafărul*. 4 august 1973, **16**(31), 6.

Idem. E. Lovinescu și Titu Maiorescu. *Luceafărul*. 14 iulie 1973, **16**(28), 6-7, 9.

CHEIE-PANTEA, I. Maiorescu - criticul literar. [despre studiul „Maiorescu” de Eugen Todoran]. *Orizont* (Timișoara). 30 martie 1978, **29**(13), 3.

CIACHIR, Dan. Prof. Liviu Rusu despre Titu Maiorescu și despre „Contradicțiile” lui N. Manolescu. *Săptămâna*. 27 iunie 1980, (499), 3.

CIACHIR, N. și I., CALAFETEANU. Personalitatea lui Titu Maiorescu - Inedit. *Luceafărul*. 24 iunie 1967, **X**(25), 5.

CIUCHI, Eugen. Principiile estetice ale lui Titu Maiorescu. *Preocupări literare*. 1939, **IV**(9), 416-428.

CIOBAN, Ioan C. Filosofia ca sinteză a valorilor culturale. Titu Maiorescu - 155. *Ateneu* (Bacău). 1995, **32**(2), 5. ISSN 1221-5813.

CIOCULESCU, Șerban. Aforismele lui Titu Maiorescu. Breviar. *România literară*. 20 noiembrie 1975, **8**(47), 7.

Idem. Alte voci despre Titu Maiorescu. Breviar. *România literară*. 20 septembrie 1973, **6**(38), 7.

Idem. Despre „Junimea” și Titu Maiorescu. *Revista Fundațiilor Regale*. August 1937, **IV**(8), 395-412.

Idem. Despre „Jurnalul” lui Maiorescu. *România literară*. 7 ianuarie 1988, **21**(2), 7.

Idem. Glose în marginea unui aforism maiorescian. *România literară*. 10 mai 1979, **12**(19), 7.

Idem. Maiorescu Titu : „Opere”. Ediție, note, comentarii, variante și indice de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. Note și comentarii de Alexandru George și Al. Săndulescu. Vol. 2. București: Editura Minerva, 1984. (Scriitori români). [Recenzie]. *România literară*. 31 mai 1985, **18**(5).

Idem. O consultație filologică solicitată de Titu Maiorescu. Breviar. *România literară*. 13 decembrie 1973, **6**(50), 7.

Idem. „Olimpianul” Titu Maiorescu. *Gazeta literară*. 22 iunie 1967, **14**(25), 1.

Idem. Portretul lui Titu Maiorescu. *România literară*. 13 septembrie 1973, **6**(37), 7.

Idem. Todoran Eugen : „Titu Maiorescu”. București: Editura Eminescu, 1977. [Recenzie]. *România literară*. 1 decembrie 1977, **10**(48), 7.

Idem. Titu Maiorescu. *România literară*. 12 februarie 1970, **3**(7), 1 și 12.

Idem. Titu Maiorescu - cugetătorul. *România literară*. 19 iunie 1986, **19**(25), 7.

Idem. Titu Maiorescu după corespondența sa. [Recenzie la „Jurnal și Epistolar” de Titu Maiorescu. Vol. 1. București: Editura Minerva,

1975]. *România literară*. 12 februarie 1976, **9**(7), 7; 19 februarie 1976, **9**(8), 11.

Idem. Titu Maiorescu în „Jurnal” și epistolar. [Recenzie la „Jurnal” de Titu Maiorescu. Vol. 2. București: Editura Minerva, 1978]. *România literară*. 11 mai 1978, **11**(19), 7.

Idem. Titu Maiorescu : „Jurnal și Epistolar”. Ediție îngrijită de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. Vol. 3. București: Editura Minerva, 1980. [Recenzie]. *România literară*. 14 februarie 1980, **13**(7), 7; 21 februarie 1980, **13**(8), 7.

Idem. Titu Maiorescu și „Convorbirile literare”. File de istorie literară. *Scînteia*. 1 iulie 1967, **36**(7388), 4.

Idem. Titu Maiorescu și discipolii săi. (I-III). [Recenzie la „T. Maiorescu și prima generație de maiorescieni. Corespondență”. Antologie, note și prefață de Z. Ornea. Text stabilit de Filofteia Mihai și Rodica Bichiș. București: Editura Minerva, 1978]. *România literară*. 29 iunie 1978, **11**(26), 7; 6 iulie 1978, **11**(27), 7; 13 iulie 1978, **11**(28), 7.

Idem. Titu Maiorescu și garda civică. Breviar. *România literară*. 17 septembrie 1970, **3**(38), 5.

Idem. Titu Maiorescu și Eminescu. *Revista Fundațiilor Regale*. Martie 1940, **VII**(3), 627-642. (Centenarul lui Titu Maiorescu).

Idem. Titu Maiorescu și neologismele. *România literară*. 17 mai 1979, **12**(20), 7.

Idem. Titu Maiorescu. UNESCO anniversaries. [Apare și în edițiile în limbile franceză, germană și spaniolă ale aceleași reviste]. *Romania Today*. Iunie 1967, (6), 33.

Idem. Un tânăr erou al voinței [Titu Maiorescu]. Titu Maiorescu poet. *Flacăra*. 7 februarie 1976, **25**(5), 16; 14 februarie 1976, **25**(6), 11.

CIOPRAGA, Constantin. Amintirea criticului. [Titu Maiorescu]. *Cronica* (Iași). 8 iulie 1977, **12**(27), 1, 7.

Idem. Direcții în critica maioresciană. *Iașul literar*. Martie 1967, (3), 24-28.

Idem. Înaltele tradiții la polemicii noastre literare. *Scînteia*. 9 august 1967, **XXXVI**(7427), 4.

Idem. Jurnal maiorescian. *Cronica* (Iași). 18 iulie 1980, **15**(29), 5. (Memorialistică).

CIOTLOȘ, Cosmin. De la școala vieneză la Junimea (I-II). [Recenzie la „Opere. I. Jurnal : 1855-1882” de Titu Maiorescu. Ediție critică coordonată de Ana-Maria Dascălu și Mihai Bogdan Dascălu. București: Academia Română & Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2013]. *România literară*. 19 septembrie 2014, **47**(39), 7; 26 septembrie 2014, **47**(40), 7. ISSN 1220-6318. Rubrica: Actualitatea. *Cronica literară*.

CIURDARIU, Mihai. Titu Maiorescu reeditat. Pe marginea unei antologii. [Recenzie la „Critice” de Titu Maiorescu. București: Editura pentru literatură, 1967]. *Revista de filosofie*. Octombrie 1966, **13**(10), 1287-1302.

COBADIN, Nicolae. Ideea de Maiorescu. *Convorbiri literare*. Septembrie 1986, **92**(9), 6.

Idem. Mecanismul obiectivității. *Convorbiri literare*. Mai 1988, **94**(5), 5.

Comemorarea lui Titu Maiorescu. *Revista Fundațiilor Regale*. Aprilie 1940, **VII**(4), 166-169.

Comemorarea lui Titu Maiorescu în Germania. *Revista Fundațiilor Regale*. Februarie 1941, **VIII**(2), 460-461.

CONSTANTIN, P. Maiorescu și „Junimea”. *Convorbiri literare*. Februarie 1987, **93**(2), 2-3.

CONSTANTINESCU, Emilian. Valorile literare în critica lui T. Maiorescu. *Convorbiri literare*. Număr jubiliar. Ianuarie-mai 1937, **LXX**(1-5), 173-206.

CONSTANTINESCU, Pompiliu. Critica lui Titu Maiorescu și influența ei în literatura română. (Lucrare de licență prezentată dlui profesor de Literatură română, Mihail Dragomirescu). *Manuscriptum* (București). 1972, **3**(2), 49-63.

Idem. Despre maliția critică. *Preocupări literare*. Aprilie 1942, **VII**(4), 193-195.

Idem. Titu Maiorescu față de noi. *Revista Fundațiilor Regale*. Martie 1940, **VII**(3), 584-607.

CONSTANTINESCU, Vasile. Momentul socratic al culturii noastre. [Momentul Maiorescu]. Însemnări. *Cronica* (Iași). 29 august 1980, **15**(35), 7.

CONSTANTINESCU-PODOCEA, Mihaela. Maiorescu în imagini regăsite. *Manuscriptum* (București). Ianuarie-martie 1979, **10**(1), 180-186. (Punct contra punct; 3).

COPOIU, N. [Prezentare de...]. Dobrogeanu-Gherea, C. și Titu, Maiorescu : slujind cultul adevărului. [Reproducerea articolului „La catafalcul lui Gherea” apărut în ziarul „Dacia” din 15 mai 1920 semnat de D. P. Mazilu]. *Magazin istoric*. Mai 1978, **12**(5), 16-17.

Corespondență. Titu Maiorescu, A. Lambrior, A. D. Xenopol către Jarnik. *Secolul 20*. Noiembrie-decembrie 1979, (11-12), 134-138.

COROIU, Constantin. Scrisorile lui Creangă. [Ion Creanga, Scrisori: [catre Mihai Eminescu, Vasile Conta, Titu Maiorescu, Iacob Negruzzi,...]; cu o prefață de Daniel Corbu, Piatra Neamț: Panteon, 1993]. *Adevărul literar și artistic*. 2001, **10**(577), 13. ISSN 1220-9821.

CORNEA, Paul. Titu Maiorescu și pașoptismul. *Viața Românească*. August 1963, **16**(8), 103-121.

COSMA, Anton. Modelul maiorescian de acțiune literară. [Activitatea lui Titu Maiorescu ca îndrumător al revistei „Convorbiri literare”]. *Vatra* (Târgu Mureș). Iulie 1987, **17**(7), 4.

COSTACHE, Verona. Maiorescu, Titu : „Prelegeri de filosofie”. Ediție îngrijită, note, comentarii și indice de Grigore Traian Pop, Alexandru Surdu. Cuvânt înainte de Grigore Traian Pop. Craiova: Editura Scrisul românesc, 1980. [Recenzie]. *Ramuri* (Craiova). 15 octombrie 1981, (10), 14.

COTRUȘ, Ovidiu. Titu Maiorescu și cultura română (I-X). *Familia* (Oradea). Februarie 1967, **3**(2), 12 și 22; martie 1967, **3**(3), 2-12; aprilie 1967, **3**(4), 12 și 15; mai 1967, **3**(5), 13; iunie 1967, **3**(6), 14; iulie 1967, **3**(7), 16; septembrie 1967, **3**(9), 10; octombrie 1967, **3**(10), 15; noiembrie 1967, **3**(11), 19; decembrie 1967, **3**(12), 8.

CRĂCIUN, Icu. Maiorescu și Eminescu. *Mișcarea literară*. trim. I 2003, **2**(1), 47-49. ISSN 1583-1957.

CREMER, I. Titu Maiorescu și editarea scrierilor tatălui său. *Familia* (Oradea). Septembrie 1968, **4**(9), 6.

CREȚIA, Petru. Celelalte ediții Maiorescu. *România literară*. 31 ianuarie 1991, **24**(5), 7. ISSN 1220-6318.

CREȚU, Ion. Cele două versiuni ale „Luceafărului” și Titu Maiorescu. *Limbă și literatură*. 1967, (15), 240-243.

Idem. Ediția maioresciană a poeziilor lui Eminescu. *Viața Românească*. Iunie 1967, **20**(6), 182-183.

CREȚU, N. N. Declinul criticei. *Flori de crâng*. 29 februarie 1932, **I**(2), 1-2.

CREȚU, Nicolae. „Lecția” lui Maiorescu. *Convorbiri literare*. Decembrie 2000, **134**(12), 20-21. ISSN 0010-8243. Rubrica: Eseu.

CREȚU, Valeriu. Titu Maiorescu - 170 de ani de la nașterea sa (15 februarie 1840) mare orator român prieten moral și material al poetului național Mihai Eminescu : [aniversare]. *Amurg sentimental*. Februarie 2010, **16**(2), 2. ISSN 1224-2438. Rubrica: Februarie.

CRISTEA, Dan. Actualitatea lui Maiorescu. *Luceafărul de dimineață*. 2017, (4), 2. ISSN 2065-7536.

CRISTEA, Valeriu. „Degetul lui de lumină”. [Recenzie la „Scrieri”. Vol. 7. T. Maiorescu de Eugen Lovinescu. Ediție și postfață de Eugen Simion. București: Editura Minerva, 1978]. *Cronica* (Iași). 18 aprilie 1980, **15**(16), 5.

CRISTEA-ENACHE, Daniel. Criticul la 17 ani : [despre vol. „Jurnal” de Titu Maiorescu]. *Cultura* (București). 19 iulie 2007, **3**(28), 9. ISSN 1584-2894. Rubrica: Cultura literară.

Idem. De la T. Maiorescu la N. Manolescu: autonomia esteticului. *România literară*. 7 aprilie 2017, **49**(15), 10. ISSN 1220-6318. Rubrica: Actualitatea.

Idem. Formele cu fond : [fragmente din manualul de limba și literatura română pentru clasa a IX-a, coordonator Eugen Simion]. *Adevărul literar și artistic*. 23 martie 2004, **13**(709), 5. ISSN 1220-9821. Rubrica: Cronica literară.

Idem. Formele cu fond : [despre vol. „Jurnal” de Titu Maiorescu]. *Cultura* (București). 10 ianuarie 2008, **3**(1), 9-10. ISSN 1584-2894. Rubrica: Cultura literară.

CRISTEV, Diana [Prezentare de]. Maiorescu Titu. „Eminescu este intelectual restabil”. Către Al. Vlăhuță. *Manuscriptum* (București). Ianuarie-martie 1973, **4**(1), 53-55.

Cultură și universalitate. [Texte de] : I. H. Rădulescu, Al. Russo, Al. I. Odobescu, B. P. Hașdeu, Titu Maiorescu, *Secolul 20*. Ianuarie-martie 1971, (1-3), 42-49.

CZABAI, Timea. Filosofia schopenhauriană în poezia lui Mihai Eminescu și Reviczy Gyula : [despre vol. „Critice” de Titu Maiorescu]. *Familia* (Oradea). Iunie-iulie 2007, **43**(6/7), 8-22. ISSN 1220-3149. Rubrica: Eminescu.

D. Maiorescu și pacea. *Dimineața*. 4 august 1913, **X**(3383), 1.

D-l Brătescu-Voinești și Titu Maiorescu. (I. Al. Brătescu-Voinești în numărul jubiliar al *Convorbirilor literare*). *Adevărul literar și artistic*. 19 iunie 1927, **VIII**(341), 7. (Însemnări).

DALBAN, Gheorghe. Un om de renaștere - Titu Maiorescu. *Plumb* (Bacău). Februarie 2009, **4**(23), 15. ISSN 1841-9437. Rubrica: Aniversări.

DASCĂLU, Bogdan Mihai. Gândirea estetică a lui Titu Maiorescu și chestiunea surselor ei. *Catete critice*. Octombrie 2012, (10), 31-38. ISSN 1220-6350.

DÁVID, Gyula. Titu Maiorescu. *Igaz Szó*. 1967 júl., **15**(7), 46-52.

Idem. Titu Maiorescu formaigénye. *Korunk*. 1967 júl., **26**(7), 953-957.

DĂIANU, Elie. Dr. S. Ramonțai și Titu Maiorescu. *Convorbiri literare*. Martie 1910, **XLIV**(1), 44-52.

DELAVRANCEA, Barbu. Despre T. Maiorescu, orator. *Adevărul literar și artistic*. 1 mai 1932, **X**(595), 6.

Idem. Delavrancea, despre Maiorescu. *Adevărul literar și artistic*. 21 mai 2008, **17**(922), 2. ISSN 1220-9821.

Preluare din „Adevărul literar și artistic” din 1 mai 1932. Rubrica: Adevăruri de altădată.

Idem. Oratorul: Titu Maiorescu. *Convorbiri literare*. Februarie 1910, **XLIV**(2), XCIV-XCVIII. [Dintr-o scrisoare a dlui Delavrancea către un amic].

DEZNAN, M. Titu Maiorescu critic și îndrumător al culturii. (50 de ani de la moartea sa). *Revista bibliotecilor*. Iulie 1967, **20**(7), 426-429.

DIACONESCU, Mihail. Titu Maiorescu și specificul național al culturii. *Argeș (Pitești)*. Iunie 1967, **2**(6), 1.

DIACONU, Mircea A. Junimea, Maiorescu, marii clasici în „Istoria” lui I. Negoițescu (I-II) : [despre vol. „Istoria literaturii române” de același autor]. *Convorbiri literare*. Februarie 2017, **150**(2), 32-36; martie 2017, **150**(3), 55-58. ISSN 0010-8243.

Idem. Titu Maiorescu în vremuri de criză. *Timpul* (Iași). 1995, **5**(3), 4.

DIMA, Al. Afinitati electiv : Titu Maiorescu și Goethe. *Revista Fundațiilor Regale*. Septembrie 1940, **VII**(9), 589-613.

Idem. La o jumătate de veac ... *Gazeta literară*. 22 iunie 1967, **14**(25), 1, 3.

Idem. Maiorescu și epoca noastră. *România liberă*. 14 februarie 1970, **28**(7875), 2.

Idem. Titu Maiorescu și problemele culturii naționale. *Revista de istorie și teorie literară*. Iulie-septembrie 1967, **16**(3), 337-342.

DIMA-DRĂGAN, Corneliu. Eduard Brockhaus solicită colaborarea lui Mihai Eminescu și Titu Maiorescu. *Manuscriptum* (București). Ianuarie-martie 1977, **8**(1), 147-155.

DIMISIANU, Gabriel. În jurul lui Maiorescu. *România literară*. 6 octombrie 1988, **21**(41), 8.

Idem. Poetul și criticul : [despre relația dintre Eminescu și Maiorescu]. *Ateneu* (Bacău). Mai 2000, **37**(5), 3. ISSN 1221-5813.

Idem. „Un vis al inteligenței libere”. Fragmente dintr-un studiu [consacrat lui Titu Maiorescu]. *România literară*. 14 aprilie 1988, **21**(16), 12-13, 14.

Idem. Vieți paralele : Maiorescu și Gherea [în lucrările lui Z. Ornea]. *România literară*. 30 aprilie 1987, **20**(18), 5.

DIMOV, Leonid. O „contradicție” necesară. [Recenzie la „Contradicția lui Maiorescu” de Nicolae Manolescu. București: Editura Cartea românească, 1970]. *România literară*. 24 septembrie 1970, **3**(39), 10.

DINU, Natalia V. Titu Maiorescu. *Convorbiri literare*. 1940, **73**(2), p. 109-112.

DOBRE, Ana. Forme fără fond : [în viziunea lui Titu Maiorescu]. *Luceafărul*. 16 noiembrie 2005, (41), 21. ISSN 1220-627X. Rubrica: Reacții.

DOBRESCU, Alexandru. Hașdeu și Maiorescu. *Cronica* (Iași). 26 februarie 1988, **23**(9), 1 și 5. [Bogdan Petriceicu Hașdeu - 150].

Idem. Între colportaj și plagiat: T. Maiorescu. *Însemnări ieșene*. Februarie 2005, **2**(2), 43-46. ISSN 1221-3241.

Idem. O lecție peste puteri de învățat : [despre articolele maioresciene de polemică]. *Euphorion* (Sibiu). Noiembrie-decembrie 2010, **21**(11/12), 4. ISSN 1222-3212.

Idem. Omul Maiorescu. *Convorbiri literare*. Ianuarie 1987, **93**(1), 12.

Idem. Maiorescu din epistolar. [Recenzie la „Jurnal și Epistolar” de Titu Maiorescu. Ediție îngrijită de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. București: Editura Minerva, vol. V. 1985]. *Convorbiri literare*. August 1985, **91**(8), 10.

Idem. Reeditări și noutăți. [Recenzie la „T. Maiorescu și contemporanii lui” de E. Lovinescu. Ediție îngrijită de Z. Ornea și Maria Simionescu. Prefață de Z. Ornea. Postfață de Pompiliu Constantinescu. București: Minerva, 1974]. *Convorbiri literare*. August 1974, (8), 7.

Idem. Scriitori români. *Convorbiri literare*. Iunie 1988, **94**(6), 13. Rubrica: Cartea de critică.

Idem. Titu Maiorescu : Jurnal și Epistolar (VI). *Convorbiri literare*. Iunie 1986, **92**(6), 12.

Idem. Titu Maiorescu, între Franța și Germania. *Adevărul literar și artistic*. 18 iunie 2002, **11**(621), 9, 11. ISSN 1220-9821. Rubrica: În contra direcției...

Idem. Un precedent ilustru : Contra școalei Barnuțiu : [Titu Maiorescu contra lui Simion Bărnuțiu]. *Adevărul literar și artistic*. 12 martie 2002, **11**(608), 12. ISSN 1220-9821. Rubrica: Înapoi la Maiorescu!

Idem. Ursache Petru : „Titu Maiorescu esteticianul?”. Studiu hermeneutic. Iași: Junimea, 1987. [Recenzie]. *Convorbiri literare*. Iulie 1987, **93**(7), 12.

Idem. Viața și ideile lui Maiorescu. *Ibidem*.

DOBRESCU, Caius. Titu Maiorescu : măreția și limitele apatiei. *Euphorion* (Sibiu). Noiembrie-decembrie 2010, **21**(11/12), 3. ISSN 1222-3212.

DOINAȘ, Ștefan Augustin. Un nevinovat amuzament. [Titu Maiorescu-poet]. *Manuscriptum* (București). 1972, **3**(3), 113.

DORCESCU, Eugen. Vintilescu Virgil : „Polemica Maiorescu-Gherea. Implicații estetice și literare”. Timișoara: Editura Facla, 1980. [Recenzie]. *Orizont* (Timișoara). 24 aprilie 1980, **31**(17), 2.

Dosarul unei existențe. Titu Maiorescu. *Manuscriptum* (București). 1974, **5**(2), 104-130.

DRAGOMIRESCU, Mihail. Criticele domnului Titu Maiorescu (I-IX, X). *Convorbiri literare*. 1 mai 1893, **XXVII**(1), 8-31; 1 iulie 1893, **XXVII**(3), 248-267.

DRAGOMIRESCU, Mihail și Titu, MAIORESCU. Dialog epistolar : Mihail Dragomirescu - Titu Maiorescu. [Cu o prezentare de] Z. Ornea și Gh. Stroia. *Gazeta literară*. 15 decembrie 1966, **13**(50), 7.

DRĂGAN, Mihai. Actualitatea lui Maiorescu. *Convorbiri literare*. Iulie 1977, **83**(7), 1 și 15.

Idem. Actualitatea unor idei critice ale lui Maiorescu. *Iașul literar*. Ianuarie 1966, **17**(1), 35-42.

Idem. Eminescu și viziunea critică a lui Titu Maiorescu. *Cronica* (Iași). 7 aprilie 1989, (14), 4; 21 aprilie 1989, (16), 7.

Idem. Maiorescu, critic literar. (I-II). *Cronica* (Iași). 19 august 1967, **2**(33), 8; 26 august 1967, **2**(34), 7; 2 septembrie 1967, **2**(35), 8.

Idem. Maiorescu în amintirea contemporanilor. Aproximații critice. *Cronica* (Iași). 15 decembrie 1973, **8**(50), 5.

Idem. Maiorescu, Titu : „Scrieri din tinerețe (1858-1862)”. Ediția îngrijită, prefață și note de Simion Ghiță. Traducerea textelor: Alex. Ionescu, Radu Stoichiță, Ion Herdan, Tudor Vianu, I. E. Torouțiu. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 1981. [Recenzie]. *Cronica* (Iași). 19 noiembrie 1982, (47), 1, 8.

Idem. Mentorul „Junimii” contestat. *Cronica* (Iași). 25 septembrie 1971, (39), 8.

Idem. Poetica lui Titu Maiorescu. [Fragment]. *Convorbiri literare*. Martie 1977, **83**(3), 8 și 18.

Idem. Titu Maiorescu și literatura națională. *Luceafărul*. 11 martie 1967, **X**(10), 7; 18 martie 1967, **X**(11), 3; 25 martie 1967, **X**(12), 7.

Idem. Un eveniment editorial. Jurnalul lui Titu Maiorescu. [Recenzie la „Jurnal și Epistolar” de Titu Maiorescu. Ediție îngrijită de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. Vol. 1. București: Editura Minerva, 1975]. *Cronica* (Iași). 18 iunie 1976, **11**(25), 4.

Idem. Un reformatoral școlii. *Cronica* (Iași). 15 februarie 1980, **15**(7), 7. (Titu Maiorescu, 140 de ani de la naștere).

DUICU, Serafim. Înainte, cu Maiorescu? *Vatra* (Târgu Mureș). 20 august 1978, **8**(8), 5.

DUMITRESCU-BUȘULENGA, Zoe. Titu Maiorescu și cultura germană. *Revista de istorie și teorie literară*. Ianuarie-iunie 1988, (1-2), 7-13.

DUMITRESCU-CODREANU, Lucia. Titu Maiorescu : „Prelegeri de filosofie”. *Flacăra*. 26 martie 1981, **30**(13), 16.

DUMITRU, Teodora. Maiorescu Titu : „Opere. Jurnal”. Vol. I: 1855-1882. Ediție critică coordonată de Bogdan Mihai Dascălu, prefață de Eugen Simion. Fundația Națională pentru Știință și Artă : București, 2013. [Recenzie]. *Cultura* (București). 15 mai 2014, **9**(16), 32. ISSN 1584-2894. Rubrica: Cultura vă recomandă...

DUR, Ion. Nevoia de Maiorescu. *Euphorion* (Sibiu). Ianuarie-iunie 2001, **12**(1/2), 15. ISSN 1222-3212.

Idem. Restituiri (și revizurii) necesare. [Recenzie la „Scrieri din tinerețe (1858-1862)” de Titu Maiorescu. Cluj-Napoca: Dacia, 1981]. *Transilvania* (Sibiu). Iunie 1982, **11**(6), 34.

DURNEA, Victor. Revizuirile maioresciene (I-IV). *Convorbiri literare*. Iunie 2000, **134**(6), 33; iulie 2000, **134**(7), 26; august 2000, **134**(8), 9; septembrie 2000, **134**(9), 32. ISSN 0010-8243. Rubrica: Eseu.

EFTIMIU, Victor. Contemporani ai lui Eminescu : [despre Vasile Alecsandri, Titu Maiorescu, Iacob Negruzzi...]. *Albanezul* (București). Octombrie 2000, **8**(10), 3. ISSN 1221-6925.

Eminescu-Maiorescu. *România literară*. 12 ianuarie 1984, **17**(2), 13.

EMILIAN, C. G. Călinescu și redescoperirea lui Maiorescu. *Săptămâna*. 27 iulie 1979, (451), 3.

ERNŐ, Gáll. MAIORESCU, Titu. *Birálatok, vitacikkek, tanulmányok*. Dávid Gyula fordítása. Bucarest : Kriterion, 1985. *Utunk*. 4 iulie 1986, **41**(27), 2; 11 iulie 1986, **41**(28), 4.

EVOLCEANU, D. Câteva cuvinte despre criticile d-lui Maiorescu. *Convorbiri literare*. Februarie 1910, **XLIV**(2), XCIX-CIV.

FANACHE, Vasile. Adepții ardeleni. [Titu Maiorescu]. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 12 februarie 1970, **14**(7), 2.

Idem. Modelul Maiorescu. *Steaua* (Cluj-Napoca). Octombrie 1999, **50**(10), 1-3. ISSN 0039-0852.

FILIMON, Domnica. Titu Maiorescu inedit. Către un Titu Maiorescu așa cum a fost. *Secolul 20*. Decembrie 1970, (12), 22-26.

Idem. Titu Maiorescu inedit: doctoratul de la Giessen. *Săptămâna culturală a capitalei*. 25 martie 1971, **I**(29), 4.

FILIPESCU, N. D. Maiorescu în politică. Schiță. *Convorbiri literare*. Februarie 1910, **XLIV**(2), CV-CXVII.

FLOREA, Pavel. Titu Maiorescu : „Opere”. Vol. 1. Ediție, note, variante, indice de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. Studiu introductiv de Eugen Todoran. București: Editura Minerva, 1978. [Recenzie]. *Ateneu* (Bacău). Iunie 1980, **17**(2), 8.

Idem. Maiorescu și „Convorbiri literare”. *Convorbiri literare*. Februarie 1980, (2), 12-13. (Aniversări).

Idem. Titu Maiorescu. Despre poezie. [Fragment]. *Convorbiri literare*. Noiembrie 1979, **85**(1), 13; Decembrie 1979, **85**(12), 14.

FLOREA, Virgiliu. N. Gaster și Titu Maiorescu. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 3-9 octombrie 1991, **3**(40), 6. ISSN 1223-8546.

FLORESCU, Nicolae. Titu Maiorescu în amintirile lui Ioan Petrovici.

Manuscriptum (București). Octombrie-decembrie 1973, **IV**(4), 135-139.

FLORIAN, Mircea. Începuturile filosofice ale lui T. Maiorescu. *Convorbiri literare*. Număr jubiliar. Ianuarie-mai 1937, **LXX**(1-5), 132-155.

FLORU, C. și Al. SURDU. Texte filosofice traduse de Titu Maiorescu. *Ramuri* (Craiova). 15 martie 1969, **6**(3), 18; 15 aprilie 1969, **6**(4), 16-17; 15 iunie 1969, **6**(6), 6; 15 noiembrie 1969, **6**(11), 3.

FLORU, Ion S. D-nul Maiorescu istoric al României contemporane. *Convorbiri literare*. Februarie 1910, **XLIV**(2), CXXV-CXXXIII.

FONEA, Evelin. Titu Maiorescu împotriva intoleranței. *Adevărul literar și artistic*. 14 mai 2002, **11**(616), 11. ISSN 1220-9821. Rubrica: Clasicii.

FRIȘAN, Cornelia. Un Maiorescu, văzut de aproape. [Pe marginea "Însemnărilor zilnice" ale lui Titu Maiorescu]. *Familia* (Oradea). Decembrie 1972, **8**(12), 8.

GABOR, Simona. Titu Maiorescu. *Familia română*. Aprilie-septembrie 2014, **15**(2/3), 17-22. ISSN 1454-8607.

GAFENCU, Mihaela. Un mare senior al modernității - Titu Maiorescu. *Convorbiri literare*. Iulie 1982, **88**(7), 7.

GAFIȚA, Mihai. Maiorescu în conștiința contemporanilor și urmașilor. *Viața Românească*. Iunie 1967, **20**(6), 123-133. (Titu Maiorescu. 50 de ani de la moarte).

GANĂ, George. Todoran Eugen : „Titu Maiorescu”. București: Editura Eminescu, 1977]. [Recenzie]. *Limbă și literatură*. 1978, (2), 302-305.

Idem. Titu Maiorescu - traducător din literatură universal. *Manuscriptum* (București). 1987, **18**(1), 170-175.

GAVRILIU, Leonard. Titu Maiorescu în perspectiva timpului. *Ateneu* (Bacău). Februarie 1965, **2**(2), 14-15.

GĂINĂ, S. orientarea pedagogică a personalității lui Titu Maiorescu. *Analele științifice ale Universității „Al. I. Cuza” din Iași. Științe sociale*. b) *Științe filozofice, economice și juridice*. 1967, (13), 69-80.

GEANĂ, Gheorghită. Gheara leului, sau pulpana boierului? *Studii de istorie a filosofiei românești*. 2011, **VII**, 145-159. ISSN 2065-4405.

Idem. O scrisoare inedită a lui Titu Maiorescu. *Caiete critice*. Octombrie 2015, (10), 29-35. ISSN 1220-6350. Rubrica: Document.

GEORGE, Alexandru. Față cu reacțiunea, față cu progresul : [Titu Maiorescu și Eugen Lovinescu]. *Luceafărul*. 4 februarie 2004, (4), 7. ISSN 1220-627X. Rubrica: Opinii.

Idem. În jurul unei polemici. *Viața Românească*. Iunie 1977, **30**(6), 23-27.

Idem. Maiorescu adnotând romanele lui Duiliu Zamfirescu. *Convorbiri literare*. Mai 1975, **81**(5), 14.

Idem. Maiorescu asasin? : [în legătură cu Mihai Eminescu]. *Luceafărul*. 13 decembrie 2000, (44), 7. ISSN 1220-627X. Rubrica: Opinii.

Idem. Modelul politic Maiorescu (I-II). *Luceafărul*. 3 decembrie 2003, (43), 7; 10 decembrie 2003, (44), 7. ISSN 1220-627X. Rubrica: Opinii.

Idem. O ciudată valorificare. *Luceafărul*. 24 martie 2004, (11), 7. ISSN 1220-627X. Rubrica: Opinii.

Idem. Statutul statuilor /Titu Maiorescu/. *Luceafărul*. 10 martie 1993, (10), 4. ISSN 1220-627X.

Idem. T. Maiorescu în posteritate. (I-IV). *Luceafărul*. 5 iulie 2006, (26), 7; 12 iulie 2006, (27), 7; 19 iulie 2006, (28), 7; 25 iulie 2006, (29), 7. ISSN 1220-627X. Rubrica: Opinii.

Idem. Titu Maiorescu adnotând „Convorbirile”. Permanența clasicilor. *Convorbiri literare*. Iulie 1975, **81**(7), 7.

Idem. Titu Maiorescu : Jurnal și epistolar. [Recenzie la „Jurnal și Epistolar” de Titu Maiorescu. Ediție îngrijită de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. București: Editura Minerva, vol. V. 1985]. *Viața Românească*. Aprilie 1985, (4), 73-77.

Idem. Titu Maiorescu : Opere. [Recenzie la „Opere” de Titu Maiorescu. Vol. 2. București: Minerva, 1984]. *Viața Românească*. Aprilie 1985, (4), 73-77.

Idem. Titu Maiorescu și discipolii săi. *Viața Românească*. Septembrie 1978, **31**(9), 32-36.

Idem. Tot căutând modele : [modelul Titu Maiorescu]. *Luceafărul*. 14 ianuarie 2004, (1), 7. ISSN 1220-627X. Rubrica: Opinii.

Idem. Valorificarea lui Maiorescu. *Viața Românească*. Iulie 1977, **30**(7), 19-22.

GEORGESCU, Ioan. Titu Maiorescu catre Gh. Dima. *Revista Fundațiilor Regale*. Decembrie 1937, **IV**(12), 581-583.

GEORGESCU, Paul. Titu Maiorescu - critic literar. *Viața Românească*. Decembrie 1963, **16**(12), 101-146.

Idem. Un Maiorescu posibil. *Contemporanul* (București). 23 octombrie 1970, (43), 3.

GEORGESCU, Nicolae. Eminescu: ultima zi la „Timpul” (X) : Despărțirea de Maiorescu. *Cultura* (București). 17 noiembrie 2011, **6**(45), 14-15. ISSN 1584-2894. Rubrica: Cultura literară.

Idem. Eminescu: ultima zi la „Timpul” (XI-XII) : Maiorescu și familia poetului. *Cultura* (București). 24 noiembrie 2011, **6**(46), 15; 1 decembrie 2011, **6**(47), 14. ISSN 1584-2894. Rubrica: Cultura literară.

Idem. Eminescu: ultima zi la „Timpul” (XIII) : Cele trei arestări ale lui Eminescu. *Cultura* (București). 8 decembrie 2011, **6**(48), 14. ISSN 1584-2894. Rubrica: Cultura literară.

Idem. Maiorescu (I-III) : [„Dosarul Maiorescu”]. *Oglinda literară*. Octombrie 2008, **7**(82), 3782; Noiembrie 2008, **7**(83), 3854; Decembrie 2008, **7**(84), 3926. ISSN 1583-1647. Rubrica: Note de lectură.

Idem. Maiorescu și Eminescu. Atitudini. [Despre : Z. Ornea, „Viața lui Titu Maiorescu”, 2 vol. Cartea Românească, 1986-1987]. *Luceafărul*. 31 octombrie 1987, **30**(44), 1, 6.

GEORGIU, Const. Titu Maiorescu și I. Al. Brătescu-Voinești. *Adevărul literar și artistic*. 14 iunie 1925, **6**(236), 3.

GEROTA, C. T. Maiorescu și „Convorbirile literare” : Cu prilejul împlinirii a 70 de ani dela apariție. *Preocupari literare: revista societății „Prietenii istoriei literare”*. Ianuarie 1938, **III**(1), 12-27.

- Idem. Maiorescu și Gherea. *Universul literar*. 9 martie 1940, **49**(11), 4.
- GHERGHEL, Valeriu. La început, Maiorescu. *Convorbiri literare*. Aprilie 1987, **93**(4), 6.
- Idem. Simboalele nu trebuie întrebate. *Convorbiri literare*. Februarie 1990, **96**(2), 12.
- GHERMAN, Mircea. Titu Maiorescu - inedit? *Astra*. Iunie 1967, **2**(6), 19.
- GHIRMIC, Ovidiu. Lecția lui Maiorescu : confruntări. *Scrisul românesc*. Iulie-august 2006, **4**(7/8), 6. ISSN 1583-9125. Rubrica: Eseu.
- GHILIMESCU, Ștefan Ion. Titu Maiorescu la Târgoviște. *Litere* (Găești). August 2001, **2**(8), 11-14. ISSN 1582-0289. Rubrica: Arhiva literară.
- GHIȘE, Dumitru. De la Maiorescu spre noi...Confesiuni indirecte. *Contemporanul* (București). 6 mai 1983, (19), 3.
- GHIȚĂ, Simion. Categoria filosofică de relație în gândirea tânărului Maiorescu. *Revista de filosofie*. Ianuarie-februarie 1980, **27**(1), 104-109.
- Idem. Francesco de Sanctis e Titu Maiorescu. Affinita elettive e convergenze critiche. *Reviue roumaine des sciences sociales. Serie de philosophie et logique*. Ianuarie-iunie 1985, **29**(1-2), 138-144.
- Idem. Influența culturii clasice germane asupra gândirii estetice a tânărului Maiorescu (Titu). *Revista de istorie și teorie literară*. Iulie-decembrie 1992, (3-4), 349-360. ISSN 0034-8392.
- Idem. Influența lui Hegel asupra gândirii estetice maioresciene. *Revista de filosofie*. 1991, **38**(3-4), 189-200. ISSN 0034-8260.
- Idem. Problema omului în concepția lui Titu Maiorescu. *Revista de filosofie*. Iulie 1970, **17**(7), 849-861.
- Idem. Titu Maiorescu, doctorand la Sorbona. Documente și contribuții. *România literară*. 22 martie 1973, **6**(12), 8.
- Idem. Titu Maiorescu et la philosophie kantienne. *Revue roumaine des sciences techniques. Série de Philosophie et Logique*. Mai-iunie 1973, **17**(2), 147-155.

Idem. Titu Maiorescu și cultura ca formă de viață. *Forum*. Martie 1991, **33**(3), 56-68. ISSN 1222-6882.

Idem. Titu Maiorescu și filosofia kantiană. (I-II). *Revista de filosofie*. Noiembrie 1972, **19**(11), 1345-1356; februarie 1973, **20**(2), 195-207.

GIBESCU, George. Contradicția lui Maiorescu. [Recenzie la „Contradicția lui Maiorescu” de Nicolae Manolescu. București: Humanitas, 2000]. *Luceafărul*. 24 octombrie 2001, (37), 12-13. ISSN 1220-627X. Rubrica: Eseu.

GLÜCK, Eugen. Două scrisori semnate de Titu Maiorescu. *Steaua* (Cluj-Napoca). Decembrie 1991, **42**(12), 22-23. ISSN 0039-0852.

GOCI, Aureliu. Dominanta maioresciană și exercițiul critic în societatea textului și civilizația comentariului. *Luceafărul de dimineață*. 2017, (4), 13. ISSN 2065-7536.

Idem. Titu Maiorescu și traducerea versurilor eminesciene. [Cu textul scrisorii]. *Manuscriptum* (București). Ianuarie-martie 1983, **14**(1), 28-31.

GOGA, Octavian. Către Titu Maiorescu. Scrisori inedite. [Cu o prezentare de] Teodor Vîrgolici. *Gazeta literară*. 7 martie 1968, **15**(10), 7.

GOIA, Ioan D. Cadrilaterul n-a fost uitat. *Flacăra*. 24-30 martie 1993, (12), 7. (10 august 1913, Tratatul de pace de la București, premierul român, Titu Maiorescu). ISSN 1220-773X.

GOIA, Vistian. Spiritul maiorescian și „școala” lui Hașdeu. [Recenzie la „T. Maiorescu și prima generație de maiorescieni : corespondență”. Documente literare. Antologie, note și prefață de Z. Ornea. București: Editura Minerva, 1978]. *Steaua* (Cluj-Napoca). Februarie 1979, **30**(2), 4.

GOLDIȘ, Alex. Maiorescu și reconsiderările marxist-leniniste. *Euphorion* (Sibiu). Noiembrie-decembrie 2010, **21**(11/12), 7. ISSN 1222-3212.

GORCEA, George. Ovidiu Cotruș. Titu Maiorescu și cultura română : [recenzia vol. cu același titlu. Pitești : Paralela 45, 2000]. *Observator cultural*. 6-12 februarie 2001, (50), 27. ISSN 1454-9883. Rubrica: Recenzii. Eseu.

GOROVEI, Artur. Titu Maiorescu (Amintiri literare). *Adevărul literar și artistic*. 12 aprilie 1931, **X**(540), 5-6.

GRĂDINARU, Dan. Cel umil și cel crud sau Creangă și Maiorescu. *Viața Românească*. 1995, **90**(9-10), 40-55.

GRĂSOIU, Dorina. Titu Maiorescu. Portret interior desprins din „Însemnări zilnice”. *Revista de istorie și teorie literară*. Octombrie-decembrie 1970, **19**(4), 555-565.

GRIGORAȘ, N. Titu Maiorescu apărător al independenței. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 4 mai 1967, **11**(18), 6.

GRIGOROVICI, Ileana. Ironistul. (Cîteva note). *Ramuri* (Craiova). 15 iunie 1967, (6), 9. (Titu Maiorescu. 50 de ani de la moarte).

GRIGURCU, Gheorghe. Constantin Noica și Titu Maiorescu. *Convorbiri literare*. Noiembrie 1999, **133**(11), 5. ISSN 0010-8243. Rubrica: Eseu.

Idem. „Contradicția lui Maiorescu” și alte contradicții. [Recenzie la „Contradicția lui Maiorescu” de Nicolae Manolescu. București: Editura Cartea românească, 1970]. *Ramuri* (Craiova). 15 ianuarie 1971, (1), 14.

Idem. Dubla imagine a lui Titu Maiorescu. *Steaua* (Cluj-Napoca). Februarie 1981, **32**(2), 5-6.

Idem. Eugen Barbu și Titu Maiorescu : [pe marginea articolului lui Paul Everac „Monstruoasa nelucrare sau marginalizarea unui mare scriitor”, tipărit în *Națiunea* din 13- 19 martie 2002]. *Steaua* (Cluj-Napoca). August-septembrie 2002, **53**(8/9), 23-24. ISSN 0039-0852. Rubrica: Timbru.

Idem. Insuficiența spiritului critic. *România literară*. 21-27 decembrie 1992, (41), 4. ISSN 1220-6318.

Idem. Poet sau critic? : [despre Titu Maiorescu]. *Argeș* (Pitești). Noiembrie 2014, **14**(11), 3. ISSN 1221-2350. Rubrica: Litere.

Idem. Titu Maiorescu – cealaltă față a lumii. *Familia* (Oradea). Mai 1987, **23**(5), 1 și 6.

Idem. Un duel cu aerul. [Recenzie la „Maiorescu și maiorescienii” de Alexandru Dobrescu. Iași: EMOLIS, 2008]. *România literară*.

9 ianuarie 2009, **42**(1), 12. ISSN 1220-6318. Rubrica: Comentarii critice. Semn de carte.

Idem. Z. Ornea, „Viața lui Titu Maiorescu”. Vol. 2. București: Cartea Românească, 1987. [Recenzie]. *Familia* (Oradea). Octombrie 1987, **23**(10), 3.

GULIAN, C. I. Valorificarea critică și necritică a lui Titu Maiorescu. [Pe marginea articolului „Însemnări despre Titu Maiorescu” de Liviu Rusu, publicat în *Viața Românească*, 1963, (5), 64-86]. *Contemporanul* (București). 14 iunie 1963, (24), 7.

Idem. Titu Maiorescu exponentul ideologiei reactionare a regimului burghezo-mosieresc. *Studii*. Aprilie-iunie 1950, **3**(2), 100-116.

GUȚU ROMALO, Valeria. Maiorescu, Titu : „Scieri din tinerețe (1858-1862)”. Ediția îngrijită, prefață și note de Simion Ghiță. Traducerea textelor: Alex. Ionescu, Radu Stoichiță, Ion Herdan, Tudor Vianu, I. E. Torouțiu. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 1981. [Recenzie]. *Limbă și literatură*. 1982, **3**, 435-436.

H. A. [HODOȘ, Alex.]. Note biografice. *Universul literar*. 10 martie 1929, **XLV**(11), 163.

HAGIU, Ionel. Titu Maiorescu esteticianul. Studiu hermeneutic. Iași: Junimea, 1987. [Recenzie]. *Limba și literatura română*. 1989, **4**, 617-620.

HANEȘ, Petre V. Titu Maiorescu la Theresianum. *Preocupări literare*. Decembrie 1938, **III**(10), 448-464.

Hegel în cultura românească. [Rezumatul conferinței lui T. Vianu]. *Dimineața*. 14 noiembrie 1931, **XXVII**(8941), 3.

HILT, George. Titu Maiorescu. *Preocupări literare*. Februarie 1940, **V**(2), 72-73.

HODOȘ, Alex. Titu Maiorescu. *Universul literar*. 10 martie 1929, **XLV**(11), 162-163.

HOLBAN, Ioan. Argumentul Maiorescu. *Cronica* (Iași). 3 iulie 1987, **22**(27), 4.

Idem. Jurnalul lui Titu Maiorescu (I-III). *Convorbiri literare*. Iunie 2000, **134**(6), 30; iulie 2000, **134**(7), 12 ; august 2000, **134**(8), 22. ISSN 0010-8243. Rubrica: Critică.

Idem. Spre alt Maiorescu. [Recenzie la „Viața lui Titu Maiorescu” de Z. Ornea. București: Cartea Românească, 1986]. *Cronica* (Iași). 27 februarie 1987, **22**(9), 6.

Idem. Titu Maiorescu în viziunea lui Z. Ornea. *Convorbiri literare*. Ianuarie 2002, **136**(1), 82-85. ISSN 0010-8243.

HUSAR, Al. Poziția lui Maiorescu în problemele culturii. *Iașul literar*. Martie 1967, **18**(3), 28-33.

IBRĂILEANU, Garabet. Note și impresii : Profiluri Titu Maiorescu. *Viața Românească*. Iași, 1920, **12**, 137-148.

Ibsen văzut de... / Titu Maiorescu, Sextil Pușcariu, Liviu Rebreanu, ... Grupaj de texte alcătuit de Ion Cazaban. *Teatrul azi*. Mai-iunie 2006, (5/6), 5-21. ISSN 1220-4676. În grupajul: „Anul Henrik Ibsen : 1828-1906”.

ICHIM POMPILIU, Cornelia. „Repere maioresciene”, un dialog al mentalităților : [recenzia vol. cu același titlu de Ion Ilieș. Iași: PIM, 2008]. *13 Plus*. Octombrie-decembrie 2008, **11**(10/12), 36-37. ISSN 1454-2900. Rubrica: Oglinzile lectorului.

IEROCȘAN, Sara. Idei estetice în corepondența lui Titu Maiorescu. *Studia Universitas Babeș-Bolyai. Philologia*. 1972, **17**(1), 83-91.

Idem. Propagarea erorilor în istoria literară. Observații pe marginea exegezei maioresciene. *Studia Universitas Babeș-Bolyai. Philologia*. 1986, **31**(1), 8-14.

ILIESCU, Ion. Titu Maiorescu, editor al poeziilor lui Eminescu. *Orizont* (Timișoara). 1 iulie 1983, **34**(26), 5.

ILIEȘ, Ioan. Actualitatea lui Titu Maiorescu. *Ateneu* (Bacău). Ianuarie 2002, **39**(1), 14-15. ISSN 1221-5813.

Idem. Maiorescu, azi. *Plumb* (Bacău). Februarie 2014, **9**(83), 13. ISSN 1841-9437. Rubrica: Proză.

Ion Luca Caragiale - 150 de ani de la nașterea sa: [despre personalitatea sa]: [Titu Maiorescu, Nicolae Iorga, George Călinescu,]. *Academica* (București). Februarie 2002, **12**(4), 16-17. ISSN 1220-5737.

IONESCU, Dan. Europa văzută de un deschizător de drumuri în cultură. [Recenzie la „Titu Maiorescu și descoperirea Europei”

de Bogdan Mihai Dascălu-Romițan. București: Editura Muzeului Național al Literaturii Române, 2013]. *Mozaicul* (Craiova). Iulie-august 2015, **18**(7/8), 14. ISSN 1454-2293. Rubrica: Lecturi.

Idem. Europa văzută de un deschizător de drumuri în cultură : [despre vol. „Titu Maiorescu și descoperirea Europei” de Bogdan Mihai Dascălu-Romițan]. *Scrisul românesc*. Martie 2015, **13**(3), 16-17. ISSN 1583-9125. Rubrica: Cronică literară.

IONESCU, Gabriela. Interferențe : Titu Maiorescu - I. L. Caragiale. *Utopia* (Târgu Jiu). Mai 2012, (4), 21-24. ISSN 2247-1626.

Idem. Titu Maiorescu - spiritus rector al culturii române. *Utopia* (Târgu Jiu). Februarie 2013, (2), 111-114. ISSN 2247-1626.

IONESCU, Octavian. Prezența lui T. Maiorescu în istoria școlii românești. *Revista de pedagogie*. Iunie 1967, **16**(6), 62-69.

IONESCU-BUCOVU, Ion. Lecția lui Maiorescu. *Oglinda literară*. Aprilie 2015, **14**(160), 10828, 10835. ISSN 1583-1647.

IONESCU-NIȘCOV, Traian. Jan Urban Jarnik și T. Maiorescu. [Scriitori străini în arhive românești. Prezentare de Traian Ionescu-Nișcov]. *Manuscriptum* (București). Octombrie-decembrie 1971, **2**(4), 157-174.

IORDACHE, An., M., IOSA, și Tr., LUNGU. Titu Maiorescu. Însemnări zilnice. *Studii*. 1969, **22**(5), 965-973; 1970, **23**(3), 593-606; 1970, **23**(4), 779-793; 1971, **24**(2), 369-380.

IOSIFESCU, Silvian. Anii de clarificare. [Recenzie la „Jurnal și Epistolar” de Titu Maiorescu. Vol. 4. București: Editura Minerva, 1983]. *România literară*. 6 octombrie 1983, (40), 19.

IOVAN, Rodica. În jurul unui divorț. [Documentele prezentate, rămase de la Clara Maiorescu, reprezintă un grupaj de 15 file manuscrise datând din anul 1887, după ce Titu Maiorescu înaintase cererea de divorț]. *Manuscriptum* (București). Aprilie-iunie 1974, **5**(2), 120-121.

IRIMESCU, N. Contribuții bibliografice [privitoare la Titu Maiorescu]. *Cronica* (Iași). 7 iulie 1978, **13**(27), 9.

ISAC, Adrian. Cine are dreptate? [Despre polemica Gherea-Maiorescu]. *Luceafărul*. 23 decembrie 1972, **15**(52), 6.

ISAC, Virginia. Titu Maiorescu despre Cuza. *Cronica* (Iași). 8 iulie 1977, **12**(27), 7.

ISACHI, Petre. Maiorescu și „vocația începutului” : [despre vol. „Repere maioresciene” de Ion Ilieș]. *Plumb* (Bacău). Februarie 2013, **8**(71), 8. ISSN 1841-9437. Rubrica: Cronică.

ISTRATE, Gavril. Școala și învățământul românesc în viziunea lui Maiorescu. File de istorie. *Convorbiri literare*. Februarie 1987, **93**(2), 13.

ISTRATE, Gavril et al. Titu Maiorescu s-a întors la Iași. *Convorbiri literare*. Iunie 2000, **134**(6), 32-33. ISSN 0010-8243.

ISTRATE, Gheorghe. Titu Maiorescu (1840-1917). *Viața militară*. 1985, **36**(2), 14, 15.

IVASIUC, Alexandru. Recepția unei cărți. Pro Domo. [Recenzie la „Contradicția lui Maiorescu” de Nicolae Manolescu. București: Editura Cartea românească, 1970]. *Contemporanul* (București). 4 septembrie 1970, (36), 3.

IVAȘCU, George. Junimismul. *Contemporanul* (București). 3 martie 1967, (9), 3.

IVĂNESCU, Dumitru. Arhiva „convorbirilor”. T. Maiorescu. Documente inedite. *Convorbiri literare*. Iulie 1977, **83**(7), 10.

Idem. Personalități ale Universității ieșene. B. P. Hașdeu și Titu Maiorescu. *Cronica* (Iași). 18 octombrie 1985, **20**(42), 6.

Idem. Titu Maiorescu, rector al Universității din Iași. *Dacia literară*. Iulie 2010, **21**(91), 124-127. ISSN 1220-7322.

Idem. Titu Maiorescu și școala românească. *Convorbiri literare*. Februarie 1988, **94**(2), 6.

Idem. Titu Maiorescu și Universitatea din Iași. *Convorbiri literare*. Februarie 1980, **86**(2), 12-13. (Aniversări).

IVĂNESCU, G. Scrisorile lui Titu Maiorescu către Alexandra Philippide. *Cronica* (Iași). 1974, (9), 16-17.

Încurajarea blândă a mediocrităților : [fragmente din operele lui Titu Maiorescu și I. L. Caragiale]. Selecție de Dan C. Mihăilescu.

Observator cultural. 12-18 ianuarie 2006, **6**(45/46), 3. ISSN 1454-9883. Rubrica: Editorial.

JICU, Adrian. Pentru mai dreapta cinstire a lui Titu Maiorescu. *Ateneu* (Bacău). Octombrie 2010, **47**(10), 3. ISSN 1221-5813. Rubrica: Cronica literară.

KANNER, Benedict. Criticile și realizările lui Titu Maiorescu între 1864-1885. *Preocupări literare*. Aprilie 1940, **V**(4), 207-212.

KALUSTIAN, L. Semn de la Titu Maiorescu. (Simple note). *Flacăra*. 21 august 1980, **29**(34), 18.

KEREKES, György. Titu Maiorescu-újra a könyvpiacón. [Recenzie la „Critice” de Titu Maiorescu. Antologie și prefață de Paul Georgescu. București: Editura pentru literatură, 1966]. *Igaz Szó*. 1966 aug., **14**(8), 229-302.

KIRALY, László. Vechi măștri. Eminescu către Maiorescu. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 19 februarie 1976, **20**(8), 14.

LAZĂR, Ioan. Interferențe. *Ateneu* (Bacău). 1992, (6), 8.

LAZĂR, Marius. Ascensiune socială și capital cultural : cariera lui Titu Maiorescu. *Echinox*. 1998, (10-11-12), 16. ISSN 1018-0478.

Idem. Față în față. [Titu Maiorescu și Ion Creangă]. *Familia* (Oradea). Ianuarie 1988, **24**(1), 10-11.

LĂUDAT, I. D. Ibrăileanu despre Maiorescu. *Iașul literar*. Martie 1966, **17**(3), 34-37.

Idem. Titu Maiorescu și scriitorii de la „Convorbiri literare”. *Iașul literar*. Martie 1967, **18**(3), 33-40.

LEFERMAN, Mariana. Titu Maiorescu - 165. *Lamura* (Craiova). Ianuarie-martie 2005, **4**(1/3), 20. ISSN 1583-1981. Rubrica: Vitrina cărților.

LEON, Aurel. Simion Mehedinți despre Titu Maiorescu. Documente inedite. *Ateneu* (Bacău). Februarie 1969, **6**(2), 9.

LEONTE, Carmelia. Prietenii literare : Titu Maiorescu și Iacob Negruzzi. *Neamul Românesc*. August 1993, **I**(8), 5; *Convorbiri literare*. Februarie 2005, **139**(2), 69. ISSN 0010-8243.

LIICEANU, Gabriel. Elogiu lui Maiorescu. *Viața Românească*. 1989, (10-11-12), 101-107.

LIVESCU, Cristian. Imaginarul poetic [în concepția lui Titu Maiorescu]. *Steaua* (Cluj-Napoca). Iunie 1977, **28**(6), 2-3.

Idem. Titu Maiorescu : „Jurnal și Epistolar”. Ediție îngrijită de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. Vol. 7. București: Editura Minerva, 1987. [Recenzie]. *Cronica* (Iași). 12 februarie 1988, **23**(7), 4.

LOVINESCU, Eugen. Realitatea talentului literar. Memento [Titu Maiorescu, 1940]. *Ramuri* (Craiova). 15 noiembrie 1981, (11), 5.

LUNGU, Ion. Implicații. [Despre T. Maiorescu]. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 12 februarie 1970, **14**(7), 2.

LUPESCU, Dan. Titu Maiorescu și „Convorbirile literare” 1867-1987. *Ramuri*. 15 aprilie 1987, (4), 14.

MACREA, Dimitrie. Contribuția lui Titu Maiorescu la studiul și cultivarea limbii române. *Analele Universității București. Științe sociale. Filologie*. 1967, **16**, 7-14.

Idem. Titu Maiorescu și problemele limbii române. *Cercetări de lingvistică* (Cluj-Napoca). Ianuarie-iunie 1964, (1), 5-34.

Idem. Titu Maiorescu – profesorul. *Revista învățământului superior*. Iunie 1967, **9**(6), 34-40.

MAIORESCU, Titu. Al. Philippide și Titu Maiorescu. O precizare și două scrisori inedite. [Cu o prezentare de] Ioan N. Chițu. *Amfiteatru*. Februarie 1966, **1**(2), 22.

Idem. Aforisme. [Cu o prezentare de] George Juvara. *Cronica* (Iași). 17 iunie 1967, **2**(24), 8; 24 iunie 1967, **2**(25), 7.

Idem. Aforisme și enunțuri aforistice. *Contemporanul* (București). 30 iunie 1967, (26), 3.

Idem. Călătoria în Rusia. Vara 1895 - însemnări turistice. (Text ales și prezentat de Georgeta Rădulescu-Dulgheru). *Manuscriptum* (București). 1987, **18**(2), 108-118.

Idem. Ceva pe înțelesul tuturor. Einiges Philosophische in

gemeinfasslicher Form. Berlin, 1861, Nicolaische Verlagsbachhandlung (G. Parthey). *Convorbiri literare*. Februarie 1920, **LII**(2), 85-94.

Idem. Comediile d-lui Caragiale. *Curierul românesc* (București). Aprilie 2002, **14**(4), 15. ISSN 1018-0540. Rubrica: 2002 - Anul Caragiale.

Idem. Comediile D-lui Caragiale. *Paradox* (București). Ianuarie-februarie 2002, **3**(1/2), 1. ISSN 1582-1730. Rubrica: Caragiale 2002.

Idem. Corespondență diplomatică [Comunicată de] Nicolae Ciachir. Traducerea scrisorilor de Martha Popovici. *Manuscriptum* (București). Aprilie-iunie 1980, **11**(2), 105-111.

Idem. [Corespondență. Cu o prezentare]. „T. Maiorescu : documente inedite” de D. Ivănescu. *Convorbiri literare*. Iulie 1977, (7), 10.

Idem. „...Crîmpeie de idei asupra poeziei...” [O epistolă către Ana Conta]. Cuvânt înainte. [Sfaturi către o debutantă] de Flaviu Sabău. *Manuscriptum* (București). Aprilie-iunie 1980, **11**(2), 102-104.

Idem. [Cugetări]. *România literară*, 24 iulie 1969, **2**(30), 4.

Idem. Despre adevăr, bine și frumos. *Revista de filosofie*. Mai-iunie 1984, **31**(3), 238-242.

Idem. Despre ideile teologice fundamentale ale herbartianului C. S. Cornelius. [Articol publicat în revista berlineză „Der Gedanke” în anul 1862]. Traducere de Radu Stoichiță. Note de Simion Ghiță. *Revista de filosofie*. Mai-august 1991, **38**(3-4), 207-211. ISSN 0034-8260.

Idem. Despre moarte și nemurire. [Capitolul X din „Einiges Philosophische...” în traducere românească]. Traducere din limba germană de Ion Herdan. *Revista de filosofie*. Iulie-august 1979, **26**(4), 527-532.

Idem. Din Epistolarium. Text stabilit și adnotat de Domnica Filimon. *Convorbiri literare*. 15 august 1972, **3**(15), 10; 30 august 1972, **3**(16), 10; 15 septembrie 1972, **3**(17), 10; 30 septembrie 1972, **3**(18), 10; 15 octombrie 1972, **3**(19), 10; 30 octombrie 1972, **3**(20), 10; 15 noiembrie 1972, **3**(21), 10.

Idem. Einiges Philosophische in gemeinfasslicher Form [Fragmente]. *Neue Literatur*. Mai-Juni 1967, **18**(5-6), 117-119.

Idem. Elemente de logică pentru gimnaziile (II). Teoria judecăților. Traducere de Gudrun Bossert și Alexandru Surdu. *Manuscriptum* (București). Ianuarie-martie 1984, **15**(1), 90-115; iulie-septembrie 1984, **15**(3), 136-149.

Idem. Epistolarium. *Secolul 20*. Decembrie 1970, (12), 27-35.

Idem. Forma în artă. Memento. (*Viața nouă*. 3 aprilie 1898, I, nr. 5). *Ramuri* (Craiova). Septembrie 1979, (9), 5.

Idem. În dialog epistolar cu Moses Gaster. *Manuscriptum* (București). 1990, (3-4), 305-321.

Idem. [Însemnări de lectură] 1906-1917. [Cu o prezentare de] Nicolae Manolescu : „Caietele moralistului”. *Manuscriptum* (București). Octombrie-decembrie 1976, **7**(4), 28-42. (Titu Maiorescu).

Idem. Însemnări zilnice. *Manuscriptum* (București). 1972, **3**(2), 121-125.

Idem. Însemnări zilnice. File de jurnal. *România literară*. 17 octombrie 1968, **1**(2), 11; 24 octombrie 1968, **1**(3), 13; 31 octombrie 1968, **1**(4), 13; 7 noiembrie 1968, **1**(5), 13; 14 noiembrie, **1**(6), 12; 21 noiembrie 1968, **1**(7), 13; 28 noiembrie 1968, **1**(8), 13; 5 decembrie 1968, **1**(9), 13; 12 decembrie 1968, **1**(10), 12; 19 decembrie 1968, **1**(11), 13; 26 decembrie 1968, **1**(12), 12; 2 ianuarie 1969, **2**(1), 12; 9 ianuarie 1969, **2**(2), 13.

Idem. Junimiști minori? Pavel Paicu (I). : Scrisoarea lui Titu Maiorescu. *Convorbiri literare*. Iulie 2014, **148**(7), 134-135. ISSN 0010-8243. Rubrica: Convorbiri retrospective.

Idem. Jurnal. Ultimele file din „Însemnări zilnice - 1917”. [Prefață, transcriere și note de] Georgeta Rădulescu-Dulgheru. *Manuscriptum* (București). 1987, **18**(1), 58-70.

Idem. Mărturii documentare. *Convorbiri literare*. Iulie 1982, (7), 10.

Idem. „...Nu se publicau dacă nu erai d[umnea]ta secretar”. (Scrisoare către Ioan Slavici, adnotată de Radu A. Sterescu). *Manuscriptum* (București). Aprilie-iunie 1973, **4**(2), 164-166.

Idem. O demonstrație. Ca aplicare a logicii - definiția prieteniei. Pagini din anii formației. [Tex stabilit și traducere Gudrun Bossert]. *Manuscriptum* (București). Iulie-septembrie 1982, **13**(3), 101-109.

Idem. O descriere a luptelor de la Plevna. (Din capitolul „Războiul”, publicat în „Discursuri parlamentare”, vol III). *Contemporanul* (București). 5 mai 1967, (18), 9.

Idem. „...O mare regulă de stil, singura : claritatea!” Aforisme [Transcriere și traducere V. E. Mașek]. *Manuscriptum*(București). Aprilie-iunie 1980, **11**(2), 97-101.

Idem. Pagini inedite din „Jurnal”. [Cu o prezentare de] Geo Șerban. *Contemporanul* (București). 30 iunie 1967, (26), 1, 8.

Idem. Prelegeri de filozofie. Inedit. *Ramuri* (Craiova). 15 noiembrie 1980, (11), 9.

Idem. Scrisorile lui Titu Maiorescu către Alexandru Philippide. Documente inedite. [Cu o prezentare de] G. Ivănescu. *Cronica* (Iași). 19 aprilie 1974, **9**(16), 7; 26 aprilie 1974, **9**(17), 6, 7.

Idem. Din „Critice” : [despre Mihai Eminescu]. *Terra Grifonis* (Drobeta Turnu-Severin). Ianuarie-martie 2000, **2**(1/3), 6. ISSN 1454-7023.

Idem. The progress of truth. Translated by Anda Teodorescu. *Romanian Review*. Aprilie-mai 1983, **37**(4-5), 18-20.

Idem. Titu Maiorescu către A. D. Holban. [Notă explicativă de M. Ciurdariu sub titlul : Titu Maiorescu : „Noi să ne îndreptăm pe noi”. [Document inedit referitor la rolul domnului străin]. *Revista de filosofie*. Decembrie 1972, **19**(12), 1450-1451.

Idem. Titu Maiorescu către Nicu Gane. [Scrisoare oferită spre publicare de către dl. Alex. N. Gane...]. *Convorbiri literare*. Număr jubiliar. Ianuarie-aprilie 1927, (1-4), 116- 120. Rubrica: Dela Întemeietorii Revistei.

Idem. Titu Maiorescu și problema balcanică (4-6) : [fragment de jurnal]. *Astra* (Brașov). Iulie 1999, **2**(7), 88-89; august 1999, **2**(8), 78-79; septembrie 1999, **2**(9), 85-86. ISSN 1454-2447. Rubrica: Memoria.

Idem. „...Țesut din multe și felurite fire...” – Scrisori către G. Ibrăileanu, I. A. Bassarabescu, D. Nanu...(Comunicate și adnotate de Georgeta Stoia-Mănescu. Traducerea textelor din limba germană de Viorica Nișcov). *Manuscriptum* (București). Aprilie-iunie 1983, **14**(2), 59-68.

Idem. [Versuri] De Crăciun (1882); [E destinul nostru scris pe față...] (1885)... poezii în limba română. Notă de Al. Ronai. *Manuscriptum* (București). 1972, **3**(2), 116-118.

Idem. Scrisori de album semnate de Titu Maiorescu. Traducere din limba germană și comentarii de Al. Ronai. Inedite. *Amfiteatru*. Ianuarie 1973, **8**(1), 8-9.

Idem. [Versuri] Surorii mele; Îndoială; Lui I. K.: În infirmeria Academiei Theresiane din Viena; Clarei și Emiliei ... Poezii în limba germană. Traduceri de Ștefan Augustin Doinaș. *Manuscriptum* (București). 1972, **3**(2), 114-115.

Idem. Viața lui Kant. [Introducere]. *Luceafărul*. 22 februarie 1969, **12**(8), 6.

Idem. Zbor liber inteligențelor oneste. [O scrisoare recent descoperită. Cu o prezentare de] Nic. A. Străvoiu. *România literară*. 10 octombrie 1968, **1**(1), 12.

MAIORESCU, Titu și Mihail, DRAGOMIRESCU. Dialog între profesor și student. [Pagini din corespondență]. *Manuscriptum* (București). Ianuarie-martie 1978, **9**(1), 141-150.

MAJORESCU, Titu. Povodom 130. Godišnjuce rodenja. *Banatske novine*. 13 februarie 1970, **26**(3071), 11.

MAMINA, Ion. Ora școlii. Guverne și guvernanți. Titu Maiorescu... *Magazin istoric*. Octombrie 1993, **27**(10), 90-91. ISSN 0541-881X.

MAMULEA, Mona. Criteriul realității: metafizică și știință în școala lui Maiorescu. *Revista de filosofie*. 2014, **LXI**(1), 23-34. ISSN 2065-4405.

Idem. Particularul și universalul sau dilemele Școlii lui Maiorescu. Câteva considerații istorice. *Studii de istorie a filosofiei românești*. 2011, **VII**, 160-184. ISSN 2065-4405.

MANEGA, Miron. Eminescu și Căile Ferate Române. Jefuirea României prin afacerea Strousberg. Titu Maiorescu, trădător de țară. *Oglinda literară*. Septembrie 2013, **12**(141), 9525. ISSN 1583-1647.

MANIU, Leonida. Esența artei în gândirea lui Maiorescu. *Convorbiri literare*. Martie 2014, **148**(3), 116-119. ISSN 0010-8243. Rubrica: Istorie literară.

Idem. Maiorescu și cultura noastră modernă. *Cronica* (Iași). 24 aprilie 1987, **22**(17), 5.

Idem. Maiorescu și Gherea. Permanența clasicilor. *Convorbiri literare*. Iulie 1976, (7), 15.

Idem. Sub specie aeternitatis : Maiorescu și cultura română modernă. *Cronica* (Iași). Septembrie 2001, **36**(9), 11 și 25. ISSN 1220-4560. Rubrica: Fondul principal al culturii române.

Idem. Sub specie aeternitatis (II) : Maiorescu și esența artei. *Cronica* (Iași). Octombrie 2001, **36**(10), 11. ISSN 1220-4560. Rubrica: Fondul principal al culturii române.

Idem. Sub specie aeternitatis (III) : Maiorescu și Gherea. *Cronica* (Iași). Noiembrie 2001, **36**(11), 11. ISSN 1220-4560. Rubrica: Fondul principal al culturii române.

MANOLESCU, Florin. Poezia criticilor : Titu Maiorescu. *România literară*. 30 ianuarie 1969, **2**(5), 13.

Idem. Titu Maiorescu – dramaturg. *Analele Universității București. Științe sociale. Filologie*. 1967, **16**, 15-25.

MANOLESCU, Nicolae. Aforismele. *România literară*. 12 februarie 1970, **3**(7), 12. (130 de ani de la nașterea lui Titu Maiorescu).

Idem. Adevăratul Maiorescu : [despre vol. „Retori, simulacre, imposturi. Cultură și ideologii în România” de Ciprian Șiulea]. *România literară*. 4-10 iunie 2003, **36**(22), 1, 3. ISSN 1220-6318. Rubrica: Editorial.

Idem. Critica lui Maiorescu. Simple preliminarii. *Luceafărul*. 4 octombrie 1969, **12**(40), 3.

Idem. Cui i-e frică de Titu Maiorescu? : [despre vol. „Critica de export” de Andrei Terian]. *România literară*. 11 aprilie 2014, **47**(16), 3. ISSN 1220-6318. Rubrica: Editorial.

Idem. Drepturile istorice ale lui Titu Maiorescu. *România literară*. 25 septembrie 2009, **42**(38), 1. ISSN 1220-6318. Rubrica: Editorial.

Idem. “Istoria contemporană” sau domeniul povestirii. Un eseu despre Titu Maiorescu. *Luceafărul*. 28 iunie 1969, **12**(26), 8.

Idem. Locul lui Maiorescu. [Recenzie la „T. Maiorescu”, de E. Lovinescu. Ediție îngrijită de Maria Simionescu. Prefață de Alexandru George. București: Editura Minerva, 1972]. *România literară*. 9 noiembrie 1972, (46), 9.

Idem. Maiorescu, astăzi. *România literară*. 23-29 februarie 2000, **33**(7), 1. ISSN 1220-6318. Rubrica: Editorial.

Idem. Maiorescu-Eminescu. *Cronica* (Iași). 8 noiembrie 1969, **4**(45), 7.

Idem. Maiorescu. Inedite. [Despre 2 caiete manuscris aflate la B.A.R. care cuprind: note de la cursurile lui Titu Maiorescu de storia filosofiei în secolul 19 (ținute între anii 1884-1907) și redactarea aproape integral a cursului]. *Luceafărul*. 22 februarie 1969, **12**(8), 6.

Idem. Maiorescu - o teorie a romanului. *Contemporanul* (București). 13 februarie 1970, (7), 3.

Idem. Maiorescu și ceilalți. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 12 februarie 1970, **14**(7), 1, 6.

Idem. Maiorescu și contemporanii lui. [Recenzie la „Tînărul Maiorescu : studiu biografic” de Domnica Filimon. București: Editura Albatros, 1974] și [Recenzie la „T. Maiorescu și contemporanii lui” de E. Lovinescu. Ediție îngrijită de Z. Ornea și Maria Simionescu. Prefață de Z. Ornea. Postfață de Pompiliu Constantinescu. București: Minerva, 1974]. *România literară*. 27 iunie 1974, **7**(26), 9.

Idem. Maiorescu Titu : „Critice”. Vol. I și II. București: Editura pentru literatură, 1967]. [Recenzie]. *Contemporanul* (București). 30 iunie 1967, (26), 3.

Idem. „Pentru ce limba latină... ” : [despre textul lui Titu Maiorescu „Pentru ce limba latină este chiar în privința educațiunei morale studiul fundamental în gimnaziu”]. *România literară*. 21 octombrie 2011, **44**(42), 3. ISSN 1220-6318. Rubrica: Editorial.

Idem. Permanențe culturale. Oameni care sunt Titu Maiorescu. *Luceafărul*. 29 iunie 1968, **11**(26), 8.

Idem. Personalitatea lui Maiorescu. *România literară*. 13 noiembrie 1986, **19**(46), 9.

Idem. Povestea unei izbânzi. [Recenzie la „Viața lui Titu Maiorescu”

de Z. Ornea. Vol. 2. București: Cartea Românească, 1987]. *România literară*. 4 iunie 1987, **20**(23), 9.

Idem. Titu Maiorescu. Aniversări UNESCO - 1967. [Text integral și în limba franceză]. *Buletin al comisiei naționale a Republicii Socialiste România pentru UNESCO*. 1967, (2), 54-66.

Idem. Titu Maiorescu - inedit. *Contemporanul* (București). 3 martie 1967, (9), 3.

Idem. Titu Maiorescu : în contra direcției de astăzi... *Analele Universității București. Științe sociale. Filologie*. 1968, **17**, 59-78.

Idem. Titu Maiorescu : Critice. *Contemporanul* (București). 1967, (26), 3.

Idem. Titu Maiorescu. O cercetare critică asupra poeziei românești de la 1867. *Amfiteatru*. Aprilie 1967, **2**(16), 263.

Idem. Titu Maiorescu - polemist. *Luceafărul*. 5 iunie 1965, (12), 4.

Idem. Valoare și diversitate. Actualitatea literară. *România literară*. 12 martie 1987, **20**(11), 9.

MANOLIU, Petru. Lecția lui Titu Maiorescu. Ce este și cum e posibilă traducerea? *Timpul* (Iași). 21 octombrie 1939, **III**(888), 2.

MANU, Emil. G. Călinescu și redescoperirea lui Maiorescu. *Terra Grifonis* (Drobeta Turnu-Severin). August-octombrie 2000, **2**(8/10), 37-38. ISSN 1454-7023.

Idem. Maiorescu Titu. Schedulae academicae. (Cuvânt înainte și note de Emil Manu). *Manuscriptum* (București). Octombrie-decembrie 1975, **6**(4), 109-113.

Idem. Necunoscutul. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 12 februarie 1970, **14**(7), 2.

MARCEA, Pompiliu. Convorbiri literare și marile valori ale literelor românești. *Luceafărul*. 25 februarie 1967, **X**(8), 1 și 7.

Idem. Necesitatea criticii. *Gazeta literară*. 22 iunie 1967, **14**(25), 7.

Idem. Personalitatea lui Titu Maiorescu. Omul. *Luceafărul*. 24 iunie 1967, **X**(25), 5.

Idem. Omul. *Ramuri* (Craiova). 15 iunie 1967, (6), 8-9, 23. (Titu Maiorescu. 50 de ani de la moarte).

Idem. Tudor Vianu și Titu Maiorescu. *Luceafărul*. 16 decembrie 1967, **X**(50), 7.

MARIN, C. Ethos și katharsis la maiorescu. *Analele științifice ale Universității „Al. I. Cuza” din Iași. Științe filosofice*. 1978, **24**, 45-48.

MARINO, Adrian. Contradicția lui Maiorescu? [Recenzie la „Contradicția lui Maiorescu” de Nicolae Manolescu. București: Editura Cartea românească, 1970]. *România literară*. 27 august 1970, (35), 4.

Idem. Impersonalitatea poetică. [Despre Titu Maiorescu]. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 5 martie 1970, **14**(10), 6.

Idem. „Literatura română și străinătatea”. [Articol publicat de Titu Maiorescu în 1881 în „Convorbiri literare”]. *Convorbiri literare*. Martie 1977, (3), 6.

Idem. Maiorescu, azi. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 1 septembrie 1988, **32**(35), 4.

Idem. Maiorescu Titu : „Critice”. București: Editura pentru literatură, 1967. *Scînteia tineretului*. [Recenzie]. 13 septembrie 1967, **23**(5695), 2.

Idem. Nostalgia maioresciană. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 12 februarie 1970, **14**(7), 1.

MARTIN, Aurel. Chestiunea edițiilor critice. *România literară*. 1 noiembrie 1990, **23**(44), 4.

MASSOFF, Ioan. Maiorescu și teatrul. *Teatrul*. Iunie 1971, **16**(6), 30.

Idem. Titu Maiorescu, spectator. Din carnetul cercetătorului. *Teatrul*. Noiembrie 1971, **16**(11), 34.

MAȘEK, Victor Ernest. În intimitatea teoreticianului. [Titu Maiorescu]. *Manuscriptum* (București). Aprilie-iunie 1980, **11**(2), 94-96.

Idem. Titu Maiorescu sau propedeutica clasicismului românesc. *Manuscriptum* (București). Iulie-septembrie 1982, **13**(3), 96-101.

MATEI, D. Tradiție, originalitate, evoluție artistică în gândirea estetică maioresciană. *Revista de filosofie*. Martie 1969, **16**(3), 359-368.

MAXIM, Ion. Înțelegerea și însemnătatea lui Titu Maiorescu. *Viața Românească*. Aprilie 1979, **32**(4), 42-44.

Idem. Titu Maiorescu și vocația filosofică. [Recenzie la „Titu Maiorescu. Filosof și teoretician al culturii” de S. GHIȚĂ. București: Editura științifică, 1974]. *Viața Românească*. Mai 1975, **28**(5), 53-56.

MĂNUCĂ, Dan. Euforia de taină. *Cronica* (Iași). 15 februarie 1980, **15**(7), 4. (Titu Maiorescu, 140 de ani de la naștere).

Idem. Istorie literară. Spiritualitatea convorbistă. *Luceafărul*. 25 martie 1992, (10), 4.

Idem. Jurnal maiorescian : [despre vol. „Opere” de Titu Maiorescu, coordonator Bogdan Mihai Dascălu]. *Convorbiri literare*. Octombrie 2014, **148**(10), 63-65. ISSN 0010-8243. Rubrica: Cronica literară : Critica criticii.

Idem. Maiorescu în ediție critică. *Convorbiri literare*. Aprilie 1979, (4), 3.

Idem. Maiorescu și critica literară de până la 1867. *Iașul literar*. Iulie 1967, (7), 45-53.

Idem. Maiorescu și perspectiva deontologică. *România literară*. 13 septembrie 1990, **23**(37), 4-5. ISSN 1220-6318.

Idem. Melancolia neojunimismului. [Recenzie la „T. Maiorescu și prima generație de maiorescieni : corespondență”. Antologie, note și prefață de Z. Ornea. Text stabilit de Filofteia Mihai și Rodica Bichiș. București: Editura Minerva, 1978]. *Cronica* (Iași). 13 octombrie 1978, **13**(41), 3.

Idem. Titu Maiorescu și Mihail Dragomirescu. *Ateneu* (Bacău). 20 iunie 1967, **4**(6), 12.

Idem. Todoran Eugen : „Titu Maiorescu”. București: Editura Eminescu, 1977. [Recenzie]. *Convorbiri literare*. Octombrie 1977, (10), 7.

Idem. Viața lui Titu Maiorescu. [Recenzie la „Viața lui Titu Maiorescu” de Z. Ornea. Vol. 1-2. București: Cartea românească, 1986-1987]. *Anuar de lingvistică și istorie literară. B. Istorie literară*. 1985-1987, (30-31), 260-261.

Idem. Z. Ornea, „Viața lui Titu Maiorescu”. *Ateneu* (Bacău). Aprilie 1987, **24**(4), 6.

M. S. [MEHEDINȚI, Simion]. Titu Maiorescu. (Notițe biografice). *Convorbiri literare*. Februarie 1910, **XLIV**(2), I-LXVI.

MECU, Nicolae. Moștenirea lui Maiorescu. (I-II). *Argeș* (Pitești). Iulie 1985, (7), 10; august 1985, (8), 10.

MICU, Dumitru. Maiorescu și „obsesia începutului”. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 6 august 1970, **14**(32), 7.

Idem. Precursorul. *Ramuri* (Craiova). 15 iunie 1967, (6), 9, 23. (Titu Maiorescu. 50 de ani de la moarte).

Idem. Sub „semnul adevărului”. *Gazeta literară*. 22 iunie 1967, **14**(25), 7.

Idem. Ivașcu George : „Titu Maiorescu”. București: Editura Albatros, 1972. *Contemporanul* (București). [Recenzie]. 2 martie 1973, (10), 3.

MILCU, Dan. Permanenta actualitate a lui Maiorescu. [Recenzie la „Revenirea la Maiorescu : (1963 - 1993)” de Doru George Burlacu. Cluj-Napoca: Dacia, 1997]. *Literatorul* (București). 1998, **8**(29), 5. ISSN 1220-5583.

MIHAI, N. Titu Maiorescu și imperativul spiritului reformist în învățământ. *Ateneu* (Bacău). Martie 1991, **29**(3), 9. ISSN 1221-5813.

MIHĂILESCU, Dan C. Maiorescu și Gherea via Z. Ornea. *Transilvania* (Sibiu). Iunie 1987, **16**(6), 24-26.

MIHĂILESCU, Florin. Critice și metacritice - Valorile fermentative : [despre criticul Titu Maiorescu]. *Viața Românească*. Septembrie-octombrie 2001, **96**(9/10), 232-235. ISSN 1220-6377. Rubrica: Comentarii critice.

Idem. Maiorescu peste mode și timp. [Recenzie la „Revenirea la Maiorescu : (1963-1993)” de Doru George Burlacu. Cluj-Napoca: Dacia, 1997]. *Viața Românească*. Iunie 1998, **93**(6), 103-106. ISSN 1220-6377.

Idem. Ivașcu George : „Titu Maiorescu”. București: Editura Albatros, 1972. [Recenzie]. *Viața Românească*. Mai 1973, **26**(5), 128-132.

MIHU, Achim. Maiorescu și Aristotel. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 3 martie 1983, (3), 1 și 6; 10 martie 1983, (10), 6.

MINCU, Marin. Eminescu - condamnat la nebunie de către Maiorescu. *Luceafărul*. 25 octombrie 2000, (37), 16. ISSN 1220-627X. Rubrica: Intermezzo.

MITCHIEVICI, Angelo. Maiorescu și anti-maiorescu: radiografia unei confruntări. *Luceafărul de dimineață*. 2017, (4), 14. ISSN 2065-7536.

MÎNDRUȚ, Stelian. Titu Maiorescu. Scrisori inedite [descoperite în corespondența conducerii societății „Petru Maior” de la Budapesta, păstrată la Biblioteca universitară din Cluj-Napoca]. *Cronica* (Iași). 27 noiembrie 1981, **16**(48), 5.

MOISA, Mircea. Familii cultural-creatoare. *Cuvântul libertății*. 5-6 iulie 1997, **8**(2114-2115), 3. ISSN 1220-9538.

Idem. Tânărul Titu Maiorescu – Familii cultural creatoare. *Cuvântul libertății*. 26-27 iulie 1997, **8**(2135-2136), 3. ISSN 1220-9538.

MOHOR, Gheorghe. Titu Maiorescu și poezia română. *Amurg sentimental*. Februarie 2008, **14**(2), 5. ISSN 1224-2438. Rubrica: Istorie literară.

MORA, Mihail. Avocatul și oratorul. *Universul literar*. 10 martie 1929, **XLV**(11), 163.

MORARU, Cornel. Eu și personajul literar : [despre vol. „Critice” de Titu Maiorescu]. *Euphorion* (Sibiu). Noiembrie-decembrie 2010, **21**(11/12), 5. ISSN 1222-3212.

MUNTEAN, George. Titu Maiorescu și învățământul românesc modern. *România literară*. 12 februarie 1970, **3**(7), 29.

Idem. Titu Maiorescu. *Contemporanul* (București). 30 iunie 1967, (26), 1, 2.

Idem. Titu Maiorescu - profesor. *Contemporanul* (București). 16 octombrie 1964, (42), 3.

MUNTEANU, George. Eminescu și politicianismul. [Despre relația poetului cu Maiorescu]. *România literară*. 1993, **26**(46), 10-11.

MUNTEANU, Ion. Titu Maiorescu-75. *Luceafărul*. 17 mai 1992, (22), 8-9. ISSN 1220-627X.

MUNTEANU, Ștefan. Dreptatea lui Maiorescu. *Ateneu* (Bacău). Aprilie 2008, **45**(4), 13. ISSN 1221-5813. Rubrica: Eseu.

Idem. Titu Maiorescu despre creația lui Eminescu (I). *Ateneu* (Bacău). Mai 2013, **50**(5), 15. ISSN 1221-5813. Rubrica: Comentarii.

Idem. Titu Maiorescu despre creația lui Eminescu (II). *Ateneu* (Bacău). Iunie 2013, **50**(60), 15. ISSN 1221-5813.

Idem. Titu Maiorescu despre creația lui Eminescu (III). *Ateneu* (Bacău). Iulie-august 2013, **50**(7/8), 19. ISSN 1221-5813.

MURĂRAȘU, D. Maiorescu și Schopenhauer. *Convorbiri literare*. Ianuarie 1939, **LXXII**(1), 39-59.

M. [urărășu], D. Titu Maiorescu : „Vechea tragedie franceză și muzica lui Wagner”. [Amplă descriere a conferinței lui T. Maiorescu]. *Convorbiri literare*. Ianuarie 1939, **LXXII**(1), 109-112. Însemnări documentare.

MUREȘIANU, Ion B. Titu Maiorescu într-o scrisoare inedită. *Orizont* (Timișoara). 1 august 1986, (31), 3.

MUSCĂ, Vasile. Criticismul maiorescian și cultura românească. *Steaua* (Cluj-Napoca). Februarie 1980, **30**(2), 2-3.

Idem. [Note asupra personalității maioresciene]. *Familia* (Oradea). Iunie 1978, **14**(6), 6 și 7.

MUTAȘCU, Dan. Titu Maiorescu sau risipirea prejudecății. Propuneri pentru statui. *Cinema*. Mai 1976, **14**(5), 14.

MUTHU, Mircea. Maiorescu sau omul-concept. 140 de ani de la naștere. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 6 martie 1980, **24**(10), 3.

NAGHIU, Iosif E. Contribuții la viața și opera lui Titu Maiorescu. [Scrisori inedite donate de magistratul Ernest Juvara Arhivelor Statului din Iași]. *Cercetări istorice. Muzeul de istorie a Moldovei*. 1977, **8**, 509-516.

NEAGU Gh. I. Titu Maiorescu și apariția „Luceafărului”. *Preocupări literare*. Noiembrie 1940, **5**(11), 679-685.

NEAMȚU, Ionel. Titu Maiorescu și Goethe. [Prezentarea volumului Afinități electivă :Titu Maiorescu și Goethe de Al. Dima]. *România nouă*. 1 decembrie 1940, **VII**(50), 2.

NECULA, Ionel. Ion Petrovici despre Maiorescu. *Ateneu* (Bacău). 1993, **30**(9), 5. ISSN 1221-5813.

NEDELCEA, Tudor și N., VASILESCU-CAPSALI. Titu Maiorescu și Independența. Inedit. *Ramuri* (Craiova). 15 februarie 1977, **14**(2), 10.

NEGOESCU, Marius. Pe când revenirea la ortografia veche ? (Titu Maiorescu). *Dreptatea*. Seria a IV-a. 12 aprilie 1991, **23**(342), 4. ISSN 1220-5753.

NEGOIȚESCU, Ion. Actualitatea lui Maiorescu. *Tomis* (Constanța). 15 iulie 1967, **2**(7), 11.

Idem. Mai aproape de Dobrogeanu-Gherea. [Amplu studiu consacrat modernității criticii literare a lui Gherea prin raportare la cea practică de Titu Maiorescu]. *Familia* (Oradea). Februarie 1991, (2), 9, 18.

Idem. Titu Maiorescu, astăzi. *România literară*. 24 decembrie 1970, **3**(52), 4.

Idem. Titu Maiorescu și România burgheză. *Dreptatea*. Seria a IV-a. 19 ianuarie 1991, **23**(284), 2. ISSN 1220-5753.

NEGOMIREANU, Alin. „Frumosul” la Titu Maiorescu. *Utopia* (Târgu Jiu). Februarie 2013, (2), 111-114. ISSN 2247-1626.

NEGREANU, Constantin. Maiorescu Titu : „Cugetări și aforisme”. Selecție, introducere, note și comentarii, indice tematic de Simion Ghiță. București: Editura Albatros, 1986. [Recenzie]. *Limba și literatura română*. Iulie-septembrie 1986, **15**(3), 62-63.

NEGULESCU, P. P. Profesorul Maiorescu. *Convorbiri literare*. Număr jubiliar. Ianuarie-aprilie 1927, (1-4), 141-149.

NEGULESCU, P. P. Ceva despre Maiorescu. *Convorbiri literare*. Aprilie-iulie 1936, (4-7), 160-169.

NENCESCU, Marian. Proiectele de țară, între modernizare și aculturație : [despre Titu Maiorescu]. *Curtea de la Argeș*. Iulie 2015, **6**(7), 6, 19. ISSN 2068-9489. Rubrica: Homo sapiens.

NETEA, Vasile. [Titu Maiorescu] citind poezie. (Adnotări interpretate de Vasile Natea). *Manuscriptum* (București). Aprilie-iunie 1974, **5**(2), 128-130.

NETZHAMMER, Raymund. Războiul de reîntregire văzut de la București. Amintiri din România (Titu Maiorescu). *Magazin istoric*. Noiembrie 1991, **25**(11), 59-62. ISSN 0541-881X.

NICOLAE, Dumitru. Maiorescu – juristul filosof. *România literară*. 23 septembrie 1976, **9**(39), 11.

NICOLAE, Emil. Nostalgia modelului [Titu Maiorescu]. *Ateneu* (Bacău). Iunie 1992, **29**(6), 1, 5. ISSN 1221-5813.

NICOLAESCU, S. I. Eugen Lovinescu și spiritul tradiției. [Pe marginea lucrării „t. Maiorescu și posteritatea lui critică”]. *Argeș* (Pitești). Decembrie 1981, **16**(4), 5.

NICOLESCU, Daniel. Maiorescu, Lovinescu, Călinescu și... Nicolae Manolescu, cel de-al patrulea canonizator al literaturii române. *Plumb* (Bacău). Martie 2015, **10**(96), 4-5. ISSN 1841-9437. Rubrica: Autori și cărți.

NICOLESCU, G. C. Maiorescu și Gherea. *Gazeta literară*. 22 iunie 1967, **14**(25), 6.

NISIPEANU, I. Titu Maiorescu, profesor și pedagog. *Preocupări literare*. Februarie 1940, **V**(2), 68-71.

NIȚESCU, M. Maiorescu între documentar și viziune critică. [Pe marginea articolului asupra cărții lui Nicolae Manolescu „Contradicția lui Maiorescu”, publicat de profesorul Liviu Rusu în revista „Familia” în nr. 3 și 4 din 1973]. *Familia* (Oradea). August 1973, **9**(8), 16.

Idem. Note la Titu Maiorescu. *Argeș* (Pitești). Noiembrie 1972, **7**(11), 14, 15.

NOICA, Constantin. Titu Maiorescu și lumea noastră. *Universul literar*. 1940, **XLIX**(9); *Dacia literară*. Februarie 2011, **22**(95), 4-7. ISSN 1220-7322 Rubrica: Ferestre luminate. Textul regăsit.

NOJE, Anca. Jurnalul românesc: texte și pre-texte (2) : [studii de istorie și critică literară]. *Limbă și literatură*. 2001, **III-IV**, 57-61. [Se fac referiri la jurnalele lui I. Negruzzi, P. Ispirescu, C. A. Rosetti, Titu Maiorescu, G. Galaction, Pavel Dan]. ISSN 0583-8045.

NYROP, Kristoffer. Un filolog danez despre Maiorescu : [fragment din vol. „Mozaicuri romanice”]. Prezentare și traducere din daneză de Ana-Stanca Tabarasi. *România literară*. 8-14 ianuarie 2003, **36**(1), 16-17. ISSN 1220-6318. Rubrica: Literatură.

O lecție de civism și de diplomație : Titu Maiorescu la Berlin. *Magazin istoric*. Mai 1993, (5), 58-60. ISSN 0541-881X.

OARCĂSU, Ion. Maiorescu emlékezete. *Utunk*. 13 februarie 1987, **42**(7), 2.

Idem. Maiorescu și „eroarea” scrisului. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 12 februarie 1970, **14**(7), 3.

Idem. Maiorescu vitái. *Utunk*. 21 martie 1980, **35**(12), 2.

Idem. Titu Maiorescu azi. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 12 februarie 1987, **31**(7), 2.

OLARIU, Ov. V. Titu Maiorescu despre „Monumentul Eminescu”. [În cuprins scrisoarea adresată lui Slavici]. Inedite. *Contemporanul* (București). 21 ianuarie 1972, (4), 2.

OLTEAN, Vasile. Titu Maiorescu în acțiunea de susținere a primului liceu românesc brașovean. *Limbă și literatură*. 1976, **1**, 199-212.

ONCIUL, D. Titu Maiorescu și Academia Română. *Convorbiri literare*. Februarie 1910, **XLIV**(2), LXVII-XCIII.

OPREA, Ioan. Elemente de continuitate în terminologia filozofică folosită de Titu Maiorescu. *Limba română*. Martie 1992, **41**(3), 145-149. ISSN 0024-3523.

OPREA, Mihail. Desincronizarea necesară /Maiorescu și Eminescu/. *Luceafărul*. 16 ianuarie 1991, (3), 8-9. ISSN 1220-627X.

OPRINA, Adrian. Expresivitate și adevăr [în „critica de direcție” practică de Titu Maiorescu]. *Convorbiri literare*. Septembrie 1987, **93**(9), 5.

Idem. Cât îi datorăm lui Maiorescu? *Convorbiri literare*. Octombrie 1986, **92**(10), 5.

Idem. Maiorescu – aproapele nostru. *Convorbiri literare*. Februarie 1980, **86**(2), 12-13. (Aniversări).

Idem. Maiorescu și critica de azi. *Convorbiri literare*. Ianuarie 1988, **94**(1), 6, 7.

Idem. Maiorescu și editorii. *Convorbiri literare*. Februarie 1985, **91**(2), 11.

ORNEA, Zigu. 1870 : Titu Maiorescu în anticamera vieții politice. [Fragment din lucrarea „Viața lui Titu Maiorescu” aflată în pregătire la Editura „Cartea Românească”]. *Magazin istoric*. Iunie 1986, **20**(6), 41-45, 62.

Idem. Apusul unei prietenii : Maiorescu - Carp. Fișe de istorie politică. *Magazin istoric*. Aprilie 1975, **9**(4), 38-43.

Idem. Autobiografia lui T. Maiorescu. Opinii. *România literară*. 26 iulie 1984, **17**(30), 10.

Idem. Gherea și Maiorescu în micromonografie sau tentativa unui examen comparat. [Recenzie la „Titu Maiorescu” de George Ivașcu. București: Editura Albatros, 1972]. *Era socialistă*. Mai 1973, **53**(9), 38-40.

Idem. La aniversarea „Junimii”. *România literară*. 25-31 martie 1993, **26**(11), 11. ISSN 1220-6318.

Idem. Lovinescu despre contemporanii lui Maiorescu. *Luceafărul*. 27 octombrie 1973, **16**(43), 5.

Idem. Maiorescu - poet și dramaturg. *România literară*. 9 iunie 1988, **21**(24), 7.

Idem. Maiorescu Titu. Jurnal IV. [Recenzie la „Jurnal și Epistolar” de Titu Maiorescu. Vol. 4. București: Editura Minerva, 1983]. *Contemporanul* (București). 15 iulie 1983, (29), 9.

Idem. Maiorescu Titu : „Opere”. Ediție, note, comentarii, variante și indice de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. Note și comentarii de Alexandru George și Al. Săndulescu. București: Editura Minerva, 1984. [Recenzie]. *România literară*. 31 mai 1985, **18**(5), 4.

Idem. Maiorescu Titu : „Opere”. Vol. 3. Traduceri. Ediție, note, comentarii, variante, indice de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. București: Editura Minerva, 1986. [Recenzie]. *România literară*. 8 ianuarie 1987, **20**(2), 10.

Idem. Maiorescu Titu : „Prelegeri de filosofie”. Ediție îngrijită, note, comentarii și indice de Grigore Traian Pop, Alexandru Surdu. Cuvînt înainte de Grigore Traian Pop. Craiova: Editura Scrisul românesc, 1980. [Recenzie]. *România literară*. 18 octombrie 1984, **17**(42), 19.

Idem. Moștenirea lui Maiorescu. *România literară*. 2 iulie 1987, **20**(27), 5.

Idem. Opera lui Titu Maiorescu în ediție critică. [Recenzie la „Opere” de Titu Maiorescu. Ediție, note, variante, indice de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. Studiu introductiv de Eugen Todoran. Vol. 1. București: Editura Minerva, 1978. (Scritori români)]. *Scînteia*. 23 martie 1979, **43**(11379), 4.

Idem. Personalitatea lui T[it]u Maiorescu. *România literară*. 24 octombrie 1985, **18**(43), 12-13.

Idem. Shopenhauer tradus de Maiorescu [Titu]. *România literară*. 1-7 aprilie 1993, **26**(12), 11. ISSN 1220-6318.

Idem. Titu Maiorescu apoteózisa : [studiu]. Traducere de Horváth Andor. *Korunk* (Cluj-Napoca). Iulie 2013, **24**(7), 29-33. ISSN 1222-8338.

Idem. Titu Maiorescu, azi. [Recenzie la „Critice : (1866-1907)” de același autor. București: Elion, 2000]. *România literară*. 2-8 mai 2001, **34**(17), 9. ISSN 1220-6318. Rubrica: Cronica edițiilor.

Idem. Titu Maiorescu, filosof. *România literară*. 12 iunie 1975, **8**(24), 19.

Idem. Titu Maiorescu publicat la Chișinău. *România literară*. 5-11 martie 1992, **25**(7), 11. ISSN 1220-6318.

Idem. Titu Maiorescu și Epistolarul V. [Recenzie la „Jurnal și Epistolar” de Titu Maiorescu. Ediție îngrijită de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon Vol. 5. București: Editura Minerva, 1984]. *România literară*. 10 ianuarie 1985, **18**(2), 19.

Idem. T. Maiorescu și N. Iorga potrivit aservirii politice a studențimii. *Dilema*. 1998, **6**(305), 10. ISSN 1221-3055.

Idem. Ultimul an din viața lui T. Maiorescu. *Caiete critice*. 1985, (1-2), 67-80.

Idem. Vacanțele lui Titu Maiorescu. *Dilema*. 1998, **6**(287), 10. ISSN 1221-3055.

OSTAP, Constantin. Maiorescu, Hașdeu și prelecțiunile din 1863. *Revista română*. Septembrie 2009, **15**(9), 21-23. ISSN 1224-2454.

PALEOLOGU, Al. Jurnalul lui Maiorescu. *Luceafărul*. 23 octombrie 1976, **19**(3), 13.

Idem. O lecție de ținută intelectuală. *Contemporanul* (București). 30 iunie 1967, (26), 3.

PANDREA, Petre. Introducere la „Portrete și controverse”. *Revista Fundațiilor Regale*. Noiembrie 1944, **XI**(11), 332-360.

PANGRATI, E. A. Un adevărat „învățător” al neamului. *Convorbiri literare*. Februarie 1910, **XLIV**(2), CXVIII-CXXIV.

PAPADIMA, Ovidiu. Maiorescu și pozitivismul vremii lui. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 12 februarie 1970, **14**(7), 1

PAPU, Edgar. Gust și vocație. *Gazeta literară*. 22 iunie 1967, **14**(25), 7.

PAPUC, Liviu. Carmen Sylva, Titu Maiorescu, G. T. Kirileanu, S. Fl. Marian într-o „relație” inedită. *Convorbiri literare*. Mai 2006, **140**(5), 92. ISSN 0010-8243. Rubrica: Convorbiri retrospective.

Idem. Maiorescu văzut de I. G. Duca. *Convorbiri literare*. Februarie 2006, **140**(2), 92. ISSN 0010-8243. Rubrica: Convorbiri retrospective.

Idem. Pe lângă Eminescu, mâncăm și noi o pâine... [Recenzie la „De la Titu Maiorescu la Petru Creția” de Săluc Horvat. București: Fundația Culturală Libra, 2009]. *Convorbiri literare*. Ianuarie 2011, **145**(1), 111. ISSN 0010-8243. Rubrica: Istorie literară : Convorbiri retrospective.

Idem. Titu Maiorescu, arbitru într-un scandal bucovinean. *Convorbiri literare*. August 2013, **147**(8), 141-143. ISSN 0010-8243. Rubrica: Convorbiri retrospective.

Idem. Titu Maiorescu și sinteza Junimii. *Convorbiri literare*. August 1999, **133**(8), 46. ISSN 0010-8243.

PATRAȘ, Antonio. Ideea de biografie la Titu Maiorescu. *Convorbiri literare*. Mai 2014, **148**(5), 101-103. ISSN 0010-8243.

Idem. Lecția lui Maiorescu : [răspuns la ancheta „Autonomia esteticului”]. *Cultura* (București). 15 mai 2008, **3**(19), 16. ISSN 1584-2894.

Idem. Mantaua lui Maiorescu : [despre scrisoarea-manifest adresată lui E. Lovinescu, puțin înainte de dispariția sa, de către un grup de tineri intelectuali cerchiști]. *Adevărul literar și artistic*. 13 noiembrie 2001, **10**(593), 10. ISSN 1220-9821. Rubrica: Eseu.

Patrimoniu - „Duiliu Zamfirescu și Titu Maiorescu în scrisori (1884-1913)”. *Biblioteca Bucureștilor*. 2010, **12**(2), 9. ISSN 1454-0487.

Patrimoniu - Titu Maiorescu - „Critice 1866-1907”. *Biblioteca Bucureștilor*. 2010, **12**(2), 9. ISSN 1454-0487.

PĂCURARIU, Tudor. Tentația biografiei. [Pe marginea volumului : „Viața lui Titu Maiorescu” de Z. Ornea]. *Steaua* (Cluj-Napoca). Aprilie 1987, **37**(4), 12.

PĂTRAȘCU, Ion. Filologi craioveni, membri ai Academiei Române (Titu Maiorescu, George Fontana, Nicolae Quintescu,...). *Mitropolia Olteniei*. Octombrie-decembrie 1991, **43**(4-6), 71-75. ISSN 1013-4239.

PĂUNESCU, Adrian. Povestea poeziei române. ... 2. Nevoia de critică a poeziei. [Titu Maiorescu]. *Contemporanul* (București). 3 iulie 1987, (27), 11; 10 iulie 1987, (28), 11.

PÂRJA, Gheorghe. Săluc Horvat - De la Titu Maiorescu la Petru Creția : [recenzia vol. cu același titlu. București: Libra, 2009]. *Nord literar*. Ianuarie 2010, **8**(1), 4. ISSN 1583-817X. Rubrica: Vitrina.

PÂRVULESCU, Ioana. „Fișierul Eminescu” : [despre „Jurnal”-ul lui Titu Maiorescu]. *România literară*. 15-21 noiembrie 2000, **33**(45), 7. ISSN 1220-6318. Rubrica: ”Je est un autre”.

Idem. Sentimentul bine temperat : [despre „Jurnal”-ul lui Titu Maiorescu]. *România literară*. 22-28 noiembrie 2000, **33**(46), 7. ISSN 1220-6318. Rubrica: ”Je est un autre”.

Idem. Știați că... : [despre Vasile Alecsandri, Titu Maiorescu și Eugen Ionescu]. *România literară*. 14-20 aprilie 2004, **37**(14), 21. ISSN 1220-6318. Rubrica: Literatură. Cronica optimistei.

Idem. Un bărbat modern : [despre „Jurnal-”ul lui Titu Maiorescu]. *România literară*. 8-14 noiembrie 2000, **33**(44), 7. ISSN 1220-6318. Rubrica: ”Je est un autre”.

PECICAN, Ovidiu. Un proces de succesiune : [despre vol. „Maiorescu și maiorescienii” de Alexandru Dobrescu]. *Steaua* (Cluj-Napoca). Iunie 2005, **56**(6), 32-33. ISSN 0039-0852. Rubrica: Cronica literară.

PETRESCU, Ioana Em. Dublul joc al lui Maiorescu sau despre limitare și libertate. *Steaua* (Cluj-Napoca). Februarie 1990, (2), 36, 37. (Reprodus în *Studii de literatură română și comparată*. Cluj-Napoca: Editura Casa Cărții de Știință, 2005, 299-302).

PETRESCU, Liviu. Itinerar maiorescian. *Steaua* (Cluj-Napoca). Decembrie 1975, **26**(12), 26-27.

PETREU, Marta. Moștenirea lui Maiorescu. *Apostrof* (Cluj-Napoca). 2017, **XXVIII**(6). ISSN 1220-3122.

PETRIȘOR, Marcel. Doctoratul lui Titu Maiorescu și disertația de la Giessen. *Luceafărul*. 4 martie 1972, **15**(10), 2.

[PETROVICI, Ioan]. Titu Maiorescu în amintirile lui Ioan Petrovici. *Manuscriptum* (București). 1973, **4**(4), 134-139.

PETROVICI, Ion. Delavrancea și Maiorescu. *România literară*. 28 mai 1970, **3**(22), 13.

Idem. Despre originalitate. *Convorbiri literare*. Martie 1941, **LXXIV**(3), 273-276.

Idem. Despre Maiorescu, Caragiale, Ibrăileanu... [Interviu realizat de Al. Arbore]. *Cronica* (Iași). 14 iunie 1969, **4**(24), 3.

Idem. Despre Titu Maiorescu. *Convorbiri literare*. Iunie 1970, **17**(2), 26-34.

Idem. La Centenarul lui Titu Maiorescu. *Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii Literare*. Seria III, **IX** 1938-1940, mem. 11, 325-346.

Idem. Titu Maiorescu și soția sa. *Adevărul literar și artistic*. 6 septembrie 1925, **VI**(248), 2.

PIRU, Alexandru. Arta criticului. *Gazeta literară*. 29 iunie 1967, **14**(26), 7.

Idem. Elogiul polemicii. [Recenzie la „Contradicția lui Maiorescu” de Nicolae Manolescu. București: Editura Cartea românească, 1970]. *România literară*. 28 ianuarie 1971, **4**(5), 13.

Idem. O veche dispută. *Gazeta literară*. 12 ianuarie 1967, **14**(2), 1, 6.

Idem. Personalitatea lui Titu Maiorescu. *Cronica* (Iași). 15 februarie 1980, **15**(7), 1 și 4. (Titu Maiorescu, 140 de ani de la naștere).

Idem. Principiile estetice ale criticii maioresciene. *Viața Românească*. Iunie 1967, **20**(6), 118-222. (50 de ani de la moartea lui Titu Maiorescu).

Idem. Maiorescu, Titu : „Scrieri din tinerețe (1858-1862)”. Ediția îngrijită, prefață și note de Simion Ghiță. Traducerea textelor: Alex. Ionescu, Radu Stoichiță, Ion Herdan, Tudor Vianu, I. E. Torouțiu. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 1981. [Recenzie]. *Contemporanul* (București). 16 aprilie 1982, (16), 11.

Idem. Titu Maiorescu și independența națională. *Gazeta literară*. 4 mai 1967, **14**(18), 5-7. (Afirmarea conștiinței naționale în literatura română).

PISANI, T. Boileau și Titu Maiorescu. *Timpul* (Iași). 1 mai 1942, **VI**(1787), 1; 2 mai 1942, (1788), 1.

PLOEȘTEANU, Grigore. Titu Maiorescu - diplomat. *Vatra* (Târgu Mureș). 20 iunie 1977, **7**(6), 7.

PLOPEANU, Petrahe. Criticismul maiorescian: mesianism catastrofic-acțional? *Spații culturale*. Noiembrie-decembrie 2008, **1**(1), 4-9. ISSN 2065-2984.

POP, Augustin Z. N. Amintirea lui Aron Pumnul. Cu o scrisoare din arhiva lui Titu Maiorescu. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 14 ianuarie 1982, **26**(2), 1, 8.

Idem. Livia Maiorescu-Dymsza despre Eminescu, Caragiale și Titu Maiorescu - pe baza unei scrisorii inedite din 2 decembrie 1945, către Societatea Tinerilor Autori Români. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 11 septembrie 1980, **24**(37), 3.

Idem. Noi documente despre Titu Maiorescu și Eminescu. *Tomis* (Constanța). Ianuarie 1972, (1), 6.

- Idem. Veronica Micle și Maiorescu. Documente. *Convorbiri literare*. Decembrie 1976, (12), 11.
- POP, Grigore Traian. Capcanele psihanalizei. *Luceafărul*. 29 noiembrie 1986, **29**(48), 6.
- Idem. Lecția lui Maiorescu. Omul de cultură și cerințele culturii naționale. *Scînteia tineretului*. 21 ianuarie 1976, **32**(8293), 2.
- Idem. [Prezentare de...]. Maiorescu, Titu : prelegeri de filosofie. [Fragment]. *Ramuri* (Craiova). 15 septembrie 1980, (9), 9 și 16.
- POP, Ion. Dialog cu prof. univ. dr. Ion Pop, critic și istoric literar : „Am făcut întotdeauna o distincție clară, cerută de Maiorescu ; nu am confundat omul cu opera”. Realizat de Gheorghe Pârja. *Nord literar*. Iulie-august 2005, **3**(7/8), 12-13, 21. ISSN 1583-817X. Rubrica: Interviu.
- POP, Licu. Clasicismul lui Titu Maiorescu. *Luceafărul* (Sibiu). Ianuarie 1942, **II**(1), 15-19.
- Idem. Despre forma poeziei după estetica maioresciană. *Luceafărul* (Sibiu). Serie nouă. Mai 1941, **I**(2), 53-61.
- Idem. Începuturile herbartiene ale esteticii lui Titu Maiorescu. *Transilvania* (Sibiu). Octombrie-decembrie 1944, **75**(10-12), 821-838.
- POP, Sânziana. Proiecte literare. [Interviu]. *România literară*. 13 mai 1971, **4**(20), 2. (Al. Raicu).
- POP, Vasile. Titu Maiorescu și C. Dobrogeanu-Gherea. *Adevărul literar și artistic*. 30 august 1925, **VI**(247), 5.
- POPA, A. V. Consultații pentru bacalaureat și admiterea la facultate. Titu Maiorescu. *Familia* (Oradea). 6 iunie 1970, **6**(6), 14-15.
- POPA, Constantin M. Liviu Rusu, un francțiror maiorescian. *Scrisul românesc*. Februarie 2009, **7**(2), 6. ISSN 1583-9125. Rubrica: Eseu.
- POPA, Dorin. În dialog cu Petre Țuțea (Titu Maiorescu...). *Contemporanul-ideea europeană*. 22 noiembrie 1991, **110**(47), 7. ISSN 1220-9864.
- POPA, Liliana și Ion, STOICA. Titu Maiorescu și Herbert Spencer în lumina unor documente inedite. *Revista de filosofie*. Noiembrie 1969, **16**(11), 1369-1382.

POPA, Marian. Personalitatea lui Titu Maiorescu : Marginalii la o prefață (Titu Maiorescu, Critice, I-II. București: Minerva, 1967). *Luceafărul*. 24 iunie 1967, **X**(25), 4-5.

POPA, Mariana. Orice întrebare de știință este mai înainte de toate o întrebare de conștiință. Dialog imaginar cu Titu Maiorescu. De la magistrul la discipol. *Viața studențească*. 25 februarie 1970, **15**(8), 5.

POPA, Mircea. Eminescu, Maiorescu și Junimea (văzuți de revista umoristica „Ghimpele”). *Adevărul literar și artistic*. 8-14 decembrie 1991, **2**(96), 2. ISSN 1220-9821.

Idem. Titu Maiorescu inedit. *Vatra* (Târgu Mureș). Aprilie 1971, **1**(1), 11.

Idem. Titu Maiorescu și Timotei Cipariu. *Steaua* (Cluj-Napoca). Septembrie 1987, **38**(9), 16-17.

POPESCU, Dumitru C. Titu Maiorescu - jurist. *Revista română de drept*. 1972, **28**(9), 74-80.

POPESCU, George. Puncte de vedere. Nevoia de modele (Titu Maiorescu). *Cuvântul libertății*. 18-19 iulie 1992, **3**(674), 1-2. ISSN 1220-9538.

Idem. Viața ca discurs. [Recenzie la „Viața lui Titu Maiorescu” de Z. Ornea. Vol. 1. București: Cartea Românească, 1986]. *Ramuri* (Craiova). 15 martie 1987, (3), 7.

POPESCU, Ion Mihail. Titu Maiorescu - „aristocrat al spiritului”. *Săptămâna*. 31 ianuarie 1975, (217), 3.

Idem. Titu Maiorescu și critica “formelor fără fond”. *Opinia națională*. 11 octombrie 1993, (26), 8.

POPESCU, M. Procesele lui Titu Maiorescu. *Adevărul literar și artistic*. 27 iunie 1937, **XVII**(864), 5-6; 4 iulie 1937, **XVII**(865), 5-6; 11 iulie 1937, **XVII**(866), 7-8; 18 iulie 1937, **XVII**(867), 7-8; 25 iulie 1937, **XVII**(868), 7-8; 10 octombrie 1937, **XVII**(879), 5; 27 octombrie 1937, **XVII**(880), 5-6; 24 octombrie 1937, **XVII**(881), 5-6, 8; 31 octombrie 1937, **XVII**(882), 7-8; 7 noiembrie 1937, **XVII**(883), 9; 21 noiembrie 1937, **XVII**(885), 10; 28 noiembrie 1937, **XVII**(886), 11; 5 decembrie 1937, **XVII**(887), 7; 12 decembrie 1937, **XVII**(888), 9; 19 decembrie 1937, **XVII**(889), 8.

POPESCU, Titu. Jurnalul lui Titu Maiorescu. *Transilvania* (Sibiu). Iulie 1976, (7), 22-23.

Idem. Maiorescu Titu : „Jurnal și Epistolar”. Ediție îngrijită de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. Vol. 2. București: Editura Minerva, 1978. [Recenzie]. *Transilvania* (Sibiu). Iunie 1978, 7(6), 53.

Idem. T. Maiorescu - M. Dragomirescu. Filiație estetică. *Familia* (Oradea). Mai 1970, 6(5), 16.

Idem. Titu Maiorescu despre specificul național. Frontispicii. *Orizont* (Timișoara). 19 martie 1976, 27(11), 3.

POPESCU-CADEM, Constantin. Dosar T. Maiorescu acuzat și acuzator într-un proces universitar [intentat în 1870]. *Manuscriptum* (București). Iulie-septembrie 1980, 14(3), 146-152.

Idem. Titu Maiorescu. Precizări pe marginea biografiei. *Manuscriptum* (București). Ianuarie-martie 1977, 8(1), 156-157.

POPESCU-GOGAN, Petru. Titu Maiorescu. Notă biografică. (Comunicată de Petru Popescu-Gogan). *Manuscriptum* (București). Aprilie-iunie 1974, 5(2), 104-106.

POPOVICI, Dimitrie. Titu Maiorescu. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 14 octombrie 1965, (41), 1-3.

POPOVICI, Doru. Sensul unui triumvirat: Mihai Eminescu, Titu Maiorescu, George Dima. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 1969, (21), 5.

Idem. Titu Maiorescu. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 1965, (9), 41.

POPOVICI, Florin Corneliu. O carte-eveniment. [Recenzie la „Titu Maiorescu : monografie, antologie comentată, receptare critică, critici literari” de Cornel Moraru. Brașov: Aula, 2003]. *Contemporanul-ideea europeană*. Iulie 2014, 25(7), 23. ISSN 1220-9864.

Idem. Un dar așteptat : [despre vol. „Opere” de Titu Maiorescu]. *Contemporanul-ideea europeană*. Iunie 2014, 25(6), 19. ISSN 1220-9864.

POPOVICI-BĂNĂȚEANUL, Ioan. Scrisori către Titu Maiorescu (II) : [corespondența lui Ioan Popovici-Bănățeanul]. Editor: D. Vatamaniuc. *Banat* (Lugoj). Iulie-august 2005, 2(7/8), 10. ISSN 1584-3890. Rubrica: Epistolar.

PRANGATI, Constantin. G. T. Kirileanu în apărarea lui Titu Maiorescu (I-II). *Asachi* (Piatra Neamț). Iunie 2002, **10**(160), 10; septembrie 2002, **10**(163), 7; iulie 2002, **10**(161), 9; octombrie 2002, **10**(164), 7. ISSN 1221-2563. Rubrica: Restituiri.

Idem. Titu Maiorescu : Dubla imagine a Mentorului. *13 Plus*. Martie 2006, **9**(3), 3-5. ISSN 1454-2900. Rubrica: Polemici cordiale.

Idem. Titu Maiorescu și Boileau. *13 Plus*. August-septembrie 2005, **8**(8/9), 23-24. ISSN 1454-2900. Rubrica: Interferențe.

PREDA, Dumitru. România și războaiele balcanice. *Magazin istoric*. 8 august 1993, **27**(8), 47. ISSN 0541-881X. (Titu Maiorescu).

PRICOP, Constantin. Introducere la ... „Introducere”. [Recenzie la „Introducere în opera lui Titu Maiorescu” de Alexandru Dobrescu. București: Minerva, 1988]. *Convorbiri literare*. Iulie 1988, **94**(7), 12.

Idem. Un echilibru „clasic”. *Cronica* (Iași). 15 februarie 1980, **15**(7), 5. (Titu Maiorescu, 140 de ani de la naștere).

PROTOPOPESCU, Anca-Maria. Titu Maiorescu și Matthew Arnold. A critical parallel. *Synthesis*. 1978, **5**, 27-35.

PRUTEANU, George. Moralistul Maiorescu. *România literară*. 25 iunie 1970, **3**(16), 13.

RAICU, Lucian. Manolescu Nicolae : „Contradicția lui Maiorescu”. București: Editura Cartea românească, 1970. [Recenzie]. *România literară*. 20 august 1970, **3**(34), 9.

RĂDOII, Sterie. Directoratul la Școala Preparandolă din Iași - o enigmă? *Convorbiri literare*. Februarie 1988, **94**(2), 6-7.

RĂDULESCU, I. A. Câteva observări asupra ortografiei. *Convorbiri literare*. 1 mai 1893, **XXVII**(1), 73-89. (Titu Maiorescu).

RĂDULESCU, Valentin. *Dosar Mihai Eminescu : [scrisoare adresată Ministrului Învățământului și cultelor Titu Maiorescu și datată 10 august 1875]*. *AntiM* (București). Ianuarie 2015, **1**(8), 3. ISSN 2360-4662.

RĂDULESCU-MOTRU, C. Actualitatea lui Titu Maiorescu. *Revista de filosofie*. Ianuarie-martie 1940, **XXV**(1), 3-6.

Idem. Amintiri din vremea studiilor. *Revista Fundațiilor Regale*. Februarie 1934, **I**(2), 274-287.

Idem. Ion Petrovici și tradiția Maiorescu. *Preocupări literare*. Iunie-iulie 1942, **7**(6-7), 276-278.

RĂDULESCU-POGONEANU, Ion A. Însemnările zilnice ale lui Titu Maiorescu. *Revista Fundațiilor Regale*. Ianuarie 1937, **IV**(1), 69-94.

Idem. O corespondență din anul 1874 între Eminescu și dl Maiorescu. Pregătirea lui Eminescu pentru o catedră de filosofie la Universitatea din Iași. *Convorbiri literare*. Aprilie 1910, **XLIV**(2), 186-209.

Idem. Profesorul Titu Maiorescu. *Convorbiri literare*. Februarie 1910, **XLIV**(2), CXXXIV-CXLIII.

Idem. La apariția volumului II din „Jurnalul lui Titu Maiorescu”. *Revista Fundațiilor Regale*. Decembrie 1939, **VI**(12), 546-584.

RÂPEANU, Valeriu. Viața lui Maiorescu. *Flacăra*. 30 ianuarie 1987, **36**(5), 11.

REZUȘ, Petru. Partizanul ancronic. [Recenzie la „Viața lui Titu Maiorescu” de Z. Ornea. Vol. 1. București: Cartea Românească, 1986]. *Săptămâna culturală*. 10 ianuarie 1987, (2), 3.

Idem. Titu Maiorescu „în lumina adevărului”. *România literară*. 3 aprilie 1986, **19**(14), 8.

ROATIȘ, Florian. Preocupări de logică la contemporanii lui Titu Maiorescu. *Cronica* (Iași). Septembrie 2004, **39**(9), 12. ISSN 1220-4560.

ROGOZANU, Costi. Critica - terapie și provocare. [Recenzie la „Teme” de Nicolae Manolescu. București: Universală, 2000 și la „Contradicția lui Maiorescu” de același autor. București: Humanitas, 2000]. *România literară*. 7-13 februarie 2001, **34**(5), 11. ISSN 1220-6318.

ROMAN, Al. Maiorescu – anii formației. [Recenzie la „Tînărul Maiorescu : studiu biografic” de Domnica Filimon. București: Editura Albatros, 1974]. *Amfiteatru*. Iunie 1974, **9**(6), 17.

ROMAN, Ion. Atitudinea lui Titu Maiorescu fata de religie. *Preocupări literare*. Aprilie 1940, **V**(4), 233-241.

- Idem. Titu Maiorescu. *Revue roumaine*. 1967, (4), 100-106. (Profil).
- Idem. Titu Maiorescu. Profile. [Apare și în edițiile în limbile franceză, germană și rusă ale aceleiași reviste]. *Romanian Review*. Octombrie-decembrie 1967, **21**(4), 96-102.
- ROȘCA, Ioan. Titu Maiorescu - formele culturii: metafizica și știința. *Analele Universității București. Seria Filosofie*. 1987, 5 p. [Studiul a apărut, cu unele modificări, sub titlul „L'idée d'unité et d'autonomie des formes de la culture dans la conception de Titu Maiorescu” în *Revue Roumaine des Sciences Sociales*. Série de Philosophie et Logique. 1988, (2)].
- RUJA, Alexandru. O sinteză (II-III). [Recenzie la „T. Maiorescu și contemporanii lui” de E. Lovinescu. București: Editura Institutului Cultural Român, 2009]. *Orizont* (Timișoara). Septembrie 2010, **22**(9), 13; octombrie 2010, **22**(10), 10. ISSN 0030-560X. Rubrica: Ediții.
- Idem. Un spirit transilvan. [Recenzie la „Titu Maiorescu și cultura română” de Ovidiu Cotruș, ediție îngrijită de Cornel Ungureanu. Pitești : Paralela 45, 2000]. *Orizont* (Timișoara). Decembrie 2000, **12**(12), 26. ISSN 0030-560X. Rubrica: Cronica edițiilor.
- RUSU, Gabriel. L-aș dori pe Titu Maiorescu [președinte la Uniunea Scriitorilor din România]. *Luceafărul*. 25 mai 2005, (20), 13. ISSN 1220-627X. Rubrica: Vânarea președintelui.
- Idem. Titu Maiorescu. Diary and Letters. Traducere de Ștefania Tarbu. *Plural* (București). Trim. I-II 2002, (1/2), 9-14. ISSN 1454-5209.
- RUSU, Liviu. Din nou despre Titu Maiorescu. (I-III). *Viața Românească*. Februarie 1976, **29**(2), 20-30; aprilie 1976, **29**(4), 25-51; iunie 1976, **29**(6), 28-35.
- Idem. Iarăși Maiorescu și Hegel. *Steaua* (Cluj-Napoca). Ianuarie 1984, **35**(1), 40-43.
- Idem. Iarăși, Titu Maiorescu. Opinii. *România literară*. 11 februarie 1982, **15**(7), 19.
- Idem. Iarăși Titu Maiorescu și Sorbona. *Viața Românească*. Octombrie 1977, **30**(10), 40-48.
- Idem. Însemnări despre Titu Maiorescu. *Viața Românească*. Mai 1963, **16**(5), 64-88.
-

Idem. Jurnalul lui Titu Maiorescu. [Recenzie la „Jurnal și Epistolar” de Titu Maiorescu. Ediție îngrijită de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. Vol. 1. București: Editura Minerva, 1975]. *Viața Românească*. August 1976, **29**(8), 21-27.

Idem. Precizări la câteva precizări. [Completări la grupajul de scrisori cu privire la reconsiderarea lui Titu Maiorescu]. *Steaua* (Cluj-Napoca). Mai 1983, **34**(5), 16-17.

Idem. Preludiu la jurnalul lui Titu Maiorescu. (I-IV). *Viața Românească*. Noiembrie 1974, **27**(11), 23-31; decembrie 1974, **27**(12), 25-34; iulie 1975, **28**(7), 26-35; august 1975, **28**(8), 21-28.

Idem. Titu Maiorescu. *Colocvii*. Iulie 1967, **2**(7), 1.

Idem. Titu Maiorescu. *Revista de istorie și teorie literară*. 1966, **15**(3), 417-424.

Idem. Titu Maiorescu inedit. O revelație a istoriei literare. *Secolul 20*. Decembrie 1970, (12), 22-26.

RUSU, M. N. Titu Maiorescu - inedit. [Despre activitatea depusă de Titu Maiorescu pentru consolidarea învățământului românesc în Transilvania]. *Amfiteatru*. Mai 1977, **12**(5), 11.

SADOVEANU, Izabela. Douăzeci de ani de la moartea lui Maiorescu. *Adevărul literar și artistic*. 27 iunie 1937, **XVII**(864), 6.

SALVAN, Florin. Maiorescu și Ioan Meșotă. *Convorbiri literare*. Februarie 1988, **94**(2), 6.

SASU, Aurel. O stea polară. *Cronica* (Iași). 15 februarie 1980, **15**(7), 4. (Titu Maiorescu, 140 de ani de la naștere).

SAVITESCU, Alexandru. Filosoful solitudinii. [Recenzie la „Aforisme asupra înțelepciunii în viață” de Arthur Schopenhauer, traducere de Titu Maiorescu. București: Mondero, 2009]. *Jurnalul literar* (București). Aprilie-iunie 2011, **22**(7/12), 13. ISSN 1220-7551. Rubrica: Cărți și scriitori străini.

SĂLCUDEANU, Nicoleta. Eterna reîntoarcere la Maiorescu. [Recenzie la „Titu Maiorescu : monografie, antologie comentată, receptare critică” de Cornel Moraru. Brașov: Aula, 2003]. *România literară*. 21-27 aprilie 2004, **37**(15), 6. ISSN 1220-6318. Rubrica: Literatură. Lecturi la zi.

Idem. Revenind la Maiorescu. [Recenzie la „Titu Maiorescu - monografie, antologie comentată, receptare critică, critici literari” de Cornel Moraru]. *Vatra* (Târgu Mureș). Decembrie 2009, **36**(12), 59-60. ISSN 1220-6334. Rubrica: Țintă fixă: Cornel Moraru.

SĂNDULESCU, Alexandru. Duiliu Zamfirescu și contemporanii lui (II) - (Titu Maiorescu). *Adevărul literar și artistic*. 23 iulie 2002, **11**(626), 13. ISSN 1220-9821. Rubrica: Profiluri.

Idem. O altă vârstă a lui Maiorescu. [Recenzie la „Jurnal și Epistolar” de Titu Maiorescu. Ediție îngrijită de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. Vol. 2. București: Editura Minerva, 1978]. *Viața Românească*. Iulie-august 1978, **31**(7-8), 182-183.

Idem. O nouă biografie a lui Maiorescu. *Revista de istorie și teorie literară*. Octombrie-decembrie 1986, **34**(4), 157-160.

Idem. Titu Maiorescu în scrisori. *România literară*. 12 februarie 1970, **3**(7), 13.

SĂTEANU, G. Două scrisori de ale lui Maiorescu. *Adevărul literar și artistic*. 29 iulie 1934, **XIII**(712), 3.

SĂVINESCU, Vasile. Pro logica. Aniversare Titu Maiorescu. *Familia* (Oradea). Februarie 1970, **6**(2), 2.

SÂNGEORZAN, Zaharia. Fascinantul model. *Cronica* (Iași). 15 februarie 1980, **15**(7), 5. (Titu Maiorescu, 140 de ani de la naștere).

SÂN-GIORGIU, Ion. Literatura, critica și istoria literaturii. Poet și critic. *Flacăra*. 18 martie 1922, **VII**(15), 237-238.

Idem. Spiritul german în literatura română. *Revista Fundațiilor Regale*. Aprilie 1941, **VIII**(4), 109-132.

SCHIFIRNEȚ, Constantin. 75 de ani de la moartea lui Titu Maiorescu. *Dimineața*. 11 iulie 1992, **3**(126), 1.

Idem. Concepția maioreșciană despre continuitate. *Academica*. Iulie 1992, **2**(9), 20.

Scriitorii noștri [Titu Maiorescu, G. Ibrăileanu, I. Slavici, ...] despre Eminescu. *Luminița*. Ianuarie 1970, **21**(1), 13.

SCURTU, Nicolae. Câteva precizări la biografia lui Titu Maiorescu : [în două scrisori adresate Otiliei Michail]. *Jurnalul literar* (București). Martie-aprilie 2008, **19**(5/8), 18. ISSN 1220-7551. Rubrica: Inedit.

SCURTU, Nicolae. [PETROVICI, Ion]. Noi mărturii epistolare : [scrisori trimise de Ion Petrovici lui Titu Maiorescu]. *România literară*. 17 martie 2017, **49**(12), 6. ISSN 1220-6318. Rubrica: Restituiri.

Idem. Un cărturar autentic - Artur Gorovei : [scrisori adresate lui Titu Maiorescu]. *România literară*. 4 aprilie 2014, **47**(15), 16. ISSN 1220-6318. Rubrica: Restituiri.

SCURTU, Virgil V. Maiorescu - Eminescu - Haret (Lumini și umbre). *Cronica* (Iași). August 2004, **39**(8), 27. ISSN 1220-4560. Rubrica: „Revuista” revistelor. Opinii, controverse.

SEBASTIAN Mihail. Titu Maiorescu și „Jurnalul” său. *Revista Fundațiilor Regale*. Martie 1940, **VII**(3), 608-615.

SEBESTYEN, Carol. Asediul Vienei la 1858. *Orizont* (Timișoara). 1992, **4**(serie nouă)(4), 11.

Sesiunea comemorativă „100 de ani de la înființarea revistei „Convorbiri literare” și 50 de ani de la moartea lui Titu Maiorescu”. [21 iunie 1967]. *Analele Academiei Republicii Socialiste România*. 1968, 1967 (101), 17, p. 427.

SIMION, Eugen. Despre „ruralismul” lui Maiorescu. *Literatorul* (București). 1996, 6, nr. 21-22, p. 3 și 14. ISSN 1220-5583.

Idem. Exemplul lui Maiorescu. *Ramuri* (Craiova). 15 august 1966, nr. 8, p. 10.

Idem. Figura depărtării. [Despre Titu Maiorescu]. Fragmente critice. *Luceafărul*. 11 martie 1978, 21, nr. 10, p. 6.

Idem. Jurnalul lui Maiorescu. *Literatorul* (București). 1995, 5, nr. 32-34, p. 3 și 5; 1995, 5, nr. 35-36, p. 3 și 5. ISSN 1220-5583.

Idem. Linia lui Maiorescu. *Convorbiri literare*. Februarie 1980, nr. 2, p. 1.

Idem. Maiorescu : [despre vol. „Opere fundamentale”, ediție îngrijită de D. Vatamaniuc]. *Cultura* (București). 9 martie 2006, 2, nr. 12, p. 7. ISSN 1584-2894. Rubrica: Cultura literară.

- Idem. Maiorescu în viziunea Iovinesciană. *Astra*. Iulie 1968, 3, nr. 7, p. 12.
- Idem. Maiorescu și Lovinescu. *Gazeta literară*. 22 iunie 1967, 14, nr. 25, p. 6; 29 iunie 1967, 14, nr. 26, p. 7.
- Idem. Maiorescu și necesitatea criticii. *România literară*. 21 februarie 1980, 13, nr. 8, p. 4 și 5.
- Idem. Manuscrisele Mihai Eminescu. *Biblioteca Bucureștilor*. 2010, 12, nr. 1, p. 2. ISSN 1454-0487.
- Idem. Modelul maiorescian. *România literară*. 15 februarie 1990, 23, nr. 7, p. 7. ISSN 1220-6318.
- Idem. O istorie a maiorescianului. *România literară*. 12 februarie 1970, 3, nr. 7, p. 4-5. (130 de ani de la nașterea lui Titu Maiorescu).
- Idem. Strategia maioresciană. Fragmente critice. *Luceafărul*. 25 februarie 1978, **21**(8), 6.
- SIUPIUR, Elena. Un document inedit privind numirea lui Mihai Eminescu în funcția de revizor școlar. *Transilvania* (Sibiu). Ianuarie 1989, (1), 29 cu facs. (Eminesciana). (Rolul jucat de Titu Maiorescu, în calitate de ministru al Instrucțiunii Publice în 1875).
- SLAVICI, Ioan. Coșbuc și T. Maiorescu. *Adevărul literar și artistic*. 20 februarie 1921, **II**(13), 1-2.
- SMÎNTÎNESCU, Dan. Titu Maiorescu către Octavian Goga. O scrisoare necunoscută. *Tribuna*(Cluj-Napoca). 9 martie 1967, **11**(10), 5.
- SORESCU, Marin. Maiorescu sau dublul său, Titu. Răsfoind „jurnalul” maiorescian. *Ramuri* (Craiova). 15 martie 1980, (3), 3.
- SORESCU, Roxana. T. Maiorescu către Vasile Alecsandri. *Revista de istorie și teorie literară*. Iulie-septembrie 1976, **25**(3), 407-410.
- SOROHAN, Elvira. Convergențe culturale Heliade-Maiorescu. *Cronica* (Iași). 15 februarie 1980, **15**(7), 5. (Titu Maiorescu, 140 de ani de la naștere).
- SPIRIDON, Cassian Maria. Amintirile unui secund. [Ioan Slavici. *Amintiri : Eminescu, Creangă, Caragiale, Coșbuc, Maiorescu*. București: Viitorul Românesc, 1998]. *Convorbiri literare*. Iunie 1998, **131**(6), 1. ISSN 0010-8243.

Idem. Întoarcerea la Maiorescu : [recenzia vol. „Titu Maiorescu : monografie, antologie comentată, receptare critică” de Cornel Moraru. Braşov: Aula, 2003]. *Convorbiri literare*. August 2004, **138**(8), 1-5. ISSN 0010-8243. Rubrica: Atitudini.

SPIRIDON, Monica. Istoriile literaturii române: un teren cultural strategic. (Teorie, critică, istorie literară). *Limbă și literatură*. 2001, **III-IV**, 36-43. [Despre debutul istoriei literare ca gen și proiectele de istorie literară națională ale lui Mihail Kogălniceanu, Titu Maiorescu, Nicolae Iorga, ...]. ISSN 0583-8045.

SPIRIDON, Vasile. Titu Maiorescu - Opere incomplete : [despre Mihai Eminescu]. *Ateneu* (Bacău). Mai 2000, **37**(5), 12. ISSN 1221-5813. Rubrica: Perna cu ace.

SPORICI, Vasile. I. L. Caragiale față cu reacțiunea... criticii : [recenzia vol. cu același titlu de George Genoiu. București: Rampa și ecranul, 2001 ; vol. 2, 3 în 2002]. *Ateneu* (Bacău). Octombrie 2002, **39**(10), 6. ISSN 1221-5813. Rubrica: Autori și cărți.

Idem. I. L. Caragiale față cu reacțiunea... criticii : [cuprinde „pagini de istorie literară, selectate de la Titu Maiorescu la Șerban Cioculescu...” sub direcția dramaturgului George Genoiu, consultant Ștefan Cazimir]. *Ateneu* (Bacău). Februarie 2002, **39**(2), 2. ISSN 1221-5813 Rubrica: Breviar cultural.

STAN, Elena. Maiorescu precursor al unității naționale. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 13 iulie 1967, **11**(28), 1, 2.

STAN, Nicolae. Junimismul critic și „Rațiunea de stat”. *Viața Românească*. 2010, **106**(9-10), 37-44.

STANCOVICI, Virgil. Titu Maiorescu logician. *Orizont științific. România literară*. 30 aprilie 1970, **3**(18), 23.

STANOMIR, Ioan. Blocul de marmură. *Luceafărul*. 13 octombrie 1999, (35), 4. ISSN 1220-627X. Rubrica: Semne.

STATE, George. O polemică politică : [despre Constantin Dobrogeanu-Gherea și Titu Maiorescu]. *Apostrof* (Cluj-Napoca). Aprilie 2007, **18**(4), 4-5. ISSN 1220-3122. Rubrica: Puncte de reper.

STĂNESCU, C. Bronzul crăpat : [despre Titu Maiorescu]. *Cultura* (București). 27 iulie 2006, **2**(32), 2. ISSN 1584-2894. Rubrica: Revista revistelor.

Idem. Maiorescu, Gherea, Ibrăileanu, revoluția sexuală și alte revoluții... : [publicistică]. *Cultura* (București). 15 mai 2014, **9**(16), 2. ISSN 1584-2894. Rubrica: Revista revistelor.

Idem. Un atenian: Titu Maiorescu : [publicistică]. *Cultura* (București). 28 aprilie 2011, **6**(16), 2, 6. ISSN 1584-2894. Rubrica: Revista revistelor.

STĂNESCU, Saviana. Titu Maiorescu : Oratori, retori și limbuți. *Adevărul literar și istoric*. 28 februarie 1993, **4**(155), 5. ISSN 1220-9821.

STEINHARDT, N. Titu Maiorescu - român și european. *Cronica* (Iași). 3 iulie 1987, **22**(27), 1, 5.

STOIA, Mircea. Titu Maiorescu și enciclopedia „Astrei”. [Două scrisori inedite, din perioada de început și din cea de încheiere a colaborării sale cu doctorul C. Diaconovici]. *Manuscriptum* (București). Aprilie-iunie 1971, **2**(2), 208-209.

STOICA, Ion. Biblioteca Centrală Universitară din București (Manuscrise : Titu Maiorescu). *Contemporanul-ideea europeană*. 4 iunie 1993, (22), 2. ISSN 1220-9864.

Idem. Biblioteca lui Titu Maiorescu. *Revista de istorie și teorie literară*. Octombrie-decembrie 1968, **17**(4), 621-631.

Idem. Cărțile de premiu de la Theresianum. [ale lui Titu Maiorescu]. *România literară*. 2 octombrie 1969, **2**(4), 13.

Idem. Ex libris-ul lui Titu Maiorescu. *Revista bibliotecilor*. Iunie 1969, **22**(6), 376-377.

Idem. Herbert Spencer și lectura de vineri a lui Titu Maiorescu. *România literară*. 27 martie 1969, **2**(13), 13.

Idem. 3 desene inedite de Titu Maiorescu. *Contemporanul* (București). 30 iunie 1967, (26), 7.

Idem. Un document inedit de la elevul Titu Maiorescu. *România literară*. 27 februarie 1969, **2**(9), 13.

Idem. Un ex-libris eminescian în biblioteca lui Titu Maiorescu. *România literară*. 6 martie 1969, **2**(10), 12.

STRĂVOIU, Nic. A. Titu Maiorescu inedit. *România literară*. 1968, (1), 4.

STREINU, Vladimir. Edgar Poe și scriitorii români. [Articol despre felul în care Titu Maiorescu și alți scriitori români au apreciat opera lui Edgar Poe]. *Revista Fundațiilor Regale*. Iunie 1935, **II**(6), 620-641.

Idem. Epilog la comemorarea Maiorescu. *Luceafărul*. 1967, **X**(26), 1.

Idem. Spre Titu Maiorescu. *Revista Fundațiilor Regale*. Mai 1937, **IV**(5), 392-406.

Idem. Maiorescu și rolul criticii. *Revista Fundațiilor Regale*. Martie 1940, **VII**(3), 616-626.

SURDU, Alexandru. Maiorescu și maiorescienii. *Academica*. Iulie 1992, **2**(9), 18.

Idem. Metamorfoza logicii lui Maiorescu. *Revista de filosofie*. Iulie-august 1978, **25**(4), 493-500. *Studii de istorie a filosofiei românești*. 2011, **VII**, 107-119. ISSN 2065-4405.

Idem. Primul curs de logică a lui Titu Maiorescu [prima ediție 1876]. *Forum*. Aprilie 1978, **20**(4), 80-83.

Idem. Titu Maiorescu - 160 de ani de la naștere. *Academica* (București). Februarie 2000, **10**(4), 20. ISSN 1220-5737. Rubrica: Filosofie.

Idem. Titu Maiorescu - logicianul. Între tradiție și actualitate. *Revista de filosofie*. Mai-august 1991, **38**(3-4), 201-206. ISSN 0034-8260.

Idem. Titu Maiorescu : Un manual de logică inedit. (I-III). [Prezentare Maiorescu Titu : „Logica elementară”]. *Astra*. Ianuarie 1983, **18**(1), 5; martie 1983, **18**(3), 6; iunie 1983, **18**(6), 10.

SURIAN, L. Texte din operele filozofilor moderni traduse de Titu Maiorescu. *Ramuri* (Craiova). 1969, (6), 2.

ȘĂTEANU, C. Studii filosofice ale poetului Eminescu. Corespondența germană între Mihai Eminescu și Titu Maiorescu. *Adevărul literar și artistic*. 8 ianuarie 1933, **XII**(631), 5-6.

ȘEICARU, Pamfil. Amintirile literare. *Curentul Magazin*. 1939, **I**(3), 1-2.

ȘERBAN, Geo. Kristoffer Nyrop către Titu Maiorescu. Scrisori inedite. *Secolul 20*. Iulie-septembrie 1979, (7-9), 279-288.

Idem. Pagini inedite din „Jurnal”. *Contemporanul* (București). 30 iunie 1967, (26), 1, 8.

Idem. Preludii la uninominale. Îndărăt la Maiorescu!. *Observator cultural*. 20-26 martie 2008, 9(158), 18. ISSN 1454-9883. Rubrica: Retrovizor.

Idem. Un tezaur neexplorat. [Jurnalul intim al lui Titu Maiorescu]. *Manuscriptum* (București). 1972, 3(2), 119-121.

ȘORA, Gheorghe. Din legăturile lui Titu Maiorescu cu scriitorii din Transilvania și Banat. *Crisia. Muzeul Țării Crișurilor*. 1980, (10), 589-598; *Familia* (Oradea). Iunie 1987, 23(6), 10.

ȘTEFAN, Ion. Poziția lui Titu Maiorescu față de neologisme în edițiile succesive ale studiilor sale critice. *Limba română*. Martie-aprilie 1976, 25(2), 163-171.

ȘTEFĂNESCU, Alex. Discursurile parlamentare ale lui Titu Maiorescu : [recenzia lucrării cu același titlu, ediție îngrijită, studiu introductiv, note și comentarii de Constantin Schifirneț. București: Albatros, 2001]. *România literară*. 22-28 octombrie 2003, 36(42), 13. ISSN 1220-6318. Rubrica: Literatură. Eveniment editorial.

Idem. Titu Maiorescu, Lucian Blaga și Vasile Șelaru. [Recenzie la „Dicționarul scriitorilor brașoveni și al veleitarilor” de Vasile Șelaru. Brașov: Editura Șelaru, 2008]. *România literară*. 6 februarie 2009, 42(5), 10. ISSN 1220-6318. Rubrica: Comentarii critice. Tichia de mărgăritar.

ȘTEFĂNESCU, Marin. Bogdan-Duică, G. „Titu Liviu Maiorescu. Discurs de recepție, cu raspuns de Sextil Puscariu”. București. Librariile Cartea romaneasca și Pavel Suru, 1921. [Recenzie]. *Dacoromania : buletinul Muzeului Limbei Române*. Cluj-Napoca: Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul”, 1922, II, 729-733.

ȘULUȚIU, Octav. Titu Maiorescu în Germania. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 10 aprilie 1941, IV(7), 2. Rubrica: Tribuna culturală.

ȘUTEU, Flora. Proiectele ortografice ale Societății Academice Române. *Limba romană*. 1966, 15(5), 507 ș.u.

TABARASI, Ana-Stanca. Maiorescu, orator parlamentar. [Recenzie la „Discursuri parlamentare cu priviri asupra dezvoltării politice a României sub domnia lui Carol I”, vol. I de Titu Maiorescu, ediție îngrijită, studiu introductiv, note și comentarii de Constantin Schifirneț. București: Albatros, 2001]. *România literară*. 12-18 iunie 2002, **35**(23), 18-19. ISSN 1220-6318. Rubrica: In memoriam. Ediții.

TANAȘOCA, Nicolae-Șerban. Scrisori inedite ale lui Titu Maiorescu : [corespondență cu Grigore Buiucliu]. Prezentare și traducere de Nicolae-Șerban Tanașoca. *România literară*. 9-15 martie 2005, **38**(9), 15-18. ISSN 1220-6318. Rubrica: Document.

TĂNASE, Viorel Iulian. Cercetările psihologice ale lui Titu Maiorescu. *Academica* (București). Iulie-august 1999, **9**(9-10), 31. ISSN 1220-5737.

Idem. Sursele de inspirație ale logicii lui Titu Maiorescu. *Academica* (București). Noiembrie-decembrie 1999, **10**(1/2), 15, 17. ISSN 1220-5737. Rubrica: Filosofie.

Idem. Titu Maiorescu despre aplicațiile logicii. *Academica* (București). Martie 2000, **10**(5), 24. ISSN 1220-5737 Rubrica: Filosofie.

TĂUȘAN, Grigore. O sută de ani dela nașterea lui Titu Maiorescu. *Preocupări literare*. Februarie 1940, **V**(2), 65-67.

TEODORESCU, Dorin. Todoran Eugen : „Titu Maiorescu”. București: Editura Eminescu, 1977. [Recenzie]. *Ramuri* (Craiova). 15 octombrie 1977, **14**(10), 7.

TERIAN, Andrei. Tot Maiorescu și Gherea? : [răspuns la polemica lui Nicolae Manolescu]. *Observator cultural*. 17-30 aprilie 2014, **14**(462), 10. ISSN 1454-9883. Rubrica: Polemici.

Testamentul lui Titu Maiorescu. Documente. *Cronica* (Iași). 1 iulie 1967, **2**(26), 8.

TIHAN, T. Filimon Domnica : „Tinărul Maiorescu : studiu biografic”. București: Editura Albatros, 1974. [Recenzie]. *Steaua* (Cluj-Napoca). Octombrie 1974, **25**(10), 56.

TINCU, Bucur. Liviu Rusu : studii despre Titu Maiorescu. *Revista de istorie și teorie literară*. Aprilie-iunie 1980, (2), 337-339.

Titu Maiorescu. *Universul ilustrat*. Iunie 1894, **III**(25), 2, 3.

Titu Maiorescu văzut de contemporani și de urmași. Miniantologie (cronologică) realizată de Marta Petreu. *Apostrof* (Cluj-Napoca). 2017, **XXVIII**(6). ISSN 1220-3122. Rubrica: Dosar: Titu Maiorescu.

Titu Maiorescu : Istoria contemporană a României. 1866-1900. *Albina*. Martie-aprilie 1993, **96**(3-4), 10; iunie-iulie 1993, **96**(6-7), 8. ISSN 1220-7888.

Titu Maiorescu, Toma Stelian. Desene de Any Murnu. *Moftul român*. 1993, **4**(2-3), 16-17. ISSN 1018-0419.

TODI, Aida. Titu Maiorescu : Contribuția la dezvoltarea limbii române literare. *Agora* (Constanța). Iunie 2004, **4**(14), 5. ISSN 1582-4888. Rubrica: Limbă și cultură.

TODORAN, Eugen. Natura și relația valorică în estetica lui Maiorescu. *Orizont* (Timișoara). 7 februarie 1974, **25**(6), 4, 5.

Idem. Premise lingvistice ale poeziei lui Maiorescu. *Limbă și literatură*. 1974, (2), 229-241.

Idem. Titu Maiorescu – azi. *Orizont* (Timișoara). 24 octombrie 1975, **26**(43), 4-5.

Idem. Ultimul polemis maiorescian. [Recenzie la „Scrieri despre Titu Maiorescu” de Liviu Rusu. București: Editura Cartea românească, 1979]. *Limbă și literatură*. 1980, **3**, 124-140.

TOMA, Gheorghe. Motive hegeliene în opera lui Titu Maiorescu. *Studia Universitas Babeș-Bolyai. Philosophia*. 1982, (1), 43-49.

Idem. Raționalismul în filozofia lui Titu Maiorescu. *Studia Universitas Babeș-Bolyai. Philosophia*. 1967, (12), 41-54.

TOMI, Marian Nicolae. Titu Maiorescu înainte și după Unirea Principatelor. *Convorbiri literare*. Iunie 2011, **145**(6), 121-128. ISSN 0010-8243. Rubrica: Istorie literară.

TOMUȘ, Mircea. Scriitorul Titu Maiorescu. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 12 februarie 1970, **14**(7), 3.

Idem. Titu Maiorescu. 1. Cadrul problematic. 2. Sistemul estetic. 3. Critica esteticii maioresciene. *Steaua* (Cluj-Napoca). Februarie 1970, **21**(2), 9-22.

TOROUȚIU, I. E. de la Titu Maiorescu la N. Iorga. *Floarea soarelui*. Februarie 1927, **I**(2), 69-72; martie-aprilie 1927, **I**(3-4), 124-129.

TRANDAFIR, C. Agresivitatea ca atitudine critică. Criticul Al. Dobrescu despre Titu Maiorescu. *Luceafărul*. 9 ianuarie 1991, (2), 7. ISSN 1220-627X.

Idem. Titu Maiorescu și legitimitatea criticii. *Convorbiri literare*. Noiembrie 1976, (11), 1, 2.

TRUICĂ, Ion. O prezență verticală : [despre monumentul lui Titu Maiorescu realizat de sculptorul Dumitru Pasima]. *Cronica* (Iași). Iunie 2001, **36**(6), 7. ISSN 1220-4560. Rubrica: Ut pictura poesis.

TURCU, Constantin. Maiorescu despre Eminescu. *Cronica* (Iași). 1967, (2), p. 10.

TURTOI, M. Titu Maiorescu – filozof și teoretician al culturii. *Orizont* (Timișoara). 1 august 1975, **26**(31), 5.

TZIGARA-SAMURCAȘ, Al. Titu Maiorescu și arta în România. *Convorbiri literare*. Februarie 1910, **XLIV**(2), CXLIV-CLVI.

ȚEPELEA, Gabriel. Titu Maiorescu văzut de Sextil Pușcariu. [Cu reproducerea unui fragment din volumul inedit „Războiul (1914-1918)” de Sextil Pușcariu]. *Argeș* (Pitești). Februarie 1971, **6**(2), 1, 18-19.

Idem. Maiorescu și problema stilului poetic. *Argeș* (Pitești). Februarie 1969, **4**(2), 17.

ȚOIU, Constantin. Dueluri pierdute. [Despre „Scrisorile schimbate între Duiliu Zamfirescu și Titu Maiorescu”]. *România literară*. 19 aprilie 1973, **6**(15), 7.

ȚUGUI, Pavel. Grigore H. Granda către Titu Maiorescu. *Revista de istorie și teorie literară*. Ianuarie-martie 1975, **24**(1), 105-113.

Idem. Maioresciana. [Despre Titu Maiorescu]. *Ramuri* (Craiova). 15 noiembrie 1970, **7**(11), 14.

UNG, Snejana. Exercițiu genealogic : [despre vol. „Titu Maiorescu și Banatul” de Vasile Petrica]. *Orizont* (Timișoara). Ianuarie 2016, **28**(1), 12. ISSN 0030-560X. Rubrica: Istm.

UNGHEANU, Mihai. Manolescu Nicolae : „Contradicția lui Maiorescu”. București: Editura Cartea românească, 1970. [Recenzie]. *România literară*. 6 august 1970, **3**(32), 14-15.

Idem. Noblețea subordonării. [despre Titu Maiorescu]. *Amfiteatru*. Septembrie 1966, **1**(9), 138.

Idem. Posteritatea lui Titu Maiorescu. *Luceafărul*. 22 octombrie 1988, (43), 2.

Idem. Titu Maiorescu : „Opere”. Vol. 1. Ediție, note, variante, indice de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon. Studiu introductiv de Eugen Todoran. București: Editura Minerva, 1978]. [Recenzie]. *Luceafărul*. 16 februarie 1980, **23**(7), 2.

Idem. Titu Maiorescu și prejudecata artistului. *Cronica* (Iași). 20 noiembrie 1971, **6**(47), 7.

UNGUREANU, Cornel. Todoran Eugen : „Titu Maiorescu”. București: Editura Eminescu, 1977. [Recenzie]. *Scînteia*. 23 februarie 1978, **47**(11045), 4.

URIAN, Tudorel. Ce rămâne din Maiorescu? [Recenzie la „Maiorescu și maiorescienii” de Alexandru Dobrescu. București: Albatros, 2004]. *România literară*. 13-19 aprilie 2005, **38**(14), 6. ISSN 1220-6318. Rubrica: Literatură. Lecturi la zi.

URICARIU, Doina. Un alt Maiorescu. *Luceafărul*. 18 noiembrie 1978, **21**(46), 1 și 7.

URSACHE, Petru. Maiorescu și cultura europeană. *Limbă și literatură*. 1991, **1**, 37-46.

Idem. Maiorescu despre poezia populară. *Cronica* (Iași). 17 iunie 1967, **2**(24), 8.

Idem. T. Maiorescu despre rolul poeziei populare. *Limbă și literatură*. 1969, **20**, 39-49.

URSACHI, Gabriela. Februarie : [despre Titu Maiorescu]. *România literară*. 23-29 februarie 2000, **33**(7), 15. ISSN 1220-6318.

URSU, Ioana, Ioan, LĂCUSTĂ. 1943 : Titu Maiorescu. *Magazin istoric*. Martie 1993, **23**(3), 84-85. ISSN 0541-881X.

VASILACHE, Simona. Facerea lumii : [despre „Jurnal”-ul lui Titu Maiorescu]. *România literară*. 29 iunie 2007, **40**(25), 30. ISSN 1220-6318. Rubrica: Prin anticariate.

Idem. O viziune : [despre studiul lui Titu Maiorescu „O cercetare critică asupra poeziei românești de la 1867”]. *România literară*. 20 ianuarie 2012, **45**(3), 15. ISSN 1220-6318. Rubrica: Prin anticariate.

VASILIU, Aurel. Titu Maiorescu și Transilvania (corespondență cu Iosif Vulcan). Note și comentarii. *Revista de istorie și teorie literară*. Ianuarie-martie 1971, **20**(1), 151-157.

VATAMANIUC, Dimitrie. În apărarea lui Maiorescu. *Manuscriptum* (București). Ianuarie-martie 1978, **9**(1), 17-20.

Idem. Scrisori către Titu Maiorescu : [corespondența lui Ioan Popovici-Bănăteanu]. *Banat* (Lugoj). Mai-iunie 2005, **2**(5/6), 13. ISSN 1584-3890. Rubrica: Restituiri.

VÂLSAN, Gh. Titu Maiorescu îndrumător al tinerimii. (Cuvântare ținută la Societatea studenților în litere, din București, 7 martie 1910). *Convorbiri literare*. Martie 1910, **XLIV**(1), 36-43.

VÂRGOLICI, Teodor. O nouă sinteză asupra lui Titu Maiorescu : [despre vol. „Titu Maiorescu : monografie, antologie comentată, receptare critică” de Cornel Moraru]. *Adevărul literar și artistic*. 22 februarie 2005, **14**(756), 13. ISSN 1220-9821. Rubrica: Cronici.

Idem. Titu Maiorescu și aforismele lui Schopenhauer : [postfață la volumul „Aforisme asupra înțelepciunii în viață” de Arthur Schopenhauer, în curs de apariție la Editura Saeculum I.O.]. *Adevărul literar și artistic*. 15 ianuarie 2002, **11**(600), 11. ISSN 1220-9821. Rubrica: Cronici.

Idem. Înțelegerea lui Maiorescu. *Viața Românească*. August 1963, **16**(8), 52-60. (Discuții).

VERBINĂ, I. Aspecte din lupta junimistă în Transilvania. *Studii literare*. 1942, **1**, 59-93.

Idem. G. Panu și T. Maiorescu. *Studii literare*. 1942, **1**, 200-202.

VETIȘANU, Vasile. Lecția despre adevăr. Magistrii școlii românești. Titu Maiorescu. *Viața studențească*. 7 aprilie 1976, **20**(14), 9.

Idem. Ghiță, Simion : „Titu Maiorescu. Filosof și teoretician al culturii”. București: Editura științifică, 1974. [Recenzie]. *Revista de istorie și teroie literară*. Iulie-septembrie 1976, **25**(3), 448-450.

Idem. Titu Maiorescu și spiritul filozofic constructiv. *Orizont* (Timișoara). 16 mai 1975, **26**(20), 3.

VIANU, Tudor. Ideile estetice ale lui Titu Maiorescu. *Viața Românească*. Ianuarie 1925, **17**(1), 61-73.

VIATOR. „România jună” și D-l T. Maiorescu. *Convorbiri literare*. Aprilie 1910, **XLIV**(2), 264. Rubrica: De la românii de peste hotare.

VICOLEANU, Ioan. Estetica și critica literară ale lui Titu Maiorescu. *Ateneu* (Bacău). 1992, **29**(5), 10. ISSN 1221-5813.

Idem. Estetica și critica literară ale lui Titu Maiorescu. *Ateneu* (Bacău). 1998, **35**(11), 10. ISSN 1221-5813.

VINTILESCU, Virgil. Anticiparea tezei formelor fără fond în corespondența lui Titu Maiorescu. *Studii de literatură română și comparată*. 1983, **5**, 1-11.

Idem. Ecouri ale polemicii Maiorescu-Gherea (în literatura memorialistică). *Analele Universității din Timișoara. Seria Științe filologice*. 1975, **13**, 1-9.

Idem. Ecouri ale polemicii Maiorescu-Gherea în corespondența lui Duiliu Zamfirescu. *Orizont* (Timișoara). 26 martie 1976, **27**(12), 4.

Idem. Polemica Maiorescu-Gherea. Implicații estetice și literare. Timișoara: Facla, 1980. [Recenzie]. *Luceafărul*. 31 mai 1980, **23**(22), 6.

Idem. Ivașcu George : „Titu Maiorescu”. București: Editura Albatros, 1972. [Recenzie]. *Orizont* (Timișoara). 22 februarie 1973, **24**(8), 2.

VLAD, Ion. Biografie și cronică epică. *Steaua* (Cluj-Napoca). Iulie 1987, (7), 31-32.

Idem. Maiorescu, az ember. *Utunk*. 14 august 1987, **42**(33), 2.

Idem. Restituirea unui destin. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 11 decembrie 1986, **30**(50), 3; 18 decembrie 1986, **30**(51), 3.

Idem. Titu Maiorescu în lectura criticului de azi. [Recenzie la „Contradicția lui Maiorescu” de N. Manolescu. Ediția a 2-a revăzută.

București: Editura Eminescu, 1973]. *Tribuna* (Cluj-Napoca). 31 ianuarie 1974, **18**(5), 5.

VLAD, Ioan N. Contribuția lui Titu Maiorescu la dezvoltarea învățământului pedagogic. *Revista de pedagogie*. Iulie 1970, **19**(7), 111-114.

VLĂDUȚESCU, Gh. Revelația unor prelegeri. Titu Maiorescu profesor. *Contemporanul* (București). 6 martie 1981, (10), 6.

Idem. Modernitatea exemplară a lui Titu Maiorescu. *Tribuna României*. 15 februarie 1986, **15**(310), 4.

Idem. Titu Maiorescu, filosoful. *Contemporanul* (București). 24 iunie 1982, (26), 4.

VOINESCU, Radu. Maiorescianismul - o fenomenologie a interpretării operei literare. *Luceafărul de dimineață*. 2017, (4), 6. ISSN 2065-7536.

VONCU, Răzvan. Jurnalul lui Titu Maiorescu, în ediție critică integrală. [Recenzie la „Opere. I. Jurnal : 1855-1882”, ediție critică coordonată de Bogdan Mihai Dascălu, text stabilit, traducere, notă asupra ediției, note, glosar și indici de Ana-Maria Dascălu și Bogdan Mihai Dascălu. București: Academia Română & Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2013]. *România literară*. 25 aprilie 2014, **47**(18), 14. ISSN 1220-6318. Rubrica: Actualitatea. Cronica edițiilor.

VRABIE, Gheorghe. Titu Maiorescu despre poezia populară. *Cronica* (Iași). 8 iulie 1967, **2**(27), 6-7, 11.

VULPE, Marilena. Titu Maiorescu. 15 februarie 1840 - 1 iulie 1917. Filă de calendar. *Albina*. 12 februarie 1970, **73**(6), 5.

ZACIU, Mircea. Prezența lui Maiorescu. Cu prilejul reeditării „Criticelor”. (I-II). *Tribuna* (Cluj-Napoca). 7 iulie 1966, (27), 3; 14 iulie 1966, (28), 3.

Idem. Őrzik a forrást. [Maiorescu és Gherea, a román műkritika megalapítói]. *Utunk*. 1967 júl., **22**(30), 2.

ZAMFIR, Mihai. Supremul pontif : [despre Titu Maiorescu]. *România literară*. 11 martie 2011, **44**(10), 14-15. ISSN 1220-6318. Rubrica: Istorie literară.

ZAMFIRACHE, Cosmin. Chiolhanurile de pomină ale geniilor din Junimea: beții zdravene cu Eminescu, Creangă și pudicul Maiorescu, dezmaț cu Caragiale, povești porno, dans cu țigănci (I). *Oglinda literară*. Iunie 2015, **14**(162), 10921; iulie 2015, **14**(163), 10989. ISSN 1583-1647.

ZISU, Aurelian. Infirmeria lui Maiorescu. *Mozaicul* (Craiova). Aprilie-mai 2000, **3**(4/5), 4. ISSN 1454-2293. Rubrica: Mișcarea ideilor.

ZUB, Al. (Text stabilit și adnotat de...). A. D. Xenopol și Titu Maiorescu. Scrisori inedite. (I-II). *Convorbiri literare*. 15 decembrie 1972, (23), 10; decembrie 1972, (24), 10.

Idem. O strategie culturală. *Convorbiri literare*. Februarie 1990, (2), 12.

Idem. T. Maiorescu - obsesia sintezei. *Cronica* (Iași). 15 februarie 1980, **15**(7), 7. (Titu Maiorescu, 140 de ani de la naștere).

WALD, Henri. Receptivitatea lui Titu Maiorescu. *România literară*. 1 septembrie 1988, (36), 19.

Index de publicații periodice bibliografiate:

1. *13 Plus*. (2005-2008).
2. *Adevărul literar și artistic*. (1920-1939; 1990-2005; 2005-2008)
3. *Academica*. (1992-2002)
4. *Agora*. (2004)
5. *Albanezul*. (2000)
6. *Albina*. (1970, 1993)
7. *Almanahul Societății Academice „România Jună”*. (1883, 1888)
8. *Amfiteatru* (1966-1967)
9. *Amurg sentimental*. (2008-2010)
10. *Analele Academiei Române*. (1884-1885, 1879-1880, 1938-1940)
11. *Analele științifice ale Universității „Al. I. Cuza” din Iași. Științe sociale*. (1967)
12. *Analele Universității București. Filosofie. Istorie. Drept* (1976, 1987)
13. *Analele Universității „Spiru Haret”*. *Seria Studii de Filosofie*. (2002-2003)
14. *AntiM*. (2015)
15. *Anuar de lingvistică și istorie literară*. (1971, 1985-1987)

16. *Apostrof*. (2007, 2017)
17. *Ararat*. Seria II. (2000)
18. *Arca*. (1992)
19. *Argeș*. (1967-2014)
20. *Asachi*. (2002)
21. *Astra*. (1967-1968, 1983, 1999)
22. *Ateneu*. (1965-2013)
23. *Banat*. (2005)
24. *Biblioteca Bucureștilor*. (2004, 2010)
25. *Buletin al comisiei naționale a Republicii Socialiste România pentru UNESCO*. (1967)
26. *Caiete critice*. (1985, 2012, 2015)
27. *Cercetări de lingvistică*. (1964)
28. *Clubul Cafeneaua literară*. (2007)
29. *Colocvii* (1967)
30. *Contemporanul*. (1963-1987); *Contemporanul-ideea europeană*. (1991-2014)
31. *Convorbiri literare*. (1867-2017)
32. *Cronica*. (1967-2004)
33. *Cultura*. (2006-2014)
34. *Curentul Magazin*. (1939)
35. *Curtea de la Argeș*. (2015)
36. *Cuvântul libertății*. (1992-1997)
37. *Dacia literară*. (2003-2011)
38. *Dilema*. (1998)
39. *Dimineața*. (1913, 1931, 1992)
40. *Dreptatea*. (1991, 2008)
41. *Echinox*. (1998)
42. *Era socialistă*. (1973)
43. *Evenimentul*. (1939)
44. *Euphorion*. (2001, 2010)
45. *Familia*. (1904, 1967-2007)
46. *Familia română*. (2014)
47. *Flacăra*. (1922, 1967-1993)
48. *Floarea soarelui*. (1927)
49. *Flori de câng*. (1932)
50. *Forum*. (1978, 1991)
51. *Gazeta literară*. (1958-1968)

52. *Jurnalul literar*. (2008, 2011)
53. *Korunk*. (1967, 2013)
54. *Lamura*. (2005)
55. *Limba română*. (1964-1976, 1992)
56. *Limbă și literatură*. (1967-1982, 1991, 2001)
57. *Literatorul*. (1995-1998)
58. *Litere*. (2001)
59. *Luceafărul*. (1941-1942, 1963-2006)
60. *Luceafărul de dimineață*. (2017)
61. *Lumea*. (1967)
62. *Iașul literar*. (1965-1967)
63. *Igaz Szó*. (1966-1967)
64. *Însemnări ieșene*. (2005)
65. *Magazin istoric*. (1975-1993)
66. *Manuscriptum*. (1972-1990)
67. *Mitropolia Olteniei*. (1991)
68. *Mișcarea literară*. (2003)
69. *Moftul român*. (1993)
70. *Mozaicul*. (2000, 2015)
71. *Neue Literatur*. (1967)
72. *Nord literar*. (2005, 2010)
73. *Observator cultural*. (2001, 2006-2008, 2014)
74. *Oglinda literară*. (2008-2015)
75. *Orizont*. (1967-1986, 1992, 2000, 2010, 2016)
76. *Plumb*. (2009-2015)
77. *Plural*. (2002)
78. *Preocupări literare*. (1938-1942)
79. *Ramuri*. (1966-1987)
80. *Revista bibliotecilor*. (1967-1969)
81. *Revista de filosofie*. (1931, 1966-2011)
82. *Revista de istorie și teorie literară*. (1966-1988, 1992)
83. *Revista de pedagogie*. (1967-1970).
84. *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*. (2006)
85. *Revista Fundațiilor Regale*. (1936-1944)
86. *Revista învățătmântului superior*. (1967)
87. *Revista română*. (2009)
88. *Revista română de drept*. (1972)
89. *Revue roumaine*. (1967)

90. *Revue roumaine des sciences techniques. Série de Philosophie et logique.* (1973)
91. *Romanian Review.* (1967, 1971-1983)
92. *România liberă.* (1880, 1967-1970)
93. *România literară.* (1939-1940, 1968-2017)
94. *România nouă.* (1940)
95. *Romania Today.* (1967)
96. *Săptămâna culturală a capitalei.* (1971)
97. *Secolul 20.* (1970-1979)
98. *Scînteia.* (1967-1979)
99. *Scînteia tineretului.* (1967, 1976)
100. *Scrisul românesc.* (2006, 2009-2015)
101. *Spații culturale.* (2008)
102. *Steaua.* (1970-2005)
103. *Studia Universitas Babeș-Bolyai. Philosophia.* (1967, 1982)
104. *Studia Universitas Babeș-Bolyai. Philologia.* (1972, 1986)
105. *Studii și cercetări de istorie literară și folclor.* (1960)
106. *Studii de istorie a filosofiei românești.* (2007-2011)
107. *Studii literare.* (1942)
108. *Symposion.* (2006)
109. *Teatrul azi.* (2006)
110. *Terra Grifonis.* (2000)
111. *Tomis.* (1967-1972)
112. *Transilvania.* (1944, 1976-2010)
113. *Tribuna.* (1941, 1965-1991)
114. *Tribuna României.* (1986)
115. *Universul ilustrat.* (1894)
116. *Universul literar.* (1929, 1940)
117. *Utopia.* (2012-2013)
118. *Utunk.* (1967, 1980-1987)
119. *Vatra.* (1971-2009)
120. *Viața Românească.* (1920, 1925, 1963-1989, 1995-2001, 2010)
121. *Viața studentească.* (1970, 1976)

Întocmit Dina Paladi

ISAAC NEWTON¹
(25. 12. 1642/4. 1. 1643- 1727)
375 de ani de la nașterea omului de știință englez

Isaac Newton

Fotografie după o gravură, format carte-de-visit
Biblioteca Națională a României, Colecții Speciale, Cabinetul de Fotografii

I. A se vedea și *Aniversări culturale*, 1968, p. 5-16; 1977, I, p. 205-209.

CRONOLOGIA VIETII ȘI OPERA LUI ISAAC NEWTON

1642 În aprilie - nu se știe data exactă - Isaac Newton, tatăl lui Isaac Newton se căsătorește cu Hannah Ayscough (...*era de origine nobila. Fratele ei, reverendul William Ayscough, a studiat la Universitatea Cambridge înainte de a intra în rândurile clerului anglican*^{II}). Despre tatăl lui Isaac Newton se știe că era un fermier analfabet („*nu avea știință de carte și a semnat testamentul cu obisnuitul X*^{III})

În luna octombrie (cu trei luni înainte de nașterea lui Isaac Newton - fiul) Isaac Newton - tatăl moare la vârsta de 30 de ani.

Evenimente ale timpului în Europa, și cu precădere în Anglia [în continuare EA]

Moare Galileo Galilei (8 ianuarie 1642).

În luna mai 1641 prințesa Maria a II-a se căsătorește cu prințul William de Orange. Prințesa era fiica cea mare a Regelui Carol I al Angliei și avea doar nouă ani la căsătorie.

Izbucnește Războiul Civil în Anglia (octombrie).

Evenimente ale timpului în România^{IV} [în continuare ER]

Introducerea tiparului în Moldova; cea dintâi tipografie adusă cu ajutorul lui Petru Movilă, mitropolitul Kievului, este condusă de Sofronie Proceațki.

Sinodul de la Iași adoptă *Mărturisirea ortodoxă* a lui Petru Movilă, mitropolit al Kievului; *Hotărârea sinodului*, publicată la Iași, este cea dintâi tipăritură din Moldova.

1642-1643 La 25 decembrie (stil vechi)/4 ianuarie se naște Isaac Newton, pe țarmul de răsărit al Angliei, în Woolsthorpe, Lincolnshire.

ER - Apariția Cărții românești de învățătură - *Cazania*^V - a mitropolitului Varlaam, una dintre cele mai răspândite cărți în cele trei țări românești.

16/26 noiembrie - Tratatul de alianță dintre Transilvania, Suedia și

II. GLEICK, James. *Isaac Newton*. București : Publica, 2011, p. 25.

III. CHRISTIANSON, Gale E. *Isaac Newton*. București : Humanitas, 2007, p. 13.

IV. GIURESCU, Dinu Constantin. *Istoria României în date*. Ed. 3-a, rev.. București : Editura Enciclopedică, 2010, p. 114-128.

V. Varianta full text, online, a lucrării este disponibilă la Biblioteca Digitală Națională - <http://digitool.bibnat.ro>

Franta, încheiat la Alba Iulia; Transilvania primește subsidii pentru întreținerea armatei în vederea luptei împotriva Imperiului habsburgic.

ER - 1644 - Mențiune despre o sticlărie înființată de Matei Basarab.

EA - 1645 - Defensiva regală în bătălia de la Naseby marchează începutul sfârșitului Primului Război Civil din Anglia.

ER - 1645 - Se tipărește, probabil la mănăstirea Dealu, cea dintâi scriere teologică românească având caracter polemic: *Cartea carea să chiamă Răspunsul înprotiva Catihizmusului calvinescu* - autor mitropolitul Varlaam.

1646 La 27 ianuarie/6 februarie, Hannah Newton se căsătorește cu Barnabas Smith (un preot în North Witham). Hanna se mută împreună cu soțul ei în North Witham, lăsându-l pe Isaac în Woolsthorpe, în grija mamei sale Margery.

„*Smith era licențiat al Universității Oxford și devenise foarte bogat primind o moștenire substanțială de la tatăl său. Înainte de a fi acceptat cererea în căsătorie a preotului, Hannah a insistat ca el să facă cadou fiului ei o proprietate și să repare conacul Woolsthorpe, unde ar fi urmat ca într-o bună zi Isaac să se stabilească, Smith a fost de acord, iar căsătoria a avut loc în luna ianuarie 1646, la o lună după ce Isaac împlinise trei ani.*”^{VI}

EA - Se naște Gottfried Wilhelm Leibniz, filosof și matematician german.

Se naște astronomul John Flamsteed. Acesta a calculat în mod precis eclipsele solare din perioada 1666 - 1668.

ER - Sinodul de la Satu Mare al bisericii reformate condamnă puritanismul care cerea înlocuirea episcopatului printr-o conducere aleasă de laici.

Mențiune despre o moară de hârtie în părțile Călimăneștilor, înființată de Matei Basarab.

Apare cel dintâi cod de legi tipărit în limba română și unul dintre primele coduri de legi într-o limbă națională în Europa: *Cartea românească de învățătură de la pravilele împărătești și de la alte giudețe.*^{VII}

VI. CHRISTIANSON, Gale E. *Op. cit.*, p 14-15.

VII. Atât varianta pe suport hârtie cât și varianta full text, online, a lucrării este disponibilă la Biblioteca Digitală Națională – <http://digitool.bibnat.ro>

Pantelimon Ligaridis și Ignație Petriș pun bazele învățământului umanist din Țara Românească prin școala înființată la Târgoviște.

ER - 1647 - Moartea lui Grigore Ureche- autorul primei cronici în limba română - *Letopisețul Țării Moldovei*, care inaugurează epoca literaturii medievale românești. *Letopisețul* prezintă istoria Moldovei de la întemeiere până în anul 1595 (Domnia lui Aron Tiranul).

EA - 1648 - Tratatul de pace din Westfalia pune capăt războiului de treizeci de ani. Semnarea acestui tratat a marcat nașterea unei noi Europe, un continent de state suverane.

ER - Apare la Alba Iulia, 20 ianuarie 1648, prin grija mitropolitului Simion Ștefan, prima traducere integrală a *Noului Testament*^{VIII}.

Transilvania participă ca stat autonom la încheierea păcii Westfalice.

EA - 1649 - Execuția lui Carol I. Anglia devine republică.

EA - 1650 - Moare René Descartes, filosof și matematician francez.

EA - 1651 - Este publicată cartea *Leviathan*^{IX} a filosofului Thomas Hobbes.

EA - 1652 - Este publicată antologia de versete alchimice *Theatrum Chemicum Britannicum*^X a lui Elias Ashmole.

1653 Barnabas Smith (tatăl vitreg al lui Newton) moare la vârsta de 70 de ani. Mama lui Newton, Hannah se întoarce în Woolsthorpe cu cei trei copii rezultați în urma căsătoriei cu Barnabas Smith - Mary (născută în 1647), Benjamin (născut în 1651) și Hannah (născută în 1652). Mama lui Newton, Hannah, devine o văduvă foarte avută și decide că fiul său Newton trebuie să meargă în continuare la școală. Până la întoarcerea sa Newton fusese înscris la școala din sat la care mergea și se întorcea pe jos.

EA - Oliver Cromwel, lider militar și politic englez, este numit Lord Protector.

Publicarea lucrării *An antidote against atheisme, or, An appeal to the*

VIII. SIMION Ștefan. Noul Testament sau Împăcarea au Leagea noao a lui Iisus Hristos, Domnului nostru. În: *Ardeal în cetatea Belgradului*. (Alba-Iulia), 1648. Accesibilă pe suport hârtie la Biblioteca Academiei Române.

IX. Varianta full text, online, a lucrării este disponibilă la adresa: <https://archive.org/details/theatrumchemicum00ashm> [accesat 28 august 2017].

X. Varianta full text, online, a lucrării este disponibilă la adresa: <http://tei.it.ox.ac.uk/tcp/Texts-HTML/free/A51/A51284.html> [accesat 28 august 2017].

natural faculties of the minde of man, whether there be not a God^{XI}
autor - Henry More - filosof englez membru al grupului platonice de la Cambridge.

ER - Apariția colecției de legi *Approbatæ Constitutiones*^{XII} în Transilvania.

În Țara Românească - Abolirea năpastei (trecerea dării contribuabililor fugiți asupra celor rămași).

1654 Newton este trimis la Școala Regală din Grantham (aproape 7 miles distanță față de Woolsthorpe). Își descoperă pasiunea pentru chimie alături de Mr William Clark, spițerul orașului.

„*Dat fiind interesul pentru cărți și tot ce ținea de mecanică, era de așteptat ca Newton să aibă rezultate bune la studii. Însa nu a fost așa, Henry Stokes (directorul școlii) l-a înscris în cea mai mica clasă, unde a fost clasat pe penultima poziție din peste optzeci de elevi. Mai târziu, Newton însuși a recunoscut că „a continuat foarte neglijent studiile sale la Școala Regală.*”^{XIII}

Newton era preocupat de multe subiecte precum: ceasul pe care l-a construit dintr-o cutie de lemn primită de la cumnatul lui Clark, prepararea rețetelor împreună cu gazda sa și altele din domeniul mecanicii și chimiei dar, nu dădea școlii prea multă importanță. În urma unui conflict cu un coleg s-a trezit în el ambiția de a arăta ce poate, și dedicându-se studiului ajunge, în cele din urmă, în fruntea clasei.

EA - Este publicată lucrarea *The Marrow of Alchemy [Esența alchimiei]* de marele alchimist al secolului al XVII-lea Eirenæus Philalethes. Recent s-a descoperit că acesta era pseudonimul unui transfug american stabilit în Anglia - George Starkey (1628 - 1665).

Este publicată lucrarea *The Mysteryes of Nature and Art*, ediția a treia, Londra: Andrew Crooke, autor John Bate.

EA - 1655 - La Londra este publicată *History of the University of Cambridge published with his Church-history of Britain*, autor Thomas Fueller. Thomas Fuller, un savant din secolul al XVII-lea,

XI. Varianta full text, online, a lucrării este disponibilă la adresa: <http://tei.it.ox.ac.uk/tcp/Texts-HTML/free/A51/A51284.html> [accesat 28 august 2017].

XII. Atât varianta pe suport hârtie cât și varianta full text, online, a lucrării este disponibilă la Biblioteca Digitală Națională –: <http://digitoool.bibnat.ro> [accesat 28 august 2017].

XIII. CHRISTIANSON, Gale E. *Op. cit.*, p. 20.

spunea despre Trinity College de la Cambridge că este „*cel mai impunător și mai uniform colegiu din Crestinătate*”.^{XIV}

EA - 1656 - Nașterea lui Edmond Halley - astronom, matematician, cartograf, geograf și meteorolog englez.

Pe baza teoriei gravitației a lui Newton și luând în calcul efectele gravitaționale ale lui Jupiter și Saturn, Edmond Halley a calculat cu aproximație data reîntoarcerii cometei, în anul 1758 și faptul că aceasta a fost aceeași cu cea care a avut aparițiile în anii: 1456, 1531, 1607 și 1682. Până la el se considera că acestea erau comete diferite. La apariția cometei din 1758 s-a decis ca această cometă să îi poarte numele.

ER - Prin grija lui Constantin Șerban a început construirea bisericii de pe „Dealul podgorenilor”, actuala catedrala a Patriarhiei din București (terminată în anul 1668, sub Radu Leon).

EA - 1657 - Derek Gjertsen notează că Academia del Cimento a început să-și publice *procesele verbale* în 1657 și a continuat să o facă timp de aproape zece ani.^{XV} Această culegere de procese verbale publicate cu o periodicitate aleatoare poate fi considerată precursora primului jurnal științific apărut în lume.

ER - Suzana Lorantffy, vadaua lui Gh. Rakoczi I, înființează școala românească din Făgăraș.

EA - 1658 - Moare Oliver Cromwell. Succesorul la protectorat este fiul acestuia - Richard.

„*Când Lordul Protector Oliver Cromwell a murit în septembrie 1658, asupra Angliei s-a abătut o mare furtună, dând naștere superstiției că diavolul se află în mijlocul vijeliei, căutându-și sufletul pierdut. Profitând de o șansă rară, Isaac a intrat într-o competiție cu câțiva tineri mai atletici pentru a vedea cine sare mai departe. Sincronizându-se atent cu rafalele vântului, spre surprinderea și necazul lor, i-a întrecut pe ceilalți băieți. Mulți ani mai târziu, Newton i-a povestit unei rude că acesta a fost unul din primele sale experimente.*”^{XVI}

1659 La presiunea mamei sale, Newton părăsește școala pentru a se iniția în gestionarea proprietății familiei. Intenționat, sau nu, Newton dă dovadă de o totală incompetență și dezinteres în aceasta. Pentru a-l

XIV. Idem. p. 25.

XV. GLEICK, James. *Op. cit.*, p. 235.

XVI. CHRISTIANSON, Gale E. *Op. cit.*, p. 17-18.

struni, Hanna îl pune pe Newton sub supravegherea unui slujitor mai în vârstă cu care mergea duminica la Grantham pentru a face cumpărături. Odată ajuns în Grantham Newton se retrăgea în casa fratelui spițerului unde citea cărți păstrate de acesta sau pur și simplu se așeza pe marginea drumului și citea până seara când se întorcea acasă cu servitorul. Orice încercare a mamei sale de a-l forma în direcția administrării pământului a fost sortită eșecului.

Directorul școlii, Henry Stokes de la școala din Grantham intervine în favoarea întoarcerii la școală a lui Newton. Neștiind ce să mai facă, Hanna cere sfat fratelui său William Ayscough în care avea totală încredere. Acesta o convinge pe Hanna să îl elibereze de datoriile firești celui mai mare dintre frați într-o familie și să îl lase să se pregătească pentru universitate.

Newton se întoarce în casa lui Clark unde este primit cu bucurie atât de fiica vitregă a acestuia - Catherine Storer cât și de cei doi frați, Arthur și Edward. Se pare că are o relație romantică cu fata vitregă a profesorului, Catherine. Întrebată la bătrânețe dacă a existat o înclinație romantică între ea și Newton, aceasta în jurul vârste de optzeci de ani, nu neagă acest fapt, dar afirmă că „*acest lucru era incompatibil cu căsătoria, poate că și cu studiile sale.*”^{XVII}

EA - Publicarea antologiei alchimiste *Theatrum Chemicum* de către Lazarus Zetzner.

1660 Primele experiențe cu prisme au fost realizate de Newton la jumătatea anului 1660.

Se presupune, de asemenea, că primul creuzet precum și lucrul cu focul Newton le-a cunoscut în Grantham alături de spițerul William Clark, acesta utilizându-le la prepararea unor leacuri. Rețetele notate în caietele lui Newton, precum și cărțile care începuseră să se adune în biblioteca sa, probează preocuparea acestuia pentru experimente din domeniul chimiei, dar și al alchimiei, preocupare pe care a păstrat-o alături de celelate preocupări științifice toată viața.

„*Pe la mijlocul anilor 1660 caietul filosofic al lui Newton din anii de la Cambridge era umplut cu adnotări preluate din cărțile unui grup nou de experimenter care lucrau cu metale și își spuneau chimiști.*”^{XVIII}

XVII. Idem. p. 23

XVIII. Idem p. 78.

EA - Restaurația lui Carol al II-lea după abdicarea lui Richard din 1959.

Fondarea Societății Regale.

Publicarea lucrării *New Experiments Physico-Mechanical*^{XIX} scrisă de savantul Robert Boyle.

- 1661 Isaac Newton intră la Colegiul Trinity, Cambridge, mai întâi ca subsizer (adică își plătește studiile lucrând pentru studenții din clase sociale superioare sau pentru turori) și apoi ca sizer. În plus o mică parte din banii necesari au fost obținuți printr-un împrumut. Lipsa de susținere financiară a lui Newton la Colegiul Trinity nu este cauzată de poziția sa socială ci de nemulțumirea Hannei în legătură cu neînțelegerile legate de continuarea studiilor în defavoarea implicării în administrarea averii. Hanna hotărăște să nu îi înlesnească deloc drumul ales de Newton.

Primele studii la Colegiul Trinity sunt legate de învățământul tradițional marcat de aristotelism. Caietul filosofic completat de Newton în această primă perioadă este descris ca fiind - un superb „*manuscris care a fost caligrafiat cu o atenție specială pentru detalii, în semn de prețuire pentru cea mai profundă minte a istoriei antice, și probabil din toate timpurile.*”^{XX}

EA - Este publicată cea mai cunoscută carte a lui Robert Boyle - *Sceptical Chymist (Chimistul sceptic)*.

Publicarea cărții *Ars signorum vulgo Character Universalis at Lingua Philosophica* de George Dalgarno - autorul propune un limbaj universal bazat pe o clasificare metodică a ideilor.

ER - Eustratie Dabija înființează bănăria de la Suceava, ale carei emisiuni monetare încep în 1662 și continuă până în 1668.

La 1 ianuarie 1662 Dieta alege principe pe Ioan Kemeny; la propunerea lui, Dieta hotărăște recunoașterea suzeranității habsburgice și ieșirea de sub suzeranitatea otomană.

- 1662 Aparent, trece printr-o criză religioasă: întocmește o listă a păcatelor înainte și după Rusaliile din acest an, probabil în speranța unei îmbunătățiri a situației. Conștiința sa este încă tulburată de amintirile

XIX. Varianta full text, online, a lucrării este disponibilă la adresa: http://echo.mpiwg-berlin.mpg.de/ECHOdocuView?url=/permanent/archimedes_repository/large/boyle_exper_013_en_1660/index.meta&tocMode=thumbs&viewMode=image&pn=5 [accesat 29 august 2017].

XX. CHRISTIANSON, Gale E. *Op. cit.*, p. 26.

copilăriei precum: „mormanul de cireșe furat de la Eduard Storer”, „folosirea apelativului mârtoagă pentru Derothy [sic] Rose” și „stropitul cu apă în zi de duminică” - dar, de asemenea, altele prevestitoare de rele, „amenințarea că va da foc mamei, tatălui precum și casei lor” și „dorința morții și speranța morții fraților vitregi”.

„În ediția lucrării sale *Antidot contra ateismului* apărută în 1662 (în momentul când Newton începea să reflecteze la problema dinamicii corpurilor), Henry More, ca bun cititor al lui Plotin, reia aceeași idee: grație fenomenului gravitației, scrie el, inexplicabil prin mecanica monistă a lui Descartes, se manifestă acțiunea unui principiu, care nu este terestru ci imaterial.”^{XXI}

EA - Înființarea Societății Regale prin cartă regală.

Apare la Londra *Antidote Against Atheism*, în *A Collection of Several Philosophical Writings* de Henry More.

1663 Se împrietenește cu John Wickins, nou venit, la Cambridge, care îi este coleg de cameră pentru următorii douăzeci de ani și care îi devine asistent.

1664 Se presupune că a participat la cursurile de matematică susținute pe profesorul Isaac Barrow, șeful catedrei *Lucasian Chair of Mathematics* (înființată în anul 1663 de Henry Lucas). Se dedică, în particular, studiilor de matematică și optică, ignorând, în mare parte, curricula oficială universitară care prevedea studii clasice: geometria Euclidiană și filosofia lui Aristotel. Începuse să își umple notițele cu o serie de lucrări științifice. Erau lucrări de mare amploare, dintre care cea mai importantă a fost considerată *Quaestiones quaedam Philosophicae* (Anumite întrebări filosofice).

EA - Publicarea cărții lui Robert Boyle *Experiments Touching Colours* (*Experimente și considerente privind culorile*).

Se naște Nicolas Fatio de Duillier, un matematician elvețian care avea să devină, pentru o vreme (1989-1993) un prieten apropiat al lui Newton.

ER - În jurul acestui an, Nicolae Milescu termină de tradus, din versiunea greacă numită *Septuaginta*, întreg *Vechiul Testament* în românește. Ediția folosită de el conținea și o scriere filozofică, intitulată *Peri autokratoros logismou*, tradusă în românește cu titlul

XXI. VERLET, Loup. *Cufărul lui Newton* : tratat de istorie și filozofia științei. București : Nemira, 2007, p. 58.

Despre singurul țiitorul gând. Este prima scriere filozofica tradusa în limba română.

1665- I se acordă diploma de licență (*Bachelor of Arts*). Se întoarce în
1667 Woolsthorpe în anul 1665 pentru a-și petrece vara, dar izbucnirea
ciumei în Cambridge îl face să rămână aici până în martie 1667, cu
excepția unei scurte perioade din primăvara lui 1666 petrecută la
Cambridge, întreruptă de revenirea ciumei.

În anul 1666, în Grantham, în fața trimisului regal, Newton
înregistrează oficial statutul de gentleman (se presupune că a făcut
acest gest, în special, pentru a da satisfacție mamei sale).

În această perioadă Newton, în ciuda faptului că este autodidact în
studierea matematicii și a opticii, stabilește fundamentele a ceea ce astăzi
se numesc calcule matematice (Newton le numește *metoda seriilor și a
fluxiunilor*), punând bazele regulilor diferențialelor și integralelor într-o
lucrare din octombrie 1666 și demonstrează eterogenitatea luminii albe
cu ajutorul fenomenului de refracție al luminii.

Este aproape orbit din cauza experimentelor făcute pe proprii ochi.
Spectacolul căderii mărului, așa cum Newton avea să spună câteva
decenii mai târziu, i-a atras atenția asupra subiectului gravitației.
Realizează că forța necesară susținerii lunii pe orbita din jurul
pământului (susținută de Kepler în Legea a III-a) este de același tip cu
cea care provoacă atracția gravitațională pe pământ. Cu toate acestea,
teoria lui Newton asupra gravitației universale nu este finalizată decât
douăzeci de ani mai târziu.

EA - 6 March 1665 - apare *Philosophical Transactions* (*Chestiuni
filosofice*), primul jurnal științific din lume, publicat de Societatea
Regală și avându-l ca editor pe Henry Oldenburg, secretarul Societății
Regale.

1665 Marea ciumă.

Publicarea *Micrografiei* lui Robert Hooke și a *Lucrărilor complete*
(postume) ale lui Joseph Mede, pe care Newton le recunoaște, mai
târziu, drept cele care i-au influențat interpretarea profețiilor biblice.

1666 Marele Foc din Londra.

Publicarea cărții *Origin of Formes and Qualities* a lui Robert Boyle.

1665- Al doilea război Anglo-Olandez.

1667

1667 Având licența și statutul de gentleman Newton își depune cererea de
obținere a titlului de *fellow* - „în mediul academic, *fellow* desemnează

o persoană cu sarcini didactice limitate și preocupat mai mult de cercetare.^{XXII} Obține acest titlu la Trinity College în urma unui examen pe care îl dă alături de alți opt candidați și i se cere să subscrie la cele treizeci și nouă *Articole de credință ale Bisericii Angliei* (declarație de ortodoxie cu accent pe doctrina Trinității), să facă jurământul de celibat și promisiunea respectării ordinii sfinte șapte ani după primirea titlului de *Master of Art*. Newton face diligențele în vederea obținerii titlului de *Master*.

EA - Publicarea, la Londra, a cărții *God's Terrible Voice in the City* *Thomas Vincent*, autor Thomas Vincent.

Publicarea lucrărilor *Dialogi physici in quibus de motto terrae disputatur* și *Synopsis optica* de către filosoful, matematicianul și fizicianul Honoré Fabri.

1668 În luna iulie lui Isaac Newton i se acordă titlul de *Master of Art* iar în luna august, după primirea titlului de *Master*, Newton vizitează Londra pentru prima dată.

EA - Publicarea *Opera chymiatrica* autor Jodocus a Rhe (cunoscut ca Johannes Rhenanus).

ER - Construirea castelului Bethlen de la Sânmiclăuș (com. Șona, jud. Mureș), edificiu reprezentativ pentru Renașterea târzie din Transilvania.

1668-1669 Newton instalează aparatură pentru realizarea de experimente într-un atelier pe terenurile Trinity College, adăugând două cuptoare pentru experimente alchimice în 1669 și achiziționează o copie a monumentalei opere *Theatrum chemicum* a lui Lazarus Zetzner.

Construiește primul telescop reflector funcțional (după un proiect a lui David Gregory).

1669 Scrie articolul *De analysi per æquationes numero terminorum infinitas* (*Analiza prin seriile infinite*), pe care nu îl publică, dar îl dă spre consultare lui John Collins, căruia îi permite să îi trimită o copie lui Isaac Barrow. Studiarea de către un cerc restrâns a articolului îi asigură numirea ca profesor în cadrul Trinity College. Isaac Barrow renunță la șefia catedrei de matematică pentru a deveni capelan al lui Carol al II-lea și îl recomandă pe Newton să-l succedă. Barrow și matematicianul și editorul John Collins îl îndeamnă pe Newton să-și publice lucrările despre seriile infinite, dar el este reticent. La

XXII. CHRISTIANSON, Gale E. *Op. cit.*, p. 53.

cererea lui Barrow, Newton pregătește pentru tipar lucrarea *Lectiones opticae* (*Lectii de optică*), deși era conștient de faptul că propriile sale descoperiri optice nepublicate sunt cu mult înaintea teoriilor lui Barrow și contrazic multe din concluziile acestuia.

EA - Sunt publicate lucrările: *Secrets Reveal'd* de Eirenæus Philalethes (pseudonimul lui George Starkey), o versiune în limba engleză a lucrării *Introitus apertus* care apăruse cu doi ani mai evreme și *Lectiones opticae* de Isaac Barrow.

ER - Apariția mării colecții de legii *Compillatae constitutiones*, care continuă și întregeste *Approbatae Constitutiones*. *Approbatae* și *Compillatae* garantau egalitatea în drepturi a trei națiuni (unguri, secui, sași) și a patru denominații: reformată, luterană, unitariană și catolică.^{XXIII}

1670 În ianuarie, începe să-și susțină prelegerile Lucasiane, care, conform anecdotelor ulterioare, sunt extrem de prost prezentate. Cursurile despre optica geometrică, mai degrabă decât despre matematică pură, susțin opinia radicală că știința culorilor și, mai mult, întreaga filosofie naturală este guvernată de principii matematice.

EA - În mai 1670 este semnat tratatul de la Douvres dintre Carol al II-lea și Ludovic al XIV-lea prin care Anglia susține Franța în războiul contra Țărilor de Jos.

La începutul anilor 1670, John Aubrey - cunoscut în special pentru *Brief Lives* (*Scurte biografii*) - scria o biografie a filosofului Thomas Hobbes, al carei manuscris, pastrat la Bodleian Library, nu a fost publicat decât în secolul al XIX-lea.

1671 Barrow îl convinge pe Newton să-i permită să prezinte telescopul Societății Regale, unde acesta face senzație. Newton scrie *De methodis serierum et fluxionum* (*Metodele seriilor și fluxiunilor*) expunând principiile de calcul. Totuși, acestea nu sunt publicate până în 1736.

EA - Publicarea cărților *Metallographia* de John Webster și *Enchiridion metaphysicum* de Henry More.

1672 Newton este ales membru al Societății Regale. Tot în acest an este publicată în *Philosophical Transactions*, Jurnalul Societății Regale, teoria lui Newton despre lumină și culori. Concluzia prezentării:

XXIII. ZĂLOAGĂ, Marian. *Romii în cultura săsească în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea*. Cluj-Napoca: Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, 2015, p. 146.

„Lumina - insista el- este un amestec eterogen de raze în mod diferit refrangibile.”^{XXIV}

Reacțiile critice, la adresa noii teorii, venite din diverse cercuri și, în special, din partea curatorului experimentelor Societății Regale, Robert Hooke, a provocat răspunsuri furioase din partea lui Newton și l-a implicat în numeroase schimburi de polemici pentru următorii ani, în timpul cărora el a declarat în repetate rânduri hotărârea de a nu mai continua duelul în publicații sau corespondență. Cu toate acestea a continuat, cu intermitențe, o ceartă semipublică până la moartea lui Robert Hooke din anul 1703.

EA - Izbucnește al treilea război Anglo - Olandez.

ER - Gheorghe Duca termină construirea vastului ansamblu monastic al mănăstirii Cetățuia-Iași, începută în anul 1669. Pictura a fost realizată de pictori din Ianina și Iași.

1673 Tratează cu răceală pe cei care încearcă să îl covingă să reia legăturile cu comunitatea științifică și se concentrează asupra studiilor secrete de alchimie. Începe studierea intensivă a istoriei textelor Bibliei și a Sfinților Părinți și, curând ajunge la concluzia că doctrina Trinității este o erezie introdusă în secolul al 4-lea DH.

EA - Leibniz este ales membru al Societății Regale.

Publicarea cărții *Horologium oscillatorium (Ceasuri cu pendul)* de Christian Huygens.

ER - Este tipărită la Uniev (Polonia), cea dintâi scriere în versuri în limba română: *Psaltirea sfântului proroc David*, traducere realizată de mitropolitul Moldovei Dosoftei.

EA - 1674 - Sfârșitul celui de al treilea război Anglo-Olandez.

ER - Bisericile românești din Transilvania intră sub jurisdicția episcopului calvin.

1675 În primăvară vizitează Londra cu scopul de a cere Secretarului de stat Joseph Williamson o dispensă pentru respectarea ordinilor sfinte ale Trinității cerute de angajamentul făcut pe șapte ani impus de înscrierea pentru obținerea titlului de *Master*. Regele acordă dispensa cerută de Newton, iar statutul este modificat astfel încât profesoratul lucasian era eliberat de obligativitatea hirotonisirii. Nu este clar care au fost argumentele susținute de Newton pentru exceptare, dar motivele sale personale sunt mai mult ca sigur părerile sale diferite de învățăturile

XXIV. VERLET, Loup. *Op. cit.*, p. 106.

bisericii privitor la Trinitate.

Trimite Societății Regale *Ipotezele cu privire la cauzele luminii și ale culorilor*. Acestea sunt strâns legate de un eseu alchimic *Of natures obvious laws and processes in vegetation (Din legile și procesele evidente ale naturii în vegetație)* scrise, dar nedivulgate de Newton cam în aceeași perioadă. Relațiile cu Hooke se înrăutățesc, mai ales pe măsură ce acesta consideră că Newton împrumută în *Ipoteze* un număr de idei apărute deja în *Micrographia* lui Hooke publicată în anul 1665.

EA - Fondarea Observatorului Greenwich cu John Flamsteed - prim astronom Regal.

ER - Miron Costin dă la transcris, în orașul Iași, *Letopisețul Țării Moldovei de la Aron - Vodă încoace, de unde este părăsit de Ureche vornicul de Țară de gios*, care relatează istoria Moldovei între anii 1595 și 1661, cea mai importantă operă a literaturii cronicărești, prin profunzimea analizei și perfecțiunea formei.

1675- Călătoria spătarului Nicolae Milescu în China, în calitate de trimis
1678 al țarului Rusiei. Întocmește un Raport oficial, lucrarea *Călătoria de-a lungul Siberiei de la Tobolsk la Nercinsk și la hotarul Chinei și Descrierea Chinei*, care aduc informații de cel mai mare interes pentru cunoașterea regiunilor străbătute, dobândind astfel o faimă europeană.

1676 În octombrie Leibniz vizitează Londra. Fără știrea lui Newton, John Collins îi arată *De Analysis*. Cu toate că Leibniz stabilise, deja, singur principiile fundamentale ale calculului, totuși el a învățat multe din scrierile lui Newton despre extinderea seriilor.

EA - 1677 - Moartea lui Isaac Barrow.

ER - 17/27 mai - Tratatul dintre Franța, Mihai Apafi și Emeric Thokoly, conducatorul nobilimii răsculate din Transilvania. Franța se obligă să acorde ajutoare materiale în vederea luptei împotriva Imperiului habsburgic.

EA - 1678 - Publicarea cărții *True Intellectual System of the Universe* a lui Ralph Cudworth.

Publicarea cărții *Ripley Reviv'd de Eirenæus Philalethes* (pseudonimul lui George Starkey).

1679 Se întoarce la Woolsthorpe în primăvară pentru a asista la moartea mamei sale. Newton rămâne în Woolsthorpe pentru mai mult de un an pentru a pune la punct afacerile familiei.

EA - Se naște Catherine Barton, nepoata vitregă a lui Newton.

ER - Se tipărește la Iași, *Liturghierul*, tradus din grecește în românește.

În prefață mitropolitul Dosoftei subliniază necesitatea introducerii limbii romane în locul celei slavone în serviciul religios.

mai 26 - Începe construirea mănăstirii Cotroceni, ctitoria lui Serban Cantacuzino.

1679-
1680 - Întreține corespondență cu Hooke despre traiectoria corpurilor în cădere care oferă lui Newton cheia conceptelor dinamice ale inerției și ale atracției centripete.

1681 - Întreține corespondență cu John Flamsteed despre cometele din lunile noiembrie și decembrie 1680, despre care Flamsteed susține că este una și aceeași cometă. Newton, inițial, nu este de acord, dar mai târziu recunoaște că Flamsteed are dreptate. Acestea au avut implicații suplimentare importante pentru înțelegerea gravitației de către Newton.
ER - În urma Păcii de la Radzin dintre Rusia și Imperiul Otoman, Gheorghe Duca primește hatmania Ucrainei (1681-1683).

1683 - Wickins renunță la calitatea de membru și părăsește Cambridge-ul (probabil pentru a se căsători, ceea ce nu putea face ca membru). Newton îl invită pe Humphrey Newton, o rudă îndepărtată, ca să împartă camera și să-i fie secretar.

ER - Apare lucrarea lui Ioan Zoba din Vint, *Sicriul de aur. Carte de propovedanie la morți, culegere de predici funebre*. Autorul pledează pentru tipărirea în limba română a literaturii cultice.

9/19 decembrie - În cadrul acțiunilor militare întreprinse de Polonia, ca membră a Ligii Sfinte, Ștefan Petriceicu intră în Moldova și ocupă Iașii.

1684 - Halley îl vizitează pe Newton pentru a purta discuții având ca subiect astronomia și, în particular, noțiuni despre gravitație. Halley devine unul dintre susținătorii loiali ai lui Newton.

Menține corespondență cu Flamsteed despre posibilitatea atracției dintre Jupiter și Saturn.

EA - Leibniz publică un raport despre calculul său în revista *Acta Eruditorum* din Leipzig.

ER - Sub presiunea tătarilor, Ștefan Petriceicu este silit să se retragă în Polonia.

EA - 1685 - Urcarea la tronul Angliei a lui Iacob al II - lea (convertit la catolicism).

ER - 1685 - Miron Costin redacteaza lucrarea *De neamul*

moldovenilor, din ce țării au ieșit striimoșii lor, în care stăruie asupra unității poporului roman (moldoveni, munteni și transilvăneni) și demonstrează originea lui latină, cu numeroase argumente de ordin istoric, lingvistic, etnografic etc.

- 1686 Formularea completă a teoriei gravitației universale: *orice obiect în univers atrage și este atras de fiecare alt obiect.*

În luna aprilie Newton a prezentat la Societatea Regală prima treime a celebrei sale opera *Philosophiae Naturalis Principia Mathematica (Principiile matematice ale filosofiei naturii)*, cunoscută ca *Principia*. O lună mai târziu, membrii consiliului au fost de acord ca Societatea să plătească costul publicării cărții, dar această decizie a fost anulată două săptămâni mai târziu, fiindcă se aflase că visteria era goală în urma finanțării unei istorii a peștilor. Membrii au apelat la Halley, care a fost de acord să finanțeze cartea din fonduri proprii și să ocupe poziția incomodă de editor al lui Newton.^{XXV}

EA - Publicarea operei alchimice *Epistola ad Theodorum Mundanum (Scrisoare către Theodorus Mundanus)* de Edmund Dickinson.

ER - Se încheie tipărirea (începută în 1682) a amplei culegeri hagiografice, *Viața și petrecerea sfinților*, traduse de mitropolitul Dosoftei.

16/26 iunie - Tratatul de la Viena, prin care Transilvania acceptă protecția împăratului austriac, iar Mihai Apafi este recunoscut drept principe al Transilvaniei.

- 1687 Joacă un rol important în orchestrarea opoziției la cererea regelui adresată Colegiului Sidney Sussex College de a permite unui călugăr Benedict, Alban Francis, să devină membru, în vederea obținerii gradului de *Master of Art*, fără a depune jurământul de credință față de Biserica Anglicană. Aceasta în condițiile în care Newton ceruse și obținuse dispensă pentru respectarea jurământului făcut de el față de Biserica Anglicană, deci nu avea o poziție diferită față de călugărul Francis. Newton și ceilalți delegați se confruntă cu judecătorul Jeffreys. Vice-cancelarul John Peachell este demis, dar colegiul are câștig de cauză, deci călugărului Alban Francis nu i se va acorda niciodată gradul de *Master*.

În luna iulie, în mare parte la cererea și pe cheltuiala lui Halley, publică *Philosophiæ naturalis principia mathematica (Principiile matematice ale filosofiei naturale)*, capodopera lui Newton cuprinzând mecanică,

XXV. CHRISTIANSON, Gale E. *Op. cit.*, p. 95.

fluide și gravitație. Deși puțini din afara Angliei au fost convinși inițial de teoria gravitației propusă de Newton, cartea i-a câștigat reputația, de la un capăt la altul al Europei, ca unul dintre cei mai mari matematicieni și savant ai timpului său.

EA - Moartea lui Henry More.

ER - 25 aprilie. Incetează din viață compozitorul și organistul Ion Caianul (Caioni) (născut în 1629), de la care s-a păstrat *Codicele Caioni*, importantă culegere de bucăți muzicale.

EA - 1688 - Petiția celor șapte episcopi împotriva toleranței pentru Biserica Catolică a lui Iacob al II-lea.

Revoluția Glorioasă - Anglia devine prima monarhie constituțională din lume. Sosirea lui William de Orania din Olanda cu armata sa și alungarea de la tron a lui Iacob al II-lea.

ER - 1688-1714 - Domnia lui Constantin Brancoveanu în Țara Românească. Lunga domnie a lui Constantin Brancoveanu a asigurat - după încheierea păcii de la Carlowitz (1699) - o perioadă de prosperitate și progres pe toate planurile, viața culturală și artistică cunoscând o remarcabilă strălucire, întruchipată, printre altele, în apariția „stilului brâncovenesc”.

ER - 10 noiembrie 1688 - Se termină tipărirea primei traduceri integrale a Bibliei în limba română; textul a fost definitivat din inițiativa lui Șerban Cantacuzino de un grup de învățați, între care frații Șerban și Radu Greceanu.

1689 La 15 ianuarie Newton este ales Membru al Parlamentului pentru Cambridge University. Aplică pentru jurisdicția King's College, Cambridge, dar, spre dezamăgirea lui, nu a fost ales.

O săptămână mai târziu se afla la Londra, unde și-a ocupat de dimineață locul în Camera Comunelor. Conștient de importanța istorică a momentului, Newton a aranjat așa încât Godfrey Kneller, cel mai important pictor din acea vreme, sa-i faca portretul.^{XXVI}

Acum, văzută ca o personalitate importantă în cercurile intelectuale englezești, Newton dobândește un grup de discipoli mai tineri devotați, dintre aceștia majoritatea venind să împărtășească opiniile sale teologice neortodoxe și filosofia naturală. Se împrietenește cu filozoful John Locke și cu matematicianul elvețian Fatio de Duillier. Prietenia cu acesta din urmă este, probabil, cea mai apropiată relație a vieții lui Newton.

XXVI. Idem, p. 109

Humphrey Newton își încheie serviciul de secretar al lui Newton.

EA - Accensiunea lui William al III-lea și Maria a II-a (sora lui Iacob al II-lea).

Este publicată lucrarea *The Cambridge Case*, o relatare anonimă a afacerii Sidney Sussex (probabil nu este elaborată de Newton, dar el are, destul de probabil, un amestec în aceasta).

Este publicată lucrarea *Le triomphe hermétique*, de Alexandre Toussaint de Limojon, Sieur de Didier.

ER - noiembrie 1689 - ianuarie 1690 - Campania trupelor imperiale, conduse de generalul Donat Heissler în Țara Românească, ca mijloc de presiune asupra lui Constantin Brâncoveanu, pentru a se alatura Curții din Viena.

- 1690 Scrie două scrisori lungi și un supliment mai scurt, referitor la „erorile din Scriptură” afirmând în mod explicit convingerile sale antitrinitare. Începe revizuirea pentru *Principia* și dezvoltă teoria conform căreia filosofia naturală adevărată era cunoscută înțelepților diferitelor civilizații precreștine și reprezentată în formă voalată, alegorică, în mituri și în designul templelor și monumentelor antice precum Stonehenge. Susține că toate „descoperirile” lui sunt, de fapt, redescoperiri ale „prisca sapientia” („înțelepciunii antice”).

S-a întors la Trinity College în februarie 1690 dezamăgit, însă având legături sus-puse și bucurându-se de o nouă recunoaștere a lumii de dincolo de liniștitul oraș universitar. În lunile ce au urmat, între Newton și Locke a început o corespondență susținută care va continua pâna la moartea celui de-al doilea în 1704.^{XXVII}

EA - Publicarea lucrărilor *Christian Virtuoso* a lui Robert Boyle și *Essay Concerning Human Understanding* a lui John Locke.

ER - Începe construirea mănăstirii Hurez, ctitorie a lui Constantin Brancoveanu și monument reprezentativ al stilului brancovenesc.

- 1690 Anul de încheiere al expunerii din cronica munteană, *Istoria Țării Românești de când a descălecat pravoslavnicii creștini*, cunoscută, prin spiritul ei partizan față de conflictul dintre gruparea Cantacuzinilor și cea a Bălenilor, sub numele de *Letopisețul cantacuzinesc*, și atribuită lui Stoica Ludescu.

EA - 1691 - Boyle Robert, fizician, chimist și inventator irlandez, moare în data de 31 decembrie. Boyle lasă ca moștenire prelegerile sale de la Royal Society în apărarea religiei.

XXVII. Idem, p.111.

ER - a doua jumătate a anului - Campania lui Ioan Sobieski, regele Poloniei, în Moldova. Cetatea Neamțului, străjuită de peste o sută de apărători, rezistă timp de o zi; nord-vestul Moldovei este ocupat de poloni.

1692- Isaac Newton întreține o corespondență cu matematicianul Richard
1693 Bentley asupra filosofiei naturale ca probă a existenței lui Dumnezeu și fortăreața a adevăratei religii.

Întreține corespondență despre alchimie cu Locke, acesta fiind membru în echipa desemnată să inspecteze manuscrisele lăsate moștenire de către Boyle. Locke îi trimite lui Newton copii a două rețete alchimice găsite printre documente.

EA - Bentley susține primele prelegeri Boyle (1692), bazându-se în mare măsură pe lectura sa despre Newton și pe corespondența cu acesta, și le publică în 1693.

ER - Patenta împăratului Leopold recunoaște clerului ortodox, care acceptă unirea cu Roma, aceleași drepturi de care se bucura clerul romano-catolic.

1693 Newton îl invită pe Fatio de Duillier să ia camera de lângă a lui în Cambridge, totuși acest plan nu s-a realizat niciodată. Suferă o cădere nervoasă. Până la sfârșitul anului și-a recăpătat liniștea. Din acest moment are foarte puțin, dacă nu deloc de a face cu Fatio (motivele acestei rupturi rămân neclare).

1694 Spre sfârșitul verii s-a îmbarcat pe o navă cu scopul de a face o călătorie pe Tamisa și a-l vizita, pentru prima oară, pe Flamsteed la Greenwich. S-a ales cu cincizeci de observații selenare și cu promisiunea de a mai primi o sută. Flamsteed era reticent și i-a cerut să pastreze secretul, deoarece el considera acele observații drept proprietatea sa personală.^{XXVIII}

Mai târziu îl presează pe Flamsteed pentru a livra mai multe date privind mișcarea lunii pe care Newton nu o poate încă explica satisfăcător în contextul teoriei sale gravitaționale. Ofensează profund pe Flamsteed spunându-i să nu mai piardă timpul cu speculațiile lui teoretice în loc să se concentreze să culeagă și să furnizeze date cât mai riguroase.

EA - Moare Maria a II-a. William al III-lea rămâne ca singur monarh.

ER - Prin instituirea cancelariei aulice a Transilvaniei de la Viena, se consolidează autoritatea imperială asupra Transilvaniei.

Constantin Duca instituie o dare de un zlot pe pogonul de „papușoiu”.

XXVIII. Idem, p. 170.

Constantin Brâncoveanu înființează Academia de la Sf. Sava, condusă de Sevastos Kymenitis. Academia devine una dintre cele mai reputeate institutii de învățământ din Europa de Sud-Est. Aici se studia literatura și filozofia antică și creștină.

EA - 1695 - Moare fizicianul, matematicianul și astronomul olandez Christiaan Huygens.

ER - 20/30 ianuarie - Constantin Brâncoveanu primește ca recompensă pentru serviciile făcute Curții din Viena, titlul de „principe al Imperiului”.

- 1696 Newton este vizitat, în martie, de un adept care dezvăluie, ceea ce el pretinde a fi un „menstruum” pentru dizolvarea tuturor metalelor. Probabil în acest an, Newton scrie, dar nu publică lucrarea *Praxist*, cea mai importantă lucrare alchimică a lui. Cu toate că cercetarea sa practică în acest domeniu pare să fie abandonată la această dată, totuși, continuă să colecteze cărți și manuscrise.

A fost numit administrator al Monetăriei Regale, care este găzduită la această dată în Turnul Londrei. Părăsește Cambridge-ul pentru a se stabili la Londra. Deși postul a fost în mod tradițional tratat ca o sinecură, Newton (spre nemulțumirea celorlalți ofițeri ai Monitoriei) își ia foarte în serios îndatoririle, conducând campanii viguroase împotriva corupției și ineficienței endemice a instituției.

În acest moment, după această mutare, probabil înainte de 1700, Catherine Barton (născută în 1679), fiica surorii vitrege a lui Newton, Hannah (născută Smith), vine să locuiască împreună cu el la Londra.

EA - Schimbarea monetară din Anglia (1696-1698) - încercarea de înlocuire a monedelor de argint bătute cu ciocanul - mare parte dintre ele fiind tăiate și uzate.

- 1697 În ianuarie, Newton a primit o scrisoare de la un celebru profesor de matematică de la Universitatea din Bassel - Johann Bernoulli. Această scrisoare cuprindea două probleme nerezolvate. Una dintre ele fusese deja rezolvată de Johann Bernoulli, dar Johann Bernoulli voia să verifice dacă Newton este capabil să o rezolve. Deși scrisoarea fusese primită într-o după amiază destul de obositoare pentru Newton (o zi de lucru la monetărie, în plin proces de batere a monedelor) s-a șezat la lucru și în douăsprezece ore a rezolvat cele două probleme, după care a scris o scrisoare către președintele Societății Regale în care îi cerea să publice rezolvarea celor două probleme sub anonim. Când revista a ieșit de sub tipar câteva săptămâni mai tarziu, matematicienii erau uluiți. Printre ei, Johann Bernoulli, care i-a scris

unui prieten că numai Isaac Newton putea reuși acolo unde ceilalți esuaseră: „Pot recunoaște leul după urma ghearei sale.”^{XXIX}

EA - Publicarea lucrării lui John Pollexfen *Trade, Coin and Paper Credit (Comerțul, moneda și titlul de credit)* - o critică cu privire la credite și banii de hârtie.

ER - martie - Sinodul de la Alba Iulia, convocat de mitropolitul Teofil, acceptă Unirea cu Roma pe baza celor patru puncte (recunoașterea supremației papale, a existenței purgatorului și a purcederii Sfântului Duh și de la Fiul, precum și împărțășirea cu azimă, adică pâine nedospită), în schimbul păstrării ritului, a egalității în drepturi cu clerul catolic și a recunoașterii mirenilor uniți ca „fii ai patriei”, adică cu drepturi cetățenești depline.

1698 Țarul Petru al Rusiei a călătorit în Anglia dornic să vadă mai multe fenomene: construcția de nave, Observatorul din Greenwich și pe Isaac Newton.^{XXX}

ER - La 30 august apare, la Iași, lucrarea lui Dimitrie Cantemir, *Divanul sau Gilceava înțeleptului cu lumea sau Giudețul sufletului cu trupul*, scriere filozofică și etică, prima antologie în literatura română. La 7 octombrie Mitropolitul Atanasie Anghel și 38 de protopopi acceptă Unirea cu Biserica romano-catolică, cu condiția menținerii ritului vechi și a extinderii privilegiilor de care se bucura clerul catolic asupra preoților români.

1699 Academia Franceză de Știință acordă titlul de asociat străin lui Isaac Newton și lui Johann Bernoulli.

Fatio publică o lucrare în care susține prioritatea lui Newton în descoperirea calculului și sugerează faptul că Leibniz a furat ideea de la el (deși Newton însuși a recunoscut în *Principia* că Leibniz a atins, cel puțin unele dintre aceleași concluzii în mod independent). Newton mai târziu neagă că a avut vreun amesc în lucrarea lui Fatio.

După moartea directorului Monetăriei - Thomas Neale (în 23 decembrie 1699), Newton preia acest post din poziția de director adjunct.

ER - Poarta Otomană acordă lui Constantin Brancoveanu domnia pe viață.

XXIX. Idem, p. 126-127.

XXX. GLEICK, James. *Op. cit.*, p. 175.

Mihai Istvanovici, tipograf trimis de Constantin Brâncoveanu, tipărește, la Bălgrad (Alba Iulia), *Bucovna*, prima carte didactică în limba română.

16 ianuarie - Pacea de la Carlowitz. Poarta recunoaște trecerea Transilvaniei sub stăpânirea Imperiului habsburgic. Podolia reintră în stăpânirea Poloniei, care evacuează cetățile ocupate în Moldova.

16 februarie - Prima diplomă leopoldină privind Unirea cu Roma recunoaște clerului unit aceleași privilegii de care beneficiază clerul catolic și confirmă statutul de libertate personală a preoților uniți care nu mai puteau fi, deci, tratați ca iobagi.

1700 La propria solicitare, Newton este transferat din postul de director adjunct sau administrator în postul de director sau Maestru al Monetăriei (o poziție specifică mai puțin prestigioasă față de poziția de director, dar de fapt mai influentă și mai profitabilă). Numirea este făcută în ziua de naștere a lui Newton.

Leibniz răspunde criticilor lui Fatio în *Acta Eruditorum*, și o dispută din ce în ce mai inverșunată și personală izbucnește între Leibniz și Newton, purtată - din ambele părți - în mare parte prin terți sau sub acoperirea unei publicații anonime. Această dispută îi preocupă pe amândoi bărbații până la moartea lui Leibniz (și pe Newton până la a sa).

Exagerând mai mult sau mai puțin intenționat una sau cealaltă dintre părți ajung să amplifice argumentele pînă la atacuri asupra concepției lui Leibniz privind miracolele și „armonia prestabilită” (mai târziu Voltaire a satirizat doctrina care afirma că lumea în care trăim „este cea mai bună dintre lumile posibile”). De partea cealaltă este atacată teoria gravitației a lui Newton.

EA - A doua ediție a lucrării despre comerț a lui John Pollexfen pentru care Newton a scris o replică amplă (dar nu a publicat-o niciodată).

ER - Reforma fiscală a lui Antioh Cantemir, întemeiată pe generalizarea „ruptei”, sumă fixa plătită în patru rate; desființarea *văcăritului*.

Se tipărește la Padova harta Țării Românești întocmită de stolnicul Constantin Cantacuzino, prima lucrare cartografică realizată de un român.

1701 Newton este ales încă o dată Membru al Parlamentului pentru Cambridge University.

Numirea prietenului său Hopton Haynes (membru unitarian) în postul de director al Monetăriei. Își dă demisia oficial din postul de profesor Lucasian, după ce timp de cinci ani a deținut acest post în absență, în

locul lui este numit protejatul său, William Whiston.

EA - Izbucnește Războiul Succesiunii Spaniole.

Parlamentul Angliei a trecut documentul *Act of Settlement* prin care îi excludeau pe romano-catolici și pe cei căsătoriți cu romano-catolici la tronul britanic.

ER - Reforma fiscală a lui Constantin Brâncoveanu, întemeiată, ca și în Moldova, pe generalizarea „ruptei”.

Țarul Petru I acordă lui Brâncoveanu și boierilor Cantacuzini dreptul de azil în Rusia.

EA - 1702 - Ascensiunea prințesei Anne la tronul Marii Britanii.

ER - 1702, 1705, 1706 - Misiunile în Rusia ale lui David Corbea, brasovean aflat în serviciul diplomatic al lui Constantin Brâncoveanu.

1703 Newton este ales președinte al Societății Regale, un post pe care îl deține (prin realegerea anuală) până la moartea sa.

EA - Moartea lui Robert Hooke.

ER - 19-20 septembrie - Lupta de la Brad; curuții înfrâng forțele autorităților din Transilvania, conduse de Mihai Szâva, apoi oastea lui Samuel Bethlen, după care cuceresc Dei și Beclean.

1704 Newton publică a doua capodoperă științifică *Opticks (Optica)* în care stabilește principiile refracției și argumentează natura corpusculară a luminii.

ER - Constantin Brâncoveanu este silit să accepte un spor al haraciului de 240 de pungi.

În luna iulie Dieta de la Alba Iulia proclamă pe Francisc Rakoczi al II-lea principe al Transilvaniei.

1705 Isaac Newton este investit cu titlul de Cavaler.

ER - Dimitrie Cantemir încheie redactarea operei sale literare, începută în 1703, *Istoria ieroglifică*, cel dintâi roman din literatura română.

1706 Publicarea operei științifice *Optice*, traducerea în limba latină a lucrării *Opticks*.

Fatio este adânc implicat într-o sectă, controversată, de mistici radicali cunoscută sub numele de „French Prophets”.

EA - Publicarea lucrării „*A Demonstration of the Being and Attributes of God*” (*O demonstrație a ființei și atributelor lui Dumnezeu*) de Samuel Clarke, protejat al lui Newton.

Un an mai târziu, în 1707, Fatio și alți adepți ai sectei „French Prophets” sunt puși la stâlpul infamiei în Londra.

ER - Conflictul dintre Constantin Brâncoveanu și boierii Cantacuzini: marele spatar Mihai Cantacuzino este destituit de domn; intervenția Curtii ruse aduce aplanarea temporară a conflictului.

- 1709 Fizica lui Newton e analizată de două ori în *Journal de Trevoux* înainte de 1715. Mai întâi în 1709, dată la care apariția ediției latine din 1706 a *Opticii* prilejuiește o recenzie bine scrisă și surprinzător de neutră, care ignoră controversele anterioare. Apoi în anul următor, în legătură cu *Astronomie physique* a lui Gregory, care e recenzată în același spirit. Aceste două recenzii anonime conform regulii jurnalului, tranșează asupra controverselor îndreptate în mod obișnuit de iezuiți împotriva lui Newton: ele au fost redactate de cineva care căuta să înțeleagă și să informeze, și o făcea în mod competent. Compania considera poate că niște cărți foarte tehnice scrise în latină și tipărite în Anglia, cu care Franța era și atunci în război, nu prezentau mare risc.^{XXXI}

ER - octombrie-decembrie - Acuzat de a fi stabilit relații cu Rusia, Mihai Racoviță, domn al Moldovei, este mazilit, la Iași circulând zvonul că țara va fi transformată în pașalâc. La 17 noiembrie Poarta numește ca domn al Moldovei pe marele dragoman Nicolae Mavrocordat, a cărui domnie anunța începutul epocii fanariote.

- 1710 Newton găsisse o casă în Crane Court pe Fleet Street. O renovează și mută aici Societatea Regală. William Stukeley, tânărul doctor din Lincolnshire care s-a bucurat mai târziu de prietenia lui Newton, a descris scena întâlnirilor care aveau loc la Societatea Regală: „*Cât timp Newton a prezidat Societatea Regală, el și-a îndeplinit îndatoririle cu o înțelepciune, gentilețe și demnitate rare. Era foarte atent să nu descurajeze vreo încercare de a face să progreseze cunoașterea naturii. Nu existau șușoteli, vorbe în vânt, râsete în gura mare. Totul era tratat cu cea mai mare atenție, solemnitate și decență. Intr-adevar, prezența sa impunea un respect firesc participanților la ședință.*”^{XXXII}

EA - Concedierea lui William Whiston de la catedra Lucasiană din cauza promovării pe care o face ideilor unitariene.

ER - 1710-1711 - Domnia lui Dimitrie Cantemir în Moldova. Personalitate politica și culturală de primă mărime, Dimitrie Cantemir, prin opera sa istoriografică, ilustrează trecerea de la cronică medievală la investigația modernă a trecutului.

XXXI. VERLET, Loup. *Op. cit.*, p. 165.

XXXII. CHRISTIANSON, Gale E. *Op. cit.*, p. 139.

- 1711 Abia în 1711, când Newton avea șazeci și opt de ani, *De Analyst*, unul dintre cele mai timpurii exemple ale fluxiunilor sale revoluționare, a văzut lumina tiparului.
ER - 8-12 iulie - Bătălia de la Stănilești pe Prut. Forțele ruso-moldovene sunt încercuite de turci, iar Petru I este constrâns să semneze pacea la Vadu Hușilor. Dimitrie Cantemir se refugiază în Rusia, unde devine consilierul intim al țarului.
Nicolae Mavrocordat este reîntronat ca domn al Moldovei.
- 1712 La cererea oarecum naivă a lui Leibniz, Societatea Regală a numit un comitet care avea rolul de a analiza istoria controversată a calculelor infinitezimale. Comitetul a fost ales de președintele Societății Regale - Newton - care, de asemenea a întocmit propriul raport care conținea în principal extrase, atent selectate ale corespondențelor științifice relevante cu note explicative. Raportul accentuează (chiar corect) prioritatea lui Newton și implică în mare măsură (și pe nedrept) plagiatul din partea lui Leibniz. Profită de autoritatea de președinte al Societății Regale și constrânge pe Flamsteed, încă afectat de lipsa de apreciere de care a avut parte pentru contribuția sa la *Principia*, să predea colecția de date și observații astronomice pentru a fi completate și editate de Halley.
EA - Publicarea de către Samuel Clarke a lucrării *Scripture Doctrine of the Trinity*, în fapt o lucrare cu un iz vizibil anti-trinitarian.
- 1713 Publicarea raportului de Analiză matematică pe anul 1712 ca *Commercium epistolicum ... de analysi promota (Corespondență ... referitoare la progresul analizei)*.
Publicarea ediției a doua a lucrării *Principia*, cu vagi recunoașteri pentru Leibniz și cu toate referințele existente la aportul lui Flamsteed. Adaugă *General Scholium* care stabilește viziunea lui Newton asupra relației dintre Dumnezeu și creație. Noua prefață a discipolului lui Newton, Roger Cotes, folosește pentru Leibniz apelativul „reptilă mizerabilă”.
EA - Pacea de la Utrecht marchează implicarea britanică în Succesiunea Spaniolă.
- 1714 Pentru ca rezultatul *Experientei cruciale* (experiența care punea în evidență teoria descompunerii luminii și care a dus la o schimbare profundă în modul de abordare a științei în ansamblu ei, creând controverse în zonele religioasă și politică) să fie universal recunoscut, Newton îi cere lui Desaguliers să o repete în fața unei delegații a

Academiei de Științe care se afla la Londra pentru observarea eclipsei din 1714. Francezii, care nu se amestecaseră în controversă, erau cei mai nimeriți pentru a arbitra și a readuce pacea.^{XXXIII} Pacea despre care se vorbește în acest paragraf este cea legată de îndoelile asupra veridicității rezultatelor experienței descrise de Newton.

EA - Ascensiunea lui George I.

ER - Dimitrie Cantemir începe redactarea monumentalei sale *Historia incrementorum atque decrementorum aulae otomanicae (Istoria creșterii și descreșterii curții otomane)*, tradusă și tipărită în limbile engleza, franceza și germana.

Dimitrie Cantemir este ales membru al Academiei din Berlin, fiind cel dintai roman membru al unei Academii de Științe. I se cer informații despre ținuturile natale, ceea ce va duce la redactarea marilor sale opere științifice.

24 martie - în urma conflictului dintre Constantin Brâncoveanu și boierii Cantacuzini, domnul, reclamat la Poartă, este mazilit. Fiul stolnicului Constantin Cantacuzino, Ștefan, capătă domnia.

15 august - Constantin Brâncoveanu, cei patru fii ai săi și Ianache Văcărescu sunt decapitați la Constantinopol (canonizați de Biserica Ortodoxă Română în 1992, cu zi de prăznuire 16 august).

1715 Dedică o bună parte a unui număr al publicației periodice *Philosophical Transactions* unui articol intitulat *An Account of the Book entitled commercium Epistolicum*, publicat de Newton sub anonim. Subiectul articolului vizează raportul privind controversese legate de *calcululele infinitezimale* - „fluxiuni” - denumire utilizată de Newton și „calculul diferențial și integral” - utilizată de Leibniz^{XXXIV}, raport scris, de asemenea, sub coordonarea lui Newton.

EA - Flamsteed achiziționează o mare parte a copiilor propriului catalog al stelelor editat de Halley și le arde.

ER - Ocupat din anul 1713 de către trupele otomane, Hotinul devine raia turcească.

În ianuarie 1716 Nicolae Mavrocordat este numit domn al Tarii Romanesti. Instaurarea regimului fanariot în Țara Românească.

1716 Newton Elaborează un *Rezumat al teoriilor sale asupra cronologiei antice* la cererea prințesei Caroline din Țara Galilor, cerându-i acesteia

XXXIII. VERLET, Loup. *Op. cit.*, p. 208.

XXXIV. VERLET, Loup. *Op. cit.*, p. 24.

să păstreze manuscrisul numai pentru sine (lucru pe care prințesa nu îl face).

EA - Moartea lui Leibniz.

ER - Dimitrie Cantemir încheie lucrarea *Descriptio Moldaviae*, prezentare de caracter enciclopedic a Moldovei, însoțită de o valoroasă hartă. În același an, el termină *Vita Constantini Cantemiri*, biografia tatalui său, cea dintâi lucrare de acest fel din literatura română.

6-7 iunie - Ștefan Cantacuzino și tatal său, stolnicul Constantin Cantacuzino, sunt executați la Constantinopol.

Constantin Cantacuzino este și autorul primei istorii (rămasă neterminată) a tuturor românilor, *Istoriia Țării Rumânești întru care să cuprindă numele ei cel dintâi și cine au fost lăcuitorii ei atunci, și apoi cine o au mai descălecat și o au stăpânit până și în vremile de acum, cum s-au tras și stă, scrisă într-o viziune modernă, prin utilizarea unui mare număr de izvoare, valorificate critic.*

1717 Nepoata lui Newton, Catherine Barton se căsătorește cu John Conduitt.

ER - Se încheie cronica așa-numitului Anonim brâncovenesc, *Istoria Țării Românești de la octombrie 1688 până la martie 1717*. Cea mai valoroasă - sub aspect beletristic - scriere din cronicistica munteană.

1718 A doua ediție engleză a *Opticii (Opticks)*.

ER - iulie - Tratatul de pace turco-austriac de la Passarowitz (Pozarevac). Banatul și Oltenia trec în sâpânirea Imperiului habsburgic.

1719 A doua ediție latină a *Opticii (Optice)*.

EA - Moartea lui Flamsteed.

ER - Banatul, cucerit de Habsburgi, este transformat în domeniu imperial al statului și subordonat direct Curții de la Viena.

1720 Se pare că Newton ar fi pierdut 20.000 de lire din cauza colapsului societății pe acțiuni South Sea Bubble, conform celor spuse de nepoata sa Catherine Conduitt.

EA - Colapsul companiei South Sea Bubble.

Halley îi urmează lui Flamsteed ca Astronom Regal.

ER - martie - Nicolae Mavrocordat obține o reducere a haraciului Țării Românești cu 240 de pungi (reducerea rămâne în vigoare timp de cinci ani).

1721 A treia ediție engleză a *Opticii (Opticks)*.

ER - 1722 - Dimitrie Cantemir încheie redactarea vastei sale cercetări asupra originii și istoriei străvechi a românilor, *Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor*, în care relevă obârșia română, unitatea și

- continuitatea românilor până la cel de-al doilea descălecat.
- 1723 Constituirea *Societății comerciale din Timișoara*, în scopul intensificării comerțului spre Marea Adriatică.
30 octombrie 1724 - Încheierea construcției bisericii Stavropoleos din București, unul dintre monumentele arhitecturale cele mai remarcabile ale epocii fanariote.
- 1725 O copie a *Rezumatului teoriilor asupra cronologiei antice*, scrisă de Newton în anul 1716, ajunge în Franța și este publicat, fără să primească acceptul din partea autorului, sub titlul *Abregé de la chronologie de M. le Chevalier Newton*. Editorii ceruseră printr-o scrisoare adresată lui Newton dreptul de publicare a *Rezumatului*. Cum nu primiseră niciun răspuns, aceștia au considerat că Newton nu are nimic împotriva publicării. Newton a reacționat prompt, scriind o replică uluitoare în *Philosophical Transactions*.
EA - Publicarea postumă a lucrării *Historia coelestis britannica* a lui Flamsteed. Lucrarea cuprinde și completările făcute de Flamsteed la propria lucrare care a fost obligat de Newton să o dea lui Halley nefinalizată.
- 1726 A treia ediția a lucrării sale monumentale *Principia*.
- 1727 În februarie Newton merge la Londra pentru a prezida ședința Societății Regale.
La înapoiere a avut o criză de litiază. Mai erau speranțe că Newton se va însănătoși. La 18 martie după o convorbire cu medicul său și cu Condwitt (soțului nepoatei sale), și-a pierdut cunoștința și a murit liniștit în noaptea de 20 spre 21 martie, după ce a refuzat ritualurile (specifice dinaintea morții).

Bibliografie:

1. BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI. *Aniversări culturale*. Prezentări bibliografice. București: Biblioteca Centrală de Stat a R.S.R. 1968, p. 5-16; 1977, I, p. 205-209. ISSN 0256-7369.
2. CHRISTIANSON, Gale E. *Isaac Newton*. București : Humanitas, 2007.
3. GIURESCU, Dinu Constantin. *Istoria României în date*. Ed. 3-a, rev.. București : Editura Enciclopedică, 2010.
4. GLEICK, James. *Isaac Newton*. București : Publica, 2011.

5. VERLET, Loup. *Cufărul lui Newton* : tratat de istorie și filozofia științei. București : Nemira, 2007.
6. ZĂLOAGĂ, Marian. *Romii în cultura săsească în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea*. Cluj-Napoca: Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, 2015.

BIBLIOGRAFIE:

*

* *

NEWTON, Isaac. *Elemente de cosmologie : Din patru scrisori ale lui sir Isaac Newton catre doctorul Bentley*. 96 p. Cluj-Napoca: Dacia, 2001.

Idem. *Elemente de cosmologie din patru scrisori ale lui Sir Isaac Newton catre doctorul Bentley ce contin câteva argumente în favoarea existentei divinitatii si alte texte*. Traducere și note Caluser, Cosmin. Cluj-Napoca: Dacia, 2001, 96 p.

Idem. *Elemente de cosmologie din patru scrisori ale lui Sir Isaac Newton către doctorul Bentley ce conțin câteva argumente în favoarea existenței divinității și alte texte*. Cluj-Napoca: Dacia, 2001 : Cartprint, 96 p.

Idem. *Optica*. Bucuresti: Editura Academiei Republicii Socialiste Romania, 1970, 253 p., [6] f. : il., h.

Idem. *Optica*. Traducere, prefață și adnotări de Victor Marian. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1970. 252 p, cu fig.+6 f. portr.

Idem. *Principiile matematice ale filozofiei naturale*. București: Editura Academiei Române, 1956, 484 p.+1 f. portr.

Idem. *Principiile matematice ale filozofiei naturale*. Traducere și adnotări de Victor Marian. Bucuresti: Editura Academiei Republicii Populare Romîne, 1956, 483 p. : fig., tab.

Idem. *Principiile matematice ale filozofiei naturale*. Traducere și adnotari de Victor Marian. Text revizuit de Victor Vâlcovici. Bucuresti: Editura Academiei Republicii Populare Romîne, 1956, 483 p. : il., fig., tab. ; 27 cm.

Idem. *Principiile matematice ale filozofiei naturale*. Traducere și adnotări de V. Marian. Text revizuit de Victor Vâlcovici. București: Academia R.P.R., 1956, 484 p. cu fig. și facs., 1 f. portr.

*

* *

NEWTON, Isaac. *Arithmetica universalis sive de compositioe et resolutione arithmetica liber*. Lugduni, Batavorum, 1732, 344 p.

Idem. *Arithmetica Universalis, Sive De Compositione Et Resolutione Arithmetica Liber; Auctore Is. Newton, [edente Vero G. Whiston]*. Lugduni Batavorum: Apud J. et H. Verbeek, 1732.

Idem. *Arithmétique universelle de Newton*. Traduite du latin en français; avec des notes explicatives, par Noel Beaudeau. Paris, 1802, 2 vol.

Idem. *Isaac Newtonon's Papers and Letters on Natural Philosophy and Related Documents*. Edited with a general introduction by I. Bernard Cohan assisted by Robert E. Schofield. With explanatory prefaces by Marie Boas Charles Coulston Gillispie Thomas S.Kuhn and Perry MilJer. Cambridge University Press, 1958. XIII, 501 p. cu portr. și fig.

Idem. *Let Newton be!:[a new perspective on his life and works]*. Oxford: Oxford University Press, 1988, 272 p. : il.

Idem. *Mathematical principles of natural philosophy*. Chicago; Auckland; London [etc.]: Encyclopaedia Britannica, 1993, XI, 619 p.

Idem. *Mathematician. Philosophiae Naturalis Principia Mathematica*. Editio Ultima, Cui Accedit Analysis per Quantitatum Series, Fluxiones Ac differentias Cum Enumeratione Linearum Tertii Ordinis. Amstælodami, 1723.

Idem. *Opticks or A treatise of the reflections, refractions, inflections & colours of light: based on the fourth edition*. New York: Dover Publications, 1979, CXXVII, 406 p. : fig., tab.

Idem. *Philosophiae naturalis principia mathematica...* Editio secunda auctior et emendatior. edited by Roger Cotes. Cambridge: [Cornelius Crownfield at the University Press], 1713. 13 f.

Idem. *Philosophiae naturalis principia mathematica*. Editio tertia aucta et emendata. Londini, Apud Guil et Joh. Innys, 1726, 19 + 530 p.

Idem. *Philosophiae naturalis*. Coloniae Allobrocorum: Sumptibus Cl. & Ant. Philibert Bibliop., 1760. 3 vol. (XXXII, 546, [8], 420, 545 p.) : fig., vigniete, desene in penita.

Idem. *Principes Mathématiques De La Philosophie Naturelle [traduit Du Latin] Par Feue Madame La Marquise Du Chastellet [avec Une Préface De Roger Cotes Et Une Préface De Voltaire]*. Paris, 1759, 2 vol.

Idem. *The correspondence of Isaac Newton*. Edited by H. W. Turnbull, ... Vol. 1. 1661-1675. Cambridge: University Press, 1959, XXXIX, 468 p, cu fig., 7 f. portr., pl. și facs.

Idem. *The optical papers of Isaac Newton*. Cambridge [etc.]: Cambridge University Press, 1984.

*

* *

NEWTON, Isaac. *La chronologie des anciens royaumes corrigée: a laquelle on a joint une chronique abrégée, qui contient ce qui s'est passé anciennement en Europe, jusqu'à la conquête de la Perse par Alexandre le Grand*. Paris : chez Gabriel Martin, Jean-Baptiste Coignard fils, Hippolite Louis Guerin, François Montalant, 1728. 19 f. 420 p. cu 3 f. plan.

Idem. *Lectsii po optike*. Perevod, komentarii i redaktsija akademika S. I. Vavilova. Leningrad: Izdatel'stvo Akademii Nauk SSSR, 1946. (Conferințe despre optică).

Idem. *Lektsii po optike*. [Leningrad]: Izdatelstvo Akademii Nauk SSSR, 1946, 296 p. : fig., graf., [1] f. portr.

Idem. *Optice: sive de reflexionibus, refractionibus, inflexionibus & coloribus lucis libri tres [Optics: or Three Books on the Reflections, Refractions, Diffractions & Colors of Light]*. Translated from the English into Latin by Samuel Clarke. London: Sam. Smith & Benj. Walford, 1706.

Idem. *Optika ili traktat ob otrazheniakh, prelomleniakh, izgibaniakh i tsvetakh sveta*. Moscova, 1954.

Idem. *Optique*. Traduction nouvelle, faite par M*** sur la dernière édition originale. Paris, 1787, Tom 1-2.

Idem. *Traité d'optique sur les réflexions, réfractions, inflexions et les couleurs de la lumière... par Monsieur le chevalier Newton*. Traduit par M. Coste sur la seconde édition angloise augmentée par l'auteur. Seconde édition française. Paris: Montalant, 1722. 9f. + 596 p., fig., pl.

Idem. *Vseobsaa arifmetika: ili kniga ob arifmeticeskiih sinteze i analize*. Moskva: Izd. AN SSSR, 1948, 442 p. : fig., portr.

*

* *

NEWTON, Isaac. [*Opticks ... Second Edition, with Additions*] [online]. Third Edition, Corrected ed. London, 1721 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=HztfAAAAcAAJ&printsec=frontcover&source=gbg_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. [*Tables for Renewing and Purchasing of the Leases of Cathedral-Churches and Colleges ... The Fourth Edition Corrected. To Which Is Added, The Value of Church and College Leases Consider'd, Etc.*] [online]. The Fifth Edition Corrected, Etc ed. London: T. Astley, 1735, XVI, 72 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=B_FZAAAAcAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbg_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. *A Letter to a Friend Occasion'd from What Was Published in the Daily-Courant, on Dec. 30, 1717 by Sir Isaac Newton, Relating to Coin, Etc. [Signed S. Ph.]* [online]. London, 1718 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=QHopl-wol1oC&printsec=frontcover&source=gbg_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. *Arithmetica Universalis ... Editio Secunda, in qua Multa Immutantur & Emendantur, Nonnulla Adduntur. [By Sir Isaac Newton.]* [online]. Londini: Benj. & Sam. Tooke, 1722 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=_oxaAAAAcAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbg_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. *Arithmetica Universalis, Sive De Compositione Et Resolutione Arithmetica Liber, Auctore Is. Newton, ... [edente Vero G. Whiston]* [online]. Lugduni Batavorum: Apud J. et H. Verbeek, 1732 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=qwK-FJSQF8K8C&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. *Arithmétique universelle de Newton, traduite du latin en français; avec des notes explicatives, par Noel Beaudeau* [online]. Paris, 1802, 2 vol. [accesat iunie 2017]. Disponibil: <https://books.google.ro/books?id=P0oIAAAAIAAJ&printsec=frontcover&dq=arithmetique+newton+1802&hl=ro&sa=X&ved=0ahUKEwjQ5qW3yLPWAhXInRoKHXTsABkQ6AEIJAA#v=onepage&q=arithmetique%20newton%201802&f=false>

Idem. *De Mundi Systemate Liber* [online]. Londini: J. Tonson, 1728, IV, 108 p., II planșe [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=ewhgAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. *Essays on Chronology; Being a Vindication of the System of Sir I. Newton* [online]. By a Member of the University. Cambridge, 1827 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=iRpXAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. *Observations upon the Prophecies of Daniel and the Apocalypse of St. John* [online]. Dublin: Printed for George Risk, George Ewing & William Smith, 1733, IV, 320 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=QjxVAAAACAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. *Optice, sive, De reflexionibus, refractionibus, inflexionibus & coloribus lucis, libri tres Latine reddidit Samuel Clarke* [online]. Londini: Gul. & Joh. Innys, 1719 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=uvtIAAAAACAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. *Optice: Sive, De Reflexionibus, Refractionibus, Inflexionibus & Coloribus Lucis ; Libri Tres* [online]. Lausannae & Genevae: Sumpt. Mar-

ci-Michaelis Bousquet & Sociorum, 1740 [accesat iunie 2017]. Disponibil: <https://books.google.ro/books?id=8ebEssCYuw8C&pg=PP5&lpq=P-P5&dq=Optice+:+sive+MDCCXL&source=bl&ots=5b0WpUMDzw&sig=fDAYG0RqVb0AnajjArHpBsadnfQ&hl=ro&sa=X&ved=0ahUKEwiF0bDHP7PWAhXGDZoKHdNWA-sQ6AEIPzAI#v=onepage&q=Optice%20%3A%20sive%20MDCCXL&f=false>

Idem. *Optique*. [online]. Traduction nouvelle, faite par M*** sur la dernière édition originale. Paris, 1787, Tom 1-2 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=7blFmhiPkEkC&printsec=frontcover&hl=ro&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. *Philosophiae Naturalis Principia Mathematica* [online]. Amsterdam: Sumptibus Societatis, 1723 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=gX05ZzVtg8wC&printsec=frontcover&hl=ro&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. *Philosophiæ Naturalis Principia Mathematica Auctore Isaaco Newtono .. Editio Tertia Aucta & Emendata* [online]. Londini (London): Apud Guil. & Joh. Innys ..., 1726, [34], 530, [8]p., [1] leaf of planșe: ill, port (4°) [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=TyJbAAAACAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. *Principes Mathématiques De La Philosophie Naturelle [traduit Du Latin] Par Feue Madame La Marquise Du Chastellet [avec Une Préface De Roger Cotes Et Une Préface De Voltaire]. T. 1-2. Desaint et Saillant* [online]. Paris, 1759 [accesat iunie 2017]. Disponibil: <http://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k1040149v/f1.image>, <http://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k1040150h>

Idem. *The Chronology of Ancient Kingdoms Amended, Etc. FP* [online]. London: Dublin: Printed for J. Tonson, Etc. ; Sold by Messieurs Smith & Bruce, 1728 [accesat iunie 2017]. Disponibil: [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=ixthAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. *The Life of Sir I. Newton; with an Account of His Writings* [online]. [Translated from the French of B. Le Bovier De Fontenelle].

London, 1728 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=hLxcAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. *The Ninth and Eleventh Sections of Newton's Principia* [online]. Cambridge: T. Stevenson, 1835 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=ElpaAAAACAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. *The Present State of Ireland. Being Sir Isaac Newton's Representation about the gold and silver coins, to ... the Lords Commissioners of His Majesty's Treasury* [online]. Dublin: E. Waters, 1729, 8 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=J_deAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. *Thirteen Letters from Sir Isaac Newton to J. Covel, D.D. [With a Facsimile. Edited by D. Turner.]* [online]. Norwich, 1848 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=Y5lcAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

NEWTON, Isaac și John COLSON, Professor of Mathematics at Cambridge. *The Method of Fluxions and Infinite Series; with Its Application to the Geometry of Curve-lines ... Translated from the Author's Latin Original Not Yet Made Publick. To Which Is Subjoin'd a Perpetual Comment upon the Whole Work ... by J. Colson* [online]. London, 1736 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=RodaAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

NEWTON, Isaac și Joseph DENISON. *Commentaries on the Principia of Sir Isaac Newton, Respecting His Theory That the Forces of the Gravitation of the Planets Are Inversely as the Squares of Their Mean Distances from the Sun ... By the Author of "A New Theory of Gravitation" [J. Denison]*. London, 1846 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=sTVkAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

BIBLIOGRAFIE CRITICĂ
DESPRE OPERA ȘI PERSONALITATEA LUI ISAAC NEWTON

*

* *

ABRAMESCU, Nicolae. *Lecțiuni elementare de algebră superioară: funcțiuni primitive. Calculul ariilor. Numere complexe. Teoria ecuațiilor* : pentru clasa a 8-a secția științifică. București: Tipografia Curții Regale F. Gobl Fii S. A., 1935, VIII, 180 p. : fig.

ALLACI, Cristea, *De la Newton până la Einstein*. București: Bucovina - I. E. Torouțiu, 1938, 74 p. : fig., [5] portr.

Idem. *De la Newton până la Einstein: capitole alese din istoria fizicii*. București: „Bucovina”, I. E. Torouțiu, [s. a.], 73 p. : fotogr., fig.

ANDREI, Neculai. *Computational Experience with „LBFSGS”: a Limited Memory BFGS Quasi-Newton Method for Unconstrained Optimization*. Bucharest : [S.n], 2008, 1 vol. pag. dif.: il.

Idem. *Computational Experience with “LBFSGS-B” : a limited memory BFGS Quasi-Newton method for simple bounded optimization : technical report no. 21/2010*. București : [S.n], 2010, 1 vol. pag. dif. : il.

ANESTIN, Victor. *Newton și atracțiunea universală*. București: Lumen, 1911, 30, II p.

ANTHONY, Herbert Douglas. *Sir Isaac Newton*. [With Plates, including Portraits.]. London: Abelard-Schuman, 1960.

ARNĂUT, Ștefania și Ilie NELU. *Isaac Newton*. [Broșură tipărită]. București: Erc Press, 2009, 48 p. : facs., il. Color.

BARBU, Marian. *Mulțumesc lui Newton* : (restanțe lirico-epice din perioada 1958-1990, selectate în 2011). Craiova: Sitech, 2012, 101 p.

BĂRBULESCU, Nicolae. *Din tainele derivatelor: cum să înveți singur calculul diferențial și integral*. București: Fundația Regală Pentru Literatură și Artă, 1943, 247 p.

BERTRAND, Joseph. *Les fondateurs de l'astronomie moderne: Copernic, Tycho Brahe, Képler, Galilée, Newton*. Editie 5e éd. Paris: J. Hetzel, [1874], XVI, 387 p.

Idem. *Les Fondateurs de l'astronomie moderne: Copernic, Tycho Brahe, Kepler, Galilee, Newton*. Paris: Bibliotheque d'Education et de Récréation, [19--], XVI, 387 p.

BIOT, Jean-Baptiste. *Mélanges scientifiques et littéraires*. Paris: Michel Lévy, 1858, 3 vol. (IV, 472 ; 462 ; 532 p) : h.

BOTHEZAT, George de. *Back to Newton: a challenge to Einstein's theory of relativity*. New York ; London ; Leipzig ; Paris: G. E. Stechert & CO., 1936, 152 p.

BRUNET, Pierre. *L'introduction des theories de Newton en France au XVIII siecle: avant 1738*. Paris: Librairie Scientifique Albert Blanchard, 1931, 355 p.

BUTNARU, Constantin. *Newton și binomul său*. București: Fair Partners, 2009, V, 192, [2] p.

CASINI, Paolo. *Introduzione all'illuminismo da Newton a Rousseau*. Bari: Laterza, 1973, XIV, 604 p.

CATINAS, Emil. *Methods of Newton and Newton-Krylov type*. Cluj-Napoca: Roprint, f. a. XV, 177 p. : tab.

CHRISTIANSON, Gale E. *Isaac Newton*. București: Humanitas, 2007, 180 p.

COHEN, Bernard I. *Isaac Newton's papers & letters on natural philosophy and related documents*. Cambridge: Cambridge at the University Press, 1958, XIII, 501 p. : fig.

Idem. *Franklin and Newton: an inquiry into speculative Newtonian experimental science and Franklin's work in electricity as an example thereof*. Philadelphia : American Philosophical Society, 1956.

COHEN, Bernard I. și George E. SMITH. *The Cambridge companion to Newton*. Cambridge: Cambridge University Press, 2002, XIV, 500 p. : ill.

CRISTEA, Gh. *Experimental method for the determination of the gravitational fields*. Bucharest, 1974, 12 p. multigraf. cu fig. (Comitetul de stat pentru energie nucleară, I.F.A.).

CUYT, Annie A. M. *The introduction of bivariate Newton-Padé approximants*. Antwerp: University of Antwerp. Department of Mathematics, 1983, 18 p. : fig.

CUYT, Annie A. M. și Brigitte M. VERDONK. *General order Newton-Padé approximants for multivariate functions*. Antwerp: University of Antwerp. Department of Mathematics, 1983, 20 p. : fig., tab.

DOROBANȚU, Andrei. *Poveștile științei : [Isaac Newton, Louis Pasteur, Marie Curie, ...]*. București : Cartea de buzunar, 2003. 96 p. : portr.

DRAGU, George C. *Cât știm și cum ne prezentăm astăzi lumea. Newton-Kant-Einstein*. Confeniință ținută la Ateneul Român în seara de 24 februarie 1929. București: Tipografia Ion C. Văcărescu, 1930, 35 p. [Extras].

Idem. *Cât știm și cum reprezentăm astăzi lumea : Newton-Kant-Einstein*. București :Tipografia Ion C. Văcărescu, 1930, 35 p. : fig.

DRY, Sarah. *The Newton papers : the strange and true odyssey of Isaac Newton's manuscripts*. Oxford ; New York: Oxford University Press, 2014, XII, 238 p. : il., portr.

DUBOIS, Edmond. *Cours d'astronomie: ouvrage destine aux officiers de la Marine Imperiale, aux eleves de l'Ecole Polytechnique, de l'Ecole Normale, de l'Ecole Centrale etc. et aux licencies es sciences*. Paris: Arthus Bertrand, Editeur, [1865], VI, 568 p. : fig.

DURANT, Will și Ariel DURANT. *World Education Series*. New York: Simon and Schuster, 1963, XVIII, 804 p., [20] f. il.

EBÂNCA, Dumitru. *Metode de calcul numeric pentru algebră*. Craiova: Editura Sitech, 2005, XV, 270 p. : tab.

EINSTEIN, Albert. *La theorie de la relativite: restreinte et generalisee: (mise a la porte de tout le monde)*. Paris: Gauthier-Villars, 1921, XX, 120 p.

EMEL'ANOV, Vladislav Fedorovic. *Mecanique*. 1982, 552 p. : fig.

Idem. *Proizvodnaja Ferma-Lagranza i integral Nyotona-Lejbnica: ucebnoe posobie dla studentov mehaniko-matematicheskogo i fizicheskogo fakul'tetov*. Saratovsk: Izd. Saratovskogo Universiteta, 1984, 124 p.

EMINESCU, Mihai. [*Principium rationis sufficientis*]. Viena, [1872-1874]. Ms. rom. 2255: f. 8r, 9rv, Opere, vol. XV, p. 473, 475, 884-887.

FOLIE, F. *Fondements d'une geometrie superieure cartesienne*. Bruxelles: F. Hayez, 1872, II, 142 p.

FORCE, James E. și Richard H. POPKIN. *Essays on the context, nature, and influence of Isaac Newton's theology*. Dordrecht ; Boston ; London: Kluwer Academic Publishers, 1990, X, 226 p. : fotogr.

FRITZSCH, Harald. *The Curvature of Spacetime : Newton, Einstein, and Gravitation*. New York: Columbia niversity Press, [2002], X, 341 p.:il.

FROST, Percival. *An elementary treatise on curve tracing*. London: MacMillan and Co., 1918, XV, 192 p.

Idem. *Newton's principia: first book, sections I, II, III with notes and illustrations, and a collection of problems: principlaly intendend as examples of Newton's methods*. London: Macmillan and Co., 1883, XV, 292 p. : fig.

GLEICK, James. *Isaac Newton*. București : Publica, 2011, 289 p. : il.

GRAFFI, Dario. *Elementi de meccanica razionale*. Bologna: Casa Editrice Riccardo Patron, 1961, V, 508 p. : fig.

Great Books of the Western World. Editor: Mortimer J. Adler. 2-nd Edition. Chicago : Encyclopaedia Britannica, 1994. 61 vol.

Vol. 32. Sir Isaac Newton.

GREENSTREET, W. J. *Isaac Newton 1642-1727: a memorial volume edited for the mathematical association*. London: G. Bell and Sons, LTD, 1927. VI, 180 p. : fig., foto. si portr.

GRIGOR'ANA, A. T. și I. B. POGREBYSSKOGO. *Istoria mehaniki: s drevnejsih vremeni do konca XVIII veka*. Moskva: Nauka, 1971, 296 p. : fig.

GURNOV, Vasilij Kuz'mic. *Integral'noe iscislentie: (ucebnoe posobie dla studentov-zaocnikov)*. Kiev: Izd.-vo Kievskogo Universiteta, 1961, 328 p. : fig.

HALL, Rupert și Marie Boas HALL. *Unpublished scientific papers*

of Isaac Newton: a selection from the Portsmouth Collection in the University Library, Cambridge. Cambridge: Cambridge at the University Press, 1962, XXI, 416 p. : fig.

HARMAN, Peter Michael și Alan E. SHAPIRO. *The investigation of difficult things: essays on Newton and the history of the exact sciences in honour of D. T. Whiteside.* Cambridge: Cambridge University Press, 1992, XVI, 531 p. : fig., tab., facs.

HAWKING, Stephen W. *A brief history of time: from the Big Bang to black holes.* București: Humanitas, 2004, 211 p. : fig.

HEGEL, Georg Wilhelm Friedrich. *Prelegeri de istoria filosofiei Vol. 2. Traducere de D. D. Roșca.* București, Editura R.P.R., 1964, p. 499-501.

HERIVEL, John. *The background to Newton's Pirincirpia. A study of Newton's dynamical researches in the years 1664-84.* Oxford: At the Clarendon Press, 1965, XV+338 p.+5 f. facs.

HUMBERT, Georges. *Thèses présentées à la Faculté des sciences de Paris par M. Georges Humbert, Sur les courbes de genre.* Paris: Gauthier-Villars, 1885, 132 p.

HUNT, Frederick Vinton. *Origins in acoustics: the science of sound from Antiquity to the Age of Newton.* New York: Acoustical Society of America, 1992, XV, 196 p.

INSTITUTUL CENTRAL DE FIZICA. Centrul de Astronomie și Științe Spațiale și Academia R. S. România. Comitetul Național Român de Astronomie. *Procese în astronomie și cercetări spațiale: sesiunea științifică organizată cu ocazia aniversării a 300 ani de la apariția cărții lui I. Newton „Philosophiae naturalis principia mathematica” și a 30 ani de la lansarea primului satelit artificial al Pământului.* București: 30-31 octombrie 1987. București: Institutul Central de Fizica, 1987, 171 p. : tab.

IONESCU, Ion. *Isac Newton.* București: Tipografia Geniului București (Cotroceni), [s.a.], 19 p.

JANSSENS, Paul. *Cours de mécanique rationnelle: Dynamique du point et des systèmes. Vol II.* Paris: Dunod, 1968, X, 361 p.: fig. si tab.

KAPNISTOS, Petros, editor. *Isaac Newton:(1642-1727)*. Ed. săptămânală. Adaptare pentru lb. română. [București]: De Agostini Hellas, 2007, 31 p. : il. în parte color.

KELLOGG, Oliver Dimon. *Foundations of potential theory*. Berlin: Verlag von Julius Springer, 1929, IX, 386 p. : fig. și graf.

KISTNER, A. *Die Physik von Newton bis zur Gegenwart*. Berlin; Leipzig: Walter de Gruyter, 1919, 149 p.

KISTNER, Adolf. *Die Physik von Newton bis Gegenwart*. 1906, 130 p. : fig.

KNOX, Kevin C. *From Newton to Hawking: a history of Cambridge University's Lucasian professors of mathematics*. Cambridge ; New York, NY ; Melbourne [etc.]: Cambridge University Press, 2003, XXV, 486 p. : fig., fotogr.

KOESTLER, Arthur. *Lunaticii: evoluția concepției despre Univers de la Pitagora la Newton*. București: Humanitas, 1995, 464 p.

KOYRÉ, Alexandre. *Études newtoniennes*. Paris: Gallimard, 1985, 359 p.

KOYRÉ, Alexandre și Isaac NEWTON. *Newtonian Studies*. London: Chapman & Hall, 1965.

KRBK, Franz von. *Grundzuge der Mechanik: lehren von Newton, Einstein, Schrodinger*. Leipzig: Akademische Verlagsgesellschaft Geest & Portig K. -G., 1961, VII, 187 p. : fig.

KUZNEȚOV, B. G. *De la Galilei la Einstein*. București: Editura politică, 1966, p. 141-199.

LAWDEN, Derek F. *An introduction to tensor calculus and relativity*. London: Science Paperbaks : Methuen & Co. Ltd, 1967, XI, 186 p.

LEJEUNE-JALABERT, Monique. *Sur l'échivalence des singularites des courbes algebroides plane. Coefficients de Newton*. Paris: Centre de Mathematique de l'Ecole Polytechnique, 1969, 48 p. : fig.

LJUBOMIR, Iliev. *Laguerre entire functions*. Sofia: Publishing House of the Bulgarian Academy of Sciences, 1987, 188 p.

LUCAS, Édouard. *Théorie des nombres (vol I) Le calcul des nombres entiers. Le calcul des nombres rationnels. La divisibilité arithétique*. [S.l.]: [s.e.], 1891, XXXIV, 520 p.

MARCHAND, L'Abbe. *D. Explication de la table de Pythagore.* 1877, XII, 180 : fig., tab.

MARCOLONGO, Roberto. *Il problema dei tre corpi: da Newton (1686) ai nostri giorni.* Milano: Ulrico Hoepli - Editore-Libraio della Real Casa, 1919, VI, 228 p.

MARIAN, Victor. *Newton, arhitect al științei.* București: Editura științifică, 1963. 72 p. cu fig. și portr. (Consiliul pentru răspândirea cunoștințelor cultural-științifice. Colecția „Mari descoperiri”).

MARIE, Maximilien. *De Huyghens à Newton.* Paris: Gauthier-Villars, 1884, 255 p.

MARIE, Maximilien. *De Newton à Euler.* Paris: Gauthier-Villars, 1885, 2 vol. (260 p., 272 p.) : fig.

MARINESCU, P. *Algebra.* București: [s.e.]: [s.a.], 190 p. : fig.

MARINESCU, P. *Die Physik bis Newton.* 1906, 117 p.

MARKUSHEVICH, Aleksej Ivanovich. *Riady: elementaryj ocherk.* Moskva: Gosizd. Fizmatlit, 1961, 185 p. : fig.

MAZILU, Nicolae. *La rascrucea teoriilor : intre Newton si Einstein : universul barbilian.* [Iași] : Ars Longa, 2010, 186 p. : il.

MCBREARTY, Don. Povestire despre cei doi Isaac [înregistrare video] : [film artistic despre viața și activitatea lui Isaac Newton]. [DVD]. [București] : Erc Press, 2009.

METZGER, Hélène. *Atraction universelle et religion naturelle chez quelques commentateurs angalis de Newton.* Paris: Hermann, 1938, 3 part.

METZGER, Hélène. *Newton, Bentley, Whiston, Toland.* Paris: Hermann, 1938, 113 p.

MILITARU, Romulus. *Étude et modélisation de phénomènes turbulents : en mécanique des fluides newtoniens.* Craiova: Sitech, 2005, 207 p. : fig.

MILNE, John J. *An elementary treatise on cross-ratio geometry: with historical notes.* Cambridge: The University Press, 1911, XXIII, 288 p.: fig.

MURRAY, W. *Numerical methods for unconstrained optimization*. London ; New York: Academic Press, 1972, XI, 144 p. : tab.

NEAGOE, Ileana. *Să-l cunoaștem pe Isaac Newton*. Rm. Vâlcea: Offsetcolor, 2006, 54 p. : il.

ONICESCU, Octav. *Newton*. Bucureșt: Editura Cartea Românească, 1936, 32 p.

OSLER, Margaret și Paul Lawrence FARBER. *Religion, science, and worldview: essays in honor of Richard S. Westfall*. Cambridge ; London ; New York [etc.]: Cambridge University Press, 1985.

PALTER, Robert. *The Annus Mirabilis of Sir Isaac Newton: 1666-1966*. Cambridge, MA; London: M.I.T. Press, 1970, VIII, 351 p. : fig.

PASCAL, Janet B. *Cine a fost Isaac Newton ?*. București : Pandora M, 2015, 110 p. : il.

PAULIAN, Aimé-Henri. *Dictionnaire de physique portatif; contenant les découvertes les plus intéressantes de Descartes & de Newton & les traités de mathématiques nécessaires à ceux qui veulent étudier avec succès la physique moderne*. Avignon: Girard & François Seguin, 1967.

PETERSON, Ivars. *Newton's clock: chaos in the Solar System*. New York: W. H. Freeman, 1993, 317 p.

POPOVICI, Constantin. *The third centenary of the birth of Newton : Isaac Newton and modern problems of celestial mechanics, [Conference]. Commemoration at the Academy of Science in Roumania, in a special session at the Faculty of Science in Bucarest on January 1943*. Publicațiile Academiei de Științe din România, Seria III-a. Memorii și monografii, 6. 24 p.

RALL, Louis B. *Computational Solution of Nonlinear Operator Equations*. New York, NY; London; Sidney [etc...]: John Wiley & Sons, Inc. VIII, 224 p. : fig., tab.

RANKIN, William. *Introducing Newton*. Cambridge: Totem Books, 1993, 178 p. : fig., portr., il.

RENCHARD MORE, Louis. *Isaac Newton*. New York: Dover Publications, 1962, XIV, 675 p.

RIABOV, Iurij Aleksandrovich. *Dvizhenia nebesnyh tel.* Moscou: Mir, 1967, 300 p. : fig.

SCHECK, Florian. *Mechanics: from Newton's laws to deterministic chaos.* 2nd corr. and enl. ed. Berlin [etc.]: Springer, 1994, 514 p. : fig.

SCHECK, Florian. *Mechanics: from Newton's laws to deterministic chaos.* Berlin: Springer, 2005, XIV, 547 p.

SPEYER, Edward. *Six roads from Newton: great discoveries in physics.* New York: John Wiley, 1994, XI, 196 p. : tab., graf.

THACKRAY, Arnold. *Atoms and powers. An essay on „Newton on matter-theory and the development of chemistry”.* Cambridge: Massachusetts: Harvard-University Press, 1970, XXIII+326 p, cu fig. (Harvard Monographs in the History of Science).

VÄNSKÄ, Simopekka. *Direct and inverse scattering for Beltrami fields.* Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia, 2006, 99 p. : fig., graf.

VASILIU, Emanuel. *Lumina - unda electromagnetica?* București: Editura Albatros, 1973. 255 p. : fig.

VAVILOV, Sergej Ivanovich. *Isaac Newton.* Moskva: Akademia Nauk Soiuza SSR, 1945, 230 p.

Idem. *Isaac Newton.* Traducere din rusește de I. Poker. București: [f.e.], 1947, 267 p.

Idem. *Isaak Niuton: 1643-1727.* Moskva: Leningrad: Izdatelstvo Akademii Nauk SSSR, 1946, 232 p. : 1 portr.

Idem. *Isaak N'uton: naucnaja biografija i sat'i.* Moskva: Izd.-vo Akademii Nauk SSSR, 1961, 295 p. : portrete.

Idem. *Isák Newton.* Bratislava, 1952.

Idem. *Isaac Newton. 1643-1727.* Ediția a 2-a revăzută și completată. Prefață de E. Bădărău. [În românește de I. Pecher. Îngrijirea științifică J. Ausländer]. București: Editura științifică, 1962, 360 p, cu ilustr., portr. și facs.+5 f. portr. și pl.

VERLET, Loup. *Cufărul lui Newton : [tratat de istorie și filozofia științei].* București : Nemira, 2007. 528 p.

VIDA, Grigore. *Metafizică și filosofie naturală la Isaac Newton*. București: Universitatea din București, 2011, 87 f. (Universitatea din București. Facultatea de Filosofie. Conține bibliografie. Teză de doctorat. Cond. șt.: prof. univ. dr. Ilie Pârvu).

VOLTAIRE, FRANCOIS-MARIE AROUET. *Elements de la Philosophie de Newton. Mis à portee de tout le monde*. Amsterdam: Chez Etienne Ledet, 1838, 400 p. cu fig.+3 f. pl.

Idem. *Mélanges historiques*. Paris: Firmin Didot Frères, MDCCCLXXII [1872], 848 p., [4] f. des.

Idem. *Philosophie de Newton*. Gotha: Charles-Guillaume Ettinger ; Basle: Jean-Jaques Tourneisen, 1786, 504 p.

VON RUDOLF, H. Weber. *Mathematische Physik: mit einem Buch uber Maxima und Minima*. 1923, X, 536 p.: fig.

WESTFALL, Richard S. *Force in Newton's Physics: The Science of Dynamics in the Sventeenth Century*. London: Macdonald, 1971, XII, 579 p.

WHITESIDE, D. T. *The mathematical papers of Isaac Newton : 1674-1684*. Cambridge: Cambridge University Press, 1971, XXXII, 678 : fig.

WILDE, Emil. *Geschichte der Optik, vom Ursprunge dieser Wissenschaft bis auf die gegenwärtige Zeit*. Berlin: bei Rucker und Püchler, 1838 - 1843, 2 vol. (VIII, 352 p., [6] f. fig.; 407 p., [8] p. fig.).

*

* *

ANDREESCU, Ana. Cea mai importantă lucrare din istoria științei : [despre vol. „Philosophiae Naturalis principia mathematica” de Isaac Newton]. *Litere* (Găești). Ianuarie 2017, **18**(1), 110-111. ISSN 1582-0289. Rubrica: Bibliofilie.

BRESCAN, Mihai. Isaac Newton : Philosophiae naturalis principia mathematica (II-III). *Axioma* (Ploiești). Ianuarie 2004, **5**(1), 17-18; februarie 2004, **5**(2), 21. ISSN 1582-0483. Rubrica: Științe. Din istoricul axiomaticii.

CHIVU, Marius. Sir Isaac Newton. Elemente de cosmologie (din patru scrisori ale lui Sir Isaac Newton către doctorul Bentley ce conțin câteva argumente în favoarea existenței divinității și alte texte) : [recenzia vol. cu același titlu. Cluj-Napoca : Dacia, 2001]. *Observator cultural*. 23-29 aprilie 2002, (113), 26. ISSN 1454-9883. Rubrica: Recenzii. Filozofie.

GHÎȚĂ, Cătălin. Imaginația vizionară contra relativismului științific: lupta lui Blake cu Newton. *Vatra* (Târgu Mureș). Septembrie-octombrie 2009, **36**(9/10), 126-129. ISSN 1220-6334. Rubrica: Eseu.

ITTU, Constantin. Isaac Newton - „Optica” latine reddidit, Lausannae et Genevae 1740 în colecțiile Bibliotecii Brukenthal. *Biblioteca* (București. 1990). 2015, **26**(3), p. 80-87. ISSN 1220-3386. Rubrica: Patrimoniu.

IUGA, Nicolae. Ce vrea să însemne întoarcerea la natură în planul moralei? *Bibliotheca Septentrionalis*. 2015, **23**(1), 74-76. ISSN 1221-3764. Rubrica: Philosophia perrenis.

LĂZĂRESCU, Dan. Isaac Newton - un detaliu biografic. *Revista română de istorie a cărții*. 2006/2007, (3-4), p. 104-107. ISSN 1584-7896.

MANDACHE, Bogdan Mihai. Filosofia naturală - între magie și axiomă : [despre opera lui Isaac Newton]. *Convorbiri literare*. Noiembrie 2015, **149**(11), 161-162. ISSN 0010-8243. Rubrica: Cartea de filozofie.

OPREA, Miron. Newton și Biblia. *Axioma* (Ploiești). Aprilie 2000, **1**(1), 10-11. ISSN 1582-0483. Rubrica: Conexiuni.

PAPUC, Ion. Limba lui Dumnezeu (I-II) : [despre scrierile lui Isaac Newton]. *Convorbiri literare*. Noiembrie 2005, **139**(11), 94-97; decembrie 2005, **139**(12), 100-103. ISSN 0010-8243. Rubrica: Scrisori din București.

*

* *

ABBATT, Richard. *A Short Introduction to the Principia [of Sir T. Newton]; Or, the First Step in Physical Astronomy* [online]. London: Woodfall & Kinder, 1868, 14 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: http://access.bl.uk/item/viewer/ark:/81055/vdc_100023286011.0x000001#ark:/81055/vdc_100023286018.0x000003

ACTON, Henry, John LOCKE, și John MILTON. *Religious Opinions and Example of Milton, Locke and Newton. A Lecture, with Notes* [online]. London: R. Hunter, 1833, 47 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=h_NhAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

ADDISON, Joseph. [*The Evidences of the Christian Religion ... The Fifth Edition Enlarged, Etc.*] [online]. Another Edition.] ed. London: J. & R. Tonson, 1763, XXVI, 339 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=8gReAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

ALGAROTTI, Francesco. [*III Newtonianismo per Le Dame.*] *Sir Isaac Newton's Philosophy Explain'd for the Use of the Ladies. In Six Dialogues on Light and Colours. From the Italian. [Translated by Elizabeth Carter.]* [online]. Another Edition.] The Philosophy of Sir Isaac Newton Explained, Etc ed. Glasgow: Robert Urie, 1765 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=3L-1bAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

ALGAROTTI, Francesco. [*III Newtonianismo per Le Dame, Ovvero, Dialoghi Sopra La Luce E I Colori. [With an Engraved Frontispiece.]*] [online]. Novella Edizione, Emendata, Etc ed. Napoli, 1739 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=UCxbAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

ALLÉGRET, Professeur à la Faculté des Sciences de Clermont. *Mélanges Scientifiques Et Littéraires. Pascal.-Viète.-Newton Et Leibnitz.-Liberté Du Calcul* [online]. Clermont-Ferrand, 1868, 144 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=n-4JaAAAACAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

ARGYROS, Ioannis K. *Convergence and Applications of Newton-type Iterations* [online]. New York, NY: Springer-Verlag New York, 2008 [accesat iunie 2017]. v.: digital. Disponibil: <http://dx.doi.org/10.1007/978-0-387-72743-1>

BAEHR, Johann Carl. *Vorträge Über Newton's Und Göthe's Farbenlehre, Etc.* [online]. Dresden, 1863, 161 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=eMFbAAAAcAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbg_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

BANIÈRES, Jean. *Examen Et Réfutation Des Elemens De La Philosophie De Neuton De M. De Voltaire, Avec Une Dissertation Sur La Réflexion & La Réfraction De La Lumière. Dedié a Monseigneur Le Duc De Chartres. Par M. Jean Banières* [online]. Paris: Lambert, Durand, à la Sagesse, à Saint Landry. M.DCC.XXXIX. Avec approbation & privilege du roy, 1739 [accesat iunie 2017]. Disponibil: <http://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k109520w/f6.image>

BEDFORD, Arthur. *Animadversions upon Sir Isaac Newton's Book, Intituled The Chronology of Ancient Kingdoms Amended* [online]. London: R. Knaplock, 1728, VIII, 232 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=XaNfAAAAcAAJ&printsec=frontcover&source=gbg_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

BERENDSHAGEN, Hermann, pastor. *Kritik Newton'scher Astronomie, Etc.* [online]. Rostock ; Malchin, 1870, 25 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=hZJaAAAAcAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbg_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

BETTI, Enrico. *Teorica Delle Forze Che Agiscono Secondo La Legge Di Newton, E Sua Applicazione Alla Elettricità Statica, Etc* [online]. Pisa, 1865 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=bjRWAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbg_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

BOOLE, George. *An Address on the Genius and Discoveries of Sir Isaac Newton, Delivered ... at the Lincoln & Lincolnshire Mechanics Institution, Etc* [online]. Lincoln: Gazette Office, 1835, 23 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=h6ZcAAAAcAAJ&printsec=frontcover&source=gbg_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

BOURGEOIS, Ch. *Exposé Sommaire Des Expériences Faites Dans Les Séances D'optique Données Par M. Bourgeois, En Août, Septembre Et Octobre 1818, Tendantes à Confirmer Les Principes De Sa Nouvelle Doctrine, Tant Sur Les Lois Générales De La Combinaison Des Couleurs, Quelles Qu'elles Soient, Que Sur Les Phénomènes Particuliers à La Réflexion*, à [online]. Paris]: [Testu, Imprimeur De LL. AA. SS. Mgr. Le Duc D'Orléans Et Mgr. Le Prince De Condé...], 1818, 52p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=Om70OCvDLW8C&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q=newton&f=false

Idem. *Exposé Sommaire Des Nouvelles Expériences Consacrées à L'examen De La Doctrine De Newton, Faites Dans Le Cours D'optique Donné En 1820, Par M. Bourgeois, De La Société Royale Académique Des Sciences, Et Faisant Suite à Celui Donné Par Lui En 1818* [online]. Paris]: [de L'imprimerie De M.-P. Guyot...], 1820, 71, [1]p.; (8); 20cm. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=mcsq1A9G-3kC&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

BOYLE, Robert. *Remarks on the Religious Sentiments of Learned and Eminent Laymen; Viz. Sir Isaac Newton, Hon R. Boyle ..., Etc. With Occasional Reflections on Incredulity* [online]. London, 1792, 157 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=-zulmAAAaCAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

BREMOND, Pierre J. S. *L'Uraniade, Ou Ésope Juge À La Cour D'Uranie. Scènes Dialoguées, Au Sujet Des Hypothèses Newtoniennes. Songe Scientifique. (Lettre À Madame De St.***, À Paris. Sur L'opinion Des Physiciens Qui Prétendent Qu'il Tombe Des Pierres De La Lune, Etc.)* [online]. Avignon, 1844, 128 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=27R-jAAAaCAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

BRESHER, Major Rider. *The Newtonian System of Astronomy: With a Reply to the Various Objections Made against It by "Parallax." Also, an Appendix, Containing Remarks on the Connection Existing between Revealed and Scientific Truth* [online]. London: Whittak-

er &, 1868 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=xSZbAAAACAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

BRIDGE, Bewick. *A Compendious and Practical Treatise on the Construction, Properties, and Analogies of the Three Conic Sections; in Eight Lectures. Adapted to the Common Purposes of Natural Philosophy, and to the Study of Sir Isaac Newton's Principia* [online]. London: Cadell and Davies, 1811 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=oXBaAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

CELSIUS, Anders. *Character Chronologicus Newtonianus, Quem ... Praeside ... Andrea Celsio ... Dissertatione Graduali, Enucleatum, Publice Examinandum Sistit Andreas Haquini Neander* [online]. Upsaliae: [s.n.], 1743 [accesat iunie 2017]. Disponibil: http://access.bl.uk/item/viewer/ark:/81055/vdc_100048381822.0x000001#ark:/81055/vdc_100048381830.0x000004

CHAPMAN, L. L. *Chapman's Principia; Or, Nature's First Principles. Theory of Universal Electro-magnetism Simplified ... Exposing the Numerous Discrepancies of the Popular-erroneously so Called-Newtonian Theory of Gravitation Alone without Repulsion ... Second Edition, Revised, Etc. Vol. I* [online]. Philadelphia: Campbell &, 1855, 214 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=uy9bAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

DAMBÉSIEUX, Abbé. *Reflexions Sur La Physique Moderne; Ou La Philosophie Newtonienne Comparée Avec Celle De Descartes Par M. L'abbé D*** [i.e.-Dambesieux]* [online]. Paris, 1757, xxiv, 225 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=hapjAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

DESMARAIS. *Amusement Physique Sur Le Système Neutonien* [online]. Paris: Chez Humblot ..., 1760 [accesat iunie 2017]. Disponibil: http://access.bl.uk/item/viewer/ark:/81055/vdc_100042104364.0x000001#ark:/81055/vdc_100042104434.0x000008

DOLLOND, Peter. *Some Account of the Discovery Made by ... J. Dollond ... Which Led to the Grand Improvement of Refracting Telescopes ... with an Attempt to Account for the Mistake in an Experiment Made by Sir Isaac Newton; on Which Experiment, the Improvement ... Entirely Depended* [online]. London, 1789 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=MPBeAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

EBERHARD, Johann Peter. *Joh. Pet. Eberhards Versuch Einer Näheren Erklärung Von Der Natur Der Farben Zur Erläuterung Der Farbentheorie Des Newton* [online]. Halle Im Magdeburgischen: Zu Finden in Der Rengerischen Buchhandlung, 1749, [14], 95, [1] p., [1] leaf of planșe : ill. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=KqpgAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

FINLEYSON, John. *God's Creation, or the Universe as It Is ... Sixth Edition* [online]. London, 1835 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=YSVbAAAACAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. *The Universe as It Is, and the Detection and Refutation of Sir Isaac Newton. Also, the Exposure and Proved Fabrication of the Solar System* [online]. London, 1830 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=UKpjAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

FUSINIERI, Ambrogio. *Ricerche Meccaniche E Diottriche Sopra La Causa Della Rifrazione Della Luce, Ove Si Dimostra Che Coll'attrazione Introdotta Da Newton Non Si Può Render Ragione Di Questo Fenomeno, Ma Che E Necessario Ripeterlo Delle Resistenze Dei Mezzi Rifrangenti* [online]. Venezia, 1797 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=cytbAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

GERING, Jacob. *Schediasma De Philosophia Newtoniana* [online]. Lipsiæ, 1715 [accesat iunie 2017]. Disponibil: <https://books>

google.co.uk/books?id=hN1eAAAAcAAJ&printsec=frontcover&source=gbg_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

GIBSON, Robert. *A Course of Experimental Philosophy; Being an Introduction to the True Philosophy of Sir Isaac Newton. Containing, Mechanics, Hydrostatics, Pneumatics, Optics, and Astronomy. To Which Is Added, the Use of the Globes. Done in an Easy and Familiar Manner for the Use of Young Gentlemen* [online]. Dublin: Printed for the Author, and Oli. Nelson, 1755, 292 p. : planșe [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=yppkAAAAcAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbg_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

GORDON, George. *Remarks on the Newtonian Philosophy, as Propos'd by Sir Isaac Newton, in His Principia Philosophiæ Naturalis, and by Dr Gregory, in His Principia Astronomiæ Physicæ: Wherein the Fallacies of the ... Demonstrations, by Which Those Authors Support That Philosophy, Are ... Laid Open and the Philosophy Itself Proved to Be* [online]. London, 1719 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=3ONeAAAAcAAJ&printsec=frontcover&source=gbg_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

GRAEVELL, Friedrich. *Ueber Licht Und Farben, Mit Besonder Beziehung Auf Die Farbenlehren Newton's Und Goethe's ... Mit Tafeln* [online]. Berlin, 1859, XVI, 219 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=SMFbAAAAcAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbg_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

GRAEVELL, Friedrich, Johann Wolfgang Von GOETHE, și Isaac NEWTON. *Göthe Im Recht Gegen Newton. Mit Tafeln* [online]. Berlin, 1857, 199 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=G7tbAAAAcAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbg_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

GRAVESANDE, Willem Jacob. *G. I.'s Gravesande Matheseos Universalis Elementa. Quibus Accedunt Specimen Commentarii in Arithmeticom Universalem Newtoni, Etc* [online]. Lugduni Batavorum, 1727, 245 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: <https://books.google>

ro/books?id=IYNAAAAcAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

GREEN, Henry. *Sir I. Newton's Views on Points of Trinitarian Doctrine; His Articles of Faith, and the General Coincidence of His Opinions with Those of J. Locke; a Selection of Authorities, with Observations* [online]. London, Manchester Printed, 1856, II, 129 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=JPBhAAAAcAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

GREY, Zachary. *An Examination of the Fourteenth Chapter of Sir I. Newton's Observations upon the Prophecies of Daniel*. London, 1736, 157 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=IyJhAAAAcAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

GRONAU, J. F. W. *Ueber Die Bewegung Schwingender Körper Im Widerstehenden Mittel, Mit Rücksicht Auf Die Newton'schen Pendelversuche* [online]. Danzig, 1850 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=ioVaAAAAcAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

HARTSOEKER, Nicolaas. *Recueil De Plusieurs Pièces De Physique, Où L'on Fait Principalement Voir L'invalidité Du Système De Mr Newton Et Où Se Trouve ... Une Dissertation Sur La Peste, Etc. (Remarques De M. Leclerc, Etc.)* [online]. Utrecht, 1722 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=nu-thAAAAcAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

HASTIE, Charles Nairn. *The Newtonian and Herschelien versus the Harringtonian Theory of the Universe ... By Sol Obscuratus [i.e. C. N. Hastie]* [online]. Ryde, 1866, 21 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=uyVbAAAAcAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

HODGSON, James. *The Doctrine of Fluxions, Founded on Sir Isaac Newton's Method, Published by Himself in His Tract*

upon the *Quadrature of Curves*. London, 1736 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=vxeAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

HORNE, George. *[A Fair, Candid, and Impartial State of the Case between Sir Isaac Newton and Mr Hutchinson. In Which Is Shown, How Far a System of Physics Is Capable of Mathematical Demonstration; How Far Sir Isaac's ... Has That Demonstration, Etc.]* [online]. Second ed. London, 1799, 87 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=YC9bAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

JORDAN, Gibbs Walker. *The Observations of Newton concerning the Inflections of Light; Accompanied by Other Observations Differing from His; and Appearing to Lead to a Change of His Theory of Light and Colours. [Signed: G. W. J., I.e. Gibbs Walker Jordan.]* [online]. London: T. Cadell, Jun. & W. Davies, 1799, 134 p. : planşe [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=OW-JiAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

KIRCHHOF, Nikolaus Anton Johann. *Die Gesetze Des Fallens Der Körper Und Die Daraus Hergeleiteten Lehrsätze Newtons Imgleichen Die Ursache Warum Die Fluth Und Ebbe an Beyden Seiten Der Erde Zu Gleicher Zeit Steige Und Falle Auf Eine Fassliche Art Erkläret* [online]. Hamburg: Gedruckt Von Carl Wilhelm Meyn ..., 1792 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=12yTz-eqVToC&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

LA CAILLE, Nicolas Louis De. *The Elements of Astronomy, ... Demonstrated upon the Mathematical Principles of the Newtonian Philosophy. ... To Which Is Annexed, a Treatise of Projection in General. ... The Whole Translated from the French ... by J. Robertson. ... With Additions ... Communicated by the Author* [online]. London, 1750, XII, 415 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=YwxbAAAACAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

LITTRON, Johann Joseph Von. *Geschichte Der Entdeckung Der Allgemeinen Gravitation Durch Newton* [online]. Wien, 1835, 107 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=uehhAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

MACDONALD, James Alexander. *The Principia and the Bible; a Critique [on the Newtonian System,] and an Argument. With an Appendix on the Scale of the Universe* [online]. London, 1861, XII, 231 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=QCl-bAAAACAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

MACEDO, José Agostinho De. *Newton [:] Poema. Por José Agostinho De Macedo*. 2-a Ed Correcta, EAugmentadaed. [online]. Lisboa: Na Imprensa Regia, 1815, 151 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=0017cAEBfLQC&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q=newton&f=false

MAC-LAURIN, Colin. *Exposition des découvertes philosophiques de M. le chevalier Newton, par M. Mac-Laurin, ... ouvrage traduit de l'anglais par M. Lavirotte* [online]. Paris : Durand, 1749, LX-424 p., fig., pl. [accesat iunie 2017]. Disponibil: <http://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k1042623z>

Idem. *Expositio philosophiae Newtonianae : ex editione Parisina D. Lavirotte, anni MDCCXLIX / in Latinum conversa a Gregorio Falck ...* [online]. Viennae : Typis Joannis Thomae Trattner ..., 1761, [6], XXXII, 493, [3] p., 6. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=0pBXAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

MARTIN, Benjamin. *Thermotrum Magnum: Or, Grand Standard Thermometer. Expressing All Degress of Heat and Cold, from That with Which Mercury Boils, to That Which Congeals It into Solid Metal. To Which Are Adjusted the Celebrated Scales of Sir Isaac Newton, Etc* [online]. London: Author, 1772, 10 p. : plate [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=_0xiAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

MARTIN, Thomas Henri. *Newton Défendu Contre Un Faussaire Anglais* [online]. Paris, Rennes, 1868, 32 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=mH9ZAAAAcAAJ&printsec=frontcover&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

MASERES, Francis. *Tracts on the Resolution of Affected Algebraick Equations, by Dr. Halley's, Mr. Raphson's and Sir Isaac Newton's Methods of Approximation. Published by F. M* [online]. London, 1800, LXXX, 489 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=LvxAAAAcAAJ&printsec=frontcover&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

NEUMANN, Carl. *Ueber Die Principien Der Galilei-Newton'schen Theorie. Akademische Antrittsvorlesung Gehalten ... Am 3 November 1869, Etc.* [online]. Leipzig, 1870, 32 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=MQ1bAAAAcAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

PAULIAN, Aimé Henri. *Dictionnaire De Physique Portatif, Dans Lequel on Expose Les Découvertes Les plus Intéressantes De Newton Et Les Notions Géométriques Nécessaires À Ceux Qui Veulent Se Former Une Idée De La Physique Moderne. Seconde Édition* [online]. Avignon, 1760, 457 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=7KljAAAAcAAJ&printsec=frontcover&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Idem. *Dictionnaire de physique portatif; contenant les découvertes les plus intéressantes de Descartes & de Newton & les traités de mathématiques nécessaires à ceux qui veulent étudier avec succès la physique moderne* [online]. Avignon: Girard & François Seguin, 1769 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=PM9xmjcmv84C&printsec=frontcover&hl=ro&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

PEMBERTON, Henry. *Anfangsgründe Der Newtonischen Philosophie. Aus Dem Englischen Mit Anmerkungen Und Einer Vorrede Von S. Maimon* [online]. Berlin, 1793 [accesat iunie 2017]. Disponibil: <https://books.google.ro/books?id=teUoZrDaf6UC&printsec=frontco>

ver&dq=Anfangsgru%CC%88nde+Der+Newtonischen+Philosophie&hl=en&sa=X&ved=0ahUKEwjh45yA2NDUAhXG0hoKH-To_A7IQ6AEIJAA#v=onepage&q=Anfangsgru%CC%88nde%20Der%20Newtonischen%20Philosophie&f=false

PETERS, William. *Newton Rescued from the Precipitancy of His Followers through a Century and a Half. A Few Practical Reasons for Questioning the Soundness of the „Newtonian Theory of the Universe.”* [online]. London, 1846 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=Lx5kAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

PFAFF, Christian Heinrich. *Ueber Newton's Farbentheorie, Herrn Von Goethe's Farbenlehre Und Den Chemischen Gegensatz Der Farben. Mit 1 Kupfer* [online]. Leipzig, 1813, 180 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=fbpbAAAAcAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

PORTER, John Scott. *Facts and Extracts Relating to Sir Isaac Newton's Historical Account of Two Notable Corruptions of Scripture, in a Letter to the Editor of the Christian Reformer, Etc.* [online]. London: Printed for the Author by C. Green, 1845 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=w51hAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

RIGAUD, Stephen Peter. *Historical Essay on the First Publication of Sir Isaac Newton's Principia. [With an Appendix Containing Newton's „Propositiones De Motu.”]* [online]. Oxford, 1838 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=HulhAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

ROBINS, Benjamin. *A Discourse concerning the Nature and Certainty of Sir Isaac Newton's Methods of Fluxions, and of Prime and Ultimate Ratios* [online]. London: W. Innys & R. Manby, 1735. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=MExiAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

ROHAULT, Jacques. *Jacobi Rohaulti Physica. Latinè Vertit, Recensuit, & Adnotationibus Ex ... Isaaci Newtoni Philosophiâ Maximam Partem Haustis, Amplificavit & Ornavit Samuel Clarke ... Editio Tertia, in Quâ Annotationes Sunt ... Auctiores, Additæque Octo Tabulæ æri Incisæ* [online]. Londini: Impensis Jacobi Knapton, 1710, 495 p., XXVII planşe. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=PUJgAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

ROUTH, Edward John, BROUGHAM, Henry Peter. *Analytical View of Sir Isaac Newton's Principia. By Henry Lord Brougham ... and E. J. Routh* [online]. London: Longman &, 1855, XXXI, 442 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=OSFbAAAACAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

RYLAND, John Collett. *[An Easy Introduction to Mechanics.] An Easy and Pleasant Introduction to Sir Isaac Newton's Philosophy: Containing the First Principles of Mechanics, Trigonometry, Optics, and Astronomy ... With an Essay on the Advancement of Learning, in Various Modes of Recreation ... The Second Edition. To This New Edition an Appendix Is* [online]. London: Edward & Charles Dilly, 1772, 191 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=ykxiAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

SAINT-CLAIR, John. *Observations on Certain Passages in Daniel and the Apocalypse of John. Containing ... a Defence of Sir Isaac Newton's General Interpretation. A New Explication of Daniel's Prophecy of the Seventy Weeks. And a New Account of the Doctrine of the Trinity* [online]. London, 1755 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=7z9VAAAACAAJ&printsec=frontcover&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

SCH, X. *Neue Beweise Dass Die Erde Sich Nicht Nach Newton's Gravitationsgesetz Um Die Sonne Bewegen Kann! Aus Den Nachgelassenen Papieren Eines Deutschen Physikers* [subscribed, X. Sch., I.e. Xaver Schechner] [online]. München, 1869 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=sCxbAAAACAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

SCHUEBLER, C. L. *Ueber Newtons Scharfsinn Insbesondere Über Dessen Sagacität in Analysis* [online]. Leipzig, 1794 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=_oJaAAAaAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

SCOTT, John. *The Holy Scriptural Doctrine of the Divine Trinity in Essential Unity, and the Supreme Godhead of Jesus Christ Being One and the Same with His Father's; Shewn to Be ... Most Clearly Conceivable and Scriptural Truths. Wherewith Is Occasionally Shewn That ... the Newtonian Philosophy ... Is Materially and Physically* [online]. London, 1754, XLIX, 323 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=FupiAAAaAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

SIGORGNE, Pierre. *Institutions newtoniennes, ou Introduction à la philosophie de Newton* [online]. Paris: J.-F. Quillau fils, 1747, XLVIII-528 p.-IV p. pl. [accesat iunie 2017]. Disponibil: <http://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k96905667/f11.image>

Idem. *Institutions Newtoniennes Par M. Sigorgne .. Seconde Édition, Revûe, Corrigée & Augmentée, Avec Figures* [online]. Paris: Chez Guillyn, 1769 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=YaJgAAAaAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

SYKES, Arthur Ashley. *An Examination of Mr. Warburton's Account of the Conduct of the Antient Legislators, of the Double Doctrine of the Old Philosophers, of the Theocracy of the Jews, and of Sir Isaac Newton's Chronology* [online]. London, 1744, 369 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=TUNfAAAaAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

VARENIUS, Bernardus. *B. V. Geographia Generalis ... Emendata Et ... Aucta ... Ab Isaaco Newton ... Editio Secunda Auctior; Etc* [online]. Cantabrigiæ, 1681 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=fAhmAAAaAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

VOLTAIRE. *Elementi Della Filosofia Del Neuton ... Tradotti Dal Francese* [online]. Venezia: Sebastiano Coleti, 1741, XXIV, 300 p., X planşe [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=0J5hAAAAcAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

VORTISCH, Louis Christian Heinrich. *Das Mangelhafte Der Newton'schen Gravitations-Theorie Zur Erklärung Der Bewegungen Und Anderer Erscheinungen Im Sonnensystem Und Zurückführung Derselben Auf Ein Anderes Und Neues Princip ... Mit 2 ... Tafeln* [online]. Rostock, 1866 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=bChbAAAAcAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

WAGNER, W. *Bestimmung Der Genauigkeit Welche Die Newton'sche Methode Zur Berechnung Der Wurzeln Darbietet Für Gleichungen Mit Einer Und Mehreren Unbekannten* [online]. Leipzig, 20 p. 1860 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.ro/books?id=nHdaAAAAcAAJ&printsec=frontcover&hl=ro&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

WALTON, John. *A Vindication of Sir Isaac Newton's Principles of Fluxions, against the Objections Contained in the Analyst [of George Berkeley, Bishop of Cloyne]* [online]. Dublin: William Smith, 1735, 40 p. [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=cRJgAAAAcAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

WHEWELL, William. *The Doctrine of Limits, with Its Applications; Namely, Conic Sections. The First Three Sections of Newton, the Differential Calculus, Etc* [online]. Cambridge, 1838 [accesat iunie 2017]. Disponibil: https://books.google.co.uk/books?id=Ku1hAAAAcAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Index de publicații periodice bibliografiate:

1. Axioma (2000, 2004)
2. Biblioteca (2015)
3. Bibliotheca Septentrionalis (2015)
4. Convorbiri literare. (2005, 2015)
5. Litere (2017)
6. Observator cultural (2002)
7. Revista română de istorie a cărții (2006/2007)
8. Vatra (2009)

Întocmit Tabita Chiriță

Aniversări culturale¹ Calendar 2017

Ianuarie

MARTIN HEINRICH KLAPROTH
(1743 - **1. I. 1817**)

200 de ani de la moartea chimistului și farmacistului german

EDWARD BURNETT TYLOR
(1832 - **2. I. 1917**)

100 de ani de la moartea antropologului britanic, fondator al antropologiei culturale

JOHN RONALD REUEL
TOLKIEN

(**3. I. 1892** - 1973)

125 de ani de la nașterea scriitorului, poetului, filologului englez

GALILEO GALILEI¹
(1564 - **8. I. 1642**)

375 de ani de la moartea fizicianului, matematicianului, astronomului și filosofului italian

STEPHEN HAWKING
(**8. I. 1942**)

75 de ani de la nașterea fizicianului englez, teoretician al originii universului, cosmolog contemporan

ADOLF BIRCH-HIRSCHFELD
(1849 - **11. I. 1917**)

100 de ani de la moartea istoricului literaturii moderne, romanist de origine germană

JOHAN ARFVEDSON
(**12. I. 1792** - 1841)

225 de ani de la nașterea chimistului suedez

GEORGE PETCU
(**13. I. 1917** - 1939)

100 de ani de la nașterea poetului român interbelic

JEAN AUGUSTE DOMINIQUE
INGRES²
(1780 - **14. I. 1867**)

150 de ani de la moartea pictorului francez

EDMOND HALLEY
(1656 - **14. I. 1742**)

275 de ani de la moartea astronomului, matematicianului, cartografului, geografului și meteorologului englez

PAUL LAFARGUE³
(**15. I. 1842** - 1911)

175 de ani de la nașterea omului politic, teoreticianului marxist francez

1. Sunt consemnate aniversările majore românești și străine de la a căror naștere sau moarte s-au împlinit 25 de ani sau multipli ai acestei perioade (50, 75, 100 ș.a.m.d.).

- *FAUST VRANČIĆ
(1551 - **17. I. 1617**)
400 de ani de la moartea umanistului
croat
- RUBÉN DARÍO (Félix Rubén
García Sarmiento)
(**18. I. 1867** - 1916)
150 de ani de la nașterea poetului
nicaraguan
- GEORG SCHERG
(**19. I. 1917** - 2002)
100 de ani de la nașterea
prozatorului, poetului, dramaturgului
și traducătorului de limbă germană
din România
- CSÁNYI DÁNIEL
(1820 - **20. I. 1867**)
150 de ani de la moartea
matematicianului și inginerului
maghiar
- PIERRE GASSENDI
(**22. I. 1592** - 1655)
425 de ani de la nașterea fizicianului,
matematicianului, astronomului,
filosofului și călugărului iezuit
francez
- DIMITRIE ARDELEAN
(1941 - **23. I. 1992**)
25 de ani de la moartea pictorului
român din Voivodina
- ILYA PRIGOGINE (Илья Романович
Пригожин)
(**25. I. 1917** - 2003)
100 de ani de la nașterea chimistului
și fizicianului belgian de origine rus,
laureat al Premiului Nobel pentru
Chimie (1977)
- ION C. PETRESCU
(**26. I. 1892** - **15. III. 1967**)
125 de ani de la nașterea și 50 de ani
de la moartea teoreticianului român
în domeniul educației
- FRANÇOIS COPPÉE
(**26. I. 1842** - 1908)
175 de ani de la nașterea poetului,
prozatorului și dramaturgului francez
- VICENTE BLASCO IBÁÑEZ⁴
(**29. I. 1867** - 1928)
150 de ani de la nașterea prozatorului
spaniol

Februarie

- GEORG MORRIS COHEN BRANDES
(Georg Brandes)⁵
(**4. II. 1842** - 1927)
175 de ani de la nașterea criticului
literar și esteticianului danez
- UGO BETTI
(**4. II. 1892** - 1953)
125 de ani de la nașterea
dramaturgului italian

* Aici și în continuare Aniversare UNESCO

ÉDOUARD ADOLPHE DRUMONT
(1844 - **5. II. 1917**)

100 de ani de la moartea ziaristului, pamfletarului și scriitorului francez, renumit ca ideolog și agitator al antisemitismului

DIMITRIE VOINOV
(**6. II. 1867** - 1951)

150 de ani de la nașterea biologului, zoologului, histologului și citologului român, fondatorul școlii românești de citologie

CAIUS IACOB
(1912 - **6. II. 1992**)

25 de ani de la moartea matematicianului român

OLEG DANOVSKI¹
(**9. II. 1917** - 1996)

100 de ani de la nașterea dansatorului și coregrafului român

SŌSEKI NATSUME (Kin'nosuke Natsume)

(**9. II. 1867** - 1916)

150 de ani de la nașterea romancierului japonez

AUREL C. POPOVICI
(1863 - **9. II. 1917**)

100 de ani de la moartea publicistului și omului politic român

I. Întemeietorul școlii românești de balet modern, fondatorul și directorul primului teatru de balet din România

FRITZ HEINZ REIMESCH
(**10. II. 1892** - 1958)

125 de ani de la nașterea scriitorului și publicistului german originar din Transilvania

*MILO MILUNOVIĆ
(1897 - **11. II. 1967**)

50 de ani de la moartea pictorului sârb

GRANT DEVOLSON WOOD
(1891 - **12. II. 1942**)

75 de ani de la moartea pictorului american

PAUL VER EECKE
(**13. II. 1867** - 1959)

150 de ani de la nașterea inginerului belgian

JACOPO BASSANO
(1510 - **14. II. 1592**)

425 de ani de la moartea pictorului italian

CONSTANTIN T. STOIKA
(1892 - **14. II. 1916**)

125 de ani de la nașterea traducătorului și poetului român

CHARLES-FRANÇOIS
DAUBIGNY

(**15. II. 1817** - 1878)

200 de ani de la nașterea pictorului francez, precursor al impresionismului

IOANA RADU (Eugenia Braia)
(17. II. 1917 - 1990)
100 de ani de la nașterea cântăreței
române de muzică populară și
romante de origine evreiască

KARL ERNST von BAER
(17. II. 1792 - 1876)
225 de ani de la nașterea biologului,
geologului, meteorologului,
geografului și naturalistului german

ROBERT OPPENHEIMER
(1904 - 18. II. 1967)
50 de ani de la moartea fizicianului
teoretician american de origine
evreiască

KARL WILHELM BORCHARDT
(22. II. 1817 - 1880)
200 de ani de la nașterea
matematicianului german

JOSHUA REYNOLDS, Sir
(1723 - 23. II. 1792)
225 de ani de la moartea pictorului
englez

STEFAN ZWEIG⁶
(1881 - 23. II. 1942)
75 de ani de la moartea scriitorului,
jurnalistului și biografului austriac

ION TĂNĂSESCU
(23. II. 1892 - 1959)
125 de ani de la nașterea chimistului
român

ARRIGO BOITO (Enrico Giuseppe
Giovanni Boito)
(24. II. 1842 - 1918)
175 de ani de la nașterea
compozitorului și scriitorului italian

KONSTANTINALEKSANDROVICI
FEDIN (Константин Александрович
Федин)
(24. II. 1892 - 1977)
125 de ani de la nașterea romancierului
și poetului rus

ANTHONY BURGESS
(25. II. 1917 - 1993)
100 de ani de la nașterea romancierului
și criticului englez

KARL MAY⁷
(25. II. 1842 - 1912)
175 de ani de la nașterea scriitorului
german

GIOACHINO ROSSINI⁸ (Giovacchino
Antonio Rossini)
(29. II. 1792 - 1868)
225 de ani de la nașterea compozitorului
italian

Martie

„Convorbiri literare”^{II}, organ de presă al Societății literare „Junimea” (1. III. 1867, Iași)^{III}

150 de ani de la apariția primului număr al revistei

RYŪNOSUKE AKUTAGAWA

(1. III. 1892 - 1927)

125 de ani de la nașterea prozatorului și eseistului japonez

JÁNOS ARANY⁹

(2. III. 1817 - 1882)

II. Biblioteca Națională a României deține în colecțiile speciale - Cabinetul Periodelice românești vechi - numerele 1-20/1870; 1-24/1871; 1-9 și 21-24/1872; 1-12/1873; 1-12/1874; 1-12/1875; 1-12/1876; 1-12/1877; 1-12/1878; 1-12/1879; 10-12/1880; 1-9/1881; 1-12/1882; 1-12/1883; 1-12/1884; 1-12/1885; 1-12/1886; 1-9/1887; 10-12/1888; 4/1889; 12/1890; 4, 6/1891; 10, 12/1893; 10/1896; 10-12/1898; 1-12/1899; fasc. 1-5, 7-12/1900; fasc. 4, nr.6/1901; 2/1905; 1-12/1907; 1, 2, 5, 8-12/1908; 1-4, 6-10, 12/1909; 1, 2; vol.II/ 1-10/1910; 1-12/1911; 8/1912; 1-12/1913; 1-5, 7-11/1914; 1-12/1915; 1-8/1915; 1-12/1919; 8-12/1920; 4/1921; 5-12/1922; 1-12/1923; 1-12/1924; 1/1925; 1-12/1926; 1-11/1927; 1-12/1928; 1 vol./1929; 1-12/1930; 1-6/1931; 1-12/1932; 1-12/1933; 1-12/1934; 1-12/1935; 1-12/1936; 1-12/1937; 1-12/1938; 1-9/1939; 1-12/1940; 1-7/1941; 1-12/1942; 1-12/1943; 1, 3/1944.

III. Din 1 aprilie 1885 revista apare la București.

200 de ani de la nașterea poetului și prozatorului maghiar

IOAN GH. BOTEZ

(5. III. 1892 - 1953)

125 de ani de la nașterea morfologului, întemeietor al școlii românești de antropologie, și omului politic român

DONALD HERBERT DAVIDSON

(6. III. 1917 - 2003)

100 de ani de la nașterea filosofului american

***ZOLTÁN KODÁLY¹⁰**

(1882 - 6. III. 1967)

50 de ani de la moartea compozitorului, etnomuzicologului și dirijorului maghiar

PETER von CORNELIUS¹¹

(1783 - 6. III. 1867)

150 de ani de la moartea pictorului german

MIHAIL (Mișu) POPP

(1827 - 6. III. 1892)

125 de ani de la moartea pictorului român

JOHN FREDERICK WILLIAM

HERSCHEL, Sir

(7. III. 1792 - 1871)

225 de ani de la nașterea matematicianului, astronomului și chimistului englez

DIMITRIE STELARU (Dumitru Petrescu)

(**8. III. 1917** - 1971)

100 de ani de la nașterea poetului, prozatorului și memorialistului român

TITO LIVIO BURATTINI

(**8. III. 1617** - 1681)

400 de ani de la nașterea arhitectului, matematicianului și omului de știință italian

DAVID GARNETT

(**9. III. 1892** - 1981)

125 de ani de la nașterea scriitorului și publicistului englez

*ALGIRDAS JULIUS GREIMAS

(**9. III. 1917** - 1992)

100 de ani de la nașterea lingvistului lituanian

ION CARAMITRU

(**9. III. 1942**)

75 de ani de la nașterea actorului de teatru și film, dar și regizor român de origine aromână

ARTHUR HONEGGER

(**10. III. 1892** - 1955)

125 de ani de la nașterea compozitorului francez de origine elvețiană

WILLIAM HENRY BRAGG, Sir

(1862 - **10. III. 1942**)

75 de ani de la moartea fizicianului și chimistului englez, laureat al Premiului Nobel pentru Fizică (1915)

GYÖRGY ARANKA

(1737 - **11. III. 1817**)

200 de ani de la moartea scriitorului, eseistului maghiar, promotor al dezvoltării activităților științifice din Transilvania

PIETER van MUSSCHENBROEK

(**14. III. 1692** - 1761)

325 de ani de la nașterea omului de știință olandez

LUIGI CHERUBINI

(1760 - **15. III. 1842**)

175 de ani de la moartea compozitorului francez de origine italiană

CÉSAR VALLEJO MENDOZA

(**16. III. 1892** - 1938)

125 de ani de la nașterea poetului peruvian

FRANZ CLEMENS BRENTANO

(1838 - **17. III. 1917**)

100 de ani de la moartea filosofului și psihologului de limbă germană

STÉPHANE MALLARMÉ¹²

(**18. III. 1842** - 1898)

175 de ani de la nașterea criticului și poetului simbolist francez

KÁROLY FERENCZY

(1862 - **18. III. 1917**)

100 de ani de la moartea pictorului maghiar

DINU (Constantin) LIPATTI¹³

(19. III. 1917 - 1950)

100 de ani de la nașterea pianistului,
compozitorului și pedagogului român

*JOZEF MILOSLAV HURBAN

(19. III. 1817 - 1886)

200 de ani de la nașterea scriitorului
slovac

ANNIBALE de GASPARIS

(1819 - 21. III. 1892)

125 de ani de la moartea astronomului
italian

ELIAS ASHMOLE

(23. III. 1617 - 18. III. 1692)

400 de ani de la nașterea și 325
de ani de la moartea istoricului,
colecționarului de artă și alchimistului
englez.

STENDHAL¹⁴ (Henri-Marie Beyle)

(1783 - 23. III. 1842)

175 de ani de la moartea scriitorului
francez

JOHN COWDERY KENDREW, Sir

(24. III. 1917 - 1997)

100 de ani de la nașterea chimistului
britanic, laureat al Premiului Nobel
pentru Chimie (1962)

SONIA CLUCERU¹⁵

(25. III. 1892 - 1955)

125 de ani de la nașterea actriței
române

ARTURO TOSCANINI

(25. III. 1867 - 1957)

150 de ani de la nașterea dirijorului
italian

BASARAB NICOLESCU

(25. III. 1942)

75 de ani de la nașterea fizicianului și
filosofului franco-român

WALT (Walter) WHITMAN¹⁶

(1819 - 26. III. 1892)

125 de ani de la moartea poetului,
eseistului și umanistului american

HARALD SÆVERUD

(1897 - 27. III. 1992)

25 de ani de la moartea compozitorului
neoclastic norvegian

FRANCESCO DE SANCTIS¹⁷

(28. III. 1817 - 1883)

200 de ani de la nașterea criticului și
istoricului literar italian

MIGUEL HERNÁNDEZ GILABERT

(1910 - 28. III. 1942)

75 de ani de la moartea poetului și
dramaturgului spaniol

MARTIN FELMER

(1720 - 28. III. 1767)

250 de ani de la moartea eruditului
german din Transilvania

CORNEILLE JEAN FRANÇOIS
HEYMANS

(28. III. 1892 - 1968)

125 de ani de la nașterea medicului și
farmacologului belgian

JANAMOS KOMENSKÝ¹⁸ (Comenius)
(28. III. 1592 - 1670)

425 de ani de la nașterea filosofului,
gramaticianului și umanistului ceh

ELS AARNE (Else Paëmuru)
(30. III. 1917 - 1995)

100 de ani de la nașterea
compozitoarei estone

VENIAMIN LEVICH
(30. III. 1917 - 1987)

100 de ani de la nașterea fizicianului
sovieto-american

STEFAN BANACH
(30. III. 1892 - 1945)

125 de ani de la nașterea
matematicianului polonez

ERWIN PANOFSKY
(30. III. 1892 - 1968)

125 de ani de la nașterea eseistului și
istoricului de artă german

Aprilie

„Magazin istoric”: revistă de cultură
istorică

(1967, București)

50 de ani de la apariția primului
număr

GABRIELA ADAMEȘTEANU
(2. IV. 1942)

75 de ani de la nașterea scriitoarei,

jurnalistei și traducătoarei române

VLADIMIR ANDRUNACHIEVICI
(3. IV. 1917 - 1997)

100 de ani de la nașterea matematicianului
român de origine evreiască

GHEORGHE ADAMESCU
(1869 - 4. IV. 1942)

75 de ani de la moartea istoricului
literar și bibliografului român

VALERIU CIOBANU
(4. III. 1917 - 1966)

100 de ani de la nașterea istoricului
literar, poetului, traducătorului și
folcloristului român

JOHN NAPIER
(1550 - 4. IV. 1617)

400 de ani de la moartea
matematicianului, fizicianului și
astronomului scoțian

VINTILĂ HORIA (Vintilă Caftangioglu)
(1915 - 4. IV. 1992)

25 de ani de la moartea diplomatului,
eseistului, filosofului, jurnalistului,
pedagogului, poetului și romancierului
român

ROBERT ALBERT BLOCH
(5. IV. 1917 - 1994)

100 de ani de la nașterea scriitorului
american

ISAAC ASIMOV
(1920 - 6. IV. 1992)

25 de ani de la moartea autorului și biochimistului american, scriitor de popularizare a științei

FLORENTIN DELMAR (Florian Mîlea)

(8. IV. 1917 - 1983)

100 de ani de la nașterea compozitorului român

GIUSEPPE TARTINI

(8. IV. 1692 - 1770)

325 de ani de la nașterea compozitorului preclasic, violonist și teoretician italian

LORENZO de' MEDICI

(1449 - 9. IV. 1492)

525 de ani de la moartea politicianului italian

ROBERT BURNS WOODWARD

(10. IV. 1917 - 1979)

100 de ani de la nașterea chimistului american, laureat al Premiului Nobel pentru Chimie (1965)

KŐRÖSI CSOMA SÁNDOR¹⁹

(1784 - 11. IV. 1842)

175 de ani de la moartea exploratorului și filologului maghiar din Transilvania

CHARLES MESSIER

(1730 - 12. IV. 1817)

200 de ani de la moartea astronomului francez

BARTOLOMEO AMMANATI

(1511 - 13. IV. 1592)

425 de ani de la moartea sculptorului și arhitectului italian

VIOREL DOBOȘ

(14. IV. 1917 - 1985)

100 de ani de la nașterea compozitorului și dirijorului român

*LUDOVIC LAZAR ZAMENHOF (Ludwik Łazarz)

(1859 - 14. IV. 1917)

100 de ani de la moartea filologului polonez de origine evreiască, cunoscut ca inventator al limbii esperanto

ROBERT MUSIL²⁰

(1880 - 15. IV. 1942)

75 de ani de la moartea scriitorului austriac

ALEXANDER MACKENZIE

(1822 - 17. IV. 1892)

125 de ani de la moartea constructorului, editorului de ziar și primului prim-ministru liberal al Canadei

GEORGI VICTOROVICI

ADAMOVICI (Георгий

Викторович Адамович)

(19. IV. 1892 - 1972)

125 de ani de la nașterea poetului și criticului literar rus de origine polonez

IONIȚĂ G. ANDRON

(20. IV. 1917 - 1989)

100 de ani de la nașterea artistului

fotograf, teologului greco-catolic și
avocatului român 200 de ani de la nașterea
tipografului, librarului, scriitorului și
inventatorului francez

PIETRO ARETINO

(20. IV. 1492 - 1556)

525 de ani de la nașterea poetului și
prozatorului renașcentist italian

JOSEPH FREIHERR von
SONNENFELS
(1732 - 25. IV. 1817)

200 de ani de la moartea juristului și
scriitorului austriac și german

BOGDAN al III-lea (Bogdan Vodă
cel Orb și Grozav)

(1479 - 20. IV. 1517)

500 de ani de la moartea domnitorului
Moldovei (1504 - 1517)

IEOH MING PEI

(26. IV. 1917)

100 de ani de la nașterea arhitectului
american de origine chineză

PIERRE ABÉLARD²¹

(1079 - 21. IV. 1142)

875 de ani de la moartea filosofului și
teologului francez

SARMIZA BILCESCU-
ALIMĂNIȘTEANU^{IV}
(27. IV. 1867 - 1935)

150 de ani de la nașterea primei
române avocat

ÉDOUARD LALO²²

(1823 - 22. IV. 1892)

125 de ani de la moartea compozitorului
francez de origine spaniolă

CHARLES BELL, Sir
(1774 - 28. IV. 1842)

175 de ani de la moartea anatomistului,
chirurgului, fiziologului și teologului
scoțian

SIDNEY NOLAN ROBERT, Sir

(22. IV. 1917 - 28. XI. 1992)

100 de ani de la nașterea și 25 de ani
de la moartea pictorului australian

Mai

JEAN CHARLES DE GALISSARD
MARIGNAC

(24. IV. 1817 - 1894)

200 de ani de la nașterea chimistului
elvețian

GEORGE PAGET THOMSON, Sir
(3. V. 1892 - 1975)

125 de ani de la nașterea fizicianului
englez, laureat al Premiului Nobel
pentru Fizică (1937)

ÉDOUARD-LÉON SCOTT de
MARTINVILLE

(25. IV. 1817 - 1879)

IV. Prima femeie din Europa care a
obținut licența în drept la Universitatea
din Paris și prima femeie din lume cu un
doctorat în drept.

NICOMEDES MÁRQUEZ

JOAQUÍN

(4. V. 1917 - 2004)

100 de ani de la nașterea scriitorului, istoricului și jurnalistului filipinez

DOROTHY GARROD

(5. V. 1892 - 1968)

125 de ani de la nașterea specialistului în arheologie și cercetătoarei britanice a preistoriei

WŁADYSŁAW STANISŁAW
REYMONT²³

(7. V. 1867 - 1925)

150 de ani de la nașterea romancierului și nuvelistului polonez, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură (1924)

FELIX WEINGARTNER

(1863 - 7. V. 1942)

75 de ani de la moartea dirijorului, pianistului și compozitorului austriac

ARCHIBALD MACLEISH

(7. V. 1892 - 1982)

125 de ani de la nașterea poetului și dramaturgului american

DAVID FABRICIUS

(1564 - 7. V. 1617)

400 de ani de la moartea teologului, cartografului și astronomului german

ARNOLD HAUSER

(8. V. 1892 - 1978)

125 de ani de la nașterea istoricului și sociologului de artă maghiar

JULES-SÉBASTIEN-CÉSAR

DUMONT D'URVILLE

(1790 - 8. V. 1842)

175 de ani de la moartea navigatorului și exploratorului polar francez

RÂȘCA, Mănăstirea

(9. V. 1542)

475 de ani de la sfințirea mănăstirii, monument istoric din județul Suceava

LIVIU DELEANU (Lipe Kligman)

(1911 - 12. V. 1967)

50 de ani de la moartea poetului român de origine evreiască

EDMUND HEUSINGER von
WALDEGG

(12. V. 1817 - 1886)

200 de ani de la nașterea inginerului mecanic german

JULES MASSENET

(12. V. 1842 - 1912)

175 de ani de la nașterea compozitorului francez de operă

COLOMAN VÁCZY

(1913 - 12. V. 1992)

25 de ani de la moartea botanistului și taxonomistului maghiar din Transilvania

VICTORIA MIERLESCU

(1905 - 14. V. 1992)

25 de ani de la moartea actriței române

CLAUDIO MONTEVERDI²⁴

(15. V. 1567 - 1643)

450 de ani de la nașterea
compozitorului și violonistului italian

GABRIEL LIICEANU

(23. V. 1942)

75 de ani de la nașterea filosofului,
eseistului și scriitorului român

EMMANUEL LAS CASES

(1766 - 15. V. 1842)

175 de ani de la moartea
memorialistului francez

JUAN MELÉNDEZ VALDÉS

(1754 - 24. V. 1817)

200 de ani de la moartea poetului
neoclasic spaniol

EDWARD HOPPER

(1882 - 15. V. 1967)

50 de ani de la moartea pictorului
american

IACOB MUREȘIANU²⁶

(1857 - 25. V. 1917)

100 de ani de la moartea
compozitorului și pedagogului român

JUAN RULFO

(16. V. 1917 - 1986)

100 de ani de la nașterea
romancierului, scriitorului și
fotografului mexican

MARIANA ȘORA

(26. V. 1917 - 2011)

100 de ani de la nașterea scriitoarei,
eseistei și criticului literar român

JÁNOS IRINYI

(18. V. 1817 - 1895)

200 de ani de la nașterea chimistului
maghiar

ENOCH ARNOLD BENNETT

(27. V. 1867 - 1931)

150 de ani de la nașterea scriitorului
englez

GRIGORE COBĂLCESCU²⁵

(1831 - 21. V. 1892)

125 de ani de la moartea geologului
și paleontologului român

JOHN FITZGERALD KENNEDY²⁷

(29. V. 1917 - 1963)

100 de ani de la nașterea omului politic
american, președinte al Statelor Unite
ale Americii (1961 - 1963)

GASPARD-GUSTAVE CORIOLIS

(21. V. 1792 - 1843)

225 de ani de la nașterea
matematicianului, fizicianului,
inginerului francez

ION BOSTAN

(1914 - 29. V. 1992)

25 de ani de la moartea regizorului
român de filme documentare

GEORG WILHELM PABST
(1885 - **29. V. 1967**)
50 de ani de la moartea regizorului
austriac de film

*JEAN ROUCH
(**31. V. 1917** - 2004)
100 de ani de la nașterea antropologului
francez

Iunie

WILLIAM STANDISH KNOWLES
(**1. VI. 1917** - 2012)
100 de ani de la nașterea chimistului
american, laureat al Premiului Nobel
pentru Chimie (2001)

GHEORGHE IONESCU-SIȘEȘTI²⁸
(1885 - **4. VI. 1967**)
50 de ani de la moartea agronomului
român, întemeietorul Institutului de
Cercetări Agronomice al României
(1927)

GEORGE DRUMUR (George
Pavelescu)
(1911 - **7. VI. 1992**)
25 de ani de la moartea scriitorului,
publicistului, muzicologului și
traducătorului român

FRANK LLOYD WRIGHT
(**8. VI. 1867** - 1959)
150 de ani de la nașterea arhitectului
american

OTILIA CAZIMIR (Alexandrina
Gavrilescu)
(1894 - **8. VI. 1967**)
50 de ani de la moartea scriitoarei,
poetei, traducătoarei și publicistei
române

DUMITRU (Dimitrie) C. BRĂȚIANU
(1818 - **8. VI. 1892**)
125 de ani de la moartea diplomatului
și omului politic român

WILLIAM GREGOR
(1761 - **11. VI. 1817**)
200 de ani de la moartea clericului și
mineralogului englez

AL. FLORIN ȚENE
(**13. VI. 1942**)
75 de ani de la nașterea poetului și
criticului literar român

JOHN BENNETT FENN
(**15. VI. 1917** - 2010)
100 de ani de la nașterea chimistului
american, laureat al Premiului Nobel
pentru Chimie (2002)

IVAN GROHAR
(**15. VI. 1867** - 1911)
150 de ani de la nașterea pictorului
impresionist sloven

LUDOVIC MRAZEK
(**17. VI. 1867** - 1944)
150 de ani de la nașterea geologului
român, specialist în exploatarea
petrolului

- HENRY ARCHIBALD LAWSON²⁹
(17. VI. 1867 - 1922)
150 de ani de la nașterea scriitorului
clasic australian
- *TITU LIVIU MAIORESCU³⁰
(1840 - 18. VI. 1917)
100 de ani de la moartea criticului
literar, eseistului, esteticianului,
filosofului, pedagogului,
politicianului și scriitorului român
- LUCA PACIOLI
(1446/7 - 19. VI. 1517)
500 de ani de la moartea
matematicianului și călugărului
franciscan italian
- ȘTEFAN cel MARE al Moldovei
(20. VI. 1992)
25 de ani de la canonizarea voievodului
sub numele „Dreptcredinciosul
Ștefan cel Mare și Sfânt”
- WILHELM von HUMBOLDT³¹
(22. VI. 1767 - 1835)
250 de ani de la nașterea filologului,
lingvistului, scriitorului și omului
politic german
- CONSTANTIN VIRGIL GHEORGHIU
(1916 - 22. VI. 1992)
25 de ani de la moartea jurnalistului,
romancierului, poetului și preotului
român din exil postbelic
- ERNEST MOUCHEZ
(1821 - 25. VI. 1892)
- 125 de ani de la moartea astronomului,
hidrografului și contraamiralului
francez
- BERTRANDO SPAVENTA
(26. VI. 1817 - 1883)
200 de ani de la nașterea filosofului
italian de orientare hegeliană
- PEARL SYDENSTRICKER BUCK
(26. VI. 1892 - 1973)
125 de ani de la nașterea scriitoarei
americane, laureată a Premiului
Nobel pentru Literatură (1938)
- LUIGI PIRANDELLO³²
(28. VI. 1867 - 1936)
150 de ani de la nașterea scriitorului
italian, laureat al Premiului Nobel
pentru Literatură (1934)
- EDWARD HALLETT CARR
(28. VI. 1892 - 1982)
125 de ani de la nașterea istoricului,
diplomatului și politologului britanic
- JOSEPH DALTON HOOKER, Sir
(30. VI. 1817 - 1911)
200 ani de la nașterea botanistului și
exploratorului englez
- ABRAHAM GOTTLOB WERNER
(1749 - 30. VI. 1817)
200 de ani de la moartea geologului
german

Iulie

EVGHENI PETROV (Евгений Петрович Катаев)^V
(1903 - 2. VII. 1942)

75 de ani de la moartea prozatorului rus

IOAN LUPAȘ³³
(1880 - 3. VII. 1967)

50 de ani de la moartea istoricului, publicistului și omului politic român

ASTOR PIAZZOLLA
(1921 - 4. VII. 1992)

25 de ani de la moartea muzicianului, compozitorului și instrumentistului argentinian

*KÄTHE KOLLWITZ
(8. VII. 1867 - 1945)

150 de ani de la nașterea graficianei, pictoriței și sculptoriței germane

TORSTEN CARLEMAN
(8. VII. 1892 - 1949)

125 de ani de la nașterea matematicianului suedez

RICHARD ALDINGTON
(8. VII. 1892 - 1962)

125 de ani de la nașterea poetului și prozatorului englez

ȘERBAN (NICOLAE) FOARȚĂ
(8. VII. 1942)

75 de ani de la nașterea poetului român contemporan

GRECIANU NICODIM (Nicolae)
(1762 – 11. VII. 1817)

200 de ani de la moartea arhimandritului, traducătorului român

JOHN QUINCY ADAMS
(11. VII. 1767 - 1848)

250 de ani de la nașterea avocatului, diplomatului, politicianului, cel de-al șaselea președinte al Statelor Unite ale Americii (1825 - 1829)

HENRY DAVID THOREAU
(12. VII. 1817 - 1862)

200 de ani de la nașterea eseistului, scriitorului, filosofului american

BRUNO SCHULZ
(12. VII. 1892 - 1942)

125 de ani de la nașterea romancierului și pictorului polonez de origine evreiască

BOLDIZSÁR ADORJÁN
(1820 - 13. VII. 1867)

150 de ani de la moartea scriitorului, poetului și avocatului maghiar

GRIGORE MANOLESCU³⁴
(1857 - 14. VII: 1892)

125 de ani de la moartea autorului și actorului român

V. Foarte popular din anii 1920 - 1930 până în prezent, semnând împreună cu Ilia Ilf ca și Ilf și Petrov.

- *ANNE LOUISE GERMAINE de STAËL-HOLSTEIN (Madame de Staël)
(1766 - **14. VII. 1817**)
200 de ani de la moartea scriitoarei elvețiene
- TUDOR ARGHEZI³⁵ (Ion Nae Theodorescu)
(1880 - **14. VII. 1967**)
50 de ani de la moartea scriitorului român
- JEAN-BAPTISTE CHARCOT
(**15. VII. 1867** - 1936)
150 de ani de la nașterea exploratorului polar și oceanografului francez
- WALTER BENJAMIN
(**15. VII. 1892** - 1940)
125 de ani de la nașterea criticului literar evreu-german, traducătorului și filosofului marxist
- DIMITRIE GEROTA
(**17. VII. 1867** - 1939)
150 de ani de la nașterea medicului român
- JANE AUSTEN
(1775 - **18. VII. 1817**)
200 de ani de la moartea romancierei engleze
- CHARLES AUGUSTE BRIOT
(**19. VII. 1817** - 1882)
200 de ani de la nașterea matematicianului francez
- HORIA CREANGĂ
(**20. VII. 1892** - 1943)
125 de ani de la nașterea arhitectului român
- CARL SANDBURG³⁶
(1878 - **22. VII. 1967**)
50 de ani de la moartea poetului american
- MAX(IMILIEN) DAUTHENDEY
(**25. VII. 1867** - 1918)
150 de ani de la nașterea scriitorului și pictorului impresionist german
- ALFRED MARSHALL
(**26. VII. 1842** - 1924)
175 de ani de la nașterea economistului englez, reprezentant al neoclasicismului
- ENRIQUE GRANADOS
(**27. VII. 1867** - 1916)
150 de ani de la nașterea compozitorului spaniol
- JOHANN BERNOULLI
(**27. VII. 1667** - 1748)
350 de ani de la nașterea matematicianului, fizicianului, omului de știință elvețian
- EMIL THEODOR KOCHER
(1841 - **27. VII. 1917**)
100 de ani de la moartea chirurgului elvețian, laureat al Premiului Nobel pentru Medicină (1909)
-

CLEMENS BRENTANO³⁷

(1778 - **28. VII. 1842**)

175 de ani de la moartea poetului, dramaturgului și prozatorului german

*IVAN KONSTANTINOVICI

AIVAZOVSKI (Иван

Константинович Айвазовский)

(**29. VII. 1817** - 1900)

200 de ani de la nașterea pictorului rus de origine armeană

LUCIA DEMETRIUS

(1910 - **29. VII. 1992**)

25 de ani de la moartea prozatoarei, poetei, traducătoarei și autoarei române

ALEXANDRU ORĂSCU

(**30. VII. 1817** - 1894)

200 de ani de la nașterea arhitectului, urbanistului și profesorului universitar român

August

CONSTANT BURNIAUX

(**1. VIII. 1892** - 1975)

125 de ani de la nașterea scriitorului belgian

IOAN DIMITRIE SUCIU

(**3. VIII. 1917** - 1982)

100 de ani de la nașterea istoricului român, specialist în istoria Banatului

PHILIPP AUGUST BÖCKH

(1785 - **3. VIII. 1867**)

150 de ani de la moartea savantului, filologului, istoricului și arheologului german

PERCY BYSSHE SHELLEY³⁸

(**4. VIII. 1792** - 1822)

225 de ani de la nașterea poetului romantic englez

ALFONSO CASTALDI³⁹

(1874 - **6. VIII. 1942**)

75 de ani de la moartea compozitorului și dirijorului român de origine italiană

MĂRĂȘEȘTI, Bătălia

(**6. VIII. 1917**)

100 de ani de la cea mai importantă operațiune militară desfășurată de Armata Română în timpul Primului Război Mondial

JANUSZ KORCZAK⁴⁰ (Henryk Goldszmit)

(1878 - **6. VIII. 1942**)

75 de ani de la moartea pedagogului, teoretician al educației, scriitorului și medicului polonez de origine evreiască

EMIL NOLDE

(**7. VII. 1867** - 1956)

150 de ani de la nașterea pictorului expresionist german

GYULA KORMOS
(8. VIII. 1917 - 1981)

100 de ani de la nașterea
jurnalistului, scriitorului, editorului
și traducătorului maghiar din
Transilvania

JAN HASIŠTEJNSKÝ z
LOBKOVIC
(1450 - 8. VIII. 1517)

500 de ani de la moartea poetului
umanist și diplomatului ceh

ENRICO BETTI
(1823 - 11. VIII. 1892)

125 de ani de la moartea
matematicianului italian

EIJI YOSHIKAWA
(11. VIII. 1892 - 1962)

125 de ani de la nașterea scriitorului
japonez

JOHN CAGE
(1912 - 12. VIII. 1992)

25 de ani de la moartea compozitorului
și pianistului american

OVIDIU BÂRLEA
(13. VIII. 1917 - 1990)

100 de ani de la nașterea folcloristului
român

JOHN GALSWORTHY⁴¹
(14. VIII. 1867 - 1933)

150 de ani de la nașterea scriitorului
englez, laureat al Premiului Nobel
pentru Literatură (1932)

CURTEA DE ARGESȘ, Mănăstire
(14-15. VIII. 1517, județul Argeș)

500 de ani de la sfîntirea lăcașului,
ctitorie a domnitorului Neagoe
Basarab

LOUIS DE BROGLIE
(15. VIII. 1892 - 1987)

125 de ani de la nașterea fizicianului
francez, laureat al Premiului Nobel
pentru Fizică (1929)

RENÉ MAGRITTE
(1898 - 15. VIII. 1967)

50 de ani de la moartea pictorului
suprarealist belgian

GABRIELA MELINESCU
(16. VIII. 1942)

75 de ani de la nașterea eseistei,
poetei, scriitoarei și traducătoarei
române

GUIDO RENI
(1575 - 18. VIII. 1642)

375 de ani de la moartea pictorului
baroc italian

OCTAV ONICESCU
(20. VIII. 1892 - 1983)

125 de ani de la nașterea
matematicianului român

ADOLF von BAEYER
(1835 - 20. VIII. 1917)

100 de ani de la moartea chimistului
german, laureat al Premiului Nobel
pentru Chimie (1905)

ALEXANDRU PIRU
(**22. VIII. 1917** - 1993)
100 de ani de la nașterea criticului și
istoricului literar român

ALEXEI MATEEVICI
(1888 - **24. VIII. 1917**)
100 de ani de la moartea scriitorului
român născut în Basarabia

CONSTANTIN BĂNICĂ
(**24. VIII. 1942** - 1991)
75 de ani de la nașterea matematicianului
român

MICHAEL FARADAY
(1791 - **25. VIII. 1867**)
150 de ani de la moartea fizicianului
și chimistului englez

PERCY BRAND BLANSHARD
(**27. VIII. 1892** - 1987)
125 de ani de la nașterea filosofului
american

ION GRĂMADĂ
(1886 - **27. VIII. 1917**)
100 de ani de la moartea scriitorului,
istoricului și publicistului bucovinean

CALISTRAT HOGAȘ⁴²
(1848 - **28. VIII. 1917**)
100 de ani de la moartea prozatorului
român

ANTON NAUM
(1829 - **28. VIII. 1917**)
100 de ani de la moartea poetului
român junimist

HORIA LOVINESCU
(**28. VIII. 1917** - 1983)
100 de ani de la nașterea
dramaturgului român

BENEDETTO DEI
(1418 - **28. VIII. 1492**)
525 de ani de la moartea poetului și
istoricului italian

CHARLES-PIERRE BAUDELAIRE⁴³
(1821 - **31. VIII. 1867**)
150 de ani de la moartea poetului
francez

ILIA GRIGORIEVICI
EHRENBURG (Илья Григорьевич
Эренбург)
(1891 - **31. VIII. 1967**)
50 de ani de la moartea scriitorului și
jurnalistului rus de origine evreiască

Septembrie

EUGEN FRUNZĂ
(**3. IX. 1917** - 2002)
100 de ani de la nașterea poetului
român

MIHAI CIMPOI
(**3. IX. 1942**)
75 de ani de la nașterea criticului
și istoricului literar, redactorului și
eseistului basarabean

ROBERT GREENE
(1558 - **3. IX. 1592**)
425 de ani de la moartea scriitorului
englez

ZSIGMOND MÓRICZ⁴⁴

(1879 - **4. IX. 1942**)

75 de ani de la moartea scriitorului și publicistului maghiar

MIHAIL KOGĂLNICEANU⁴⁵

(**6. IX. 1817** - 1891)

200 de ani de la nașterea editorului, publicistului, oratorului, diplomatului și omului politic român

EDWARD VICTOR APPLETON, Sir
(**6. IX. 1892** - 1965)

125 de ani de la nașterea fizicianului englez, laureat al Premiului Nobel pentru Fizică (1947)

JOHN WARCUP CORNFORTH

(**7. IX. 1917** - 2013)

100 de ani de la nașterea chimistului australian, laureat al Premiului Nobel pentru Chimie (1975)

MICHELE CASCELLA

(**7. IX. 1892** - 1989)

125 de ani de la nașterea pictorului italian

ERNŐ ÁGOSTON

(**8. IX. 1892** - 1979)

125 de ani de la nașterea scriitorului, poetului și traducătorului maghiar de origine evreiască

AUGUST WILHELM SCHLEGEL

(**8. VIII. 1767** - 1845)

250 de ani de la nașterea poetului, istoricului, criticului și teoreticianului literar german

STERIAN MARGARETA

(Weinberg)

(1897 - **9. IX. 1992**)

25 de ani de la moartea pictoriței, scriitoarei și traducătoarei române de origine evreiască

ARTHUR HOLLY COMPTON

(**10. IX. 1892** - 1962)

125 de ani de la nașterea fizicianului american, laureat al Premiului Nobel pentru Fizică (1927)

MICHEL DE MONTAIGNE⁴⁶

(1533 - **13. IX. 1592**)

425 de ani de la moartea scriitorului și filosofului francez

THEODOR STORM⁴⁷

(**14. IX. 1817** - 1888)

200 de ani de la nașterea scriitorului german

VLADIMÍR VAŠEK (Petr Bezruč)

(**15. IX. 1867** - 1958)

150 de ani de la nașterea poetului ceh

WERNER BERGENGRUEN

(**16. IX. 1892** - 1964)

125 de ani de la nașterea scriitorului german

VINTILĂ I.C. BRĂȚIANU

(**16. IX. 1867** - 1930)

150 de ani de la nașterea inginerului și prim-ministrului României (1927-1928)

PERLIN IURII

(17. IX. 1917 - 1990)

100 de ani de la nașterea fizicianului sovietic moldovean de origine evreiască

JOHN DOUGLAS COCKCROFT, Sir
(1897 - 18. IX. 1967)

50 de ani de la moartea fizicianului britanic, laureat al Premiului Nobel pentru Fizică (1951)

CELLA SERGHI

(1907 - 19. IX. 1992)

25 de ani de la moartea scriitoarei, publicistei și traducătoarei române

JAMES DEWAR

(20. IX. 1842 - 1923)

175 de ani de la nașterea chimistului, inventatorului și fizicianului scoțian

ION BĂIEȘU⁴⁸

(1933 - 21. IX. 1992)

25 de ani de la moartea prozatorului și dramaturgului român, autor de scenarii pentru televiziune și film

JOHANN PETER ECKERMANN⁴⁹

(21. IX. 1792 - 1854)

225 de ani de la nașterea poetului și memorialistului german

RAMÓN de CAMPOAMOR y
CAMPOOSORIO

(24. IX. 1817 - 1901)

200 de ani de la nașterea poetului, dramaturgului și filosofului spaniol

CONSTANTIN DIPȘE

(26. IX. 1917 - 2010)

100 de ani de la nașterea pictorului român

EDGAR DEGAS

(1834 - 27. IX. 1917)

100 de ani de la moartea pictorului și sculptorului francez

Octombrie

GHEORGHE SION

(1822 - 1. X. 1892)

125 de ani de la moartea scriitorului român bucovinean

CHRISTIAN DE DUVE

(2. X. 1917 - 2013)

100 de ani de la nașterea biochimistului și medicului belgian, laureat al Premiului Nobel pentru Fiziologie sau Medicină (1974)

ERNEST RENAN⁵⁰

(1823 - 2. X. 1892)

125 de ani de la moartea scriitorului, filosofului și filologului francez

PIERRE BONNARD

(3. X. 1867 - 1947)

150 de ani de la nașterea pictorului, ilustratorului de carte și litografului francez

KÁROLY CSERNA

(3. X. 1867 - 1944)

150 de ani de la nașterea pictorului și ilustratorului maghiar

- ROBERT ADAMS
(**5. X. 1917** - 1984)
100 de ani de la nașterea sculptorului englez, reprezentant al plasticii abstracte
- ALFRED TENNYSON⁵¹
(1809 - **6. X. 1892**)
125 de ani de la moartea poetului englez
- THOMAS WYATT, Sir
(1503 - **6. X. 1542**)
475 de ani de la moartea poetului renescentist englez
- FRA BARTOLOMEO
(1472 - **6. X. 1517**)
500 de ani de la moartea pictorului renescentist italian
- TACHE PAPAHAĞI
(**6. X. 1892** - 1977)
125 de ani de la nașterea lingvistului, etnografului și folcloristului român
- MARINA ȚVETAeva (Марина Цветаева)
(**8. X. 1892** - 1941)
125 de ani de la nașterea poetei și traducătoarei ruse
- IVO ANDRIĆ
(**10. X. 1892** - 1975)
125 de ani de la nașterea scriitorului sârb, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură (1961)
- PIERO della FRANCESCA
(1420 - **12. X. 1492**)
525 de ani de la moartea pictorului renescentist și teoreticianului de artă italian
- GEORG FRIEDRICH BAERMANN
(**12. X. 1717** - 1769)
300 de ani de la nașterea matematicianului german
- *TADEUSZ KOŚCIUSZKO⁵²
(1746 - **15. X. 1817**)
200 de ani de la moartea omului politic și liderului militar polono-lituanian
- ALEXANDRE CABRAL
(**17. X. 1917** - 1996)
100 de ani de la nașterea scriitorului portughez
- ÉTIENNE MÉHUL
(1763 - **18. X. 1817**)
200 de ani de la moartea compozitorului francez
- OCTAVIAN C. TĂSLĂUANU⁵³
(1876 - **22. X. 1942**)
75 de ani de la moartea criticului, memorialistului, scriitorului și omului politic român
- FRANZ BOPP
(1791 - **23. X. 1867**)
150 de ani de la moartea lingvistului și filologului german

PIERRE LAROUSSE⁵⁴**(23. X. 1817 - 1875)**

200 de ani de la nașterea lexicografului și editorului francez

HIPPOLYTE MÈGE-MOURIÈS

(24. X. 1817 - 1880)

200 de ani de la nașterea chimistului francez

AMITA BHOSE^{VI}**(1933 – 24. X. 1992)**

25 de ani de la moartea traducătoarei și scriitoarei din India

ION ATANASIU⁵⁵**(26. X. 1892 - 1949)**

125 de ani de la nașterea geologului român

ION ALDEA-TEODOROVICI

(1954 - 30. X. 1992)

25 de ani de la moartea compozitorului și cântărețului român originar din Basarabia

REFORMA PROTESTANTĂ

(31. X. 1517)

500 de ani de la enunțarea tezelor lui Martin Luther (1483 - 1546)

Noiembrie

PAUL ABRAHAM

(2. XI. 1892 - 1960)

125 de ani de la nașterea compozitorului și dirijorului maghiar de operă

DUMENIUC ION

(1936 - 3. XI. 1992)

25 de ani de la moartea lingvistului, profesorului universitar și publicistului român din Basarabia

MARIUS PROCOPIE CUTEANU

(4. XI. 1917 - 2013)

100 de ani de la nașterea compozitorului, dirijorului și pedagogului român

MARIE CURIE⁵⁶**(7. XI. 1867 - 1934)**

150 de ani de la nașterea savantei franceze de origine poloneză, laureată a Premiului Nobel pentru Chimie (1911) și pentru Fizică (1903)

ERICH AUERBACH

(9. XI. 1892 - 1957)

125 de ani de la nașterea filologului german, comparatist și critic literar

MIHAIL NOVICOV

(1914 - 9. XI. 1992)

25 de ani de la moartea scriitorului, teoreticianului și criticului literar român

VI. Prima traducătoare a operei lui Mihai Eminescu în Asia, în limba bengali, profesoară de bengali, sanscrită și civilizație indiană la Universitatea București în perioada 1972-1991.

- JOHN WILLIAM STRUTT, LORD
RAYLEIGH
(**12. XI. 1842** - 1919)
175 de ani de la nașterea fizicianului
englez, laureat al Premiului Nobel
pentru Fizică (1904)
- PANAITESCU PETRE P.
(1900 - **14. XI. 1967**)
50 de ani de la moartea istoricului și
filologului român
- JEAN le ROND D'ALEMBERT⁵⁷
(**16. XI. 1717** - 1783)
300 de ani de la nașterea filosofului
iluminist și matematicianului francez
- GUO MORUO
(**16. XI. 1892** - 1978)
125 de ani de la nașterea scriitorului,
istoricului și arheologului chinez
- AUGUSTE RODIN⁵⁸
(1840 - **17. XI. 1917**)
100 de ani de la moartea sculptorului
francez
- RADU TUDORAN⁵⁹ (Nicolae
Bogza)
(1910 - **18. XI. 1992**)
25 de ani de la moartea prozatorului
român
- MAULĀNĀ DJĀMI
(1414 - **19. XI. 1492**)
525 de ani de la moartea poetului și
eruditului persan
- BRUNO SCHULZ
(1892 - **19. XI. 1942**)
75 de ani de la moartea romancierului,
pictorului și criticului literar polonez
de origine evreiască
- JOSÉ MARÍA de HEREDIA
(**22. XI. 1842** - 1905)
175 de ani de la nașterea poetului
francez
- MIHAIL DRAGOMIRESCU⁶⁰
(1868 - **25. XI. 1942**)
75 de ani de la moartea esteticianului,
teoreticianului și criticului literar român
- CHARLES ADOLPHE WURTZ
(**26. XI. 1817** - 1884)
200 de ani de la nașterea chimistului
francez
- LUCIAN VALERIU BOLOGA
(**26. XI. 1892** - 1971)
125 de ani de la nașterea medicului
român, istoric al medicinei
- GRIGORE ANTIPA⁶¹
(**27. XI. 1867** - 1944)
150 de ani de la nașterea naturalistului,
biologului darwinist, zoologului,
ihtologului, ecologului, oceanologului
și profesorului universitar român
- HORAȚIU⁶² (Quintus Horatius
Flaccus)
(65 î.Hr. - **27. XI. 8 î.Hr.**)
2025 de ani de la moartea poetului
latin

VICTOR COUSIN

(28. XI. 1792 - 13. I. 1867)

225 de ani de la nașterea și 150 de ani de la moartea filosofului francez

ALEXANDER DAHL

(29. XI. 1892 - 1978)

125 de ani de la nașterea pionierului zborului cu balonul de origine german

THEODOR MOMMSEN⁶³

(30. XI. 1817 - 1903)

200 de ani de la nașterea istoricului, epigrafistului și juristului german, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură (1902)

JONATHAN SWIFT⁶⁴

(30. XI. 1667 - 1745)

350 de ani de la nașterea scriitorului englez

ANDRÉ BRAHIC

(30. XI. 1942 - 2016)

75 de ani de la nașterea astrofizicianului francez

Decembrie

CEZAR PETRESCU⁶⁵

(1. XII. 1892 - 1961)

125 de ani de la nașterea scriitorului, traducătorului și gazetarului român

IGNACY MOŚCICKI

(1. XII. 1867 - 1946)

150 de ani de la nașterea chimistului polonez

NIKOLAI IVANOVICI

LOBACEVSKI⁶⁶ (Николай

Иванович Лобачевский)

(1. XII. 1792 - 1856)

225 de ani de la nașterea matematicianului rus

AFANASII AFANASEVICI FET

(Афанасий Афанасьевич Фет)

(1820 - 3. XII. 1892)

125 de ani de la moartea poetului rus

*NIKOLOZ BARATAȘVILI

(Nikolos Baratašvili)

(4. XII. 1817 - 1844)

200 de ani de la nașterea poetului georgian

PLESSIS du, RICHELIEU de,

ARMAND-JEAN⁶⁷ (Cardinalul Richelieu)

(1585 - 4. XII. 1642)

375 de ani de la moartea cardinalului francez

IACOB BOLOGA

(7. XII. 1817 - 1888)

200 de ani de la nașterea omului politic, consilier aulic al Transilvaniei, membru fondator (1871) și președinte (1874 - 1888) al Băncii Albina din Sibiu, președinte al ASTREI (1875 - 1877)

ABŪ-SA'ĪD ABUL-KHAIR

(7. XII. 967 - 1049)

1050 de ani de la nașterea poetului persan

JOHANN JOACHIM

WINCKELMANN⁶⁸

(9. XII. 1717 - 1768)

300 de ani de la nașterea arheologului și istoricului de artă german

LEO JAMES RAINWATER

(9. XII. 1917 - 1986)

100 de ani de la nașterea fizicianului american, laureat al Premiului Nobel pentru Fizică (1975)

SAMUIL (Samoil) ISOPESCU

(9. XII. 1842 - 1914)

175 de ani de la nașterea cărturarului român

PEDRO ELIAS ZADUNAISKY

(10. XII. 1917 - 2009)

100 de ani de la nașterea astronomului și matematicianului argentinian

GEORG DANIEL TEUTSCH

(12. XII. 1817 - 1893)

200 de ani de la nașterea episcopului evanghelic sas din Transilvania

EFRAIM AUERBACH (From Oyerbach)

(12. XII. 1892 - 1973)

125 de ani de la nașterea poetului și scriitorului israelian-american de limba idiș, originar din Basarabia

VIGGO BRØNDAL

(1887 - 14. XII. 1942)

75 de ani de la moartea lingvistului danez

BĂTĂLIA DE LA BAIA

(15. XII. 1467)

550 de ani la victoria oștii Moldovei, condusă de Ștefan cel Mare în lupta cu oastea Regatului Ungariei, condusă de Matia Corvinul

ARTHUR CHARLES CLARKE

(16. XII. 1917 - 2008)

100 de ani de la nașterea scriitorului de literatură SF, inventatorului și futurologului britanic

FERENC KOMLÓSSY

(17. XII. 1817 - 14. VII. 1892)

200 de ani de la nașterea și 125 de ani de la moartea pictor de origine maghiară

AUGUSTIN VANCEA

(19. XII. 1892 - 1973)

125 de ani de la nașterea geologului român

HEINRICH THEODOR BÖLL

(21. XII. 1917 - 1985)

100 de ani de la nașterea scriitorului german

REBECCA WEST

(21. XII. 1892 - 1983)

125 de ani de la nașterea scriitoarei anglo-irlandeze

HEINRICH BÖLL

(21. XII. 1917 - 1985)

100 de ani de la nașterea scriitorului german

THÉODORE ROUSSEAU

(1812 - **22. XII. 1867**)

150 de ani de la moartea pictorului francez

TEVFIK FIKRET (Mehmed Tevfik)

(**24. XII. 1867** - 1915)

150 de ani de la nașterea poetului turc

PAUL DIENES

(**24. XII. 1892** - 1952)

125 de ani de la nașterea matematicianului și poetului maghiar

AUREL BORESLAV STODOLA

(1859 - **25. XII. 1942**)

75 de ani de la moartea inginerului, fizicianului și inventatorului slovac

ISAAC NEWTON,⁶⁹ Sir

(**25. XII. 1642 (5. I. 1643, stil nou)** - 1727)

375 de ani de la nașterea omului de știință englez: alchimist, teolog, mistic, matematician, fizician și astronom, președinte al Royal Society

ÁDÁM ABET

(**26. XII. 1867** - 1947)

150 de ani de la nașterea scriitorului, poetului, jurnalistului și traducătorului maghiar

JULIEN BENDA

(**26. XII. 1867** - 1956)

150 de ani de la nașterea filosofului și romancierului francez

FREDERIC STORCK⁷⁰

(1872 - **26. XII. 1942**)

75 de ani de la moartea sculptorului român

*BARTOLOMÉ ESTEBAN

MURILLO⁷¹

(**31. XII. 1617** - 1682)

400 de ani de la nașterea pictorului baroc spaniol

MILIȚA PETRAȘCU (Melania

Nicolaevici)

(**31. XII. 1892** - 1976)

125 de ani de la nașterea pictoriței și sculptoriței române

IACOB NEGRUZZI⁷²

(**31. XII. 1842** - 1932)

175 de ani de la nașterea scriitorului, dramaturgului, criticului literar și omului politic român

Aniversări cu dată incertă

*ABDULLAH bin HUMAID al

SALMI

(**1867** - 1914)

150 de ani de la nașterea reformatorului social și omului de știință din Oman

ALAIN CHARTIER

(**1392** - 1430)

625 de ani de la nașterea scriitorului și omului politic francez

BADI' AL-ZAMÂN AL-
HAMADHÂNI
(**967** - 1007)
1050 de ani de la nașterea
scriitorului arab de origine persană

BERNART de VENTADORN
(Bernard de Ventadour)
(1125 - **1192**)
825 de ani de la moartea
trubadurului occitan

BOLESLAV I al Poloniei
(**967** - 1025)
1050 de ani de la nașterea Regelui
și Ducelui Poloniei, remarcabil
politician, strateg și om de stat

CONSTANTIN BACALOGU⁷³
(1871 - **1942**)
75 de ani de la moartea medicului român

DAN BURGHELEA
(**1942**)
75 de ani de la nașterea
matematicianului, cercetătorului și
publicistului român

DRAGOȘ PROTOPODESCU
(**1892** - 1948)
125 de ani de la nașterea scriitorului,
poetului și criticului literar român

FLAVIO BIONDO (Latin Flavius
Blondus)
(**1392** - 1463)
625 de ani de la nașterea umanistului
și istoricului italian

GHEORGHE LEONIDA
(**1892/1893?** - **1942**)
125 de ani de la nașterea și 75 de ani
de la moartea sculptorului român^{VII}

GIOTTO di BONDONE⁷⁴
(**1266?**/**1267** - 1337)
750 de ani de la nașterea pictorului și
arhitectului italian

EMIL GULIAN
(1907 - **XII. 1942**)
75 de ani de la moartea poetului și
traducătorului român

HECTOR CRÉMIEUX
(1828 - **1892**)
125 de ani de la moartea autorului
dramatic francez

IARCU DIMITRIE
(**1817** - 1879)
200 de ani de la nașterea profesorului
și bibliografului român^{VIII}

IANCU VĂCĂRESCU
(**1792** - 1863)
225 de ani de la nașterea poetului
român

VII. Cunoscut pentru crearea capului lui
Hristos Mântuitorul al statuii lui Iisus
Hristos din Rio de Janeiro.

VIII. A publicat prima bibliografie
generală a culturii române cu aparițiile din
perioada 1550 – 1865: *Catalog general de
cărțile române*, 1865.

INOCENȚIU MICU-KLEIN⁷⁵
(1692 - 1768)
325 de ani de la nașterea iluministului român, episcop greco-catolic al Bisericii Unite din Transilvania

*JAN KUPECKÝ
(1667 - 1740)
350 de ani de la nașterea pictorului ceh
JUANA DE IBARBOUROU
(1892 - 1979)
125 de ani de la nașterea scriitoarei uruguayene

LI YE
(1192 - 1279)
825 de ani de la nașterea savantului chinez

RÂȘCA, Mănăstirea
(1542, județul Suceava)
475 de ani de la sfințirea lăcașului de cult, ctitorie a domnitorului Petru Rareș

*MOLLA PANAH VAGIF
(1717 - 1797)
300 de ani de la nașterea poetului azer

PAK IN RO⁷⁶
(1561 - 1642)
375 de ani de la moartea poetului coreean

PAUL FOCȘĂNEANU
(1840 - 1867)
150 de ani de la moartea sculptorului român

PAVEL BARANOV
(1892 - 1962)
125 de ani de la nașterea botanistului, omului de știință rus

SAADĪ SHĪRĀZĪ
(1210 - 1292)
725 de ani de la moartea poetului persan

*SAYYID IMADADDIN NASIMI
(1369 - 1417)
600 de ani de la moartea poetului și filosofului azer

VASILE ADAMACHI
(1818 - 1892)
125 de ani de la moartea omului de știință român, prefect, senator și filantrop

*TIPARUL în Belarus
(1517)
500 de ani de la începuturile tiparului în regiune

Evenimente/Editii jubiliare

„Aventurile lui Sherlock Holmes”
[The Adventures of Sherlock Holmes],
colecție de 12 povestiri polițiste, de
Arthur Conan Doyle, Sir
(1891 - 1892)
125 de ani de la publicare

„Castelul din Carpați” [Le Château
des Carpathes], roman de anticipație,
de Jules Verne
(1892)
125 de ani de la publicare

„Ce-ți doresc eu ție, dulce
Românie”, poezie de M. Eminescu
(14 aprilie 1867)
150 de ani de la publicare

„Dezertorul”, comedie tragică de
Mihail Sorbul
(1917)
100 de ani de la publicare

„Dunărea albastră” [An der schönen
blauen Donau], vals de Johann Strauss
(13 februarie 1867)
150 de ani de la premiera

„Evenimentul zilei”^{IX}: cotidian

IX. Biblioteca Națională a României deține
în colecțiile sale numerele: 1992 – nr.
1-158; 1993 – nr. 159-463; 1994 – nr. 464-
768; 1995 – nr. 769-1070; 1996 – nr. 1071-
1374; 1997 – nr. 1375-1677; 1998 – nr.
1678-1980; 1999 – nr. 1981-2288; 2000 –
nr. 2289-2595; 2001 - nr. 2595-2901; 2002
- nr. 2902-3241; 2003 - nr. 3242-3600;
2004 - nr. 3601-3960; 2005 - nr. 3961-
4319; 2006 – nr. 4320-4348, 4350-4671,
4673-4677; 2007 – nr. 4679-5037; 2008
– nr. 5038-5138, 5140-5397; 2009 – nr.
5407, 5409, 5414-5416; 2010 – nr. 5456-
6071; 2011 – nr. 6072 – 6379; 2012 – nr.
6380-6419, 6421-6478, 6480-6484, 6487-
6488, 6494, 6495, 6497, 6499, 6501-6502,
6505-6508, 6510, 6512-6577, 6579-6598,
6600-6007, 6609, 6611, 6612, 6613, 6616,
6617, 6618, 6620, 6622, 6632-6634, 6638,
6641 - 6643, 6649, 6651, 6667; 2013 – nr.
6688-6994; 2014 – nr. 6995-7298; 2015
– nr. 7299-7606; 2016 – nr. 7607-7898;
2017- nr. 7899-7947

românesc de circulație națională
(22 iunie 1992)
25 de ani de la apariție

„Gulshan-e Raz” [Rose Garden
of Secrets], colecție de poeme de
Mahmoud Shabestari
(1317)
700 de ani de la apariție

„Linda di Chamounix”, de Gaetano
Donizetti
(1842, Viena)
175 de ani de la premiera operei

„Mănăstirea Northanger” [Northanger
Abbey], și „Persuasiune” [Persuasion],
romane de Jane Austen
(1817)
200 de ani de la publicare

„Manfred”, poem dramatic de
George Gordon Byron
(1817)
200 de ani de la publicare

„Misterul lui Marie Rogêt” [The
Mystery of Marie Rogêt], de Edgar
Allan Poe
(1842)
175 de ani de la publicare

„Moromeții”, vol. II, de Marin Preda
(1967)
50 de ani de la publicare

Muzeul Național Brukenthal
(1817, Sibiu)
200 de ani de la înființare

„Nabucco”, operă de Giuseppe Verdi
(**9 martie 1842**)

175 de ani de la premiera operei

„O fată tânără pe patul morții”,
poezie de Dimitrie Bolintineanu
(**15 mai 1842**)

175 de ani de la debut

Orchestra Filarmonică din Viena
(**1842**)

175 de ani de la înființare

„Părlitu”, schița de Marin Preda
(**aprilie 1942**)

75 de ani de la debutul literar

„Păcat”, nuvelă psihologică de Ion
Luca Caragiale
(**1892**)

125 de ani de la publicare

„Răzvan vodă”, dramă istorică
românească de B. P. Hașdeu
(**10 februarie 1867**)

150 de ani de la premiera piesei pe
scena Teatrului cel Mare din Iași

„Rob Roy”, nuvelă istorică de Walter
Scott
(**1817**)

200 de ani de la publicare

„Romeo și Julieta” de Charles Gounod
(**1867**, Théâtre-Lyrique din Paris)

150 de ani de la premiera operei

„Simple introduceri la bunătatea
timpului nostru”, „Eseuri de duminică”,

„Introducere la miracolul eminescian”,
de Constantin Noica

(**1992**)

25 de ani de la publicare

„Spărgătorul de nuci” [Щелкунчик],
balet de Piotr Ilici Ceaikovski

(**1892**)

125 de ani de la premiera baletului

„Steaua fără nume”, piesă de Mihail
Sebastian

(**1942**)

75 de ani de la publicare

Târgul Internațional de Carte
„BOOKAREST”, (BookFest din
2006)

(**11-14 iunie 1992**, București)

25 de ani de la organizarea primului
eveniment

„Un veac de singurătată” [Cien años
de soledad], roman de Gabriel García
Márquez (laureat al Premiului Nobel
pentru Literatură în 1982)

(**5 iunie 1967**)

50 de ani de la publicare

Decenii internaționale proclamate de către Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite

- 2015-2024: Decada
internațională a oamenilor de
descendență africană
- 2014-2024: Decada Națiunilor
Unite pentru Energie
Sustenabilă

- 2013-2022: Decada internațională pentru apropierea culturilor/ fuziunea culturilor
- 2011-2020: Decada internațională pentru eradicarea colonialismului
- 2011-2020: Decada Națiunilor Unite pentru Biodiversitate
- 2011-2020: Decada Acțiune pentru siguranța rutieră
- 2010-2020: Decada Națiunilor Unite pentru Deșerturi și lupta împotriva deșertificării
- 2008-2017: Decada pentru Eradicarea Sărăciei

An cultural – 2017

- Dinu Lipatti (1917 - 1950), pianist, compozitor și pedagog român
- Titu Maiorescu (1840 - 1917), critic literar, eseist, estetician, filosof, pedagog, politician și scriitor român
- Mihail Kogălniceanu (1817 - 1891), editor, publicist, orator, diplomat și om politic român

BIBLIOGRAFIE:

1. *Aniversări culturale*. București: Biblioteca Centrală de Stat a R.S.R., 1968-1985; București: Biblioteca Națională a României, 1990-2015.
2. BREBAN, Vasile. *Dicționar general al limbii române*. 2. vol. București : Editura Enciclopedică, 1992.
3. *Dicționarul personalităților din România: biografii contemporane / ONG ECO-Europa*; red.: Romanian Biographic Institute. București: Anima, 2012, 520 p.
4. *Dicționarul membrilor Academiei Române: 1866-2010*. Ed. a 4-a, rev. și adăug. București: Editura Enciclopedică, 2010, LXX, 1202 p.
5. GEORGESCU, Adelina, CÎRLIG, George-Valentin, BICHIR, Cătălin Liviu, RADOVEANU, Ramona. *Matematicieni români de pretutindeni*. Pitești : Pământul, 2006, 462 p.
6. *Istoria României în date*. Elaborată de Dinu C. Giurescu (coord.), Horia C. Matei, Nicolae C. Nicolescu, București : Editura Enciclopedică, 2003. 1060 p.
7. MARCU, George. *Personalități feminine contemporane din România: dicționar biografic*. București: Meronia, 2013, 481 p.
8. NEAGU, Marin. *Cronologia lumii literare românești*. Târgoviște: Bibliotheca, 2012, 495 p.
9. RÎPEANU, Bujor T. *Cinematografiștii: 2345 de cineaști, actori, critici și istorici de film și alte persoane și personalități care au avut de-a face cu cinematograful din România sau care sunt originari de pe aceste meleaguri*. București : Meronia, 2013, 629 p.
10. ȘTEFĂNESCU, Alex. *Istoria literaturii române contemporane : 1941-2000*. București: Mașina de Scris, 2005, 1175 p.
11. ȚARĂLUNGĂ, Ecaterina. *Enciclopedia identității românești: personalități*. București : Litera Internațional, 2011, 864 p.
12. ZACIU, Mircea, PAPAHAĞI, Marian, SASU, Aurel (coordonatori). *Dicționarul scriitorilor români*. 4 vol. București: Albatros : Editura Fundației Culturale Române, 1995-2002.

Resurse WEB:

1. CreștinOrtodox.ro: cea mai mare comunitate ortodoxă din lume. *Calendar ortodox 2016*. [Accesat mai-octombrie 2016]. Disponibil la: <http://www.crestinortodox.ro/>
2. Encyclopædia Britannica. [Accesat mai-septembrie 2016]. Disponibil la:

<http://www.britannica.com/>

3. Enciclopedia României. [Accesat mai-septembrie 2016]. Disponibil la: <http://enciclopediaromaniei.ro/>

4. Fundația România literară. *România literară*. [Accesat mai-septembrie 2016]. Disponibil la: <http://www.romlit.ro/>

5. New World Encyclopedia. *Category: Biography*. [Accesat mai-septembrie 2016]. Disponibil la: <http://www.newworldencyclopedia.org/entry/Category:Biography>

6. Nobelprize.org. The Official Web Site of the Nobel Prize. *Nobel Prizes and Laureates*. © Nobel Media AB 2016, [accesat mai-septembrie 2016]. Disponibil la: http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/lists/all/

7. Stanford Encyclopedia of Philosophy. © 2015 by The Metaphysics Research Lab, [accesat mai-septembrie 2016]. Disponibil la: <http://plato.stanford.edu/>

8. UNESCO. *Anniversaries 2017*. [Accesat mai-septembrie 2016]. Disponibil la: <http://en.unesco.org/celebrations/anniversaries/2017/all>

9. Uniunea Scriitorilor din România. *Evenimente*. [Accesat mai-septembrie 2016]. Disponibil la: <http://www.uniuneascrititorilor.ro/>

10. Uniunea Arhitecților din România. [Accesat mai-septembrie 2016]. Disponibil la: <https://www.uniuneearhitectilor.ro/>

Note: Trimiteri la biobibliografiile publicate în *Aniversari culturale*.

1. 1964, p. 25-31; 1989, I, p. 131-174

2. 1967, p. 24-32; 1992, I, p. 5-30

3. 1967, p. 15-23

4. 1967, p. 7-14; 1978, I, p. 75-80

5. 1992, I, p. 31-49

6. 1971, p. 292-302; 1981, II, p. 325-329

7. 2012, I, p. 19-34

8. 1967, p. 41-67; 1992, I, p. 50-63

9. 1967, p. 69-79; 1982, II, p. 235-248

10. 1982, II, p. 341-364

11. 1983, II, p. 208-220

12. 1973, p. 523-540; 1992, I, p. 65-79

13. 1967, p. 51-60; 1975, II, p. 281-286; 1992, I, p. 81-94

14. 1983, I, p. 23-68; 1992, I, p. 95-115

15. 1992, I, p. 117-135
16. 1967, p. 61-68; 1992, I, p. 137-175
17. 1983, II, p. 469-490
18. 1970, p. 324-333
19. 1984, I, p. 257-267
20. 1992, I, p. 177-217
21. 2004, II, p. 149-165
22. 1967, p. 91-95
23. 1992, I, p. 219-244
24. 1967, p. 39-106
25. 1967, p. 107-111; 1981, II, p. 163-170
26. 1967, p. 112-179
27. 2013, II, p. 58-96
28. 1985, II, p. 191-247
29. 1967, p. 134-140; 1972, p. 250
30. 1967, p. 143-158; 1990, I, p. 9-88
31. 1985, II, p. 279-307
32. 1967, p. 123-133; 1986, II, p. 219-239
33. 2005, II; p. 19-39
34. 1967, p. 159-167
35. 1980, I, p. 195-248; 1992, II, p. 5-53
36. 1978, I, p. 27-38
37. 1978, II, p. 211-224
38. 1967, p. 171-182
39. 1974, I, p. 289-307
40. 1978, II, p.129-136
41. 1967, p. 182-191; 1983, I, p. 69-88
42. 1967, p. 202-210; 1992, II, p. 55-91
43. 1967, p. 192-201; 1992, II, p. 93-123
44. 1967, p. 237-251; 1979, I, p. 271-278
45. 1967, p. 213-229; 1991, I, p. 213-273
46. 1967, p. 230-236; 1983, I, p. 169-195
47. 1967, p. 252-259; 1988, II, p. 41-77
48. 2008, I, p. 4-28
49. 2004, II, p. 123-127
50. 1998, I, p. 95-102
51. 1967, p. 269-275; 1984, II, p. 137-158
52. 1996, I, p. 15-33

53. 1976, I, p. 135-142
54. 1975, I, p. 9-13
55. 1967, p. 263-268; 1974, I, p. 169-174
56. 1964, p. 137-141
57. 1967, p. 279-285; 1983, II, p. 247-257
58. 1967, p. 286-292; 1992, II, p. 125-143
59. 2010, I p. 70-89
60. 1993, I, p. 153-194
61. 1967, p. 302-312
62. 1965, p. 253-260; 1985, I, p. 511-535
63. 1992, II, p. 145-175
64. 1965, p. 213-220
65. 1967, p. 313-329; 1992, II, p. 177-208
66. 1967, p. 295-301
67. 2010, II, p. 13-30
68. 1992, II, p. 209-240
69. 1968, p. 5-16; 1977, I, p. 205-209
70. 1972, p. 43-48
71. 1982, I, p. 131-140
72. 2007, I, p. 248-268
73. 1971, p. 270-276
74. 1976, II, p. 301-314; 1987, I, p. 125-134
75. 1992, II, p. 241-282
76. 1961, p. 25-26

Aniversări culturale¹ Calendar 2018

Ianuarie

IOAN ALEXANDRU BRĂTESCU-
VOINEȘTI¹

(**1. I. 1868** - 1946)

150 de ani de la nașterea prozatorului
român

GEORGE MURNU

(**1. I. 1868** - 1957)

150 de ani de la nașterea scriitorului,
traducătorului și istoricului român,
de origine aromână

FRANCESCO GUARDI

(1712 - **1. I. 1793**)

225 de ani de la moartea pictorului
venețian

GEORGE CANTOR

(1845 - **6. I. 1918**)

100 de ani de la moartea
matematicianului german

ION CHIRICUȚĂ

(**7. I. 1918** - 1988)

100 de ani de la nașterea medicului
român

NIKOLA TESLA

(1856 - **7. I. 1943**)

75 de ani de la moartea inventatorului
american, de origine iugoslavă

VASILE DINICU

(1919 - **7. I. 1993**)

25 de ani de la moartea compozitorului,
dirijorului și pianistului român

CHARLES ÉMILE REYNAUD

(1844 - **9. I. 1918**)

100 de ani de la moartea profesorului
francez de știință, fotograf și regizor
de film

NICOLAUS OLAHUS²

(**10. I. 1493** - **15. I. 1568**)

525 de ani de la nașterea și 450 de ani
de la moartea umanistului român din
Transilvania

DAVID GEORGE KENDALL

(**15. I. 1918** - 2007)

100 de ani de la nașterea matematicianului
și statisticianului englez

CONSTANTIN I. ISTRATI³

(1850 - **17. I. 1918**)

100 de ani de la moartea academicianului,
chimistului și medicului român

1. Sunt consemnate aniversările majore românești și străine de la a căror naștere sau moarte s-au împlinit 25 de ani sau multipli ai acestei perioade (50, 75, 100 ș.a.m.d.).

- HARLAN CLEVELAND
(**19. I. 1918** - 2008)
100 de ani de la nașterea omului
politic american
- DIMITRIE ȚICHINDEAL
(1775 - **20. I. 1818**)
200 de ani de la moartea cărturarului,
fabulistului și traducătorului român
- ION FRUNZETTI
(**20. I. 1918** - 1985)
100 de ani de la nașterea criticului de
artă, antropologului cultural, poetului
și traducătorului român
- PERICLE PAPAHAĞI
(1872 - **20. I. 1943**)
75 de ani de la moartea lingvistului,
filologului și folcloristului român, de
origine aromână
- VICTOR MIHALY de APȘA
(1841 - **21. I. 1918**)
100 de ani de la moartea episcopului
Eparhiei de Lugoj (1875-1895),
arhiepiscopului Arhidiecezei de Alba
Iulia și Făgăraș și mitropolitului Bisericii
Române Unite cu Roma (1895-1918)
- KOBO ABE (Kimifusa Abe)
(1924 - **22. I. 1993**)
25 de ani de la moartea scriitorului
japonez, fotograf și inventator
- GERTRUDE BELLE ELION
(**23. I. 1918** - 1999)
100 de ani de la nașterea specialistei
- americane în biochimie și
farmacologie, laureată a Premiul Nobel
pentru Fiziologie sau Medicină (1988)
- FRIEDRICH de la MOTTE
FOUQUÉ
(1777 - **23. I. 1843**)
175 de ani de la moartea scriitorului
german
- HERMANN AMANDUS SCHWARZ
(**25. I. 1843** - 1921)
175 de ani de la nașterea
matematicianului german
- GUILLAUME BUDÉ
(**26. I. 1468** - 1540)
550 de ani de la nașterea umanistului,
diplomatului, filologului și elenistului
francez
- JAN AUGUST KISIELEWSKI
(1876 - **29. I. 1918**)
100 de ani de la moartea
dramaturgului polonez
- FELIX ALBERT BAMBERG
(1820 - **31. I. 1893**)
125 de ani de la moartea istoricului și
publicistului german
- MIRCEA cel MARE⁴ (MIRCEA cel
BĂTRÂN)
(1355 - **31. I. 1418**)
600 de ani de la moartea domnului
Țării Românești între 23 septembrie
1386 - noiembrie 1394 și între ianuarie
1397 - 31 ianuarie 1418
-

Februarie

ȘTEFAN LUCHIAN⁵

(**1. II. 1868** - 1916)

150 de ani de la nașterea pictorului român

HELLA SERAFIA HAASSE

(**2. II. 1918** - 2011)

100 de ani de la nașterea scriitoarei olandeze

THOMAS COGAN

(1736 - **2. II. 1818**)

200 de ani de la moartea scriitorului și medicului englez

GASTON MAURICE JULIA

(**3. II. 1893** - 1978)

125 de ani de la nașterea matematicianului francez

JOHANNES GUTENBERG⁶

(JOHANNES GANSFLEISCH)

(c. 1400 - **3. II. 1468**)

550 de ani de la moartea tipografului german

CARLO GOLDONI⁷

(1707 - **6. II. 1793**)

225 de ani de la moartea dramaturgului și libretistului italian

GUSTAV KLIMT

(1862 - **6. II. 1918**)

100 de ani de la moartea pictorului și decoratorului austriac

EMILIA HUMPEL

(1838 - **11. II. 1918**)

100 de ani de la moartea scriitoarei și traducătoarei române

LÉON FOUCAULT

(1819 - **11. II. 1868**)

150 de ani de la moartea fizicianului și astronomului francez

JULIAN SEYMOUR SCHWINGER

(**12. II. 1918** - 1994)

100 de ani de la nașterea fizicianului teoretician american, laureat al Premiului Nobel pentru Fizică (1965)

IGNACIO MANUEL

ALTAMIRANO

(1834 - **13. II. 1893**)

125 de ani de la moartea poetului și prozatorului mexican

DAVID HILBERT

(1862 - **14. II. 1943**)

75 de ani de la moartea matematicianului german

CONSTANTIN RĂDULESCU-MOTRU⁸

(**15. II. 1868** - 1957)

150 de ani de la nașterea filosofului, psihologului, pedagogului, omului politic și dramaturgului român

VASILE BARBA

(**15. II. 1918** - 2007)

100 de ani de la nașterea istoricului aromân

PETER ANTHONY MOTTEUX
(1663 - **18. II. 1718**)

300 de ani de la moartea scriitorului englez

EUGEN I. ANGELESCU

(1896 - **19. II. 1968**)

50 de ani de la moartea chimistului, cercetătorului și publicistului român

LUIGI RODOLFO BOCCHERINI⁹

(**19. II. 1743** - 1805)

275 de ani de la nașterea compozitorului și violoncelistului italian

WALTER BIEMEL

(**19. II. 1918** - 2015)

100 de ani de la nașterea filosofului german originar din România

MATIA CORVIN (Matei Corvin)

(**23. II. 1443** - 1490)

575 de ani de la nașterea regelui Ungariei (1458-1490), de origine română

TEÓFILO BRAGA

(**24. II. 1843** - 1924)

175 de ani de la nașterea scriitorului, criticului literar, istoricului literar și omului politic portughez

PIETRO BLASERNA

(1836 - **26. II. 1918**)

100 de ani de la moartea matematicianului și fizicianului italian

KOSTIS PALAMAS

(1859 - **27. II. 1943**)

75 de ani de la moartea poetului neogrec

VASILE BUMBAC

(1837 - **27. II. 1918**)

100 de ani de la moartea poetului român din Bucovina

Martie

GERFRIED SCHELLBERGER

(**1. III. 1918** - 2008)

100 de ani de la nașterea pictorului german

GIROLAMO FRESCOBALDI

(1583 - **1. III. 1643**)

375 de ani de la moartea compozitorului italian

ARTHUR KORNBERG

(**3. III. 1918** - 2007)

100 de ani de la nașterea biochimistului american, laureat al Premiului Nobel în Fiziologie sau Medicină (1959)

HENRI FOCILLON

(1881 - **3. III. 1943**)

75 de ani de la moartea istoricului de artă și esteticianului francez

BENEDETTO DEI

(**4. III. 1418** - 1492)

600 de ani de la nașterea poetului și istoricului italian

HIPPOLYTE ADOLPHE TAINÉ¹⁰

(1828 - **5. III. 1893**)

125 de ani de la moartea criticului,
gânditorului și istoricului francez

FRANK WEDEKIND¹¹

(1864 - **9. III. 1918**)

100 de ani de la moartea scriitorului
german

CEZAR ANTONOVICI CUI

(Цезарь Антонович Кюи)

(1835 - **13. III. 1918**)

100 de ani de la moartea
compozitorului și criticului de muzică
rus, de origine franceză și lituaniană

CONSTANTIN CANTEMIR

(1612 - **13. III. 1693**)

325 de ani de la moartea domnitorului
Moldovei între 25 iunie 1685 – 13
martie 1693

GEORGES DE LA TOUR

(**13. III. 1593** - 1652)

425 de ani de la nașterea pictorului
francez

FREDERICK REINES

(**16. III. 1918** - 1998)

100 de ani de la nașterea fizicianului
american, laureat al Premiului Nobel
pentru Fizică (1995)

LAURENCE STERNE¹²

(1713 - **18. III. 1768**)

250 de ani de la moartea scriitorului
englez/irlandez

JEAN FOURIER

(**21. III. 1768** - 1830)

250 de ani de la nașterea
matematicianului, fizicianului și
filosofului francez

MIHAIL DRAGOMIRESCU¹³

(**22. III. 1868** - 1942)

150 de ani de la nașterea esteticianului
și criticului literar român

NICOLAS FLAMEL

(1330 - **22. III. 1418**)

600 de ani de la moartea notarului,
copistului, vânzătorului profesionist
de cărți și alchimistului medieval

ROBERT ANDREWS MILLIKAN

(**22. III. 1868** - 1953)

150 de ani de la nașterea fizicianului
american, laureat al Premiului Nobel
pentru Fizică (1923)

ACHILLE-CLAUDE DEBUSSY

(1862 - **25. III. 1918**)

100 de ani de la moartea
compozitorului francez

CRISTIAN BĂDILIȚĂ

(**27. III. 1968**)

50 de ani de la nașterea teologului,
eseistului, traducătorului și poetului
român contemporan

Unirea Basarabiei cu România¹

(27. III. 1918)

100 de ani de la Unirea Basarabiei cu România

MAXIM GORKI¹⁴ (Максим Горький)

(28. III. 1868 - 1936)

150 de ani de la nașterea scriitorului rus

SERGHEI VASILIEVICI

РАHMANINOV¹⁵ (Сергей

Васильевич Рахманинов)

(1873 - 28. III. 1943)

75 de ani de la moartea compozitorului, dirijorului și pianistului rus

VICTOR FELEA

(1923 - 28. III. 1993)

25 de ani de la moartea poetului, eseistului și criticului literar român

EDGAR PAPU (Edgard I. Pappu)

(1908 - 30. III. 1993)

25 de ani de la moartea eseistului și criticului literar român

I. Sfatul Țării, întrunit în ședință solemnă la Chișinău, votează, după 106 ani de dominație rusă, Unirea Basarabiei cu România. *Cer și pământ românesc. Cuvânt despre noi, românii* [accesat 11 mai 2017]. Disponibil pe Internet la: <https://cersipamantromanesc.wordpress.com/tag/mari-romani/page/93/?iframe=true&previue=true%2Ffeed%2F>

Aprilie

EDMOND ROSTAND¹⁶

(1. IV. 1868 - 2. XII. 1918)

150 de ani de la nașterea și 100 de ani de la moartea dramaturgului francez

FRANZ ADOLF BERWALD

(1796 - 3. IV. 1868)

150 de ani de la moartea compozitorului și ortopedului suedez

DAMIAN STĂNOIU

(3. IV. 1893 - 1956)

125 de ani de la nașterea scriitorului român

HERMANN COHEN

(1842 - 4. IV. 1918)

100 de ani de la moartea filosofului și iudaistului german, de origine evreiască

GEORGE CIPRIAN

(1883 - 7. IV. 1968)

50 de ani de la moartea dramaturgului, actorului și omului de teatru român

ERVIN ABÁDI (Aharon Abadi)

(9. IV. 1918 - 1979)

100 de ani de la nașterea scriitorului, romancierului, redactorului și graficianului maghiar, de origine evreiască

JØRN UTZON

(9. IV. 1918 - 2008)

100 de ani de la nașterea arhitectului danez

NIKO PIROSMANI

(1862 - **9. IV. 1918**)

100 de ani de la moartea pictorului georgian

OTTO KOLOMAN WAGNER

(1841 - **11. IV. 1918**)

100 de ani de la moartea arhitectului și planificatorului urban austriac

HENRY JAMES¹⁷

(**15. IV. 1843** - 1916)

175 de ani de la nașterea scriitorului american

ADRIAN MANIU¹⁸

(1891 - **20. IV. 1968**)

50 de ani de la moartea scriitorului român, poet tradiționalist al epocii interbelice

JOAN MIRÓ

(**20. IV. 1893** - 1983)

125 de ani de la nașterea pictorului și sculptorului spaniol

KAI MANNE BÖRJE SIEGBAHN

(**20. IV. 1918** - 2007)

100 de ani de la nașterea fizicianului suedez, laureat al Premiului Nobel pentru Fizică (1981)

KARL FERDINAND BRAUN

(1850 - **20. IV. 1918**)

100 de ani de la moartea fizicianului și inventatorului german, laureat al Premiului Nobel pentru Fizică (1909)

PHILIPPE de La HIRE

(1640 - **21. IV. 1718**)

300 de ani de la moartea pictorului, matematicianului și arhitectului francez

MAURICE DRUON

(**23. IV. 1918** - 2009)

100 de ani de la nașterea scriitorului francez

EDMUND CARTWRIGHT

(**24. IV. 1743** - 1823)

275 de ani de la nașterea inventatorului englez

GHEORGHE BALȘ

(**24. IV. 1868** - 1934)

150 de ani de la nașterea inginerului și istoricului de artă român

CRISTIAN MUNGHIU

(**27. IV. 1968**)

50 de ani de la nașterea regizorului de film și scenaristului român

IOAN ATHANASIU¹⁹

(**27. IV. 1868** - 1926)

150 de ani de la nașterea fiziologului și medicului veterinar român

ALEXANDRU al II-lea

NICOLAEVICI (Александр II

Николаевич)

(**29. IV. 1818** - 1881)

200 de ani de la nașterea țarului Rusiei

BARBU DELAVRANCEA²⁰ (Barbu Ștefănescu)
(1858 - **29. IV. 1918**)
100 de ani de la moartea scriitorului, oratorului și avocatului român

GHEORGHE CIPRIAN²⁴
(Gheorghe Constantinescu)
(1883 - **8. V. 1968**)
50 de ani de la moartea dramaturgului, actorului și omului de teatru român

FILARMONICA ROMÂNĂ
(**29. IV. 1868**, București)
150 de ani de la înființarea Filarmonicii Române

ANTON von WERNER
(**9. V. 1843** - 1915)
175 de ani de la nașterea pictorului german

Mai

GERȘ BUDKER (Герш Ицкович Будкер, numit și Andrei Mihailovici Budker)
(**1. V 1918** - 1977)
100 de ani de la nașterea fizicianului și inventatorului sovietic

GEORGE COȘBUC²⁵
(1866 - **9. V. 1918**)
100 de ani de la moartea poetului român

BENITO PÉREZ GALDÓS
(**10. V. 1843** - 1920)
175 de ani de la nașterea scriitorului spaniol

GEORGE BARIȚIU²¹
(1812 - **2. V. 1893**)
125 de ani de la moartea istoricului literar, lingvistului și publicistului român, întemeietorul presei românești din Transilvania

RICHARD PHILLIPS FEYNMAN
(**11. V. 1918** - 1988)
100 de ani de la nașterea fizicianului american, laureat al Premiului Nobel pentru Fizică (1965)

KARL MARX²²
(**5. V. 1818** - 1883)
200 de ani de la nașterea filosofului, istoricului, economistului, sociologului și jurnalistului german

CHRISTIAN FLECHTENMACHER²⁶
(1785 - **13. V. 1843**)
175 de ani de la moartea juristului român

ALAIN-RENÉ LESAGE²³
(**6. V. 1668** - 1747)
350 de ani de la nașterea prozatorului și dramaturgului francez

ABRAHAM (Bram) PAIS
(**19. V. 1918** - 2000)
100 de ani de la nașterea istoricului științelor și fizicianului olandez și american, de origine evreiască

JACOB JORDAENS

(19. V. 1593 - 1678)

425 de ani de la nașterea pictorului flamand

GEORGE MENIUC

(20. V. 1918 - 1987)

100 de ani de la nașterea poetului, prozatorului, publicistului și traducătorului român din Republica Moldova

FERDINAND HODLER

(1853 - 20. V. 1918)

100 de ani de la moartea pictorului elvețian

ȘTEFAN IONESCU-VALBUDEA

(1856 - 21. V. 1918)

100 de ani de la moartea sculptorului român

JULIUS PLÜCKER

(1801 - 22. V. 1868)

150 de ani de la moartea matematicianului și fizicianului german

COPERNIC²⁷, NICOLAUS

COPERNICUS

(1473 - 24. V. 1543)

475 de ani de la moartea astronomului și cosmologului, matematicianului și economistului polonez

JACOB BURCKHARDT²⁸

(25. V. 1818 - 1897)

200 de ani de la nașterea istoricului elvețian

CHRISTOPHER MARLOWE

(1564 - 30. V. 1593)

425 de ani de la moartea scriitorului englez

ERIK LINDEGREN

(1910 - 31. V. 1968)

50 de ani de la moartea poetului și criticului literar suedez

Iunie

ARISTIZZA ROMANESCU²⁹

(1854 - 4. VI. 1918)

100 de ani de la moartea actriței române

ARMAND CĂLINESCU

(4. VI. 1893 - 1939)

125 de ani de la nașterea omului politic, primului-ministru, ministrului și economistului român

IULIAN POPPER

(1857 - 5. VI. 1893)

125 de ani de la moartea exploratorului român, de origine evreiască

HÖLDERLIN, JOHANN

CHRISTIAN FRIEDERICH³⁰

(1770 - 7. VI. 1843)

175 de ani de la moartea poetului german

JOHANN JOACHIM

WINCKELMANN³¹

(1717 - 8. VI. 1768)

- 250 de ani de la moartea arheologului și istoricului de artă german ION MARIN SADOVEANU³²
(Iancu-Leonte Marinescu)
(15. VI. 1893 - 1964)
- BERTHA von SUTTNER
(9. VI. 1843 - 1914)
175 de ani de la nașterea scriitoarei austriace, prima femeie laureată a Premiului Nobel pentru Pace (1905)
- ARRIGO BOITO (Enrico Giuseppe Giovanni Boito)
(1842 - 10. VI. 1918)
100 de ani de la moartea compozitorului și scriitorului italian
- SALVATORE QUASIMODO
(1901 - 14. VI. 1968)
50 de ani de la moartea poetului și traducătorului italian, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură (1959)
- TIMOTHY MOFOLORUNSO ALUKO
(14. VI. 1918 - 2010)
100 de ani de la nașterea scriitorului nigerian de limbă engleză
- EDUARD GRIEG
(15. VI. 1843 - 1907)
175 de ani de la nașterea compozitorului, pianistului și dirijorului norvegian
- ERKEL FERENC
(1810 - 15. VI. 1893)
125 de ani de la moartea compozitorului, pianistului și dirijorului maghiar
- 125 de ani de la nașterea dramaturgului și romancierului român
- MARIA FRANCISCA BĂLTĂCEANU
(15. VI. 1943)
75 de ani de la nașterea filologului și teologului român
- BAZIL G. ASSAN
(1860 - 16. VI. 1918)
100 de ani de la moartea inginerului și exploratorului român
- CHARLES GOUNOD
(17. VI. 1818 - 18. X. 1893)
200 de ani de la nașterea și 125 de ani de la moartea compozitorului francez
- FERNANDO MONTEIRO de CASTRO SOROMENHO
(1910 - 18. VI. 1968)
50 de ani de la moartea prozatorului angolez de limbă portugheză
- JEROME KARLE
(18. VI. 1918 - 2013)
100 de ani de la nașterea chimistului american, laureat al Premiului Nobel pentru chimie (1985)
- WILLIAM GERALD GOLDING, Sir
(1911 - 19. VI. 1993)
25 de ani de la moartea
-

romancierului britanic, laureat al Premiului Nobel pentru literatură (1983)

ALEKSANDER FREDRO
(20. VI. 1793 - 1876)

225 de ani de la nașterea scriitorului polonez

ION IONESCU DE LA BRAD³³
(24. VI. 1818 - 1891)

200 de ani de la nașterea agronomului, economistului și statisticianului român

ALBERT HENRY MUNSELL
(1858 - 28. VI. 1918)

100 de ani de la moartea artistului plastic american, inventator al Sistemului de culori Munsell

Iulie

DEMOSTENE BOTEZ
(2. VII. 1893 - 1973)

125 de ani de la nașterea scriitorului și publicistului român

SAMUEL HAHNEMANN
(1755 - 2. VII. 1843)

175 de ani de la moartea medicului, scriitorului și traducătorului german

GUY DE MAUPASSANT³⁴ (Henri René Albert Guy de Maupassant)
(1850 - 6. VII. 1893)

125 de ani de la moartea scriitorului francez

JOSEPH GRASSET
(1849 - 7. VII. 1918)

100 de ani de la moartea medicului neurolog și cercetătorului parapsiholog francez

GIUSEPPE ARCIMBOLDO
(1527 - 11. VII. 1593)

425 de ani de la moartea pictorului italian

STEFAN ANTON GEORGE
(12. VII. 1868 - 1933)

150 de ani de la nașterea poetului, editorului și traducătorului german

ABODI NAGY BÉLA
(13. VII. 1918 - 2012)

100 de ani de la nașterea pictorului român de etnie maghiară

JOHN CLARE
(13. VII. 1793 - 1864)

225 de ani de la nașterea poetului romantic englez

ERNST INGMAR BERGMAN
(14. VII. 1918 - 2007)

100 de ani de la nașterea regizorului suedez de teatru și film

GAVRILA ROMANOVICI
DERJAVIN³⁵ (Гаврила Романович Державин)

(14. VII. 1743 - 1816)
275 de ani de la nașterea poetului clasicist rus

BERTRAM NEVILLE

- BROCKHOUSE
(**15. VII. 1918** - 2003)
100 de ani de la nașterea fizicianului canadian, laureat al Premiului Nobel pentru Fizică (1994)
- EUGEN LOVINESCU³⁶
(1881 - **16. VII. 1943**)
75 de ani de la moartea criticului și istoricului literar, teoreticianului literaturii și sociologului culturii, memorialistului, dramaturgului, romancierului și nuvelistului român
- CORNEILLE JEAN FRANÇOIS HEYMANS
(1892 - **18. VII. 1968**)
50 de ani de la moartea medicului și farmacologului belgian, laureat al Premiului Nobel pentru Fiziologie sau Medicină (1938)
- PIPPIDI, DIONISIE M.³⁷
(1905 - **19. VII. 1993**)
25 de ani de la moartea istoricului, epigrafistului și arheologului român
- VLADIMIR VLADIMIROVICI MAIAKOVSKI³⁸ (Владимир Владимирович Маяковский)
(**19. VII. 1893** - 1930)
125 de ani de la nașterea poetului și dramaturgului rus
- HANS FALLADA³⁹ (Rudolf Wilhelm Friedrich Ditzgen)
(**21. VII. 1893** - 1947)
- 125 de ani de la nașterea scriitorului german
- VASILE ADAMACHI
(**21. VII. 1818** - 1892)
200 de ani de la nașterea senatorului, filantropului și omului de știință român
- MANUEL GONZÁLEZ PRADA
(1844 - **22. VII. 1918**)
100 de ani de la moartea scriitorului peruvian
- PAUL TANCO
(**24. VII. 1843** - 1916)
175 de ani de la nașterea matematicianului român, primul român ardelean care a obținut titlul de doctor în matematici
- IMRE NAGY
(**25. VII. 1893** - 1976)
125 de ani de la nașterea pictorului maghiar din România
- JÁN KOLLÁR
(**29. VII. 1793** - 1852)
225 de ani de la nașterea scriitorului, omului politic și omului de știință slovac
- EMILY BRONTË⁴⁰
(**30. VII. 1818** - 1848)
200 de ani de la nașterea scriitoarei engleze
-

Biblioteca Batthyaneum
(**31. VII. 1798**)
220 de ani de la fondarea uneia
dintre cele mai importante biblioteci
patrimoniale a României

August

ALFRED ALESSANDRESCU
(**2. VIII. 1893** - 1959)
125 de ani de la nașterea
compozitorului, dirijorului,
pianistului și criticului muzical
român

MARIA AURÉLIA CAPMANY i
FARNÉS
(**3. VIII. 1918** - 1991)
100 de ani de la nașterea scriitoarei
spaniole

LIPÓT ÁCS
(**6. VIII. 1868** - 1945)
150 de ani de la nașterea scriitorului,
designerului și pedagogului maghiar

PAUL CLAUDEL⁴¹
(**6. VIII. 1868** - 1955)
150 de ani de la nașterea poetului,
dramaturgului și eseistului francez

ALEXANDRU I. GONȚA
(**10. VIII. 1918** - 1977)
100 de ani de la nașterea istoricului și
cercetătorului român

CONSTANTIN BRĂILOIU
(**13. VIII. 1893** -1958)

125 de ani de la nașterea
compozitorului, criticului muzical,
etnomuzicologului, folcloristului și
profesorului român

FREDERICK SANGER
(**13. VIII. 1918** - 2013)
100 de ani de la nașterea
biochimistului britanic, dublu laureat
al Premiului Nobel pentru Chimie
(1958, 1980)

YVES AUGER
(**14. VIII. 1893** - 1978)
125 de ani de la nașterea lingvistului
francez

JEAN-MARTIN CHARCOT
(1825 - **16. VIII. 1893**)
125 de ani de la moartea medicului
francez

ION PĂUN-PINCIO⁴²
(**17. VIII. 1868** - 1894)
150 de ani de la nașterea scriitorului
român

MIRCEA IORGULESCU
(**23. VIII. 1943** - 2011)
75 de ani de la nașterea criticului,
istoricului literar, comentatorului
politic și eseistului român

COSTACHE NEGRUZZI⁴³
(1808 - **24. VIII. 1868**)
150 de ani de la moartea omului
politic, prozatorului și scriitorului
român

LEONARD BERNSTEIN
(**25. VII. 1918** - 1990)
100 de ani de la nașterea pianistului,
dirijorului și compozitorului
american, de origine evreiască

ANTOINE LAURENT DE
LAVOISIER⁴⁴
(**26. VIII. 1743** - 1794)
275 de ani de la nașterea
chimistului, filosofului și
economistului francez

LEVIȚCHI, LEON
(**27. VIII. 1918** - 1991)
100 de ani de la nașterea traducătorului,
eseistului, filologului anglist și
lexicografului român

MAX(IMILIEN) DAUTHENDEY
(1867 - **29. VIII. 1918**)
100 de ani de la moartea scriitorului
și pictorului impresionist german

Septembrie

ADA ZEVIN
(**3. IX. 1918** - 2005)
100 de ani de la nașterea artistei
plastice din Basarabia, de origine
evreiască

FRANÇOIS-RENÉ de
CHATEAUBRIAND⁴⁵
(**4. IX. 1768** - 1848)
250 de ani de la nașterea scriitorului
și omului politic francez

MAURICE JULES GASTON
CORNEILLE CAULLERY
(**5. IX. 1868** - 1958)
150 de ani de la nașterea biologului
francez

TOMMASO CAMPANELLA⁴⁶
(**5. IX. 1568** - 1639)
450 de ani de la nașterea filosofului,
teologului și poetului italian

HARRY MAIOROVICI
(**6. IX. 1918** - 2000)
100 de ani de la nașterea compozitorului
român, de origine evreiască

LUDWIG SYLOW
(1832 - **7. IX. 1918**)
100 de ani de la moartea
matematicianului norvegian

EUGEN BARBU
(1924 - **7. IX. 1993**)
25 de ani de la moartea jurnalistului,
pamfletarului, publicistului, scenaristului
și omului politic român

DEREK HAROLD RICHARD
BARTON, Sir
(**8. IX. 1918** - 1998)
100 de ani de la nașterea chimistului
britanic, laureat al Premiului Nobel
pentru Chimie (1969)

JULIUS FUČÍK
(1903 - **8. IX. 1943**)
75 de ani de la moartea scriitorului și
publicistului ceh

DANA DUMITRIU

(9. IX. 1943 - 1987)

75 de ani de la nașterea prozatoarei române

IHARA SAIKAKU

(1642 - 9. IX. 1693)

325 de ani de la moartea poetului și prozatorului japonez

GEO BOGZA⁴⁷

(1908 - 14. IX. 1993)

25 de ani de la moartea scriitorului, jurnalistului și poetului român

SILVIA POPOVICI

(1933 - 16. IX. 1993)

25 de ani de la moartea actriței române

MARIE JEAN ANTOINE NICOLAS

de CARITAT, Marquis de Condorcet
(17. IX. 1743 - 1794)

275 de ani de la nașterea filosofului, matematicianului și omului politic francez

GASPARD-GUSTAVE CORIOLIS

(1792 - 19. IX. 1843)

175 de ani de la moartea matematicianului, fizicianului, inginerului francez

HENRYK SZERYNG

(22. IX. 1918 - 1988)

100 de ani de la nașterea violonistului polonez, de origine evreiască

INOCENȚIU MICU-KLEIN⁴⁸

(1692 - 23. IX. 1768)

250 de ani de la moartea iluministului român, episcop al Bisericii Unite din Transilvania

TOM COLLINS (Joseph Furphy)

(26. IX. 1843 - 1912)

175 de ani de la nașterea scriitorului australian

MARTIN RYLE, Sir

(27. IX. 1918 - 1984)

100 de ani de la nașterea fizicianului și radioastronomului englez, laureat Premiului Nobel pentru Fizică (1974)

RAFAEL LANDÍVAR y CABALLERO

(1731 - 27. IX. 1793)

225 de ani de la moartea poetului guatemalez

GEORG SIMMEL

(1858 - 28. IX. 1918)

100 de ani de la moartea filosofului și sociologului german

EDUARD von KEYSERLING

(1855 - 28. IX. 1918)

100 de ani de la moartea scriitorului german

JOSUAH SYLVESTER

(1563 - 28. IX. 1618)

400 de ani de la moartea poetului englez

TINTORETTO (Jacopo Comin)
(29. IX. 1518 - 1594)
500 de ani de la nașterea pictorului italian

JEAN PAULHAN
(1884 - 9. X. 1968)
50 de ani de la moartea scriitorului, criticului literar și publicistului francez

Octombrie

GHEORGHE STORIN
(1883 - 1. X. 1968)
50 de ani de la moartea actorului român

RAYMOND DUCHAMP-VILLON
(1876 - 9. X. 1918)
100 de ani de la moartea pictorului și sculptorului francez

MARCEL DUCHAMP
(1887 - 2. X. 1968)
50 de ani de la moartea pictorului francez

CAROL II DE HOHENZOLLERN-SIGMARINGEN
(15. X. 1893 - 1953)
125 de ani de la nașterea regelui României între 8 iunie 1930 și 6 septembrie 1940

KENICHI FUKUI
(4. X. 1918 - 1998)
100 de ani de la nașterea chimistului japonez, laureat al Premiului Nobel pentru Chimie (1981)

LAURA PAVEL
(19. X. 1968)
50 de ani de la nașterea criticului literar și eseistei române

DIMITRIE CĂLUGĂREANU
(6. X. 1868 - 1937)
125 de ani de la nașterea medicului, fiziologului și naturalistului român

SIMION MEHEDIŢI
(19. X. 1868 - 1962)
150 de ani de la nașterea academicianului, geografului și geopoliticianului român

JENS CHRISTIAN SKOU
(8. X. 1918)
100 de ani de la nașterea chimistului danez, laureat al Premiului Nobel pentru Chimie (1997)

VALENTIN FRANCK von FRANKENSTEIN
(20. X. 1643 - 1697)
375 de ani de la nașterea poetului și traducătorului german din Transilvania

KÁROLY AGGHÁZY
(1855 - 8. X. 1918)
100 de ani de la moartea pianistului și compozitorului maghiar

CHARLES LECONTE DE LISLE⁴⁹
(22. X. 1818 - 1894)
200 de ani de la nașterea poetului francez

NICOLAE MINOVICI

(**23. X. 1868** - 1941)

150 de ani de la nașterea medicului
legist român

DIMITRIE GUSTI

(**24. X. 1818** - 1887)

200 de ani de la nașterea poetului,
traducătorului de fabule, autorului de
manuale didactice și omului politic
român

THOMAS PARNELL

(1679 - **24. X. 1718**)

300 de ani de la moartea poetului
irlandez

AMADEO de SOUZA-CARDOSO

(1887 - **25. X. 1918**)

100 de ani de la moartea pictorului
portughez

CONSTANTIN GIURESCU⁵⁰

(1875 - **28. X. 1918**)

100 de ani de la moartea istoricului
român

MIKLÓS MOLNÁR

(**28. X. 1918** - 2003)

100 de ani de la nașterea scriitorului,
istoricului de artă și traducătorului
maghiar

ȘTEFAN BACIU

(**29. X. 1918** - 1993)

100 de ani de la nașterea criticului
de artă, diplomatului, eseistului,
memorialistului, poetului,

traducătorului și ziaristului român
din diasporă

EGON SCHIELE

(1890 - **31. X. 1918**)

100 de ani de la moartea pictorului
austriac

MAX REINHARDT⁵¹ (Maximilian
Goldmann)

(1873 - **31. X. 1943**)

75 de ani de la moartea regizorului
austriac în teatrele de limba germană

Noiembrie

NICOLAE. I. APOSTOLESCU

(1876 - **2. XI. 1918**)

100 de ani de la moartea istoricului
literar comparatist român

VICTOR ANESTIN

(1875 - **5. XI. 1918**)

100 de ani de la moartea ziaristului
român, scriitor de literatură
științifico-fantastică, astronom
amator și popularizator al științei

PIOTR ILICI CEAIKOVSKI⁵²

(Пётр Ильич Чайковский)

(1840 - **6. XI. 1893**)

125 de ani de la moartea
compozitorului rus

GUILLAUME APOLLINAIRE⁵³

(Wilhelm Appolinaris de
Kostrowitsky)

(1880 - **9. XI. 1918**)

100 de ani de la moartea poetului,
prozatorului și criticului de artă
francez

ION CODRU-DRĂGUȘANU⁵⁴

(**9. XI. 1818** - 1884)

200 de ani de la nașterea scriitorului
român

IVAN SERGHEIEVICI

TURGHENIEV⁵⁵ (Иван Сергеевич
Тургенев)

(**9. XI. 1818** - 1883)

200 de ani de la nașterea romancierului
și dramaturgului rus

TEOHAR MIHADAȘ

(**9. XI. 1918** - 1996)

100 de ani de la nașterea eseistului,
poetului și prozatorului român, de
origine aromână

ERNST OTTO FISCHER

(**10. XI. 1918** - 2007)

100 de ani de la nașterea chimistului
german, laureat al Premiului Nobel
pentru chimie (1973)

FRANÇOIS COUPERIN

(**10. XI. 1668** - 1733)

350 de ani de la nașterea
compozitorului, clavecinistului și
organistului francez

PARACELSUS⁵⁶ (PHLIPPUS

AURELIUS THEOPHRASTUS

BOMBASTUS von HOHENHEIM)

(**10. XI. 1493** - 1541)

525 de ani de la nașterea medicului,
alchimistului și liber-cugetătorului
german

JEAN SYLVAIN BAILLY

(1736 - **12. XI. 1793**)

225 de ani de la moartea astronomului,
memorialistului, oratorului și omului
politic francez

GIOACHINO ROSSINI⁵⁷

(Giovacchino Antonio Rossini)

(1792 - **13. XI. 1868**)

150 de ani de la moartea
compozitorului italian

KARL WERNER ASPENSTRÖM

(**13. XI. 1918** - 1997)

100 de ani de la nașterea poetului și
eseistului suedez

EMIL RACOVIȚĂ⁵⁸

(**15. XI. 1868** - 1947)

150 de ani de la nașterea
exploratorului, speologului și
biologului român

JAROSLAV BIDLO

(**17. XI. 1868** - 1937)

150 de ani de la nașterea istoricului
ceh

CONSTANTIN GALERIU

(**21. XI. 1918** - 2003)

100 de ani de la nașterea preotului și
profesorului de teologie, unul dintre
cei mai importanți duhovnici ai
Ortodoxiei române

EUGEN TODORAN
(21. XI. 1918 - 1997)

100 de ani de la nașterea filologului,
istoricului literar și profesorului
universitar român

FRIEDRICH SCHLEIERMACHER
(21. XI. 1768 - 1834)

250 de ani de la nașterea teologului
protestant și filosofului german

LEWIS HENRY MORGAN
(21. XI. 1818 - 1881)

200 de ani de la nașterea etnografului
și arheologului american

ALEXANDRINA CERNOV
(24. XI. 1943)

75 de ani de la nașterea criticului și
istoricului literar român din Ucraina

UPTON BEALL SINCLAIR⁵⁹
(1878 - 25. XI. 1968)

50 de ani de la moartea scriitorului
american

ARON PUMNUL⁶⁰
(27. XI. 1818 - 1866)

200 de ani de la nașterea filologului,
lingvistului și istoricului literar
român

BOHUMIL KUBIŠTA
(1884 - 27. XI. 1918)

100 de ani de la moartea pictorului și
criticului de artă ceh

CARL JONAS LOVE ALMQVIST
(28. XI. 1793 - 1866)

225 de ani de la nașterea poetului și
prozatorului suedez

NICOLAE GHEORGHE
CARANFIL

(28. XI. 1893 - 1978)

125 de ani de la nașterea inginerului,
omului politic și diplomatului român

UNIREA Bucovinei cu România⁶¹
(28. XI. 1918)

100 de ani de la Unire

CLAUDIO MONTEVERDI⁶¹
(1567 - 29. XI. 1643)

375 de ani de la moartea
compozitorului italian

HANS HOLBEIN, cel tânăr⁶²
(1497/1498 - 29. XI. 1543)

475 de ani de la moartea pictorului
german

DAN AMEDEO LĂZĂRESCU
(30. XI. 1918 - 2002)

100 de ani de la nașterea scriitorului,

II. Congresul general al Bucovinei adoptă,
la Cernăuți, moțiunea privind „Unirea
necondiționată și pe vecie a Bucovinei, în
vechile ei hotare până la Ceremuș, Colacin și
Nistru, cu Regatul României?”. *Cer și pământ
românesc. Cuvânt despre noi, românii*
[accesat 11 mai 2017]. Disponibil pe Internet
la <https://cersipamantromanesc.wordpress.com/2015/11/28/unirea-bucovinei-cu-tara-mama-romania-28-noiembrie-1918/>

traducătorului de limbă engleză și
omului politic român

Decembrie

MAREA UNIRE

(1. XII. 1918)

100 de ani de la Unirea Transilvaniei,
Bucovinei și Basarabiei cu Vechiul
Regat

LUDMILA GHITESCU

(1. XII. 1918 - 1991)

100 de ani de la nașterea poetei și
prozatoarei române

MARGIT KAFFKA

(1880 - 1. XII. 1918)

100 de ani de la moartea scriitoarei
maghiare

DAN BĂDĂRĂU

(6. XII. 1893 - 2. VII. 1968)

125 de ani de la nașterea și 50 de ani
de la moartea filosofului român

NICHOLAS ROWE

(1674 - 6. XII. 1718)

300 de ani de la moartea poetului și
dramaturgului englez

WOLFGANG PAUL

(1913 - 7. XII. 1993)

25 de ani de la moartea fizicianului
german, laureat al Premiului Nobel
pentru Fizică (1989)

ALEKSANDR ISAIEVICI
SOLJENIȚÎN (Александр Исаевич
Солженицын)

(11. XII. 1918 - 2008)

100 de ani de la nașterea romancierului
rus, laureat al Premiului Nobel pentru
Literatură (1970)

IVAN CANKAR

(1876 - 11. XII. 1918)

100 de ani de la moartea scriitorului,
dramaturgului, eseistului și poetului
sloven

ROBERT KOCH

(11. XII. 1843 - 1910)

175 de ani de la nașterea
bacteriologului german

GHEORGHE ATHANASIU

(13. XII. 1893 - 1972)

125 de ani de la nașterea fizicianului
și geofizicianului român

GEORGE STEPHĂNESCU⁶³

(13. XII. 1843 - 1925)

175 de ani de la nașterea
compozitorului, pedagogului și
dirijorului român

DOSOFTEI⁶⁴ (DIMITRIE BARILĂ)

(1624 - 13. XII. 1693)

325 de ani de la moartea cărturarului
român

LIVIU COMES

(13. XII. 1918 - 2004)

100 de ani de la nașterea

compozitorului și muzicologului
român

RADU BELIGAN
(14. XII. 1918 - 2016)

100 de ani de la nașterea actorului,
regizorului și eseistului român

HENRY CHARLES CAREY
(15. XII. 1793 - 1879)

225 de ani de la nașterea economistului
și sociologului american

OVIDIU CONSTANTINESCU
(1914 - 16. XII. 1993)

25 de ani de la moartea prozatorului,
traducătorului și cronicarului teatral
român

DUMITRU BAGDASAR⁶⁵
(17. XII. 1893 - 1946)

125 de ani de la nașterea medicului
neurochirurg român

JOHANN, FILISTICH⁶⁶
(1684 - 18. XII. 1743)

275 de ani de la moartea istoricului
sas din Transilvania

TIBERIU BREDICEANU
(1877 - 19. XII. 1968)

50 de ani de la moartea compozitorului
și folcloristului român

EMANUEL LASKER
(24. XII. 1868 - 1941)

150 de ani de la nașterea matematicianului
german, de origine evreiască

JAMES PRESCOTT JOULE
(24. XII. 1818 - 1889)

200 de ani de la nașterea fizicianului
englez

HYACINTHE RIGAUD
(1659 - 29. XII. 1743)

275 de ani de la moartea pictorului
francez

Aniversări cu dată incertă

ABRAHAM COWLEY
(1618 - 1667)

400 de ani de la nașterea poetului,
dramaturgului și eseistului englez

BAZIL G. ASSAN
(1860 - 1918)

100 de ani de la moartea inginerului
și exploratorului român

**CONSTANTIN AL. IONESCU-
CAION**

(1882 - 1918)

100 de ani de la moartea jurnalistului
și poetului român

**DUMITRU (Dimitrie) C.
BRĂȚIANU**

(1818 - 1892)

200 de ani de la nașterea diplomatului
și omului politic român

ELENA NEGREANU
(1918 - 2016)

100 de ani de la nașterea actriței și
regizoarei române

GEORGE CIORĂNESCU

(1918 - 1993)

100 de ani de la nașterea eseistului, prozatorului, publicistului și traducătorului român

HEO GYUN

(1569 - 1618)

400 de ani de la moartea scriitorului și omului politic coreean

JACQUES ANCEL

(1879 - 1943)

75 de ani de la moartea geopoliticianului francez

LASCĂR L. VOREL

(1879 - 1918)

100 de ani de la moartea pictorului postimpresionist român

KABIR

(1440 - 1518)

500 de ani de la moartea poetului mistic indian

MARC-ANTOINE CHARPENTIER

(1643 - 1704)

375 de ani de la nașterea compozitorului francez de muzică barocă

MIHAIL SICARD

(1868 - 1937)

150 de ani de la moartea violonistului basarabean, stabilit la Paris

RAPHAEL HOFFHALTER

(1525 - 1568)

450 de ani de la moartea tipografului polonez, primul tipograf la Alba Iulia

SAVA PĂDUREANU

(1848 - 1918)

100 de ani de la moartea muzicianului și violonistului român

TITU DINU

(1887 - 1918)

100 de ani de la moartea poetului român

WLADIMIR C. HEGEL

(1839 - 1918)

100 de ani de la moartea sculptorului francez de origine polonezo-germană care a trăit în România

Ediții jubiliare / Evenimente
jubiliare în arte, știință și
literatură

„Balade și idile”, volum de poezii de George Coșbuc

(1893)

125 de ani de la publicare

„Cărăbușul de aur” [The Gold-Bug], roman de Edgar Allan Poe

(1843)

175 de ani de la publicare

Concertul inaugural al Societății Filarmonice Române

(27. XII. 1868, București)

- 150 de ani de la inaugurarea Societății Filarmonice
- „Dilema”, revistă editată de Fundația Culturală Română
(1993)
25 de ani de la apariția primului număr
- „Dreptul public al românilor și școala lui Bărnețiu”, de Titu Maiorescu
(1868, apare în volum, sub titlul „Contra școalei Bărnețiu”)
150 de ani de la apariție
- ECHINOX: revista de cultură a studenților din Universitatea „Babeș-Bolyai”
(1968)
50 de ani de la apariția primului număr
- „Frankenstein”, roman de Mary Shelley
(1818)
200 de ani de la publicare
- „Giacomo Joyce”, roman de James Joyce
(1968)
50 de ani de la publicare
- “Glasul Bucovinei^{III}: Organ de propagandă pentru unirea politică
-
- III. A nu se confunda cu revista *Glasul Bucovinei*, publicație trimestrială de istorie și cultură, înființată în 1994, care apare sub auspiciile Institutului Cultural Român.
- a Românilor de pretutindeni” de profesorul Sextil Pușcariu și alți patrioți bucovineni
(22. X. 1918, Cernăuți)
100 de ani de la apariția primului număr
- „Homer und die klassische Philologie” [Homer și filologia clasică], operă filosofică de Friedrich Nietzsche
(1868)
150 de ani de la publicare
- „Idiotul” [Идиот], roman de Fiodor Dostoievski
(1868)
150 de ani de la publicare
- „Iona”, piesă de Marin Sorescu
(1968)
50 de ani de la publicare
- „Liga Poporului”, partid înființat de către mareșalul Alexandru Averescu
(1918)
100 de ani de la înființarea partidului
- „Martin Chuzzlewit”, roman de Charles Dickens
(1843)
175 de ani de la publicare
- „Metodă nouă de scriere și citire pentru uzul clasei I primară” (Abecedarul lui Creangă), lucrare didactică redactată de Ion Creangă în colaborare cu colegii

săi institutori C. Grigorescu,
Gh. Ienăchescu, N. Climescu, V.
Răceanu și A. Simionescu
(1868)

150 de ani de la publicare

„Olandezul zburător” [Der Fliegende
Holländer], operă de Richard Wagner
(1843)

175 de ani de la premiera

„Ori - ori” [Enten-Eller] și „Frică
și cutremur” [Frygt og Bæven], de
Soeren Kierkegaard
(1843)

175 de ani de la publicare

„Prezent trecut, trecut prezent”,
volum de memorialistică de Eugène
Ionesco (Eugen Ionescu)
(1968)

50 de ani de la publicare

„Primul cerc” [В круге первом] și
„Pavilionul Canceroșilor” [Раковый
корпус], volume semnate de
Aleksandr Soljenițin
(1968)

50 de ani de la publicare

„Trecut și prezent” [Past and Present],
nuvelă de Thomas Carlyle
(1843)

175 de ani de la publicare

Decenii internaționale proclamate de către Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite:

- 2015-2024: Decada internațională a oamenilor de descendență africană
- 2014-2024: Decada Națiunilor Unite pentru Energie Sustenabilă
- 2013-2022: Decada internațională pentru apropierea culturilor/ fuziunea culturilor
- 2011-2020: Decada internațională pentru eradicarea colonialismului
- 2011-2020: Decada Națiunilor Unite pentru Biodiversitate
- 2011-2020: Decada Acțiune pentru siguranța rutieră
- 2010-2020: Decada Națiunilor Unite pentru Deșerturi și lupta împotriva deșertificării

An cultural - 2018

- Anul Unirii - Centenarul Marii Uniri
- Aron Pumnul (1818 - 1866) - 200 de ani de la nașterea filologului, lingvistului și istoricului literar român
- Mircea cel Mare (Mircea cel Bătrân) (1355 - 1418) - 600 de ani de la moartea domnului Țării Românești

BIBLIOGRAFIE:

1. *Aniversări culturale*. București: Biblioteca Centrală de Stat a R.S.R., 1968-1985; București: Biblioteca Națională a României, 1990-2016.
2. BREBAN, Vasile. *Dicționar general al limbii române*. 2. vol. București : Editura Enciclopedică, 1992.
3. *Dicționarul personalităților din România: biografii contemporane / ONG ECO-Europa; red.: Romanian Biographic Institute*. București: Anima, 2012, 520 p.
4. *Dicționarul scriitorilor români / [autori: Mircea Anghelescu, Georgeta Antonescu, Mircea Berceanu,...] ; coord. și rev. șt.: Mircea Zăciu, Marian Papahagi, Aurel Sasu*. București : Albatros : Editura Fundației Culturale Române, 1995-2002 : Romcart. 4 vol. : portr., facs.
5. *Istoria României în date*. Elaborată de Dinu C. Giurescu (coord.), Horia C. Matei, Nicolae C. Nicolescu, București : Editura Enciclopedică, 2003, 1060 p.
6. MARCU George. *Personalități feminine contemporane din România: dicționar biografic*. București: Meronia, 2013, 481 p.
7. NEAGU, Marin. *Cronologia lumii literare românești*. Târgoviște: Bibliotheca, 2012, 495 p.
8. RÎPEANU, Bujor T. *Cinematografiștii: 2345 de cineaști, actori, critici și istorici de film și alte persoane și personalități care au avut de-a face cu cinematograful din România sau care sunt originari de pe aceste meleaguri*. București : Meronia, 2013, 629 p.
9. RUSU, Dorina N. *Dicționarul membrilor Academiei Române: 1866-2010*. Ed. a 4-a, rev. și adăug. Cuvânt înainte de acad. Eugen Simion. București: Editura Enciclopedică, 2010, LXX, 1202 p.
10. ȘTEFĂNESCU, Alex. *Istoria literaturii române contemporane : 1941-2000*. București: Mașina de Scris, 2005, 1175 p.
11. ȚARĂLUNGĂ, Ecaterina. *Enciclopedia identității românești: personalități*. București : Litera Internațional, 2011, 864 p.

Resurse WEB:

1. CreștinOrtodox.ro: cea mai mare comunitate ortodoxă din lume. *Calendar ortodox 2018*. [Accesat martie-octombrie 2017]. Disponibil la: <http://www.crestinortodox.ro/>
2. *Dictionary of National Biography, 1885 - 1900*. În: Wikisource. [Accesat martie-septembrie 2017]. Disponibil la: https://en.wikisource.org/wiki/Dictionary_of_National_Biography_1885-1900
3. *Encyclopædia Britannica*. [Accesat februarie-octombrie 2017]. Disponibil la: <http://www.britannica.com/>

4. *Enciclopedia României*. [Accesat februarie-octombrie 2017]. Disponibil la: <http://enciclopediaromaniei.ro/>
5. Fundația România literară. *România literară*. [Accesat martie-septembrie 2017]. Disponibil la: <http://www.romlit.ro/>
6. New World Encyclopedia. *Category: Biography*. [Accesat martie-octombrie 2017]. Disponibil la: <http://www.newworldencyclopedia.org/entry/Category:Biography>
7. Nobelprize.org. The Official Web Site of the Nobel Prize. *Nobel Prizes and Laureates*. © Nobel Media AB 2016. [Accesat martie-octombrie 2017]. Disponibil la: http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/lists/all/8. Stanford Encyclopedia of Philosophy. © 2015 by The Metaphysics Research Lab, [accesat martie-octombrie 2017]. Disponibil la: <http://plato.stanford.edu/>
9. Uniunea Scriitorilor din România. *Evenimente*. [Accesat martie-septembrie 2017]. Disponibil la: <http://www.uniuneascriitorilor.ro/>
10. *Uniunea Arhitecților din România*. [Accesat martie-septembrie 2017]. Disponibil la: <http://www.uniuneaarhitectilor.ro/>
- Note:** Trimiteri la biobibliografiile publicate în *Aniversari culturale*.
1. 1993, I, p. 5-26
 2. 1968, p. 17-24; I, 1993, p. 27-58
 3. 1968, p. 25-38
 4. 1986, II, p. 107-130
 5. 1966, p. 201-208; I, 1991, p. 275-290
 6. 1968, p. 41-48
 7. 1968, p. 49-65; I, 1993, p. 103-126
 8. 1993, I, p. 59-102
 9. 1980, I, p. 249-266
 10. 1978, I, p. 265-281; 1993, I, p. 127-151
 11. 1989, II, p. 15-46
 12. 1968, p. 79-85
 13. 1993, I, p. 153-194
 14. 1968, p. 76-105; 1986, I, p. 355-445
 15. 1973, p. 281-308
 16. 1993, II, p. 237-260
 17. 1993, I, p. 195-222
 18. 1991, I, p. 41-62
 19. 1968, p. 109-117
 20. 1968, p. 118-138; 1983, I, p. 365-404; 2008, I, p. 239-249
 21. 1987, I, p. 373-440
 22. 1983, I, p. 199-314
 23. 1968, p. 141-150
 24. 1983, I, p. 517-534
 25. 1966, p. 297-314; 1991, II, p. 51-137
 26. 1985, II, p. 93-109
 27. 1968, p. 151-159; 1973, p. 203-210
 28. 1997, II, p. 25-43
 29. 1979, II, p. 279-290

-
30. 1968, p. 163-170; 1993, I, p. 223-282
31. 1992, II, p. 209-240
32. 1993, I, p. 283-311
33. 1991, II, p. 247-268
34. 1968, p. 203-214; 1993, II, p. 5-41
35. 1966, p. 225-229
36. 1981, II, p. 225-260; 1993, II, p. 43-84; 2006, II, p. 118-139
37. 2005, II, p. 179-197
38. 1980, I, p. 103-121
39. 1968, p. 215-222; 1993, II, p. 85-122
40. 1968, p. 225-230
41. 1967, p. 231-243
42. 1978, II, p. 121-128
43. 1968, p. 244-258; 1993, II, p. 123-148
44. 1969, p. 171-176
45. 1973, p. 445-466
46. 1968, p. 261-269; 1989, I, p. 421-444
47. 2008, I, p. 33-83
48. 1992, II, p. 241-282
49. 1968, p. 273-282
50. 1975, II; p. 73-84
51. 1998, II, p. 21-39
52. 1968, p. 326-340
53. 1968, p. 301-313; 1980, II, p. 61-80
54. 1984, II, p. 403-431
55. 1968, p. 283-297; 1984, II, p. 165-183
56. 1993, II, p. 149-180
57. 1967, p. 41-47; 1992, I, p. 50-63
58. 1968, p. 314-325; 1997, II, p. 107-126
59. 1978, II, p. 195-207
60. 1993, II, p. 181-207
61. 1967, p. 39-106
62. 1993, II, p. 209-236
63. 1975, I, p. 193-201
64. 1974, II, p. 83-94; 1993, II, p. 261-330
65. 1968, p. 143-350
66. 1984, II, p. 435-445
-

BIBLIOTECA
NAȚIONALĂ

A ROMÂNIEI

ISSN 2285-2670
ISSN-L 0256-7369